༄༅། །བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG11947	***ImageGroup:***	I1KG11989
LCCN:	n/a	***ISBN:***	n/a

Title:	སྔོན་བྱོན་ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་སྐོར། sngon byon sa skya pa'i mkhas pa rnams kyi gzhung 'grel skor/
Author:	n/a
Descriptor:	printed from computerized input
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[kathmandu]
Publisher:	sa skya rgyal yongs gsung rab slob gnyer khang /
Date:	2007
Volume:	3
Total Volumes:	9
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St, New York City, NY 10011, US. Comments: 2/2012

༄། ཁ་སྐྱི་རྒྱལ་ཡོངས་གསུང་རབ་སློབ་གཉེར་ཁང་།

ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྐོར་པོད་གསུམ་པའི་དཀར་ཆག

༡།	ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་པྲཛྙཱ་རསྨུས་སྦྱར་བ་བཞུགས་སོ།	1 - 18
༢།	དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དབུ་མའི་རྒྱན་བཞུགས་ལགས་སོ།	19 - 140
༣།	ས་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དགོངས་པ་གསལ་བའི་ཉི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།	141 - 238
༤།	ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ་བཞུགས་སོ།	239 - 565

༄༅། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་པྲཛྙཱ་རཏྣས་སྦྱར་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ན་མོ་མཉྫུ་ནཱ་ཐཱ་ཡ། སྟོན་མཆོག་ཐུབ་དབང་ལྷུན་པོ་དང་། །རྒྱལ་ཚབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། །བསྟན་འཛིན་བླ་སྐར་གྲངས་མེད་ལ། །བཏུད་ནས་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་པ་བཤད། །
འདིར་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྔའི་ནང་ཚན་འབྱེད་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་རྣམ་རིག་པའི་ཆོས་ཅན་འཁོར་བ་དང་ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཇུག་ཚུལ་ཤེས་ནས་གནས་གྱུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་
བྱེད་ཐབས་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འཆད་པ་ལ། མཚན་དང་། གཞུང་དང་། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། རྒྱ་གར་སོགས་ཏེ། དྷརྨ་ནི་ཆོས། དྷརྨ་ཏཱ་ནི་
ཆོས་ཉིད། བི་བྷཾ་ག་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །བཤད་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ། །ལོ་ཙྪ་བའི་ཕྱག་ནི། མགོན་པོ་སོགས་སོ། །གཞུང་གི་དོན་ལ་དམ་བཅའ་དང་། བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་

༄༅། །ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམ་མོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འཁོར་འདས་སོགས་འདོད་པས་སོ། །དབྱེ་དགོས་ཏེ། འཁོར་འགའ་ཞིག་སོགས་ཞིང་གཞན་སྐྱང་འདས་
འགའ་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། དཔེའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
དབྱེ་བ། འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱེད། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པོ་དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས
པོ་དེ་ཤེས་བྱའི་ནང་ཚན་ཕྲ་མོ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཤེས་ན་ཀུན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིམ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་སོགས་ཤེས་བྱ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྡུ་ན་ཆོས་དང

ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འཁོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གནས་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་འདས་སུ་འདུས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་འདུས་པ་ཤེས་བྱ་རིས་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱའི་རིས་དེ་ལ་ཆོས་དོར་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་བླང་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སོགས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྟོག་བྱེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་བསྡོམས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འཁོར་བའམ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཏེ། སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་

༄༅། །པའི་བློ་ཡིན་པ། མེད་པ་གསལ་སྣང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཡུལ་མེད་ཅིང་བློས་རྟོག་ཙམ་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྟོག་མེད་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་དང་། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗོད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་དཔྱད་ངོར་བདེན་མེད་དུ་ཁྱད་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འཁྲུལ་པ་གཞན་རིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་སོགས་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མེད་པར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྲ་སོགས། རྟགས་གཞན་ཡོད་པའི་གཉིས་སྣང་ཡང་ནི་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་དོན་ལ་མེད་པ་དང་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་རིགས་ཏེ། མེད་སོགས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་འདིས་ནི་གྲུབ་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་སྣང་གང་

རྟུང་མེད་ན་འཁོར་འདས་མི་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་འཁོར་བ་འཁྲུལ་སྣང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་པ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་པོ་འདི་དག་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་དང་རྫས་སོ་སོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱང་འདས་ནི་རིགས་ངོར་ཡོད་ལ། འཁོར་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ངོར་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱང་འདས་ནི་འཁོར་བྲལ་ཙམ་གྱི་ལུས་མྱང་འདས་ཡིན་ལ་འཁོར་བ་ཡང་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ༔ གཉིས་པ་ལ། ཆོས་འཁོར་བའི་དང་། ཆོས་ཉིད་མྱང་འདས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་སོགས་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་སོ་གསུམ། གནས་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གཉིས། གཟུང་སོགས་
པས་སོ། །བཤད་པ་ལ་གསུམ། བཤད་ཐེན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར། གནས་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲུག་པོ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་སོགས་མིན་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྐྱར་ནས་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། སྔར་ཇི་ལྟར་མདོར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རིག་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དང་པོ་གཉིས་བཤད། ཐམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། འདིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གནས་ནི་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་འཁོར་བ་བཅུད་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། གང་དུ་འཁོར་བ་སྣོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་བཤད་ལ། སྣོད་ཐུན་མོང་བར་བསྟན། བཅུད་གཉིས་ཀར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སྣང་བ། ལས་མཐུན་སྣང་བ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྣང་ཚུལ་ ༦

བཞི

༄༅། །ཐུན་མོང་བ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བཅུད་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་སྣང་བ་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བ་ཡང་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག་སྣང་ཚུལ་ཡང་ན་ཐུན་མོང་མིན་པར་སྣང་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པར་སྣང་བ་དང་། མིག་གིས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། རྗེས་སུ་བཟུང་བས་ཕན་པ་དང་། ཚར་བཅད་པས་གནོད་པ་དང་། དད་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། སྡང་བ་སོགས་སྐྱོན་དུ་ལུས་ངག་ལ་སྣང་བ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་པོའི་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་ཀུན་གཞི་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཚོགས་བདུན་དང་། སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྡུག་དང་། ལས་ཀུན་སློང་དང་། གང་དུ་འཆི་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྤང་བྱའི་ས་བོན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ཏེ་སོ་སོའི་ཤེས་རིག་གིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ནི། ཆོས་དེའི་གནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ནི་ཐུན་མོང་བ་དང་། ལས་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པར་གསུངས་པས་ལུས་ངག་གི་དགེ་སྡིག་གི་རིག་བྱེད་རྣམས་ལས་མིན་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་མོད། དགེ་སྡིག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་ནི་མངོན་པ་ཀུན་ལ་བཏུས་སོགས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དང་། འདིའི་འགྲེལ་པར་ཡང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་རིག་ནི་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་རིག་མིན་པ་བསྟན་པ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་གཟུང་བར་སྣང་བ་འདི་དོན་ལྡན་

7

དུ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། སྣང་བ་ཐུན་མོང་བ་དང་དེ་མིན་གཉིས་ཀ་དཔྱད་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་ན་ཕྱི་སོགས་རྣམ་རིག་ལ་སྣང་བ་འདི་རྣམ་པར་སོགས་དོན་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་ཡོད་པམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་ངོར་
ཐུན་མོང་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་ངོར་ལྷ་སྦྱིན་ལ་སྣང་བ་དེ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སྣང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་ན་གཅིག་ཤེས་སོགས་ཕན་ཚུན་ཡུལ་དུ་གྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་པར་མ་
བཞག་པ་ལ་ནི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་གཟུང་ཡུལ་གཞན་གྱི་སེམས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དག་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གསལ་སྣང་དེའི་གཟུགས་བརྙན་གཞན་སེམས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་སེམས་ཤེས་པར་འཇོག
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཟུང་བར་སྣང་བམ་གྲུབ་ཀྱང་འཛིན་པར་སྣང་བ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དཔྱད་ངོར་འཛིན་སོགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་བར་སྣང་བམེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་དོན་ལ་མེད་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སོགས་ཏེ། སྣང་བ་
ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་ཤེས་མི་བདེན་དུ་བརྟགས་པའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ནུས་མཐུ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་སོགས་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་རྒྱ་དང་རྣག་ལ་
སོགས་པ་འགལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་དང་རྣག་དུ་སྣང་བ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དབུམ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སུ་གྲགས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དམན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་ནི། རྣམ་པ

ཁཿ

༄༅། །སོགས་ཏེ། མཚན་ཉིད་སོགས་པས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལ། དང་པོ་ལ་ལྔ་བཤད། དྲུག་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བཤད་ཟིན་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུ་ ༡
གནས་པའི་གནས་ནི་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་སོགས་ཐམས་ཅད་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོས་བཞི་པ་རིག་པ་ནི་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐབས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རྩལ་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱི་རྩལ་གྱིས་ཡུལ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་ཅེང་རྟོགས་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐབས་འདི་ལས་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ཟིན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དྲན་པས་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐར་ལམ་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པ་ལ་དགོས་ཆེད་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤང་དེའི་དྲི་མ་དྲུང་ཕྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར༑ གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་གནས་གྱུར་སྤྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གནས་གྱུར་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་མ་དག་པ་མི་སྣང་བར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་

ཏེ༔ སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒོམ་སྤང་གི་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་ནི། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དེ་ཡང་། གནས་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་འམ་མ་ལུས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་ལམ་ནའང་གནས་གྱུར་
ཡོད་ཀྱང་མ་རྫོགས་ལ་དེར་རང་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱའི་གནས་གྱུར་རྫོགས་ནས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གྱུར་དེ་ལ་ཐབས་གང་གིས་འཇུག་ཅེ་ན། རྣམ་པ་སོགས་ཏེ། ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་དང་། རྫས་སམ་དངོས་པོ་དང་གང་
སོགས༔ ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །བཅུ་པོ་ཡང་། དང་པོ་གསུམ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། གང་ཟག་གོ །དེས་ན་གཉིས་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ནས་གསུམ་ཐོབ་ཐབས་སོ། །ཐམ་གཉིས་སྐྱོན་ནོ། །ཐོབ་ཐབས་གསུམ་པོ་རྒྱུ་
ཚོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དང་གནས་སྐབས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་ངོ་བོ་ནི། དྲུག་པོ་དེ་ལ་གནས་གྱུར་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྤང་བྱ་གློ་བུར་བའི་དྲི་མ་མི་སྣང་བ་དང་ཐོབ་བྱ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྣང་བའི་དོན་དུ་ལམ་སྒོམ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པར་
འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་གནས་གྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་ཐོས་བསམ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་ནི་ངོ་བོ་ལ་འཇུག་པའོ། །དངོས་པོ་རྫས་ལ་འཇུག་པ་ནི། །གནས་གྱུར་གྱི་མཚན་གཞི་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་བ་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དྲི་བཅས་
ལས་དྲི་མེད་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫོད་བྱེད་མདོ་སྡེ་སོགས་རྣམས་སོ། །གང་ཟག་ནི་བཞི་སྟེ། གནས་གྱུར་དང་པོ་གཉིས་ནི་སོགས་སོ། །ཁྱད་པར་ནི་ཉན་རང་ལས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་

ཕྲ

༄༅། །ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པས་སྣང་བ་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་སྐུ་དག་པས་གཟིགས་པ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དག་པས་འདོམས་པ་དག་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཐོབ་པས་མངོན་ཤེས་
སོགས་ཀྱི་དབང་འབྱོར་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སོ། །དགོས་པ་རྟོགས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གནས་གྱུར་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་ཏེ། སྨོན་ལམ། དམིགས་པ། སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྔོན་ནས་བསྐྱེད་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་བཅུ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའོ། །གནས་སམ་རྟེན་ལ་འཇུག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ནི། རྣམ་སོགས་ཏེ། འཇུག་པས་སོ། །དྲུག་པོ་ནི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་གནས་
གྱུར་ཐོབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་ཡིན་ལ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་སོགས་དང་བྱེད་ལས་དང་རྒྱུ་དང་ཡུལ་སྣང་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཁྱད་ཆོས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དམིགས་
སོགས་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྐྱེན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དུ་ལྷག་པར་མོས་པ་ནི་རྒྱུའི། སྦྱོར་ལམ་དུ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་ཤེས་འདྲིས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི། གྲངས་མེད་
གཅིག་ཏུ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་མཚན་མ་སོགས་ཏེ། ཆགས་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་། མི་སྡུག་སོགས་གཉེན་པོའི་དང་། གཉིས་སྟོང་ལ་ཞེན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་

二

ཆུབ་ལ་ཞེན་པ་རྟོག་པའི་མཚན་མ་སྣ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཡིན་ལ། བཞི་པོ་འདིས་ནི་རིམ་པ་སོགས་སྤངས་པར་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་སོགས་ཏེ། རྣམ་དག་ཙམ་དུ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་གཟུང་མེད་ལ་སྣང་བ
ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་སྣང་བ་མཆེད་ཀྱང་། དེ་ལས་དམིགས་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མི་དམིགས་པས་དེ་བཞིན
ཉིད་ཙམ་དུ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་འམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་བཞིའོ། །ཡུལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་གནས་པ་ལས
དང་། སྣང་མེད་ལས་དང་། སྣང་བ་ལས་འཇུག་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ནས་ཆོས་ཉིད་སོགས་ལས་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་སྒྲ་རྟོག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་གནས་པ་ཉིད་ལས་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ
ཡིན་པས་སོ། །བློ་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་འཇུག་པ་ནི། རྟོག་མེད་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ
དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྣམ་རིག་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཏན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྣང་མེད་ལྔ་བསྟན་པ་འདིས་ནི། མདོ་ལས་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྔ་བསྟན་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང

ཕྱིན

༄༅། །འཛིན་དུ་རྟག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཡུལ་སྣང་བ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་རིག་མེད། རྟེན་ལ་གནས་མེད་ཅེས་བྱའོ། །སྣང་བ་ལས་འཇུག་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་གསལ་རིག་ཏུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་སོགས་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པའམ་ཕན་ཡོན་འཇུག་པ་སོགས་ཏེ། གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་པས་ཆོས་སྐུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྲངས་ཤིང་གཏན་དུ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་གོང་ན་མེད་པའི་བདེར་གནས་མཆོག་ཐོབ་པ་གཉིས་རང་དོན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པས་གཟིགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འོས་པར་ཆོས་འདོམས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་ཐོབ་པ་གཉིས་གཞན་དོན་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་ཆོས་དེས་ཐབས་ཡོངས་སུ་སོགས་ཏེ། གཉེན་པོ་སོགས་བཞི་ལས་གཉེན་པོ་སོགས་ནི། ཆོས་དང་། གང་ཟག་དང་། སྐྱེ་འཇིག་གི་ཡོངས་འགྱུར་དང་། ཆོས་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་དང་། འཁྲུལ་ངོར་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་མེད་ཅེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་བོ་དེ་རིགས་ངོར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་སོགས། མཚན་ཉིད་སོགས་སམ། འདིར་བསྟན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཁྲུལ་གཞི་རྣམ་པ་ལྟ་སྤྲངས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལྟ་བ་ནི། མཚན་མར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། སྐབས་དེར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་མིན་པའི་ངོ་བོའི་དོན་མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ནི་རྟོག་པ་འཐད་ལྡན་མིན་

ཏེ༔ ཡིན་ན་བྱིས་པ་ཆུང་དུའི་བློ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་དང་། གཉིད་དམ་བརྒྱལ་བ་དང་། ཐེམ་པོ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྙོམ་དུ་ཞེན་པ་རྣམས་དེར་འགྱུར་བས་སོ། །ཐེག་པ་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཉན་རང་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁྱད་པར་ལྷུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སོགས་ལྷུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་ནི་འཁོར་འདས་ལ་སྐྱོན་ཡོན་དུ་རྟོག བདེན་བཞིའི་སྤྱི་མཚན་ཙམ་ལ་དམིགས། ཞི་བ་ལ་གནས༔ ལྷག་མེད་དུ་ཟད། གོང་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་དེ་ལས་བཟློག་པས་སོ། །ལྷུའི་ཐམ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལྷུ་སྟེ། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་སྤྱངས་པས་རྣམ་སོགས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅིང་གཏན་དུ་མི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པས་བླ་སོགས་དང་། ཕྲ་རྒྱས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་སོགས་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་རྟོགས་པས་དེའི་རྗེས་སོགས། དོན་གཉིས་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཞིང་སོགས་ཁྱད་པར་རོ། །བདུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་འགྱུར་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་དང་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད། སྦྱོར་ལམ་དུ་སྒོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྣང་འདོན་ཚུལ་ལོ༔ དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་ན་དེའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་ན། ད་ལྟར་གྱི་གཉིས་སྣང་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་སྣང་སོགས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ

ཕྱི་

༄༅། །དུ་སྣང་བར་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སོགས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དང་སོགས་ཀྱང་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་བདེན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ས་བོན་
ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དོན་ལ་མེད་པས་ཡང་འཁྲུལ་ངོར་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཀུན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པས་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་སོགས་སུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་གནས་
གྱུར་ནས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་འདིས་གནོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པའམ་སྣང་བ་འདི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
རྣམས་མི་དམིགས་པ་རྩེ་མོ་དང་། དོན་སོགས་ཙམ་གྱི་འཛིན་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་མི་སོགས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཆོས་མཆོག་རྣམས་སུ་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་ཐོབ་མཆེད་
སོགས་བཞི་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མི་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མེད། བུམ་
འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་སྤྱིའི་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་། ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བས་གནས་འགྱུར་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མོས་

པ་དང་། སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་དང་། སྨོན་པས་དང་། མཐར་ཕྱིན་པས་ས་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་མིང་ཅན་མོས་སྤྱོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་མིང་ཅན་ས་དང་པོ། གསུམ་པ་ནི། རྗེས་དྲན་གྱི་མིང་ཅན་མ་དག་ས་དྲུག་དང་དག་པ་ས་གསུམ་མོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལ་སོགས་ས་བོན་པའི་མིང་ཅན་ལྷུན་སོགས་ཕྱིར་དུ་སྦྱོར་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ། །དགུ་པ་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པས་གནས་འགྱུར་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་འགྱུར་རམ༑ དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་ན་ཉེས་དམིགས་བཞི་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་མི་འཇུག་པའི་དང་། ལམ་འཇུག་པའི་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གདགས་པའི་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་མེད་ན་ སྡུམ་གཉིས་དང་། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་མེད་ན་ཕྱིམ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་སྡང་བྱ་ཙམ་འཇུག་པ་ལ་རྟེན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་གཉེན་པོ་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ་དེ་གཞི་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ལས་གཞན་ལ་མི་རུང་ཞིང་། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱིས་འགོག་པ་ལ་འཐད་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ༑ རིག་ཙམ་གྱི་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་གཉེན་རྟེན་གཅིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མེད་དུ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་པ་ཕན་ཡོན་ཤེས་པས་འཇུག་པ་ནི་བཞི་སྟེ། མེད་པ་གཞི་ལས་ལྡོག་པ་རྟེན་ནམ་གཞི་ཡོད་པའི་

༄༅། །ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་དཔེ་ནི། དོན་ལ་མེད་པའི་ཆོས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བའི་དཔེ་ནི་མང་སྟེ། སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་རི་དྭགས་རྗེད་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་སྒྲ་བརྙན་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གནས་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་པོར་མ་དག་པ་ལས་ཕྱིས་དག་པར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནས་ངོ་བོ་དག་ཀྱང་དེར་གློ་བུར་བའི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་ནས་སྣང་བར་མ་ནུས་པ་ཞིག་དྲི་མ་དང་བྲལ་ནས་གསལ་བར་སྣང་བས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དཔེར་བྱ་ན། དཔེས་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་ནས་རང་ཆས་སུ་ནམ་མཁའ་ནི་དག་པར་དང་། གསེར་ནི་བཟང་བར་དང་། ཆུ་ནི་དྭངས་པར་གནས་ཀྱང་། སྤྲིན་དང་གཡའ་དང་རྙོག་མས་བསྒྲིབས་ནས་མི་སྣང་བ། དེ་དག་དང་བྲལ་བས་ལེགས་པར་སྣང་བ་ཇི་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་ལ་མཛོད་བྱང་ནི། ཆོས་དང་སོགས། འགྱུར་བྱང་ནི། རྟོག་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ལྷུག་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཁྱད་པར་ཆེར་མི་སྣང་ཕྱིན། །ཁ་དོན་སོགས་ཚིགས་བཅད་མ་བདེ་བར་སྣང་བས། པཎྜི་ཏ་མ་ཧཱ་ཛྙཱ་ན་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་ཞམ་སེང་རྒྱལ་གྱིས་བསྒྱུར་བའོ། །གླང་དོར་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཁོར་འདས་སམ། །བདེན་གཉིས་འཇུག་ལྡོག་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཐབས། །རྒྱལ་བས་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་རྣམས། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས་ཉུང་ངུར་བཏུས་པ་འདི། །ཚིག་འདུས་དོན་གསལ་གོ་བདེར་བཤད་པ་འདི། །ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་བློ་གྲོས་ཉི་མ་ལས། །ལེགས་

བཤད་གཞི་འོད་འཁྲོས་པའི་སྣང་བའོ། །དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་བྱམས་མགོན་མཉེས་བྱེད་ཤོག །བདག་ཀྱང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ། །གཏན་གྱི་བདེ་སྐྱེར་ནང་རིག་མདོ་སྔགས་སྤྱི། །བྱེ་བྲག་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྙིང་ཚལ་དུ། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་དང་ཉམས་ལེན་གར་བྱེད་ཤོག །ཅེས་པ་ས་མོ་གླང་གི་ལོ་དབོ་ཟླ་བའི་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལ་འབྲས་ཡུལ་དུང་ཏོག་ལྷ་ཁང་དུ་སྒྱུར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཅིག། །།མངྒལཾ།། །།

འབྱེད།

༄༅། །དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དབུས་མའི་རྒྱན་བཞུགས་ལགས་སོ། །

19

༄༅། །དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་པ་དབུ་མའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཁྱེན་པས་ཆོས་སྐུར་མཉམ་པར་སངས་རྒྱས་ནས། །ཐུགས་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་བསྐོར་ཏེ། །མཛད་པས་སློབ་མ་དུལ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མིའམ་ཅི་ལ་སོགས༑ ནོར་བུའི་ཅོད་པན་རྒྱན་ཕྲེང་གཡོ་རྣམས་ཀྱིས། །གང་གི་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་ལ་མཆོད་པ། །རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་བདག་ཅག་བདེ་ལེགས་མཛོད། །སྒྲོ་སྐུར་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་བདག་མེད་དོན། །རྣམ་འབྱེད་ཚིག་ལེར་བྱས་པའི་འགྲེལ་གསལ་བ། །ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པས་མི་རྟོག་པའི། །བླ་མེད་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཕྱིར་བརྩམ་པར་བྱ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་བཤད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་སྨོས

༄༅། །པ་དང་། བར་དུ་བཤད་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། ཐམར་མཚན་གྱི་ངེས་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་གར་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་དུ་ནི་མ་ཧཱ་ནི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་དབུས་དང་། ཨན་ཏ་ནི་མཐའ་དང་། བི་བྷཱ་ག་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཀཱ་རི་ཀཱ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་དབུས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་པའི་མཐའ་དང་། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་འགྲེལ་ཞིང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ནི་གཞུང་ཡི་གེ་བརྒྱད་མའི་ཚིགས་བཅད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་རྫུབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པས་འཇམ་པ་དང་། དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའམ་འདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་དཔལ་མགོན་དུ་གྱུར་པས་

དཔལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། སྐྱེ་བོ་སོ་ཐེགས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ། མཐའ་དག་བྲལ་ལས་པས་ཁྱབ་པས་འཇམ་པའི་ངང་། །དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་འཇམ་དཔལ་ཀུན་གྱི་དཔལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། འཇིག་རྟེན་ན་བྲིས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་ལ་གཞོན་ནུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྲིས་པར་གྱུར་པའི་མ་དག་པའི་ས་ལས་འདས་ཏེ་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཞེས་མི་ཕམ་ཞལ་སྔ་ནས་གསུང་ཞེས་གསུང་ནའང་ཞེས་མི་ཕམ་ཞལ་གཉེན་འཆད་དོ། །ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་མགོས་བཏུད་པ་སྟེ། ཡ་མ་རིས་རབ་ཏུ་བཏུད་ཅིང་ལུས་ཕྱུལ་ནས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྩོན་པ་ཐྲལ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་པས་གླེང་བསླང་བ་ལྔ་པའི་ལན་དུ་རྩིས་མགོ་ལྔས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མིང་ཅི་ལ་བཏགས་ཞེ་ན། བསྟུ་ན་བཏགས་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་སྟེ། ག་ཡ་ 22

༄༅། །གོ་རི་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་ཡུལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའམ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དཔེའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས། འདི་ནི་དོན་ལ་གཙོ་བོར་བཏགས་པ་སྟེ་འདིས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་ཕྱིམ་གཉིས་ལྟར་ན་བྱེད་ལས་དང་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པར་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་གང་ཟག་སུའི་དོན་དུ་མཛད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དམ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་བཤད་པས་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་འགྲོ་བའི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མཛད་པའོ། །འདིའི་མཛད་པ་པོ་སུ་ཞིག་ཅེ་ན། འཕགས་པ་བྱམས་པ་སྟེ། དེའང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་

ཐོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་ཤེས་དང་། གཟུངས་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དབང་དང་། བཟོད་པ། རྣམ་ཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས
སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའོ། །དེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ། །དེའི་
སློབ་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་འགྲེལ་བཤད་མཛད་དེ་ཞར་ལས་འོངས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་གཞུང་ཚད་ནི་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཅེ་ན། ལེའུ་ལྔའི་སྐབས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དེ་ཤློ་ཀ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པར་མངོན
ནོ། །འདིའི་དགོས་པ་ནི་ཅི་ཞིག བསྟན་བཅོས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དམ། །ཡང་ན་ལས་ནི་འགའ་ཞིག་ལ། །ཇི་སྲིད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ནི་སུ་ཡིས་འཛིན། །ཞེ་ན། འདིའི་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདག་མེད་པའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ
རྟོགས་ནས་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་རྨོངས་པ་ཟློག་པ་སྟེ། བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་རྨོངས་པ་ཟློག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དགོས་པ་དེ་ནི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་སྒྲུབ
པར་མི་ནུས་པས་བརྗོད་བྱ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྗོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ནི་ལེའུ་བཅུ་པའི་ངག་ལྷ་བུམ་ཡིན་པར་ཚིག་སྤྱི་འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་དོན

༄༅། །བརྗོད་པ་དང་། དོན་དེ་སྙན་ནུས་ཀྱི་ཐབས་ཏེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ནོ། །ཡང་ན་བསླབ་པ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་གསུམ་ཚོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་ལས་བཟློག་པ་དང་ཚོགས་པར་དབྱུང་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་
བྱེད་པས་སློབ་མ་འཆོས་པར་བྱེད་པའམ། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འཆོས་པ་དང་། ངན་འགྲོ་དང་སྲིད་པ་ལས་སྐྱོབ་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་དགོས་ནི་ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའོ། །འབྲེལ་པ་ནི་ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལས་རག་ལུས་པ་དང་། དགོས་པའང་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་དཀྱུས་མ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་
དང་། དེའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པའི་མན་ངག་རྩིས་མགོ་ལྟས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། དཀྱུས་ས་བརྟན་པའི་རྟ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རྒྱུག་པ་བཞིན། ལུས་རྣམ་
གཞག་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱུས་བཤད་བདེ་བླག་ཏུ་སློབ་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིས་བསྟན་པའི་སྒོ་བསྡུས་ན་གནས་བདུན་གྱིས་འཆད་ཅེས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་
ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། འཆད་པའི་སྒོ་བསྡུས་པ་གང་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་

འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ནི། དོན་གྱི་ལུས་དང་སྒྲའི་ལུས་ཏེ་དོན་བདུན་དང་ལེའུར་བཅད་པ་ལྔའོ། །དེ་ལ་དོན་གྱི་ལུས་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེའང་འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིབ་པ་ནི་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་མོ། །དེ་ཁོ་ན་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློའི་དམིགས་པ་སྟེ་བཅུའོ། །སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་དག་ནི་ལམ་མོ། །དེ་
གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྒོམ་པ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་བཅུ་དགུ་སྟེ་ལམ་དེ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལ་སོགས་པ་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ལ་ཐོབ་པ་རྣེད་པའོ། །འདིས་འགྲོ་བས་ན་ཐེག་པ་ཡིན་ལ་བླ་ན་མེད་པའང་ཡིན་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་པོའོ། །གཉིས་པ་དེར་གྲངས་ངེས་པ་ནི། དོན་བདུན་པོ་འདིར་བཤད་ཀྱི། གཞན་མང་བའམ་ཉུང་བ་ནི་འདིར་མི་འཆད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་གནས་གཉིས་ཏེ། དེའང་དང་པོ་དྲུག་ལ་
དམིགས་པ་ཤེས་བྱ། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན། བླངས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་དང་། གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་ནི་སྤང་བྱར་ཤེས་བྱ་དང་། གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ནི་ཐོབ་བྱར་ཤེས་བྱ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་
ནས་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི་བཞི་པ་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་དང་། ལྔ་པ་དེ་ཆེ་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྟེ་གཉིས་དང་། བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དྲུག་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྟེ་དྲུག་ལས་མང་མི་དགོས་ལ་ཉུང་བ་ནི་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ

༢༧ ༄༅། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའང་དམིགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་འབྲས་བུ་གསུམ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པས། ཐེག་པ་བླ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གནས་བདུན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
རྣམ་གྲངས་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ཞེས་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསྟན་དུ་རུང་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱིས་ལུས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །རྡོ་རྗེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་སྡོམ་དང་མདོར་བསྟན་ཞེས་
ཀྱང་བྱ། དོན་བསྡུས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །བཞི་པ་ངེས་ཚིག་ནི་ཡང་དག་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རམ། །ངག་ཚིག་གིས་བསགས་པའི་ཕྱིར་རམ། །ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཁོག་པ་ལ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་
རྗོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་འཇུག་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་གོ་རིམ་ངེས་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་མོས་སྤྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པས་དང་པོ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པས་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཤེས་དགོས་ཏེ་མ་ཤེས་ན་ཉེས་པ་མི་མཐོང་བས་མི་སྤོང་ལ། དེ་མ་སྤངས་ན་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་བཤད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་
གང་གིས་སྒྲིབ་པ་ལས་སེམས་གྲོལ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བསྟན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་དེས་སྒྲིབ་པ་དེ་གང་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་གང་གིས་ཟད་པར་སྦྱུར་བ་གཉེན་པོ་བཤད་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་སྒོམ་པ་ན་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ཆེ་འབྲིང་ 27

དང་ཆུ་འབྲིང་གི་རིམ་པས་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་བསྟན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དེ་ཐོབ་པ་བཤད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་བླམ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱིས་བསྟན་ཏེ། འཁོར་འདས་བཞིན་དམན་པ་དང་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་མཚན་ཉིད་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་རྣམ་བྱང་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བས་སྒྲིབ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ལམ་མོ། ལམ་ཆེ་འབྲིང་སོགས་ཐོག་མ་བར་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་སོ། །གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་དེའི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་བསྟན་ཞེས་འཆད་དོ། །ལྔ་པ་བརྒལ་ལན་གྱིས་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་ནི། མཚོན་པར་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། མཚན་མཚོན་བྱ་བྱེད་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། མཚོན་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད་དེ། སའི་ཁམས་ཀྱི་སྲ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་བྱ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར། །འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་བདེན་ཏེ། །ཆོས་

༄༅། །ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་ཕྱིར། །དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད། །རྩིས་སོ། །ཡང་ཡམ྄་རི་ན་རེ། ངག་གི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་དམིགས་པས་བརྗོད་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་སུ་མི་འཐད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་བསྟན་པའི་སྒོ་བསྡུས་པ་ཉིད་ལུས་ཡིན་པས་རྗོད་བྱེད་བརྗོད་བྱ་དང་བཅས་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། དོན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་སུ་སྟེར་བཤད་ཅེས་བླམ་གསུང་ངོ་། །དོན་དྲུག་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ལས་ཆོས་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་མི་འཐད་ཅེ་ན། མ་ངེས་ཏེ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལ་བདུན། མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་དང་། གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཀུན་རྟོག་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན། ཀུན་རྟོག་སོ་སོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྡུ་བའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྟོག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྟོག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྐད་ཅིག་རྒྱུད་མར་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣེན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་མེད་རང་བཞིན་དངོས་ནི། སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཆོས་རྣམ་འབྱེད་པ་དབུམ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཁ་ཅིག དོན་དམ་པའམ་དོན་

དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་དོན་དམ་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡོད་པས་དེ་དགག་པ་ནི། ཡང་དག་པམ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་
དུ་རྫས་སུ་ཡོད་དོ། །མེད་པ་སྣང་བས་ཡང་དག་པམ་ཡིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ་ཞེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས་སོ། །འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་སློང་དང་། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྟོག་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་རྫས་སུ་ཡོད་པམ་ཡིན་པས་སྟོང་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་པས
འགལ་བ་མེད་དོ། །གཟུང་འཛིན་ཡེ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྟོག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་རྟོག་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
ཀུན་རྟོག་དེ་ལ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་རྟོགས། རྟོགས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲོལ་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་རྟོག་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་ཆུའི་ཁམས་དང་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་ཤིང་དེས་ན་མ་གྲོལ་བ་ཉིད་དོ། །ཡང་ཐེག་ཆུང་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་སེམས་བྱུང་
དང་གཟུགས་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སྤང་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ནི། ཡང་དག་པམ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ན་ཡང་མེད་ལ་རྫས་སུ་འང་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་

༄༅། །གཟུགས་སོགས་གཟུང་བ་མེད་པར་ཡང་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་དེ་སྣང་འབྱུང་སྟེ་དམུས་ལོང་ལ་སོགས་པའི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དག་ན་རེ། གཟུང་བ་མེད་ན་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པས་ཐར་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཐར་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཐར་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་དྲིམ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་པས་མ་སྦྱངས་བར་དུ་གྲོལ་བ་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དགག་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དགག་བྱ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པ་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་མི་འདོགས་ལ། ལྷག་མ་ཀུན་རྫོབ་དང་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པར་མཐོང་བས་ཡོད་པ་ལ་སྐུར་བ་མ་འདེབས་ཏེ༑ སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གློ་བུར་དག་གི་ཁམས་སྟོང་གི །རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བླ་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ༑ གཉིས་པ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོབ་གིས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་མིན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད། སྟོང་པའང་མ

ཡིན་མི་སྟོང་པའང་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་བཤད་པ་སྟེ་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པའོ། །དེའི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་ཡོད་པས་དང་ཀུན་བརྟགས་གཟུང་འཛིན་མེད་པས་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཆོས་ཅན་དང་
ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པའང་མ་ཡིན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོང་པའང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། འོད་སྲུང་
ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་ཏེ། འོད་སྲུང་གཉིས་པོ་འདི་དག་གི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་སོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྤྱི་མཚན་བཤད་ནས། གཉིས་པ
ཀུན་རྟོག་སོ་སོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་གཟུང་བྱའི་དོན་དྲུག་གི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་དུ་ཞེན་པའི་གནས་དབང་པོ་ལྟར་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྣང་བའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྟེ་རྣམ
སྨིན་ཡིན་པས་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །ང་བདག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་ཉོན་ཡིད་དེ་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའོ། །ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པར་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀའོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས

༄༅། །ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ལྟར་དེའི་ཕྱིའི་གཟུང་བྱའི་དོན་མེད་དེ། གཟུང་ཆར་སྣང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་སྒྲོང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པམ་རིག་པ། ཞེས་སོ། །བདག་དང་རྣམ་རིག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་གཟུང་བྱའི་དོན་བདག་དང་གཟུགས་སོགས་སུ་མེད་བཞིན་དུ་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་མེད་དེ། སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་བྱའི་དོན་དེ་མེད་པས་ནའོ། །གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་འཛིན་མེད། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ནི་ཆོན་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རམ། སྣང་བ་བཞིན་མེད་ལ་ཡེ་མེད་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་སྣང་བས་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན༔ གཏན་ཡེ་མེད་མིན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ཙམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེམ་ཟད་ན་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་། ཀུན་རྟོག་དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས། །བསྒོས་པའི་སེམས་ཉིད་འཁོར་བ་སྟེ༔ ཏེ་ཉིད་དེ་དག་ལས་གྲོལ་བས། །སྲིད་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འཁྲུལ་པ་ཙམ་དུའང་མེད་པའམ་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་ན་བཅིངས་གྲོལ་མི་སྲིད་པས་འཁོར་འདས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་ཐར་པ་ཆོལ་བ

རྣམས་ཀྱིས་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པ་དང་སྣང་བ་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་མེད་ན་ནི་འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྟོག་ཙམ་དུ་ཟད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་བཞིའི་གཟུང་ཆ་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུང་བྱའི་དོན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་ནི་རྫས་སུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེས་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གསུང་ངོ་། །བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཤིན་ཏུ་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་སྟེ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །རྣམ་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ནི། །རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་དེའི། །རང་བཞིན་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་རྟོག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་འདུས་སོ། །ཤན་ཏེ་པས། ཀུན་བཏགས་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་རྣམས་ནི། །བཏགས་དང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། །མི་འགྱུར་ཕྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན། ། ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དི་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞན་དབང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་སོགས་དགུར་དབྱེར་རུང་སྟེ། ཀུན་རྟོག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་མིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་མིན་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་མེད་པ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །འཇིག་རྟེན་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དོན་གསང་མཁན་པོ

ཞི

༄༅། །དང་། ཤཱཀྱ་བློས་ནི། གཞན་དབང་དེ་སོ་སྐྱེའི་རང་རིག་གི་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ། །གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
དང་། བྱས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྟོག་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། དེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི་རང་གི་ས་བོན་
ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ཡི། གཅིག་དང་དུ་མའི་རྣམ་པས་དཔྱད་ན་གཟུགས་སོགས་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་དོན་མེད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་དྲོད་རྩེ་མོ་ལ་ནི་བརྟེན་
ནས་སུ་གཟུང་དོན་མ་ལུས་པ་མི་དམིགས་པས་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་དང་མཐུན་པ་བཟོད་པ་ཞེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། དེའང་འདི་ལྟར་རྒྱུད་མི་འཆད་པར་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་ཏེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་ནས་གཟུང་འཛིན་
གྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐོག་མའི་རང་བཞིན་དྲོད་དང་། དེ་ནས་རྩེ་མོ་དང་། དེ་ནས་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ནོ༔ ཏེའི་འོག་ཏུ་གཟུང་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་དམིགས་པར་བསྒོམ་པས་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་ཅེས་པ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཁོར་

བཅས་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པས་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ །དེ་དག་རྩོལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསྡུས་པས། ཚད་མེད་བཞི་སོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་བྱའི་དོན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་དུ་དམིགས་པ་ནི་གཟུང་བྱའི་དོན་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། དོན་མེད་ན་དེ་དམིགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར༑ དམིགས་པས་དོན་དམིགས་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་དང་དོན་མི་དམིགས་པ་གཉིས་དོན་མ་དམིགས་པར་ཁྱད་མེད་པས་མཉམ་པ་སྟེ་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མེད་པས་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་བསལ་བར་བྱའམ། མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་བཞག་པར་བྱ་བ་མེད་པས་གཉིས་གར་རྟག་ཏུ་མེད་པས་མཉམ་པ་སྟེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོའི་རྣམ་བཤད་དུ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅུང་ཟད་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་པ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་སེམས་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དེ། དེའང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་པ་ཉི་ཚེ་བའམ། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་

༄༅། །ཆགས་མ་སྤྱངས་ཤིང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་སྤྱངས་ལ་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་རྒྱས་ཤིང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་ནི་དེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེ་ལ་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་མི་འཛིན་པར་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ནི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དོན་དེའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་འཁོར་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་བདེ་སྡུག་གི་གནས་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ངམ་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་མཚན་མ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་ཞིང་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱོར་རོ། །འགྲེལ་བཤད་མཛོད་པས། རྟེན་ལ་སོགས་པ་བཞིས་མཚུངས་ཀྱི་སེམས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་ནི་མི་མཚུངས་གསུང་ངོ་། །གཞན་དག་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཛིན་ཀྱང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དང་། སེམས་བྱུང་གིས་ཀྱང་ངོ་བོ་འཛིན་པས་དམིགས་རྣམ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་མཚུངས་པར་འདོད་དོ། །བདུན་པ་ནི་གཉིས་ལས། ཚོར་བས་གཞན་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འོག་ཏུ་བསྟན་ལ། འདིར་སྐད་ཅིག་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེར་འབྲས་བུར་ལྡན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་ལྡན་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞིང་

སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་སྣོད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བས་རིག་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དམིགས་རྣམ་དེ་ནི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ན་དོན་དང་དབང་པོར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་གྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་བདུན་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བའམ། ཁྱད་པར་ཅན་ཉི་མ་ལ་སྣང་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཚོར་བ་དང་མཚུངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇུག་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བསྒོ་བས་འཇུག་ཤེས་ཀྱང་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་བཏང་སྙོམས་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་ཀུན་གཞི་འང་ཉེར་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཕན་ཚུན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་། །རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་ཡང་། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ཆོས་ཀུན་སྦྱོར། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དེ་དག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་ཚོར་བ་ནི་གསལ་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པམ་ཡིན་པས་ཉེར་སྤྱོད་མིན་ལ། འཇུག་ཤེས་ནི་ཀུན་གཞིའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་གྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་མིན་ནོ། །བདེ་སོགས་སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་དམིགས་པའམ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བདེ་སོགས་སྨྱོང་བའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཚོར་བ་དང་། དེའང་ཀུན་གཞིའི་ཚོར་བ་ཉིད་དགེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ལ། བདེ་སྡུག་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ལ། བདེ་སྡུག་ནི་རྣམ་སྨིན་ལ་བྱུང་བས་རྣམ་སྨིན་ཞེས་བཏགས་པའོ། །ཐ་སྙད་གདགས་པ་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་འདུ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་དེའི་འམ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དེའི་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་འཇུག་བྱེད་ནི་སེམས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས

༄༅། །ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཏེ། འདིར་སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་ནི། རྟག་ཏུ་རེག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྡན། །ཞེས་དང་། འདུན་མོས་དྲན་དང་བཅས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བློ་བྱེ་བྲག་
ངེས༔ །ཞེས་དང་། དད་དང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། །མ་ཆགས་ལ་སོགས་གསུམ་བརྩོན་འགྲུས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་བག་ཡོད་བཅས། །རྣམ་མི་འཚེ་དགེ་ཉོན་མོངས་ནི། །འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་གཏི་མུག་དང་། །ང་རྒྱལ་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཁྲོ་
དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་དང་འཚིག་དང་ཕྲག་དོག་དང་། །སེར་སྣ་དང་ནི་སྒྱུ་བཅས་དང་། །གཡོ་རྒྱགས་རྣམ་འཚེ་ངོ་ཚ་མེད། །ཁྲེལ་མེད་རྨུགས་དང་རྒོད་པ་དང་། །དམ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་། །བག་མེད་པ་དང་བརྗེད་པ་དང་། །
རྣམ་གཡེང་ཤེས་བཞིན་མ་དད་དང་། །འགྱོད་དང་གཉིད་དང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པ་དང་ནི་དཔྱོད་པ་དག །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནི་རྫས་གཅིག་ཟེར་བ་ལ། འགྲེལ་བཤད་
བྱེད་པས་མདོ་དང་འགལ་བས་ཞེས་རྫས་ཐ་དད་པར་བཞེད་ལ། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་བཙུན་པ་ཕྱུ་པ་ན་རེ། རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ནའང་། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། སེམས་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། ཡང་
གཙོ་འཁོར་གང་རུང་རྟོག་པ་དང་གང་རུང་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་སྤྱི་དང་རང་མཚན་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཟེར་མོད། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རྒྱུན་ཉེར་གནས་ཀྱི་རྟོག་པས་རང་མཚན་ལ་དམིགས་

པར་བཤད་དོ། །གཉིས་ཀ་རྟོག་པ་ཡིན་ནའང་། རྟོག་[illegible]གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་འདོད་དོ། [illegible]འདི་[illegible]སྣང་[illegible]ཅོག་[illegible]པ་ནི་རྟོག་[illegible]རྣམས་སྒྲ་དོན་འཛིན་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་སེམས་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང་། ཡང་མཛོད་དུ། རྟོག་པ་ལ་གསུམ་ལས། སེམས་རྩིང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དག་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་དང་། མངོན་པ་གོང་མ་པ་དག་རྟོག་དཔྱོད་ནི་སེམས་དང་སེམས་པའམ། ཡང་ན་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཉིད་ལས་བཏགས་པར་འདོད་ཅིང་དེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔ་ལ་མི་ལྡན་པར་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འདོད་དོ། དེ་ནི་མངོན་པར་སྤྱོད་པའམ་ངེས་རྟོག་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་དྲན་པ་སྟེ་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་གཞག་དེ་དག་མ་འདྲེས་པར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུགས་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེའམ། ཕྱིམ་གཉིས་ལྟར་ན་དེར་འགྱུར། ཆོས་གྲགས་ལྟར་ན། སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་པས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་དད་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ། །བློ་ལས་ཐ་དད་ག་ལས་ཡིན༔ །ཞེས་དང་། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པས། རྟོག་པ་རྫས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱང་སྐྱེ་བས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་གཉིས་

༄༅། །ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དུམ་དང་། རེ་རེ་ལས་མི་སྐྱེ་ན་གཙོ་བོ་སེམས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ལ། ངེས་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་གྱི་རྟོག་པའང་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་རེ་རེ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་། གཙོ་བོ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་དྲན་པ་དེ་ཡང་མིན་པས་སོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པས་བཅས་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་རྟོག་པ་རྫས་གཉིས་མི་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་པ་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་གཙོ་བོ་དེ་ངེས་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལའང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པའང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་དུམ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ལ། མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ། །ནུས་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེས་ན་གཞན་གྱི་རྒྱལ་ལན་ནི་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པར་རྣམ་གཞག་འདྲེས་ཏེ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི། བདེན་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས༔ ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཁོར་བཅས་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདིར་ཡང་། གང་གིས་འདེབས། གང་དུ་འདེབས། ཅི་ཞིག་འདེབས། ཞེས་དྲིས་ལན་

དང་སྦྱར་ཞིང་། གོང་འོག་ལའང་སྦྱར་རོ། །སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པང་སྲིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་མའོངས་པ་སྐྱེ་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ནི་དུས་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཡང་མངོན་པ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། གཞན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པས། དུས་མཉམ་མེ་ཏོག་གིས་འབྲུམ་རྒྱ་བ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་དུས་ཀྱི་ནི། ལས་ཀྱིས་བགོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཆི་འཕོ་བའི་གནས་སྐབས་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཏེ་ས་བོན་ཁྲིད་ཅིང་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཚོའང་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་འདོད་དོ། །ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་མིང་གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མ་དོད་བར་དུའམ། ཡང་ན་དེ་དང་པོར་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ལུས་ཀུན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྡུས་སྐྱེས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཉིད་དོ། །མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཚེ་ན་མིག་སོགས་མེད་པས་ལུས་མ་རྫོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་མིང་གཟུགས་སུ་བསྡུས་པའི་ལུས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེག་པས་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མཉམ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདུས་ནས་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་གསུམ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བས་ནི་སྲིད་པ་དེའི་རོ་མྱོང་བས་སམ། དེ་ལས་མྱོང་བས་ན་བར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་ལས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ས་བོན་ལ་བཏབ

༄༅། །པའི་སྲིད་པའི་ས་བོན་རླན་དང་འདྲ་བས་དེས་བརླན་ནས་ཡང་སྲིད་འབྱུང་བར་ཉེ་བར་སྦྱོར་ཞིང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་མ་འོངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདོད་ཆགས་ལེན་པས་ནི་ལས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་གཉིས་དང་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་སུ་འཇོག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་ལས་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་སྐྱེད་པས། སྲིད་པས་ས་བོན་བཏབ་པས་ཡང་སྲིད་མངོན་དུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བས་དོག་པ་མི་གཙང་བའི་གནས་ནས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་ནས་སྐྱི་ཅེར་དང་སྐྲ་སྐྱ་སོགས་རྒས་པ་དང་། རིས་མཐུན་གྱི་སྲོག་དང་མིང་གཟུགས་འགག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པའི་ཕྱིར་ནི་རྒ་ཤིས་སོ། རིས་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་སྐད་ཅིག་གི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པས་ཉེན་པའི་སྒོ་ནས་སམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེས་སྡོམ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་རོ༔ ཏེ་འང་། མ་རིག་པ་སྲེད་ལེན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདུ་བྱེད་སྲིད་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྷག་མ་བདུན་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་བདག་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པར་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །རྒྱུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས། ཉོན་མོངས་དང་ལས་དག་

དང་། དེའི་འབྲས་བུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བདུན་ཏེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་བསྡུ་བ་དང་གོ་བསྒྱུར་བའོ་ཞེས་སོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པ་བདུན་ནི། རིམ་པ་བཞིན་མ་རིག་པ་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མིང་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རེག་པ་ཚོར་བ་སྟེ་ཡན་ལག་བཞིའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་འཇོག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་ཤི་འཕོས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ཁྲིད་པའི་རྒྱུའོ། །མིང་གཟུགས་ཀྱིས་མངལ་སྐྱེས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་བརྟས་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ལུས་ཙམ་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུའོ། །རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་མྱོང་བས། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བས་རེག་ཚོར་ནི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་དང་། སྲེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལ་སོགས་ལེན་ལ། དེ་བླངས་པས་ས་བོན་དུ་གནས་པའི་སྲིད་པ་གྱུར་ནས་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་བཞིན་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་འཇུག་པ་ཉེད་པ་ལྟར་ཡང་སྲིད་འབྱིན་པ་སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་བསྡུད་པའི་རྒྱུའོ། །སྐྱེ་བ་དྲངས་པས་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་མྱ་ངན་ནས་འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྡུན་པས། ཉོན་མོངས་ནི་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ས་བོན་ལྟ་བུར་བསྟན་པའམ། ཡང་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་འདོད་པ་ལྟར་ཚེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ་ཞེས་བསྟན་ལ། གཉིས་སུ་བསྟན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཙམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བདུན་དུ་བསྟན་པས

བཞི་བཞི

༄༅། །འཕེན་པ་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་བསྟན་ལ། དེ་ལ་གང་གིས་འཕེན་ན། མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །དེས་ཇི་ལྟར་འཕེན་ན། རྣམ་ཤེས་ལ་ས་བོན་གསོས་པས་སྐྱེ་བར་నུས་པ
གནས་པར་རོ། །ཅི་ཞིག་འཕེན་ན། ཡང་སྲིད་ཀྱི་མིང་གཟུགས་སོགས་ཡན་ལག་བཞི་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཅི་རིགས་པར་རོ། །འཕངས་པ་དེ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། མིང་གཟུགས་སོགས་སྔ་མ་འཕངས་པས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་། དེ་ལ
བརྟེན་ནས་སྲེད་པ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེན་པ་གཉིས་པོས་སོ། །ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྣམ་ཤེས་ས་བོན་དུ་གནས་པའི་ལས་དེའང་སྲིད་པ་གཉིས་སུའོ། །གྲུབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། མིང་གཟུགས་སོགས་འཕངས་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བའོ། །
སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཉེས་པ་ནི་སྡོག་འཕངས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དགག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་ལྟས་བསྟན་ནོ། །ཁྲིད་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ནི་བར་སྲིད་མེད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་དོན་མེད་མིན་ནོ། །བདེན་པ་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ལས་ཀྱིས་སེམས་པ
བགོས་ཕྱིར་དང་། །ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་འཕེན། །དེ་ཡིས་ས་བོན་ཡོངས་བརྟས་ཕྱིར། །འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཚོར་བས་སྐྱེད་པའི་སྲེད་པ་ལ། །ལེན་པ་འབྱུང་བས་དེ་ཡི་ལས། །བགོས་པས་མངོན་དུ་ཕྱུར་པ་ཡིན། །གྲུབ་པ་སྐྱེ
ཡིན་དེ་ལ་ཡང་། །རྒྱུ་སོགས་ཉེས་དམིགས་གང་གི་ཕྱིར། །བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །སྲེད་དང་བྲལ་ན་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འདིའང་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ལས་འབྱུང་སྟེ། གཟུང་ 45

འཛིན་དུ་རྟོག་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མཐའ་
བཞིར་འཛིན་པའི་ཉེ་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོར་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དང་སྟོང་ཉིད་ཐོབ་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལམ་བསྟན་ཏེ། མིང་དེ་དོན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་
རྒྱུ་རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན་དང་། ལམ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་འཛིན་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་སློབ་བྱར་གྱི་དྲིམ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གཉེན་པོར་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དག་སྟེ་དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དག་པར་འདོད་པས་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མདོ་ལས་བཤད་པའི་མིང་རྣམས་ལ་མི་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གཞག་གི་དམིགས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱངས་
པའི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་དབྱེ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་སྟེ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས་བཤད། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ། དབྱེ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས༔ དང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ནི། ཀུན་རྟོག་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་འཛིན་དེའི་དངོས་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་ཀུན་རྟོག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན་ཡོད་ 46

༄༅། །པའང་མ་ཡིན། མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ལ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ལས་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཀུན་རྟོག་ལས་དོན་དམ་པར་རྫས་ཐ་དད་མིན་ཏེ། ཀུན་རྟོག་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྫས་གཞན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྟོག་དང་དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ༑ གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུམ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེ་དང་དྲོ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་གྲོལ་བའི་དཔེ་ཤིང་བལ་དང་དེའི་འཇམ་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ། དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་

དངོས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། མདོར་བསྟན་ལྔ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཞན་ཡང་། མི་གཉིས་པ་ཉིད་དང་༏ རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་འགག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཉིད་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་གང་ཕན་ཆད་ན་ཤེས་བྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ནོར་བའི་མཐའ་སྟེ་མུ་དང་། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཐམས་ཅད་འགགས་པ་སྟེ་མེད་པ་དང་། དམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་སོགས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཧེ་ཏུ་རྒྱུའི་དོན་དེ་གསེར་ཁྲུང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་མིང་རྣམ་གྲངས་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པའི་དོན་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཞིང་རྣམ་གྲངས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དབྱེ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་དེ་རྣམ་པར་དག

༄༅། །པའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཉོན་མོངས་ལ་གང་གི་ཚེ་དག་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་གནས་མ་གྱུར་པ་དྲི་བཅས་དང་། གནས་གྱུར་ཏེ་དྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད༑ ༑ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྤང་ནི། དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་འགྱུར་ན་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། གནས་གྱུར་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆུའི་ཁམས་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མའི་རྙོག་མ་ལ་སོགས་པས་དྲི་མ་ཅན་དང་དྲི་མ་དེ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་པ་བཞིན་དུ་སྔ་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེའི་ཕྱིས་དག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞི་བཞག་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་མདོར་བསྡུས་ནས་གསུངས་ཏེ། དེའང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད

དོ༔ ཏེ་དག་ཀྱང་ཟབ་པོའི་གང་ཟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པས་ཞེན་པའི་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དང་པོའོ། །བདག་མིག་སོགས་ཀྱིས་བཟའ་བྱའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཉིས་པ་དང་། གཉིས་པོ་དེའི་ཚོགས་པ་གཅིག
པའི་སྣོ་ནས་གནས་སྒྱུར་པའི་རྟེན་ཁོག་པ་ལ་བཟའ་བའི་བདག་དང་། བཟའ་བྱ་བདག་གི་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱི་གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་རྒྱ་ཆེ་བས་དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ
དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བཞི་པའོ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དེའང་གང་གིས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པས་མཐོང་སྟེ། ཡུལ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་ཞིག་པའམ། ཡང་ན་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས
པས་སོ། །འཛིན་པ་པོའི་གང་ཟག་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པ་ནི་ལྔ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པའོ་སླམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཞིག་པའམ་དོན་དམ་པའོ་སླམ་པའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་དེས་ཤེས་པ
དེ་སྟོང་པ་དྲུག་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་ཤིང་ཞེན་པ་ཞིག་པའི་ཆེད་དུ་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད
ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་བཤད་དོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ལམ་འདུས་བྱས་དང་མྱུད་འདས་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་རང་དོན་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་དེ་དག

༄༅། །གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུབ་ཅིང་སྒོམ་པར་བྱེད་ཅེས་འོག་མ་ལའང་སྦྱོར་རོ། །དེ་གཉིས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་རོ། །གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དེ་ཐོག་ཐ་མེད་པའི་སྟོང་པར་མ་མཐོང་ན་སྐྱོ་སྟེ་འཁོར་བ་སྟོང་པ་ལ་བཏང་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མི་ཐོབ་པར་ཉན་རང་གི་སར་ལྟུང་བས་གཞན་དོན་དུ་དེ་བཏང་བར་མི་བྱ་བའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་འཁོར་བའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་དོ། །ཕུང་པོ་ཞི་བ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ནའང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་འདོར་བས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་མེད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་དེ། སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་ལས། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ནི་རྒྱུད་ནས་འོངས་པའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས། སེམས་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཞིན་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཏེ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་རིགས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་

བཤད་དོ། །གཟུགས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི། རྒྱུད་བླར། ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། །ཡངས་ཤིང་ཞབས་ལོང་མི་མངོན་དང་། །སོར་མོ་རིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། །དྲ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་པ་དང་། །པགས་འཇམ་གཞོན་ཤ་ཅན་ལེགས་ཉིད། །སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་འདྲ་གསང་། །གླང་པོ་བཞིན་དུ་སྦུབས་སུ་ནུབ། །རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ་བ་དང་། །ཐལ་གོང་བར་མེད་རྒྱས་པ་དང་། །དཔུང་མགོ་ལེགས་ཟླུམ་ཕྱག་འཇམ་ལ། །ཟླུམ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། །ཕྱག་རིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་དང་། །མགྲིན་པ་དྲི་མེད་དུང་འདྲ་དང་། །འགྲམ་པ་རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། མདོག་སྣུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །ཟླུམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། །རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ་དེ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར༑ དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་ཕྱིམ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། སྒྲོ་སྐུར་གྱི་གཉེན་པོར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཟབ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱིས་པས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་ཟབ་པོ

བཞི་བ་ཕྱ

༄༅། །ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དགག་བྱའི་གཞི་དངོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བཅོ་ལྔ་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །
དགག་བྱའི་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། སྟོང་ཉིད་དེ་གཉིས་ནི་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཐམས་གཞན་གཉིས་སུ་འཇོག་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པས་རིམ་པ
ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་དེའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐུར་འདེབས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དགོད་གཉེན་པོ་འབད་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཐལ
ཏེ༑ གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ལ་འབད་པའི་རྩོམ་པ་ཀུན་འབྲས་བུ་མེད་པར
འགྱུར༑ གཉེན་པོ་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེའི་གཞུང་འཛུགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས
ཅན༑ རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པམ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་དག་པའང་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་ར་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར 53

མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། །གློ་བུར་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མི་མོངས་པ་མིན་ལ་དེ་ནི་གློ་བུར་དྲི་མ་དག་པ་མིན་ཏེ། གློ་བུར་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་བྱ་སྟོན་ན་རེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་བཤད་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། སེམས་འོད་གསལ་ཞེས་པ་རིག་པ་འདུས་བྱས་ལ་མི་བྱ་སྟེ་དེའི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་དགོངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས། འདིར་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་སྒྲར་བཤད་དེ། སེམས་ཉིད་ནི་དྲི་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ལེའུ་དང་པོའི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །།དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྨོངས་ནས་སྒྲོ་སྐུར་སྤང་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དང་པོར་བཤད་ནས། དེ་ནི་རྨོངས་པ་སྤངས་པ་ནས་སྒྲིབ་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཞན་གསུམ་བཤད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་དོན། གཉིས་དོན་ལ་ཁྱབ་པར་སྒྲིབ་པའམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ནི་ཁྱབ་པ་མིན་གྱི་རང་དོན་ཉི་ཚེ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡུལ་ངན་པ་ལའང་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་མང་ཉུང་དུ

༄༅། །འབྱུང་བས་ཆགས་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་རིགས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་སོགས་ཆེ་བ་དང་རྒྱུན་རིང་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཆ་མཉམ་ཞིང་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱང་སེམས་སྙིང་རྗེས་འཁོར་བ་ལེན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉེས་པ་མཐོང་སྟེ་སྤོང་བ་སྟེ་གཏོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་དང་ཐམ་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དང་། མཉམ་ལྷག་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེང་སྒྲིབ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲིབ་པས་སམ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་མར་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ནི་རིགས་པའི་གནས་ལྔ་སོགས་ཐོས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དེའང་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི༑ ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེའང་གང་ཞེ་ན། ཕྱིམ་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྗེས་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ཐེ་ཚོམ་ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་རྣམས་ཐར་པ་ལ་སྐྱོ་བ་ལས་སོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྐུམ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་ཡང་མི་སྐྱོ་བས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་

ཉེ༔ ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པས་གསོད་སོགས་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེ་སྡང་གིས་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་སོགས་ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་མ་ནོར་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉི་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ
དང༔ དེ་དག་གིས་སྒྲིབ་པའི་གོ་རིམ་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་ངའོ་སྙམ་པའི་དང་མངོན་པའི་དང་ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་དང་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་བདུན་པོ་འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན
དེས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དང་དུམ་ཚོགས་པ་ལ་བདག་གམ་བདག་གིར་ལྟ་བ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབེན་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དུས་སུ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གཉེན་པོ་ཆེ་ཆུང་གིས་བར་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པར་འབྱུང་
བས་འཇིག་ལྟམ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པས་རྟག་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཕུང་པོ་ལ་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་དེའི་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ལྟ་བས་ནི་འགོག་པ་ཞི་བ་སོགས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ
སྟེ༔ འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མཐར་ལྟས་དེ་ཆད་ཀྱིས་དོགས་ནས་སྐྲག་པ་དང་། ལོག་ལྟས་འགོག་པ་མེད་ཅེས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ངེས་འབྱིན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ལམ་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་ཙམ་ལ་སོགས་པས་དག་པར་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང

ཉི་ཁྲི་ཀ

༄༅། །མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ། སངས་རྒྱས་ལ་ཉེས་པ་སྤངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ལ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གཏན་དུ་ཞི་བ་དང་། དེ་རྫོགས་བྱེད་དུ་ཤེས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་གནས་བླ་ན་མེད་པའི་ཞིང་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་པོའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །
བདེན་པ་མཐོང་ནས་དེ་སྤངས་པས་ཤེས་ནས་དད་པ་སྐྱེད་པས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་ཉོན་ཕྲག་དོག་གིས་སྐྱེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་ཡོན་ཏན་དང་འགལ་བ་དང་། གནོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉེ་ཉོན་སེར་སྣས་ནི་
ཡོ་བྱད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་ཡོ་བྱད་དེ་ཚོགས་པས་བསྐྱངས་ཤིང་དེས་དབེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རིམ་པ་ནི་ཐར་པ་འདོད་པས་རིམ་པ་བཞིན་འཇུག་པའི་བསྒྲིབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །
གསུམ་པ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྟན་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་སོགས་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ལྔ་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གཞན་གཙོར་བོར་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་བཅུ་གསུམ་སྟེ་བག་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་དགེ་བ་ལ་རྒྱུན་དུ་གུས་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་དགེ་རྩ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པོའི་སྒོ་གསུང་རབ་མིན་པ

གཞན་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་བྱམས་པ་གཉེན་པོར་སྒོམ་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་མིན་པས་གང་སྐྱེད་པ་དང་གསུམ་དང་། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་ཀྱང་ཡང་ཡང་དུ་སྒོམ་ཞིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚོགས་གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཡང་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི། དགེ་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་སྐྱེས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་ཚོགས་མ་བསགས་པའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྨྲའོ། །རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མེད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་རིགས་དང་ལྡན་ཡང་རྐྱེན་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཕྲད་ཀྱང་འཁོར་བས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སེམས་པ་གསུམ་དང་སྒྲུབ་པ་ཕར་ཕྱིན་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་ཞེས་རྟོག་དཔྱོད་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་བླུན་པོ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྡང་བ་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་ཞིང་སྐྱོན་ཚོལ་ཞིང་ཉེས་པ་སྒྲོགས་པ་དང་འགྲོགས་པ་གསུམ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་གི་གནས་ངན་ལེན་ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་སམ་མཐོང་སྤང་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པའམ་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་སོགས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཤས་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་འབྱུང་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། མཚམས་མེད་སོགས་ངན་སོང་དུ་ངེས་པའི་ལས་སྒྲིབ་དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་དེར་སྐྱེ་བའི་སྐལ་པ་མེད་པའི་ངན་སོང་སོགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་དེ་དག་ལྷག་མ་གང་རུང་

༄༅། །དང་། རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ལས་སུ་མི་རུང་བའམ་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་གནས་མ་ཐོབ་པས་ཤེས་རབ་མ་སྨིན་པ་དང་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ན་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་བོན་ནམ་སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གནས་ངན་ལེན་དང་། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པར་མི་སྨྲ་བའི་ལེ་ལོ་དང་། ཡང་དག་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མྱང་བ་བག་མེད་པ་དང་གསུམ་དང་། སྲིད་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་སྨྱུད་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྲུབ་སྙམ་དུ་སེམས་ནི་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་དང་གསུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་སྲིད་སྙམ་དུམ་དད་པ་དང་ཟབ་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། དགོངས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་ནས་སྒྲ་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་གཅེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་སོགས་ཆེས་ཆེར་མི་འཛིན་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་གདུང་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་མཉམ་པར་ལྷག་གིས་དོགས་ནས་ཆོས་མི་འཆད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་པས་ཆོས་མི་འཆད་པ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཡོངས་པའི་ལས་མདོ་སྡེ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་གྱི་བདུད་ཀྱིས་སྨྲས་པའོ་ཞེས་སོགས་བྱས་པས་འདིར་ཆོས་ཐོས་པས་ཡོངས་པ་དང་། ཐོབ་པ་ཉུང་བས་ཆོས་འབྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། ཐོས་ཀྱང་འདུན་པ་སོགས་སམ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གང་རུང་མ་ཚང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པས་རྫོགས་ཏེ་སྤང་བར་མ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྒྲིབ་བྱ་དགེ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དགེ་རྩ

ཐམས་ཅད་བསྒྲིབ་བྱ་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་གནས་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཉིས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོགས་གཉིས་དང་བྱང་ཆུབ་ཏེ་ཡང་དག་པར་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དེ་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་བསམ་པ་སེམས་པ་འདུན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ནི། སེམས་པ་འདུན་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྣོ་བས་སམ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དང་ཆོས་ཟབ་རྒྱ་ལ་མོས་པས་བློ་ལྡན་བྱང་སེམས་དང་གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་དང་། །སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། དགེ་རྩ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སུ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་ཆོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། དོན་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་སྒོ་ནས་མི་སྐྲག་པ་དང་། ཆོས་གནས་པའམ་གཞན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་མེད་པས་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་དབང་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྱོད་པ་དང་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མདོར་བསྡུན་ཏུ། དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་གཞན་ཞེས་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲིབ་བྱ་དོན་བཅུ་པོའོ། །གསུམ་པ་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་སྦྱོར་བ་ནི། དོན་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་བ་སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་ལ་སྦྱོར་བ་གསུམ་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མིག་སོགས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའང

༄༅། །སྦྱོར་མེད་ལ་སོགས་སྦྱོར་བ་སོགས་ལ་དངོས་སུ་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་དགེ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དགེ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་མི་སྲིད་པར་དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུའི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲིམ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་སྐྱེད་པམ་ཡིན་གྱི་དེ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཟས་བཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་གེགས་བྱེད་པས་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་དེ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དང་མི་འདྲ་བར་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་རྟག་ཏུ་མི་ལྡོག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་རིགས་དང་ལྡན་པ་སོགས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ས་གཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གློ་གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་སོགས་ནི་གཟུགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སོགས་ཏེ། བྱང་སེམས་དེས་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་ངན་ལེན་བཅོམ་པ་སོགས་ནི་འབྲས་ཆན་བཙོ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་ངན་ལེན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་སྟེ། འབྲེལ་མེད་ནི་འབྲེལ་པ་ལྡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་བཅོམ་

པ་སོགས་ནི་རྩ་བརྡ་བའི་ཐེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་དེའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་སྲིད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སོགས་ནི་གསེར་རྒྱུན་དུ་བསྒྱུར་བའི་མགར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་སྲིད་པ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། བསྔོ་བ་ནི་དམན་པར་བསྔོ་བ་བོར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བས་སོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཟག་ལ་ཡོན་ཏན་སྲིད་སྐམ་པ་སོགས་ལ་མི་སྐྲག་པ་ནི་མེའི་དུ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་གང་ཟག་ལམ་དད་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ཡིད་མི་ཆེས་པས་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེར་སྣ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཆོས་ལ་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ་སོགས་ནི་རྟགས་དང་དཔེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་ལ་གཅེས་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིབ་སྟེ། སེར་སྣ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་མེད་པས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་པའི་ལས་མེད་པ་སོགས་གསུམ་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོས་པས་ལོངས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་སྟེ། དབང་ནི་དབང་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་པོར་དགེ་རྩ་བསྐྱེད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད། དགེ་རྩ་སྐྱེ་བའི་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་བློ་ལྡན་དང་། དེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་ལམ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་ན་དགེ་བ་དམན་པ་ལ་མི་བསྔོ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ནི

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགའ་སྟེ་མི་སྐྲག་པས་དང་། མི་སྐྲག་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པས་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པས་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །འགྲེལ་པ་ལས་བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །གནས་པ་བརྟེན་དང་བསྟན་བྱ་དང་། །འགྱུར་དང་འབྲལ་དང་གཞན་དུ་ཡང་། །ཡིད་ཆེས་གོ་བྱེད་འཐོབ་རྣམས་ལ། །མིག་དང་ཟས་དང་མར་མེ་དང་། །མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །ཐོར་བ་བཟོ་ཤེས་དུ་བ་དང་། །རྒྱུ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན། །ཞེས་བར་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱིན་པ་གཞན་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་བཅུ་ལ་སྦྱིན་པ་དག་ནི་སྦྱིན་པ་སྤྱམ་ལས་གཞན་མིན་ཏེ་སྤྱམ་ནི་རྒྱུ་ལ་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་སྦྱིན་པར་བཤད་ལ། འདིར་འབྲས་བུ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱིན་པས་སམ། ཡང་ན་སྤྱམ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞི་ལ་མི་མཁས་སོགས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་ཁོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི། བདག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་གཞི་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་བཟུང་བའི་ཚོར་བ་དང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། བྱང་བར་བཟུང་བའི་གཞི་སྟེ་ཡུལ་ཆོས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་མཁས་པས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་སྦྱིན་ཅིང་། ལེ་ལོས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྤོང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་མ་

སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་བཞི་ལས་གང་རུང་མ་ཚང་བས་སྒོམ་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་། སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་ངེས་རྒྱུད་སྒོམ་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ཉམས་པ་སྟེ་མ་ཚང་བས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འཁོར་བས་སྐྲག་སྟེ་ཡིད་འབྱུང་ནས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པས་དབང་པོ་ལྔ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། དེ་སྐྱེས་ན་དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་མིང་ཐོབ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་སོགས་དང་འདྲེས་པས་དབང་པོ་དེ་དག་ཉམས་ཆུང་བས་སྟོབས་ལྔ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། དེ་མཐོང་ལམ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་སྒོམ་སྤང་དེའི་ས་བོན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱོན་ཆགས་པས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། བརྒྱད་པོ་དེ་སྒོམ་ལམ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།། །གཉིས་པ་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི། པར་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་བྱེད་དེ་སྤོང་བར་ནན་ཏན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེར་སྣས་ནི་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་མང་བའི་ཕྱུག་པོ་དང་ནི་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་ཏེ། འབྲས་བུ་དེའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆལ་ཚུལ་ལུས་ངག་གི་ལས་མི་དགེ་བས་མཛེས་པར་འགྲོ་བའི་བདེ་འགྲོ་ལྷ་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁྲོ་བོས་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་འང་

༄༅། །ཕན་བྱེད་དུ་མི་གཏོང་ཞིང་ཐྱས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ལེ་ལོས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་གཞན་ལ་གནོད་པར་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་དང་ནི་ཡོན་ཏན་ཕན་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བྲི་ཞིང་འཕེལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་འདུན་པ་དང་སྨིན་པར་མཛད་ནས་བསྟན་པ་ལ་འཛུད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་འཛིན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་མི་ཤེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བས་དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་བཞིན་དུ་མི་ཟད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་མི་འདེབས་པས་སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་དགེ་བ་བརྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པ་དང་སྒོམ་པ་ཉམས་ཆུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དགེ་བ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་རེ་རེའམ་ཉིན་རེ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མི་དགོས་པར་སྦྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་པས་སེར་སྣ་སོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་བརྟག་པའི་སྟོབས་ནི་བརྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། བརྟན་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་གསུམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་ཉིད་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་

གནས་དྲུག་པའི་དབུས་མཐའ་

གནས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ཞུགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་ཐོས་པ་ལ་སྦྲ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་ཤེས་རབ་ཆུང་བའོ། །འདི་ལ་ཕར་ཕྱིན་མིང་དུ་བཅུ་ལ་ཐུས་སུ་དྲུག་སྟེ། བཞི་ཤེས་རབ་ལས་ཕྱེ་བས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། བཞི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་གཉིས་ནི་མི་རྟོག་པ་ལ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཞིང་མི་རྟོག་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་ས་བཅུའི་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ས་བཅུ་ནི། རབ་དགའ་དྲི་མེད་འོད་བྱེད་དང་། འོད་འཕྲོ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་དང་། །མངོན་གྱུར་རིང་སོང་མི་གཡོ་བ། །ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། །ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྟོགས་པའི་གནས་དང་། དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་དང་། ཡང་ན་བྱང་སེམས་དགེ་ལ་མང་དུ་གནས་པས་སམ། འབྱུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་བས་ས་ཞེས་བྱ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་ཕྲ་མོ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གིས་འབྱུང་བས་སྒྲུབ་པ་དང་། གསུམ་པ་ཚེ་རབས་གཞན་དུའང་མི་ཉམས་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ

༄༅། །སྦྱིན་པ་དང་། བདུན་པ་སོགས་བཞི་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་བཞི་སྟེ། རྩོལ་མེད་མཚན་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷུན་གྲུབ་མཚན་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་ཞིང་དག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱིན་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ས་བཅུར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུབ་བ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཉོན་མོངས་མིན་པའི་མ་རིག་པ་བཅུ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ་ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སམ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དག་ནི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས་པས་བདེན་པ་ལ་ལོག་རྟོག་གི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བས་སོ། །སྒོམ་སྤང་ནི་ས་ལྷག་མས་སྤོང་ལ། མ་སྤངས་ཀྱང་སྤངས་པ་བཞིན་བྱམས་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ས་དང་པོར་དབྱིངས་བདག་མེད་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟ་བས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། རྟོགས་པ་དེས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཐ་དད་པར་མ་མཐོང་ནས་རང་བཞིན་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་རང་གཞན་དུ་རློམ་སེམས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་འོད་གསལ་དུ་མཐོང་བས་ཆོས་དབྱིངས་སྦྱང་རྒྱུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེས་འདི་སླམ་དུ་སྦྱིན་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་བདག་གིས་དབྱིངས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དྲིམ་གོང་ནས

གོང་དུ་སྨྲང་བ་ལ་འབད་སྐམ་པའོ། །ས་འདི་དག་ལ་རྟོགས་པ་དང་གཉེན་པོ་དང་གཉེན་པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་རིག་པར་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་དག་པའི་ཆོས་སྐུའི་དབང་གིས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མདོ་སོགས་
ཀུང་རྒྱུ་དབྱིངས་དག་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་ཐོས་པ་མཆོག་ཏུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཚིག་གཅིག་མཉན་པའི་མེ་འོབས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཚད་ཙམ་ལའང་དགའ་བཞིན་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་
བར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཆོས་དབྱིངས་བདག་དང་བདག་གིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་གཟུང་བྱམ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་སྦྱོས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མདོ་སོགས་ཆོས་ལ་སྲིད་པ་སྣང་ཀྱི་ཡང་ལྡོག་གོ །ས་ལྔ་པ་
ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་རང་གི་རྒྱུད་རྣམས་སེམས་དང་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ལྔ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་དག་པ་ལ་བསམ་
པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་གཉིས། འགྲོད་པ་སེལ་བ་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་ཉིད་དང་། ལམ་དང་ལམ་མིན་ཤེས་པ་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་ཉིད་དང་། བྱང་ཕྱོགས་
ཆོས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲུག་པ་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་བྱེད་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་བཅུས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པ་དང་། ས་དྲུག་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་

ཨོ་དུ

༄༅། ། འོད་གསལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་གློ་བུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བས་མདོ་སོགས་ཆོས་མཚན་མས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་མི་འབྱུང་ལ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པའི་རྣམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་མཚན་མ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་དག་པས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་ཀྱི་དུས་ནའང་ཆོས་དབྱིངས་འགྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ་སྨོན་མེད་པའི་ཆོས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་སོ། །བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞིའི་གནས་སུ་རྟོགས་སོ། །ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག །སྒྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དང་། །ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དབང་དེ་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པའི། །ས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །གཅིག་ལ་རྣམ་གཉིས་དེ་ལས་གཞན། །དབང་རེ་དེར་ནི་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་མདོ་རྒྱན་གསུངས་པ་ལྟར། དེའང་ས་བརྒྱད་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་བས་ཆོས་དབྱིངས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་སྟོན་པའི་མཐུ་བརྙེས་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ། དགུ་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅུ་པ་ལ་ཆོས་དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །ས་འདི་དག་ལ་ཡོན་ཏན་འཐོབ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་དང་། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྨྲོས་པ་ལྷག་མ་ལུས་པ་རྣམས་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ས་བཅུ་པ་དང་། གསེར་འོད་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྒྱན་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ནི། སྒྲིབ་པ་སྤྱིར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད། སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམས་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་སྟེ་དེ་ཁོ་ནར་བསྟན་ཏེ་གཉིས་པོ་དེར་ནི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྡུད་བྱེད་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྒྲིབ་པ་མ་བཤད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་དེ། ཁྱབ་པའི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྒྲིབ་པ་དེའང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཡིན་ནོ། །ལེའུ་གཉིས་པ་སྒྲིབ་པའི་ལེའུའི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །

སྒྲིབ་པ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་དབྱེ་བ་ནི། རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་དེ་ཁོ་ན

ཤེར་བདུན

༄༅། །དང་། རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བསྡུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་དང་། མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྟེ་དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གཅིག་དང་ཟབ་དང་ཞེས་སོགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཅུའི་གཉེན་པོའོ། །དེ་ཁོ་ན་བཅུའི་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞན་དགུ་འདུས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཤད་ལ། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་སྣང་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་གཉིས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བའི་ཐབས་ལ་གསུམ་པ་དང་། སྐྱོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ངེས་འབྱུང་བཞི་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བའི་ཐབས་རགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཐབས་ཕྲ་བ་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཕས་རྒོལ་ཚར་གཅོད་པ་གྲགས་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་མཚུངས་པ་ལ་རིགས་དབང་པོ་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་བསྡུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོམ་ཉི་ཟབ་བཟློག་པའི་མཐུ་བསྟན་པ་དབྱེ་བ་དང་། བདག་འཛིན་བཟློག་པ་ལ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་བཤད་པའོ། །རྒྱས་པར་བསྟན་ན་དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་ལྷུམ་པོར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་གནས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩ་བའི་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཏེ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་རི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཟབ་མོ་དེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

71

ཏེ༔ མངོན་པའི་མདོ་ལས། བྱུང་རྟེན་སྐྱུམ་ལ་སོགས་བསྟན། |རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་བསྟན། |རྣམ་པར་དག་པ་བཞིན་བརྟེན་ནས། |ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། |དག་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་དང་། |དྲི་མ་མེད་དང་ལམ་དང་དམིགས། |རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། |ཞེས་སོ། |ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་བསྟན་པས་དེ་གསུམ་གསུངས་ཞེས་འཆད་དོ། |ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྨི་ལམ་དུ་སྨིས་པ་ལྟར་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ནི་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་པས་དེ་ཁོ་ན་དང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བདེན་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ཞེས་བཤད་ལ། ཤཱན་ཏི་པ་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་གིས། |བརྟགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། |ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་བཤད་མཛད་པའང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་གསུང་ངོ་། |གཞན་དབང་ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་གནས་སུ་ཡོད་ཀྱང་འཁྲུལ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པམ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཉིས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད་ཅེས་བྱའོ། |གཉིས་པ་ལྷག་མ་གཞན་དེར་སྣང་གི་དེ་ཁོ་ན་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་དེར་སྣང་ང་རྒྱུལ་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་གསུམ་པོ་འདི་ལ་གང་ཞེས་ནས་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་ཅེའམ་མ་འཁྲུལ་པའང་མེད་ཅེས་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་ལྟ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ། |གང་

༄༅། །ཞེས་ནས་ནི་གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་དང་གཉིས་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་ཡོད་པའམ། དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སུ་མེད་ཅེས་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་ལྟ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ཞེས་ནས་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དེར་སྣང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉེན་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོར་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ནར་མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་དོན་ཏེ་དེ་ནི་གསུམ་སྟེ་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མི་རྟག་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་དབང་མི་རྟག་པ་དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་མི་རྟག་པར་བཞག་ཏེ་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ནི། ཀུན་བརྟགས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་དེ་སྡུག་བསྔ་ལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ལེན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ནི་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་ཏེ། གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་བྱས་ནས་དགག་པ་གཞན་དབང་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཟག་བཅས་གཞན་དབང་ཞེས་ཕྱེད་པར་དུ་བྱའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་བས་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དབང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། ཀུན་བརྟགས་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་མཚན་མར་ཡོད་པར་གཟུང་དུ་མེད་པས་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་ནི་བྱིས་པས་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་བརྟགས་པ་ལྟར་དེ་དངོས་པོ་མིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་
གཉིས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་ནི། ཀུན་བརྟགས་ནི་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་བདག་མེད་དང་། གཞན་དབང་ནི་བྱིས་
པས་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་བདག་མེད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེའི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པས་ངེས་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྲས་བུའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཀུན་འབྱུང་རྒྱུའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་འགོག་བདེན་འབྲས་བུའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ལམ་བདེན་
རྒྱུའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་རེ་རེ་འང་ཆོས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
ཀུན་འབྱུང་ནི། ཀུན་བརྟགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་གཞན་དབང་ལས་ཉོན་དང་མ་བྲལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། ངོ་

ཉེར་དགུ

༄༅། །བོ་ཉིད་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཟུང་འཛིན་མི་སྐྱེ་བ་གཞན་དབང་དང་། གཞན་དབང་གི་དྲི་མ་ཞི་བ་བརྟགས་འགོག་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དྲི་མ་ཞི་བ
དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དྲི་མ་ཞི་བའི་འགོག་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ལམ་ནི། ཀུན་བརྟགས་མེད་པས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཤེས་བྱ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཤེས་བྱ་དང་ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱ
བ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བྱང་བར་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །བཞི་པ་སྨིན་གྲོལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ནི། དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་བརྟགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་ནི། དོན་མེད་ཀྱང་
དོན་དུ་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བརྗོད་པ་དང་རྟོག་པ་ལས་འདས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ནི་བརྗོད་པ་རགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ་བརྟགས་པ་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག
གི་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྲ་བ་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ནི་རགས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཕྲ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དམ་པའི་དོན་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་དུའོ། །
དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དམ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་འགྱུར་གྱི་དྲི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐོབ་བྱ་དོན་དམ་མྱང་འདས་སྐྱེ་ལམ་གྱི་འབྲས་ཡིན་པས་དོན་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དམ་པ་སྟེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་ནི་འཕགས་ལམ་སྟེ་དེའི་ཡུལ་ལམ་དགོས་པ་དེ་དམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་ན་ནི་དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་དུ་བཞག་པས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ཡང་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སེང་གེས་ནགས་ཚལ་དང་ནགས་ཚལ་གྱིས་སེང་གེ་སྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། འདུས་བྱས་ལམ་བདེན་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ཕས་རྒོལ་ཚར་གཅོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ནི། བརྗོད་པ་བཞིན་མེད་པས་ཀུན་བརྟགས་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བརྗ་མ་གོམས་པ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློ་འདི་པ་ཡིན་གྱི་མེ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པའི་གྲགས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་མི་ཞེན་པར་དགེ་བ་ཅི་ཞེས་ཚོལ་བ་དམ་པ་དང་། རིགས་པ་བཞིའི་དོན་དང་མི་འགལ་བ་ལ་མཁས་པ་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྟོག་གེ་པ་རང་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པ་ཅན་དག ཚད་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །འཐད་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པ་ནི་གོ་བྱེད་ཀྱི་ངག་བརྗོད་པ་དང་། རིགས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ངེས་པ་ཅན

༄༅། །ཨོཾ། །དྲུག་པ་ཐེག་ཆེན་བརྗོད་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་ཉོན་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་བདེན་བཞི་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་ཀྱི་དྲིམས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ན། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་བསྡུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི། རྒྱུ་མཚན་དང་མིང་དང་རྣམ་རྟོག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདིར་བསྡུས་པས་ལྔ་པོ་བསྡུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ། འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་ནི་འབྲེལ་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་གནས་ངན་ལེན། །དེ་ཡི་འབྲེལ་པ་འང་དེ་ཡི་རྒྱུ། །རང་བཞིན་ཞི་བ་དེ་ཤེས་པ། །མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་ནི། མིག་གཟུགས་སོགས་སུ་བསྡུས་པའི་འབྲེལ་པ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་པ་དེའི་རྒྱུ་ནི་གནས་ལེན་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་པ་དེའོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་མིང་འཇུག་གོ །མིང་གི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་གནས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན། ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་འཇུག་ཤེས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་དང་། མིང་གིས་བརྡ་བཞིན་རྒྱུ་མཚན་དེ་བརྗོད་པ་དང་། མཚན་མས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་པ་ཁམས

གསུམ་པ་རྣམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གདགས་གཞི་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་དང་པོར་བཤད་ལ། དེར་བདག་ཆོས་མིང་དེའི་འོག་ཏུ་དང་། མིང་བརྟགས་པ་བཞིན་
གདགས་གཞི་ལ་རྟོག་པས་དེའི་འོག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དེའང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འགག་པས་དེའི་རྗེས་ལ་དེ་གཉིས་སྨོས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་གཞན་དབང་དང་། མིང་ནི་ཀུན་
བརྟགས་ཏེ། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །མཉམ་བཞག་དང་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུའམ་རབ་ཏེ་མཛེས་པའི་དེ་ཁོན་གཉིས་པོ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །
བརྒྱད་པམ་ནོར་བ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྗོད་པ་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོན་ནི། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་འཇུག་པའི་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དང་། གནས་པའི་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དང་། ཡང་
དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོན་ནི་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་བདུན་འབྱུང་བའི་འཇུག་པའི་དེ་ཁོན་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཏེ་རྩ་བའི་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བར་གནས་པ་དང་ནི་ངན་
པར་ཞུགས་པ་ནི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོན་ཀུན་འབྱུང་སྟེ་འདུ་བྱེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྡུམ་གཉིས་པོར་རིག་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོན་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་

༄༅། །ཤེས་སམ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་དྲི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགོག་བདེན་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ལམ་
བདེན་དང་བཞི་ལས། མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་དག་གཉིས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་དང་རྣམ་རིག་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་བཞི་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུའོ། །འདི་ལ་འཇུག་ནས་ལོག་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་མཉམ་པ་
དང་། མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་དག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་མཉམ་པ་དང་། རྣམ་རིག་གིས་བྱང་ཆུབ་མཉམ་པ་དང་། སྒྲུབ་པས་ཤེས་རབ་མཉམ་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་སླས་པ། སེམས་ཅན་མཉམ་པ་གསུམ་གྱིས་བརྗོད། ཆོས་རྣམས་མཉམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཤེས་རབ་མཉམ་པར་ནི། །རེ་རེས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། །དགུ་པ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་ཕུང་སོགས་ལ་བདག་ལྟ་བཤད་པ་དང་། མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་བཅུ་རྩ་བར་འདུས་ཚུལ་དང་། མཁས་བྱའི་དངོས་པོ་
རྣམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་གསུང་ན་ཕུང་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ་ལ་གཅིག་པུར་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་
པོར་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལས་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྒྱུར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའམ་མིག་སོགས་བདག་གིས་བསྒོ་བའི་སྒོ་ནས་བདག་རྒྱུར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་ཟ་བའམ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཟ་བ་པོར་བདག་ཏུ་

འཛིན་པ་དང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱེད་པ་པོར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ནི་རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་དབང་བྱེད་དོ་ཞེས་བདག་རང་དབང་སྒྱུར་བར་འཛིན་པ་དང་། བདག་བདག་པོར་དང་དབང་ཕྱུག་གི་དོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་ཟ་བ
དང་བྱེད་པ་དང་དབང་བསྒྱུར་སོགས་དངོས་པོ་སྣམ་དག་ཀྱང་བདག་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱུང་བའི་གནས་ཏེ་རྟེན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལ་ཡིད་འཛིན་པའམ་དབུགས་དང་ཡིད་འགོག་པའི་
སྒྲོར་ཅན་དེ་ཡོད་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་སྟུར་བཅིངས་པས་མ་གྲོལ་བ་དང་ཕྱིས་གྲོལ་བར་འཛིན་པའི་བདག་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཅུའི་གཉེན་པོར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ
བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་མཁས་བྱ་དེ་དག་རྩ་བར་ཇི་ལྟར་འདུས་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་པ་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་སྟེ་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དང་། རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་བྱིས་པས་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྣམ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ
བསྒྲུབ་པའི་གཟུགས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་ཕུང་སོགས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེར་འདུས་སོ། །གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་ནས་ཚོར་སོགས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཅུ་ལས་དང་པོ་ཕུང་པོ་ནི། ཐོག
མར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དེའང་གསུམ་ལས། དུམའི་གཟུགས་གང་ཅིའང་རུང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་ནང་གི་འམ་ཕྱིའམ་རགས་པའི་ཕྲ་བའམ་ངན་པའམ་གྱ་ནོམ་པའམ་ཞེས་སོགས་རྣམས་མང་པོ་སྤུངས་པ་ཕུང་པོར་བརྗོད་པ་ཉིད་ནི

༄༅། །བསྡུས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཚོར་སོགས་ལ་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་བཤད་
པས་གཅིག་དང་བསྡུས་པ་དང་མཚན་ཉིད་འདྲེས་པ་རྨོངས་པའི་གཉེན་པོར་བཞག་གོ །ཚོར་བ་ལ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཁམས་བཤད་པ་ནི། མིག་སོགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི་ས་བོན་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གཟུང་བའི་ས་བོན་
དང་གཟུང་བ་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དོན་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དེ་དག་གི་ཁམས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་དེ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་གསེར་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་གསེར་གྱི་ས་བོན་ལ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁམས་
ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མིག་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྒོས་པའི་ཀུན་གཞི་མིག་སོགས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ནུས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་
དབང་པོའང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ནི། མིག་སོགས་ནང་གི་དྲུག་ཚོར་བའི་ཉེར་སྦྱོར་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་སྒོར་གྱུར་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པས་དོན་རྣམས་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བའི་སྒོ་
གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་ཁམས་ལས་གཞན་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཡང་ཚོར་བ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ཡིན་ཡང་གནས་མིག་སོགས་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་མིག་སོགས་ཚོར་བའི་སྒོར་བཞག་གོ །

དེ་ལ་མིག་སོགས་སྤྱོས་པས་བསྒོས་པའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཀུན་གཞི་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་རྐྱེད་པ་ནི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། རྒྱུ་དེ་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །རང་གིས་བོན་གང་གསུངས་པ། །
རྣམ་རིག་སྣང་བ་གང་མ་གསུངས། །དེ་དག་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་ཉི་ཤུ་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཀུན་གཞི་གཟུགས་སོགས་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་
བཞག་གི དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་གསུང་ངོ་། །གཟུགས་སུ་སྣང་བ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཐ་སྙད་རྐྱེན་དུ་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་འདུ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་བོར་ནས་རྟག་པ་དང་
བདག་དང་གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུར་རྟོག་པ་རྒྱུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སོགས་རྒྱུ་མེད་ཅེས་རྒྱུ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། བདག་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་རིག་པ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ལེགས་སྤྱད་
ཉེས་སྤྱད་མེད་པས་འདུ་བྱེད་སོགས་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་མེད་ཅེས་སྐུར་འདེབས་དང་། རྩོལ་བ་སྟེ་བྱེད་པ་ལ་འདུ་བྱེད་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་མ་རིག་པ་བྱེད་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་ལ་འདུ་བྱེད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
ནུས་པ་ཙམ་མེད་ཅེས་སྐུར་འདེབས་ཏེ་དེ་ལྟར་དོན་གསུམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་ཅིང་སྐུར་འདེབས་མེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་ནུས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་རིག་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་གནས་དང་གནས་མིན་ནི་གནས་རྒྱུ་དང་གནས་

༄༅། །མིན་རྒྱུ་མིན་པ་སྟེ། བདེན་པར་སྣང་ཞིང་ཁྲོ་བ་མེད། །སློང་བ་ཆུང་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ། །རྣམ་པ་འདི་གསུམ་གནས་ཀྱི་ནི། །ལྷ་ཡི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་སྲིད་མི་སྲིད་དོ། །དེའང་བདུན་སྟེ་མི་འདོད་
པའི་གཞན་དབང་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་གནས་ཡིན་ལ་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མིན་པ་དང་། འདོད་པའི་གཞན་དབང་ནི་ལེགས་སྤྱད་
ལས་དགེ་བས་བདེ་འགྲོ་ལྷ་མིར་འགྲོ་བ་ནི། ལེགས་སྤྱད་མེད་ན་འདོད་ཀྱང་མི་འགྲོ་བས་ལེགས་སྤྱད་ལ་རག་ལས་པས་གཞན་དབང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་སྤངས་ཏེ་རྣམ་དག་གི་གཞན་དབང་ནི། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་ཉམ་ཆུང་བར་
བྱེད༎ ཀུད་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ། དགེ་བ་སྒྲིབ་པའི་འདོད་འདུན་གནོད་སེམས་རྨུགས་གཉིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། དེ་མ་བཏང་བར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག ཡང་དག་སྤོང་བ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ། དབང་
པོ༎ སྟོབས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་སེམས་ཉེ་བར་འཇོག་པ་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་བསྒོམས་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མྱང་འདས་མི་ཐོབ་པའམ། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་འཆད་ཀ་མ་མི་བྱེད་པས་དེ་བྱེད་པ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བཏང་བ་ལ་ལྟོས་པས་
གཞན་དབང་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པ་ལ་རག་ལུས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་ཞིང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཡང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་གླིང་བཞིར་མི་འགྱུར་ཞེས་

དང་། གཞན་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གླིང་བཞིར་ཡིན་གྱི་སྟོང་གསུམ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་ཅེས་སོ། །དབང་བྱེད་པའི་གཞན་དབང་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་མི་ནུས་པས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་
བྱེད་པ་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག་བྱེད་མི་སྲིད་པའོ། །ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་གཞན་དབང་ནི། བུད་མེད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་གཡོན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་
བསེ་རུ་ལྟར་འདྲེ་བ་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པར་མི་སྲིད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཆུང་བས་རང་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་གཞན་དབང་ནི། གང་ཟག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བདེན་མཐོང་
གིས་བསམ་བཞིན་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དང་གསོད་པ་དང་མ་བྱིན་ལེན་པ་མི་སྤྱོད་ལ་སོ་སྐྱེས་སྤྱོད་པ་གནས་ཡིན་པ་དང་། དེས་བསླབ་པ་བཏང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡོན་གནས་ཚོལ་བ་དང་། དགེ་མཚན་དང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པ་
དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་གཞན་གྱི་ངོར་བལྟ་བ་དང་། སྲིད་པ་བརྒྱད་འགྲུབ་པ་གནས་མིན་ལ་སོ་སྐྱེ་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཁམས་མང་པོ་པའི་མདོ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་སྔམ་ལས་གཞན་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །
དྲུག་པ་དབང་པོ་ནི་གང་ཞིག་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ། དེའང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལྷག་པར་དབང་སྐྱེ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་མིག་སོགས་དྲུག་དབང་པོར་བཞག་པ་དང་། སྲོག་གིས

༄༅། །རིམ་མཐུན་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ལས་ཀྱིས་ཐུས་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱོར་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་དེའི་དབང་གིས་མི་འཆི་ལ། ཁ་ཟས་ཡོད་ཀྱང་ཚེ་ཟད་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བས་རིགས་འཚོབ་པ་ལ་ཕོ་མོའི་དབང་པོས་དབང་བྱེད་དེ། དེའི་དབང་གིས་བུ་འབྱུང་བར་བྱེད་ཀྱི་དྲི་ཟ་ནི་ཡོད་ཀྱང་མ་ནིང་ལ་བུ་འབྱུང་བའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སོགས་ཚོར་བ་ལྔ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་ཀྱི༑ མིང་གཟུགས་ནི་དེ་ལ་དབང་མི་བྱེད་དེ། ལས་དེ་གཙོ་བོར་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དད་སོགས་ལྔས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བཞག་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་གསུམ་སྟེ་དེ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབང་པོ་དགུ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་འཇོག་ཅེས་ཉན་ཐོས་པ་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཅས་པ་བཅུ་ལ་དབང་པོ་སྡོམ་གཉིས་སུ་འཇོག་ལ། །ཡིད་མི་བདེ་ནི་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་མཆོག་འདོད་པས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། བདུན་པ་དུས་གསུམ་ནི། དུས་གང་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་ཟིན་པ་དང་། རང་འབྲས་ཀྱང་ཞིག་པའི་སྔོན་ནས

སྤྱད་ཟིན་པ་འདས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པ་ད་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མ་སྤྱད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་སྟེ་དེ་ནི་སྡོམ་ལས་གཞན་དུས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་བདེན་བཞི་ནི། གང་ཅི་ཚོར་ཡང་རུང་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོར་བ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་དོན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ལ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་ནི་གནས་ཏེ། མདོར་ན་ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བདེན་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཟག་བཅས་ལ་སྲེད་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པས། །འདུས་བྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་ནི། །རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། སྡུག་ཀུན་དེ་མི་སྐྱེ་བས་ཞི་བ་ལྷག་མེད་དང་ལྷག་བཅས་ཀྱི་མྱང་འདས་ནི་འགོག་བདེན་དང་། སྡུག་ཀུན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་གཉིས་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་བདེན་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་ལས་གཞན་བདེན་བཞིའི་དོན་དུ་འདོད་ཅེས་པའོ། །དགུ་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ནི། མྱང་འདས་དང་འཁོར་བའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། གཞན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལས་ཐོས་ནས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །མྱང་འདས་དང་འཁོར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་ཤེས་པས་སྲིད་པ་མཐའ་མའི་ཚེ་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་ཚུལ་དེས་བདག་གིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་

༄༅། །བདག་གིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་སྡོམ་ལས་གཞན་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །བཅུ་པ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་དང་བབས་པ་ནི་མིང་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཀྱང་བཏགས་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་པར་བསྡུས་པའི་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུར་བཅས་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ནི་སྣོད་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་གཟུགས་སོགས་ལ་དང་། ཡང་ན་བཟའ་བཏུང་སོགས་སུ་སྣང་བའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སོ། །དེ་གང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཞེ་ན། མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་ཤེས་སུ་བསྡུས་པ་ཉིད་ཡིད། འཛིན་པ་ཚོགས་ལྔ། ཡིད་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་མཚན་མ་འདུ་ཤེས་དང་། གནས་ཡོངས་སྤྱོད་བསྡུས་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་རྟས་བྱེད་ཡིན་པས་གཞིའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཡིད་དང་འཛིན་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ནི་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ལ་མཚན་མར་བྱེད་པས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་ལས་ཉོན་གྱིས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་བཅས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པ་དང་ཞི་བྱེད་ལམ་བདེན་གྱི་དམིགས་པའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པའོ། །ལས་ཉོན་གྱིས་མ་བྱས་ཤིང་

འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ན་ལམ་བདེན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །སོ་སོར་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་དམིགས་པམ་ཡིན་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་དམ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དོན་ནི་མཁས་པའི་དངོས་པོ་བཅུའི་ཐམ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལེའུ་གསུམ་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུའི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། ༄ ། །དེ་ཁོ་ན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་བསྒོམས་ནས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཁོ་ནའི་རྗེས་ལ། བཞི་པ་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱས་པར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཐོག་མའི་སྒོམ་པ་སོགས་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། ཚུལ་དང་བཅས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་བདུན་ལས། དང་པོ་བདེན་བཞི་ལ་བྱང་བར་བྱེད་པའི་སྒོམ་པ་ནི། དེའང་བྱིས་པ་རྣམས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་མ་མཐོང་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་མྱང་འདས་ལ་སྐྲག་ལ། དེའང་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ལྡོག་པས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་དང་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའང་ལུས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། འདུ་བྱེད་དམ་སྐྱེ་བ་དེ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་འདི་གནོད་ཡིན་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་རྒ་དང་འཆི་བ་དང་། ནད་དང་ཕོངས་དང་གསོད་དང་འཆིང་བ་ལ་སོགས་དགྲ་རྣམས་ཡོད། ཅེས་སོ། །འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་མི་གཙང་སོགས་སུ་བརྟགས་པས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ །མ་རིག་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་རེག་པ་ལས

༤༤

༄༅། །བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ནི་མི་འབྲལ་བ་མི་ཕྲད་པར་སྲེད་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་སྲེད་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཚོར་བ་དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་སོགས་སུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ
ལ་འཇུག་གོ །བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་སེམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་བརྟགས་པས་རྟག་སོགས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་ཤེས་ནས་བདག་ཆད་དོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་གོ །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོགས
ཀོ་ཏིག སུ་བརྟགས་པས་ཆགས་སྡང་དང་མི་སྡུག་པ་དང་བྲེམས་པ་སོགས་བླང་དོར་ལ་མ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་སྤང་གཉེན་ཤེས་ནས་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། ལུས་སོགས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སྒོམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤྱང་པའི་ཕྱིར
ལུས་སོགས་མི་དམིགས་པར་ཡང་བསྒོམ་མོ། །དེས་ན་དེ་སྒོམ་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དང་པོར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་མི་དགེ་བ་སྲབ་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ ༤༧
པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་དགེ་བ་དང་གཉེན་པོ་དགེ་བ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་མི་སྐྱེད་ཅིང་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་དགེ་བ་མ
སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤང་གཉེན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བརྩོན

འགྲུས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་ལ། འདིས་སྒོ་གསུམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཅིང་འཛོག་པས་ཡང་དག་འཛོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་འཛོག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དགེ་བ་སྐྱེས་པ་གནས་པ་ནི་མི་ཉམས་པའོ། །
ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་པའོ། །འདུན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་གུས་པར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། འབད་པ་ནི་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་ལུས་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་བསལ་བའི་
བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་རྩོམ་ན་ཡང་དག་པར་ཤེས་བྱ་ཕུང་པོ་ཁམས་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། དགའ་བྱའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བའི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རྒོད་ནའང་
དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་འཛོག་ཅིང་འཛིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་དངོས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེ་དང་སེམས་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བ
ཉིད་དེ་ལས་སུ་རུང་བ་ཁྱད་པར་ཡང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་ནུས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་སྟེ། དེའང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་སྤྲུལ་པ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའམ། ཡང་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བས་རྫུ་འཕྲུལ
ཏེ་རྐང་པ་ནི་དེའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྤྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་པའོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མངོན་པ་ཀུན་ལས

༄༅། །བཏུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བ་དེའང་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟེ། འདུ་བྱེད་པ་དང་རྩོལ་བ་དང་དད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བཞི། དྲན་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྙོམས་ཏེ་བརྒྱད་
བསྟེན་ཅིང་བསྒོམས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཉེས་པ་ལེ་ལོ་དང་ནི་བརྩོན་པའི་ཚེ་གདམས་ངག་བརྗེད་པས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་མེད་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་
གཉིས་ཉེས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་དེས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་མེད་པས་དང་བྱིང་རྒོད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་དེ་ཞི་བར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་བཏང་སྙོམས་དང་། མཉམ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཞི་ཚེ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་པ་ཉིད་དེ་དག་ནི་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་
དོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། ལས་སུ་རུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བའི་གནས་
འདུན་པ་དང་དེ་ལ་གནས་པ་པོ་རྩོལ་བ་སྟེ་འདོད་པ་ནི་རྩོལ་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །གནས་འདུན་པའི་ནི་རྒྱུ་དད་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་ན་དད་པ་འབྱུང་བས་སོ། །གནས་པ་རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ་བརྩོན་པར་བྱས་པ་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་རྟོག་པ་ཉེས་པ་དང་བྲལ་ནས་དགའ་བ་སྐྱེས་ཤིང་དགའ་བས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ་ལས་སུ་རུང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོའོ། །སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྷག་

མ་བཞི་ནི་སེམས་གནས་པའི་གདམས་ངག་གི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དྲན་པ་ནི་གདམས་ངག་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་བཞིན་ནི་དྲན་པམ་བརྗེད་ནས་བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་སྟེ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །བྱིང་རྒོད་རྟོགས་ན་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། བྱིང་རྒོད་ཞི་བའི་ཚེ་མཉམ་པ་རྣལ་དུ་འཇུག་པའི་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་ནི་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་གཉེན་པོའོ། །བཞི་པ་གོང་མ་ཐར་ཆ་སྐྱེད་པའི་བསྒོམ་པ་ནི། དད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་རྩ་སྐྱེད་ན་དེ་དག་གིས་དབང་པོའི་མིང་ཐོབ་བོ། །འདུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དད་པ་ལ་འདུན་པ་ཞེས་རྗོད་བྱེད་དེ་ཞོ་དང་གཞོན་ལ་རིམས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་འདུན་པ་སྟེ། འདོད་པའི་དད་པ་དབང་བྱེད་པ་དང་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་དང་། དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མི་འཕྲོ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོར་བཞག་ལ། གོ་རིམ་ནི་དད་ན་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ། །དེ་བརྩམས་ན་བསླབ་པ་གསུམ་བསྒྲུབས་ཏེ་དྲན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་བོ། །ལྔ་པ་མཐོང་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྟོབས་ལྔ་སྒོམ་པ་ནི། དད་སོགས་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་སོགས་ནི་

༄༅། །སྲབ་མོ་ཕྱུར་པའི་ཕྱིར་ངེས་མི་ཐེ་བ་ནི་ངན་སོགས་སྟོབས་ལྡན་དུ་ཕྱུར་པ་སྟོབས་ལྡ་སྟེ་སྟུམ་སྟུམ་ལས་འབྲས་བུ་ཕྲིམ་ཕྲིམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་ངན་ན་རྒྱུ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་
དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། དེ་གནས་ན་གཡེང་བ་མེད་པས་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་། མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ངེས་འབྱེད་བཞི་ལ་བཞག་པ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་དབང་པོའི་དུས་
ལའམ་སྟོབས་ཀྱི་དུས་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྣམས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དྲོད་རྩེ་གཉིས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ཏེ་བཟོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གཉིས་བཞག་གོ །དེ་ལ་ངན་སོགས་ཆུང་ངུ་དྲོད་དང་། འབྲིང་རྩེ་མོ་
དང་༑ ཆེན་པོ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནི་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་མཆོག་ལའོ། །ངེས་འབྱེད་འདི་དག་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། འཕགས་ལམ་གྱི་མེས་ཉོན་མོངས་བསྲེག་ནུས་
དང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དྲོད་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་གཡོ་བ་ལས་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པ་དང་། བདེན་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པས་དང་། ཟག་བཅས་ཡིན་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཞུགས་པའི་
སྒོམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་བ་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་དྲན་པ་སོགས་དྲུག་བྱང་ཆུབ་དང་མཐུན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡན་ལག་སྟེ། །ཁ་ཅིག

བར་ཆད་མེད་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་གནས་པའི་ཡན་ལག་དང་། གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་དེས་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སམ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞི་དང་གནས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་དད་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་གསུམ་བསྟན་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་འདི་ལས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་དག་གི་གཞིའམ་རྒྱུའོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་ཡོད་ན་རྩེ་གཅིག་པ་མེད་པས་གཡེངས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལས་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བས་གནས་ངན་ལེན་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བཏང་སྙོམས་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱངས་པས་ཐེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་གནས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་མི་མཉམ་པ་དང་རྣལ་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་སེམས་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བཏང་སྙོམས་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རྣམ་ 94

༄༅། །གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་དགོས་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་སྙམ་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་ཡིན་ནོ་ཞེའོ། །བདུན་པ་མཐོང་ལམ་ལས་མཆོག་གི་བསྒོམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་ལམ་ལ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་བརྗོད་དོ། །དེའང་ལོག་ལྟ་ནས་ལོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྟོག་པ་ངག་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཚོ་བ་རྩོལ་བ་དྲན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་ལྟ་བ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཚེ་རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་རྗེས་ཐོབ་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་དེ་འབྱུང་བའི་མཐུ་རྐྱེན་པས་མཉམ་བཞག་ལའང་དེ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་དང༌། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེས་དཔྱད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་བའི་ངག་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་རྟོག་པ་དང་ངག་གཉིས་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་འབྱུང་བའི་མཐུ་ཐོབ་པས་མཉམ་བཞག་ན་ལྡན་གྱི་མཉམ་བཞག་སླ་བའམ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངག་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཚོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ངག་གིས་ཆོས་བསྟན་པ་བརྒལ་ལན་གྱི་འབེལ་གཏམ་གྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང༌། གཏན་ལ་ཕེབས་པ་དང་མི་འགལ་བ་དང་དོན་གསལ་བར་བརྗོད་པས་འདིས་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་སོ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཤེས་རབ་ལ་དང༌། སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བྱ་བ་མིན་པ་མི་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལས་དང༌། ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཚུལ

འཆོས་སོགས་ལོག་འཚོའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པས་འཚོ་བས། འདི་ནི་ལུས་གནས་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་རིག་པ་དང་ཚོད་ཟིན་པར་ཆོས་གོས་སོགས་ཚོལ་བས་ཡོ་བྱད་ལ་སྲེད་པ་སྤངས་སོ་ཞེས་ཡོ་བྱད་བསླངས་པར་གཞན་ལ་ནུམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །ལྟ་བས་རང་གིས་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པས་བསླངས་བའི་ངག་གིས་སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོག་པ་དང་། ངག་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཚོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་དམ་བཅས་པ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་དོ། །སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དུས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་བསྡུས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་སྟེ། རྩོལ་བ་དེས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལམ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་ཡང་དག་དྲན་པ་སྟེ། གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཞི་བྱེད་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྱིང་བའམ། དེར་དོགས་ནས་མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དང་། ཉེ་ཉོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་བྱིང་རྒོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དབང་འབྱོར་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས

༄༅། །སོགས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྒྲིབ་པ་ལྔ་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པར་འཆད་པ་ནི་འཁྲུལ་ཏེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་ཐར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་
ཐོག་མའི་སྙོམ་པ་སོགས་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། སྙོམ་པ་དེ་རྣམས་ཀུང་རྩོམ་པ་དང་ཐོས་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་སོ་སྐྱེའི་སྙོམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་
ན་ཡུལ་དུམ་གྱུར་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏེ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་མ་སྤང་ས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་སྦྱོབས་སྙོམ་པའི་བར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་པ་ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་མཐོང་སྙོམ་བསྒོམ་པ་
སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྙོམ་སྤང་གི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་པ་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་སྙོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་དོན་ཉི་ཚེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ན་མི་འབྱུལ་བས་སྐྱེ་བར་མི་བྱེད་པའི་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ལྷག་
མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤོ་ནས་ལུས་སོགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་བསྒོམས་པས་བླམ་དང་བཅས་པའི་སྙོམ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དྲན་པ

97

ཉེར་བཞག་སོགས་སྒོམ་པ་དེ་དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་ཚོར་སོགས་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལྟར་ལུས་སོགས་དང་ཤིན་ཏུ་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་སེམས་ཅན་ཕལ་པ་བཞིན་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མི་བསྒོམ་གྱི་སོ་སྐྱེ་བཞིན་སྲིད་པར་མི་གནས་ལ། ཉན་རང་བཞིན་ཞི་བར་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུའི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་དེ་ནི། ཆོས་དེ་གསུམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་དེ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྔ་པ་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་རྒྱུའི་གནས་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་རྒྱུའི་གནས་ནི་རྒྱུ་དང་ས་བོན་ལ་གནས་པ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ་དེ་རིགས་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་མི་སློབ་པའི་དུས་མ་གཏོགས་པར་གོང་མའི་གནས་སུའང་རྗེས་སུ་མི་དགག་གོ །རིགས་དེ་ཁ་ཅིག་དགེ་རྩ་སོགས་ཞེས་དང་། ལ་ལ་སོ་སྐྱེའི་གནས་ལ་བརྩམས་ཏེ་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་ཅེས་དང་། གཞན་དག་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་མཐུ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ། ངེས་མ་ངེས་གཉིས་སུ་བྱས་པས་དྲུག་གོ །སྦྱོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་བྱུང་ན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སམ་སྦྱོར་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཞུགས་པ་

ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནས་འབྲས་བུམ་ཐོབ་རྗུན་ཆད་ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲས་བུའི་གནས་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཐོབ་པར་བཅས་པའོ། །བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་ནི་མཐོང་སྒོམ་ལ་ ༡༡
གནས་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྣམས་མ་རྫོགས་པས་འབྲས་བུ་གཞན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སློབ་མའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་གཞན་ཐོབ་ཕྱིར་སློབ་མའི་བྱ་བ་མེད་པའི་གནས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སློབ་པ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་དགྲ་
བཅོམ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དང་། སར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ནི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཐེག་པ་འོག་མ་དེའི་བླ་མའི་གནས་དང་། བླ་ན་སྟེ་དེའི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གནས་གཞན་མེད་པས་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་མོས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིང་གཞན་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱ་དཀའ་བ་སྦྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་པས་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་དང་
ནི། དེའང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་གམ་དེ་ལས་ལྷག་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དང་པོ་རང་གིས་རིག་ཅིང་རྟོགས་ནས་འཇུག་པས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་སྤང་གི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་མཐར་
ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བས་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དེའི་གོང་མ་ས་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་ས་བརྒྱད་པ་དང་། ཉན་རང་ལས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིས་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྙེད་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཆེན་པོ་རྗོད་པའི་གནས་ས་དགུ་པ་དང་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་འོད་གསེར་དག་གིས་དབང་བསྐུར་བའི་གནས་ས་བཅུ་པ་དང་། སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གནས་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཀུན་གཞི་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་ཆོས་རྫོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་དང་ནི། དེ་ལ་མཁའ་དབྱིངས་དྲི་བྲལ་ཆོས་སྐུ། ཞེས་དང་། ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་གང་ན་བཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལོངས་སྐུ་སྟེ། སྐུ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ཆོས་བགྲོ་བ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་གནས་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་གནས་ནི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་གཟིགས་ཏེ་གདུལ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་མདོར་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་ནི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པ་མ་དག་པ་བརྒྱུ་དང་ཞུགས་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་མོས་པའི་རྣམ་པ་གནས་ཏེ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ལ། སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་ནི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཁྱད་ཅན་དང་བླ་མ་དང་བཅས་པ་དང་འཇུག་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལུང་བསྟན་པ་དང་བརྗོད་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་སྟེ་སློབ་པ་རྣམས་སོ། །ཉོན་མོངས་མ

༄༅། །ཡུལ་པར་སྤངས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ནི་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་བླ་ན་མེད་པ་དང་ཕྱིན་པ་དང་ཕན་ཡོན་དང་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་གནས་ཏེ་མི་སློབ་པ་རྣམས་ཏེ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཅི་རིགས་པར་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། གནས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་མཐུན་པ་དང་འོས་འོས་སུ་རིགས་ལ་གནས་པ་ཞུགས་པ་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ཞུགས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་མི་འོང་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་བཅས་བྱང་སེམས་མོས་སྤྱོད་ལྷག་བསམ་དག་པ་ངེས་འབྱུང་ལུང་བསྟན་ཆོས་བརྗོད་དབང་སྐུར་ཐོབ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དོན་མཛད་པའི་བར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདོད་དོ། །གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་གནས་ཀྱི་འབྲས་བུས་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་དྲུག་པ་འཐོབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་བསྡུས་ཏེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ནི་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་སྟོབས་འདོད་པ་འཕེལ་བ་རྣམ་དག་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཟག་བཅས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་སྨིན་པར་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུ་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །སྟོབས་ནི་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཆུང་བས་དགེ་བ་ཤས་ཆེར་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། འདོད་པ་ནི་སྔོན་ཚེ་རབས་རྣམས་སུ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་གོམས་པས་ད་ལྟ་དགེ་བ་སེམས་ཤིང་འདོད་པ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འཕེལ་བ་ནི་ད་ལྟ་དགེ་བ་ལ་གོམས་པས་སྔོན་གྱི་དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བ་སྐྱེ་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་དག་ནི་ཉན་རང་ངམ་

བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་བམ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤངས་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དེ་དག་འབྲས་བུ་ལྔ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞིའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། རིགས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་
དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོར་བ་སོགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མའི་འབྲས་བུར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་སློབ་པའི་གནས་ལ་གང་ཟག་ལྟོས་ཕྱེ་བ་ལན་
གཅིག་ཕྱིར་འོང་དང་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཏེ་སྦྱོར་རྗེས་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ལམ་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་རྣམ་གྲོལ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་གཉིས་
བསྣན་པས་མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུའོ། །གཉིས་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ནི། སེམས་སྐྱེད་སེམས་ནི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་སོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤང་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སྤོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཐོག་མའི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་ཡོད་པ་སློབ་པ་ལྔ་དང་། རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་
ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་མི་སློབ་པ་རྣམས་ཏེ་དྲུག་ཅར་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གོམས་རྫོགས་གཉིས་དང་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ནི་གོམས་རྫོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ནང་

༄༅། །ཆོན་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་རྣམས་དང་། དགྲ་བཅོམ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་བླ་མར་གྱུར་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་དེའི་བླ་ན་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིའོ། །བྲལ་བ་སོགས་བཞི་པོ་འདི་གོམས་རྫོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རབ་དབྱེའོ། །འབྲས་བུ་གཞན་འདི་དག་ནི། མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ཚད་མེད་དོ། །ལེའུ་བཞི་པའི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །།དོན་དྲུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་བླམ་དང་བཅས་པ་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཞིང་ཐེག་ཆེན་རྟེན་པས་ན་ནི་བདུན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ནི་བླ་ན་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་ནི། རིགས་དང་མོས་པ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་ཅིང་འཐོབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་དེའི་གནས་དང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཚོགས་དང་ཅེས་སྦྱོད་པ་དང་བཅས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་

བཅས་དམིགས་པ་དང་བཅས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སོ། །འདི་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ཡངས་ཐེག་ཆེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་ཁར་བ་བསད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་ཐེག་ཅིང་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཐེག་པའོ། །ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐེག་པ་དང་ཆེན་པོ་གཞི་མཐུན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཆེན་པོ་བདུན་ནི། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མའི་ཆོས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དང་། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བྱ་དཀའ་བ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཛད་པར་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་དེ་ལས་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །སྒྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་དམིགས་པ་བཤད་པར་རིགས་ཀྱང་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྙིང་པོར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པ་སྨོས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་བླ་མེད་དང་། དེའི་དམིགས་པ་བླ་མེད་དང་། སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་བླ་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ 104

ཞེ་བཞི

༄༅། །ལས། དང་པོ་སྤྱིར་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏེ་དམ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་སྒྲུབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་
པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །སྒྲུབ་པ་དག་ནི་རྣམ་དྲུག་སྟེ་ཞེས་པའི་རྗེས་ལ། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་གིས་རྩ་བར་བྲིས་པའང་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྔ། ངོ་བོ་
གང་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། དགོས་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དང་། གང་དུ་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་ས་བཅུ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཕར་ཕྱིན་ལ་དམ་པ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བླ་ན་མེད་པས་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་སྙེད་པ་ལ་མི་ཆགས་ཞིང་མ་སྙེད་པ་མི་ཚོལ་
བས་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་མི་འདོད་ཅིང་སྤྱོང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་དང་། སྨིན་སོགས་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གོམས་པ་ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་བ་ལམ་
ཆགས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་ཆེད་དུ་ཞུགས་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་འབྱིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་བསྔོས་པས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཞི་མི་ཟད་པ་དམ་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་ཏེ་

བདག་གཞན་མཉམ་པར་མོས་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཡང་སྦྱིན་སོགས་རྫོགས་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་ཚོགས་མེད་པ་དམ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་མཛོད་འཆའ་བའམ་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྦྱིན་སོགས་རྫོགས་པས་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པ་པོའམ། ཤེས་བྱེད་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དམ་པ་དང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དང་པོ་ནི་རིགས་དང་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་སྟེ་མ་དད་པ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའོ། །དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་པའི་དུས་ཏེ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་དམ་པ་དང་། ས་དང་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པས་ཐོབ་པ་དམ་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བས་གཞན་བརྒྱུད་ལ་རྒྱུ་མཐུན་པ་དམ་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་ཕྱིན་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུར་ཏེ་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགྲུབ་པ་དམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུ་ཁྱད་པར་

༄༅། །ཅན་ཐོབ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པས་གྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ངེས་ཚིག་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་ལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོད་པ་དང་། སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་རང་དང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེའི་དོན་གྱིས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་ངེས་ཚིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་སྦྱིན་སོགས་བཅུར་འདོད་དོ། །སོ་སོའི་ངེས་ཚིག་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་མིང་ནི༔ དབུལ་བ་དང་གདུང་བ་སེལ་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། དབང་པོ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དང་འགྲོ་བ་བཟང་པོར་སྦྱོར་བ་དང་། བསིལ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁྲོ་བོའི་བཙའ་སེལ་བ་དང་རྒྱ་འབྱིན་པའི་སེམས་འོང་བ་སེལ་བ་དང་ཞི་བའི་བརྗོད་པས་བཟོད་པ་དང་། སེལ་བ་དང་འཕེལ་བར་སྦྱོད་པ་པ་དང་ལྡན་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། འཛིན་པ་དང་སྡོམ་པ་དང་འདུལ་བ་དང་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་དང་ནི། གཞན་གྱིས་སླུས་པ་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དང་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་འདི་དག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུའོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བཅུ་པོ་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་

ནི༔ གོ་རིམ་བཞིན་འདི་དག་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་མཆོག་དང་ཕན་གདགས་འདོད་པས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལན་དུ་ཕན་པ་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་ལྟ་བར་གཏོང་བའི་སེམས་པས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལག་རྗོང་བ་དང་སྨོམས
ཞིག་ཅེས་སྨྲུབ་པས་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པས་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་བུ་དང་
ཆུང་མ་སོགས་ཀྱི་ཕོངས་པའི་འཇིགས་པ་སེལ་བས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་གནོད་པའི་འཚོ་བ་དང་བསྟུན་བཅོས་དང་རྒྱུ་རྩལ་དང་བཟོ་སྟོན་པ་དང་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས
འཚོ་བ་མེད་པ་དང་ངན་འགྲོ་དང་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་སེལ་བས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཏོ། །ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་གནོད་པ་དང་མི་བདེ་
བ་མི་བྱེད་པ་དང་། གསོད་འཆིང་བརྡེག་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པས་སླར་གནོད་པ་མི་བྱེད་དེ་ཐེ་མི་སླམ་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྦྱིན་
སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོམས་པར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་དད་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཛུད

༄༅། །ཕར་ཕྱིན་པའི་བྱེད་ལས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གདམས་ངག་བྱིན་པས་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཉོན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཆེན་པོར་བསྔོས་པས་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཆོས་གང་འགྲུབ་པར་བྱ་བའམ་སྤེལ་བའམ་ཐོབ་པའམ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐབས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པའོ། །དགེ་བ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་སྦྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་དགེ་བ་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་སྦྱིན་སོགས་ལ་ངེས་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་གོ །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྒྲ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐེག་ཆེན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་འབེལ་གཏམ་གྱིས་ངེས་པར་མཛད་དེ་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དེ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་ཆོས་རྣམས་བཏགས་པ་སྟེ་བཞག་པ་མཛད་པ་དེ་དག་རྣམས་དེ་ལྟ་བུར་ཚིག་དོན་ལ་སྒྲོ་སྐུར་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་ཡང་ཐོས་བྱུང་བསམ་བྱུང་དང་སྒོམ་བྱུང་

གི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དེའང་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཡུལ་བཟང་ངན་ལ་མཚུངས་པར་ཕན་འདོགས་པར་འདོད་པས་སེམས་སྙོམས་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མི་འདོད་པར་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་སྦྱིན་པ

སྤྱོར་བ་མི་ཆགས་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་བདག་ལ་རློམ་སེམས་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་བརྙས་པ་དང་མི་ཁེངས་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་ཕན

ཡོན་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་གསུང་རབ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཁམས་རིགས་དང་ས་བོན་བརྟས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཕྱིམ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རིགས་པ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་མདོ་སོགས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེའི་དོན

རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུས་ཟིན་ཚུལ་ནི། ཡིད་བྱེད་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་ཡིད་བྱེད་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་འཁོར

ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུས་བསྐོར་བ་དང་ཡང་དག་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུའམ་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་པས་ཆོས་སྤྱོད་དོ། །བཅུ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཆན་པའམ་བསྐྱག་པའི་ཕྱིར་རང་གཞན་ 110

༄༅། །བྲིས་ཡི་གེར་ཐེག་ཆེན་འདྲི་བ་དང་། མེ་ཏོག་དང་བདུག་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་གཞན་ལ་བྲིས་པའམ་གླེགས་བམ་ལག་གིས་སྦྱིན་པ་དང་། བསྙི་སྣང་དུ་བྱས་ཏེ་གཞན་ཀློག་པ་ལ་མཉན་པ་བཞི་ལུས་ཀྱིས་ལས་དང་། གུས་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀློག་པ་དང་། དད་པ་ཆེན་པོས་རང་གི་བློ་ལ་ལེན་པ་དང་། འབད་པ་ཆེན་པོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚིག་དོན་འོས་པ་རྣམས་ལ་འཆད་པ་དང་། བློ་ལ་བླངས་པ་ཕྱིར་ཞིང་གོམས་པའི་ཕྱིར་ཁ་འདོན་བྱེད་པ་དང་བཞི་ངག་གི་ལས་དང་། རིགས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་དོན་ལ་སེམས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་། བསམ་པའི་དོན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒོམ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཆོས་སྤྱོད་གཅིག་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་བ་དེའང་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྤྱོད་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་རང་གཞན་གྱིས་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་པས་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་བསྟན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་རོ་གཅིག་པས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ནའང་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། མི་

གཡེང་བ་ཞི་གནས་བཤད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཡེང་བ་དྲུག་གིས་མི་གཡེང་བའི་ཞི་གནས་དང་། ཡི་གེ་སོགས་བཅུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཕྱུར་པ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དུ་བྱ་བ་དང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་པོ་སྒོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཡེང་བ་དྲུག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔ་གང་རུང་གཅིག་བྱུང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་འཕོས་ནས་ཡིད་ཤེས་ཕྱི་རོལ་འདོད་ཡོན་ལྔའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྲེད་པས་རོ་མྱངས་པ་དགེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ཞི་ལྷག་མཉམ་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གཡེང་བས་ནང་གི་གཡེང་བ་དང་། བདག་ལ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་མཚན་མའི་བསམ་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་བསམ་པ་ལོག་པས་དགེ་བ་ཐོབ་པའམ་མ་ཐོབ་པ་ལས་གཡེང་བས་ཡིད་ཆེས་པའི་བསམ་པ་མཚན་མར་བྱས་པའི་གཡེང་བ་དང་། ངའོ་སྙམ་དུ་ཁེངས་པས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་བྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་བག་ཆགས་སམ་འཇིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ངའོ་ངའི་ཞེས་དང་པོར་འཛིན། བར་དུ་དེ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདྲེས་ཤིང་ཚོར་བ་དེ་ལ་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་ནི་བདག་བསམ་གཏན་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངའོ་སྙམ་པའི་ངར་འཛིན་གྱི་གཡེང་བ་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་

༄༅། །རིགས་ཐེག་ཆེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྲག་པའི་རྒྱུས་སྙོམས་འཇུག་དམན་པའམ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་གཡེང་བ་ནི། སྙོམས་འཇུག་གམ་ཐེག་པ་མཆོག་ཡིད་བྱེད་ལས་གཡེང་བ་སྟེ། གཡེང་བ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་བུར་བློ་ལྡན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་གཡེང་བ་དྲུག་བྲལ་གྱི་ཞི་གནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་༔ མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། མི་བསྒྲུ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྟེ་དངོས་པོ་བཅུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་དགུ་ལས༔ དང་པོ་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་མ་ནོར་མ་ཐོགས་པར་འབྲེལ་ཆགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་མིང་དོན་གྱི་བརྡ་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་རྣམས་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་བརྗོད་པ་རྒྱུན་ཆད་དེ་མ་འབྲེལ་ཕྱིར་དང་མིང་དོན་འདིའོ་ཞེས་བརྡ་མ་འདྲིས་པ་སྟེ་མིང་དང་མིང་ཅན་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་གཉིས་མེད་པའམ་གང་རུང་མ་ཚང་བ་ཡི་གེ་རྣམས་དོན་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བ་དེ་ནི

དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟེ་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་གཞན་དབང་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དོན་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཡི་གེ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡི་གེའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། གཟུང་འཛིན་དུ་འཁྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པ་དེ་ཡིས་རིགས་འདྲ་བ་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་བསྒོས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བག་ཆགས་ལ་རྒྱུ་རྟོག་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་སྔར་གྱི་རྟོག་པ་དེ་བག་ཆགས་དེའི་ས་བོན་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་གནས་སམ་རྟེན་ཡིན་པས་སམ། ཡང་ན་མ་འོངས་པ་ན་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་དེའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡིད་བྱེད་ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་བསྒོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། དོན་གྱིས་ཡོད་དང་མེད་པ་གོང་དུ་གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྨི་ལམ་རྒྱུ་དང་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་རྨི་བའི་རྨི་ལམ་དང་ཆུ་ཟླ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་དང་ཆུ་དང་

ཞེ་ཏྲ

༄༅། །སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་གཏན་མེད་མིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་པམ་ཡིན་ལ་འཁྲུལ་ཙམ་དུ་གཏན་མེད་མ་ཡིན་པར་འདོད་
དེ༑ དེ་ལྟར་དོན་སྒྱུམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་མཐོང་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་མཐོང་བ་དེ་ནི་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་འདིས་བྱུང་སེམས་ཡོད་མེད་དུ་མི་རྟོག་པས་ཡོད་དང་མེད་པར་སེམས་མི་འཕྲོ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །མི་འཕྲོ་བ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ་ཞེའོ། །འདིའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་དུམ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་
ནི༑ མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དང་གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་སྐྱེམཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏར་བཏགས་པའི་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་བས་བཏགས་པམེད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལའོ། །དེའང་དག་པ་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་
བ་ཟེར་རོ། །དོན་དམ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་འཛིན་པ་མེད་དོ། །འདིའང་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །དྲུག་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱི་ཅི་ལོག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་བདག་མེད་པ་ནི་མ

གཏོགས་པར་འདི་ལྟར་ཆོས་གཟུགས་ཅན་ནམ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པམ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་གཟུང་འཛིན་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཆོས་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །འོ་ན་སྟར་གྱི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བརྗོད་པ་ཉིད་སྤྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དོན་དམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཞེས་འདོད་པས་ཞེ་བ་ཐ་དད་པས་ཁྱད་པར་བཞག་གི་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་མཛད་པ་བཞེད་དོ། །བདུན་པ་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི། ཀུན་གཞི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིད་ལ་བྱེད་རྟོག་པམ་སྤངས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་མ་དག་པ་དང་། དེ་སྤངས་པ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མ་དག་པ་དང་དག་པ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །སྔ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །བརྒྱད་པ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྔར་གློ་བུར་གྱི་དྲིམས་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་དག་ཅེས་བྱ་བའདི་གཉིས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེའང་མ་དག་པ་དང་དག་པ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དགུ་པ་སྐྲག་མེད་ཁེངས་མེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་

༄༅། །ཡང་དག་པ་མེད་དེ་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་མ་དམིགས་པས་སོ། །དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཞན་དབང་ལ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མེད་དེ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ལ་སྤང་བླང་གི་ཕྱིར་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན༔ ཉེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་ཆོས་དང་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུའི་ཉོན་མོངས་འགྲིབ་པའང་མེད་ལ༔ རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུའི་དྲི་མ་དག་པར་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ན་གང་གི་ཕྱིར་ངའི་འདི་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲག་པ་དང་། ང་ཡིས་ཁྱད་པར་འདི་ཐོབ་བོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་འདིར་སྒྲག་མེད་ཁེངས་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་སྒྲ་དོན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར། གཉིས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ལ། གསུམ་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བར་འགྱུར། བཞི་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་མི་གཡེང་བར་འགྱུར། ལྔ་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། དྲུག་པས་བྱང་སེམས་རྣམ་དག་གི་

དམིགས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། བདུན་པས་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པ་དང་མ་སྤྱངས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། བརྒྱད་པས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་འབྱུང་བའི་དུས་གཉིས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། ཐམས་
དབྱིངས་ཟད་འཕེལ་མེད་པས་འགྱུར་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལ། ཡང་ན་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དེ་རྣམས་མདོའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དང་སྦྱར་བ་ན་ཇི་སྐད་གཅིག་ཏུ་ཡང་མདོ་སྡེ་
ལས༔ ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། གནས་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
དང༔ འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པའོ། ཞེས་སྦྱོར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་ཕྱི་ཅི་ལོག་གིས་མི་གཞོམ་ཞིང་། དེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པས་རྫས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ། རྡོ་རྗེ་ནི་
མདོའི་ཚིག་འདི་དག་གིས་བཤད་པར་བྱེད་པས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་བཞིན་དུ་མི་གཞོམ་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའོ། །གཉིས་མེད་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བས་གཉིས་སུ་དོན་ལ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་དོན་ཕྱི་ཅི་ལོག་པའོ། །ཡིད་བྱེད་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གནས་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ནི་མི་རྟོག་པ

༄༅། །དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟོག་པའི་མྱུན་པ་དང་བྲལ་བས་འོད་གསལ་བ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པས་ཕྱེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་དང་། གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། སྣང་གཉེན་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་སྐྲག་མེད་ཁེངས་མེད་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པ་དང་སྨྲུར་རོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་འཇུག་པའི་དོན་ལུས་ནི་བཞིར་བཞག་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། བརྒྱལ་ལན་ནོ། །དེ་ལའང་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་ལས། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་ཡི་གེ་དོན་ཡོད་མེད་བཞིན་དུ་གཉིས་མེད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པས་འདྲ་བས་སམ། ཡང་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡི་གེ་དོན་ཡོད་མེད་དུ་མཐོང་བས་ཡོངས་གྲུབ་བརྗོད་མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་མེད་དུ་བཤད་པའམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། ཕྱི་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱས་ཏེ་རྣམ་བརྟགས་ཡིན་ཡང་ཀུན་བརྟགས་མིན་ཞེས་བཅད་དོ། །གཞན་ནི་ཡོད་མེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་ཅེའོ། །ཀུན་བརྟགས་ནི་གཉིས་མེད་ལ་གཉིས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྣང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་རྒྱུའི་ཆ་ནས་གནས་ཞེས་སོ། །ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ། མེད་པ་ཀུན་བརྟགས། ཕྱི་ཅི་ལོག་པ་གཞན་དབང་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པ་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྐྲག་མེད་ཁེངས་མེད་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ

གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཞིང་ཡི་གེ་དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་རེ་རེར་བྱའོ། །དེའང་དང་པོ་གསུམ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིད་བྱེད་ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་སོགས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འོག་ཏུ་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པར་གང་འཁྲུལ་ན་ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་ཀྱང་འཆད་དུ་རུང་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བརྟགས་འཁྲུལ་ཞེས་པའང་ཀུན་བརྟགས་ལ་མི་རུང་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ལ་རུང་སྟེ་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུའང་། གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད། །གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡོད་པ་གཞན་དབང་། མེད་པ་ཀུན་བརྟགས། ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་ཀྱང་འཆད་དུ་རུང་ངམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་དག་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སྔོན་གྱི་ལུང་སྟོང་ཡོངས་བཏང་སྟེ། །རང་ལྟ་མཆོག་ཏུ་གཟུང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་བཤད་མཛད་པ་ཉིད་མཁས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པས་དགོངས་པ་བདག་ཅག་གིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ལུས་གཉིས་པ་དམིགས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དམིགས་པའོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ལུས་གསུམ་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཆད་པ་ནི། གང་གིས་མི་རྟོག་པ་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་། གང་ལ་མི་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཞེས་ཚིག་སྦྱོར་བའོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ངོ་

ང་ཕྱིན

༄༅། །བོ་ཉིད་གསུམ་ཤེས་བྱ། དེ་ཤེས་བྱེད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ལྷག་མའི་ལུས་བཞི་པ་བརྒལ་ལན་ནི། འདི་ལྟར་གང་ཟག་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་དོན་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའོ་སྙམ་ན། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་མདོའི་ཚིག་གིས་ལན་བསྟན་ཏེ། རྟ་གླང་སོགས་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ནི་རྟ་གླང་མེད་ཀྱང་དེར་དམིགས་པས་མ་ངེས་པ་མིན་ནོ། །ཡང་འཁོར་
འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྔར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་ཕྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། མ་ངེས་ཏེ། མདོའི་ཚིག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ
ཞེས་པས། ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་གློ་བུར་སྒྲིབ་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་དང་ཕྱིས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་མྱང་འདས་འཐོབ་
པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སུ་བྱེད་ན་སྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་
འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་སྨྲོ། དོན་དམ་པར་འགྲིབ་འཕེལ་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་མེད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་པའང་མི་མངོན་ན་རྒྱུན་

ཆད་པ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ། ནམ་མཁའ་སྤྲིན་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་བཀོད་པ་ནི། གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འཁྲུལ། །མ་འཁྲུལ་གང་ཞིག་གང་ལས་དང་༔ ༔འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཐ་མའོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་དེའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྔ་སྟེ་ལྔ་གཉིས་བཅུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གང་ལ་འཁྲུལ་ན་ཡི་གེའི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པས་སོ། །གང་ཞིག་འཁྲུལ་ན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་འཁྲུལ། རྒྱུ་གང་ལས་ན་གནས་རྟོག་པས་བསྒོམས་པའི་ཡིད་བྱེད་ལས་སོ། །མ་འཁྲུལ་པ་གང་ཞིག་ཅེ་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་མི་རྟོག་པའོ། །གང་ལ་མ་འཁྲུལ་ན་འོད་གསལ་བའོ། །འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གློ་བུར་བ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མ་ནི་ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཐ་མ་མྱང་འདས་སྟེ་འགྲིབ་འཕེལ་མེད་པས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གཞན་ནི་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་འགྲི་པ་མེད་པས་འགྲིབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཐའ་དང་། མྱང་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་བྱང་གི་ཐ་མའོ་ཞེས་སོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་ཕྱིན

དཀྲུས

༄༅། །ཅིམ་ལོག་པར་སྟོན་པ་རྣ་བས་མ་ཐེན་གྱི་ཞར་ལ་འོངས་པ་ཡིན་པས། འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བདེ་བའི་ཕྱིར་བསྡུས་པ་ནི། ཡོད་མེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། །གནས་དང་སྒྱུམ་ལྟ་བུ་ཉིད། །མི་རྟོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །རྟག་པར་འོད་གསལ་ཉིད་དང་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དང་། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད། །འགྲིབ་པ་མེད་དང་ལྷག་མེད་པ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་བཅུ་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོ༔ །དོན་བཞི་པ་དགོས་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སྨྲུབ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བར་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ་གང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་༔ སྲོག་མེད་པ་དང་། གསོ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་མེད་པ་དང་། ཤེད་བུ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་འདི་ནི་འོད་སྲུང་དབུ་མའི་ལམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མཐར་མེའི་དཔེ་གཉིས་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་མཐར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་གཟུགས་སོགས་དང་བདག་རྟག་པ་ཐ་དད་ཅེས་པ་དང་། ནང་གི་མིག་སོགས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་། ཕྱིའི་

123

གཟུགས་སོགས་བདག་གི་བར་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་མཐའ་དང་། མདོ་དེ་ལ་སྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་པ་དང་། སྲོག་དེ་ཉིད་ལུས་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བའང་མཐའ་སྟེ། མཐའ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དབུ
མའི་ལམ་སྟེ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ཤེད་ལས་སོགས་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །བདག་ལ་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་སྨོས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་རྟག་མི་རྟག
ཅེས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་འོ། །དེ་གཉིས་ཀ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བ་སོགས་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །བདག་ཡོད་ཅེས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སེམས་ཡང་དག་པ་ཞེས་ཆོས་ལ
སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་རྒྱུ་འབྲས་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མི་དང་ལྷ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་རྟག་པར་ཡོད་པ་ལ་བདག་མེད་ཅེས་དང་། སེམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཏེ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག
མེད་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཏེ་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་དོན་ལ་རྟོག་པ་མཐར་བསྟན་ནས། འཛིན་རྟོག་ལ་རྟོག་པ་མཐར་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཞེས་པ་གཉིས་པོའོ། །དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡང་སེམས་ཅན་པག་ཆགས
བསགས་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དགེ་སོགས་གསུམ་ལ་སེམས་འཇུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་སེམས་པ་དང་། ངར་སེམས་པའི་ཡིད་ཉོན་ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཡང་དག་མིན་རྟོག་སྟེ་དེ་མེད་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །མི

༄༅། །མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ། མི་བདེ་བའི་མི་དགེ་བ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་སྤྱོང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཟག་བཅས་དང་། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤང་བ་དང་བཟོད་པ་བཞིན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་དགེ་སོགས་སྤང་བ་དང་བཟོད་པ་ལྟར་ལྟ་བ་གཉེན་པོའི་མཐའ་དང་། དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལམ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ཞེན་ཞིང་གཞན་ཞེན་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་མི་བཟོད་པའོ། །མུ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀྱི་གཉན་པོ་བསྟན་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དབུ་མ་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་རྟག་པར་ཡོད་ཅེས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་དང་། དེ་གཉིས་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་པའང་མཐའ་དང་། གཉིས་པོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའམ། ཡང་ན་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་རྫས་དང་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་དབུ་མའོ། །སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་མ་རིག་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཞེས་མཐའ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་སྡུར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ནས་ཤ་ཤིའི་བར་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཐའ་དང་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་རོ། །གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་རིག་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེའང་ཤེས་པ་གང་གིས་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་སྲིད་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་འགྲེལ་པར་གཉེན་པོ་འདུས་མ་བྱས་དང་

ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་གཉེན་པོ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་པ་ཡིན་ལ་འདུམ་བྱས་ནི་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱུད་དེ་དེ་དག་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མཐའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དེ་འགོག་པ་ལ་གཟུངས་དང་འཛིན་པའི་མཐའ་དང་། འགོག་པའང་མ་རིག་པ་
དང་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་པས་མི་གཟུགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་མིང་གཟུགས་དེ་འགག་པར་བྱེད་པ་འགོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནག་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས། དཀར་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་རྒ་ཤིའི་བར་འགགས་པ་ལ་གཟུང་བའོ་འཛིན་པའི་ཞེས་མཐའ་གཉིས་དང་། མ་རིག་པ་སོགས་འགག་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པར་བརྗོད་དོ། །གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་ཅིང་སྤྲོ་འདོགས་པའི་
མཐའ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །དབུ་མའི་ལམ་ནི་རིག་པ་དང་མ་རིག་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་ཅེས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིག་པ་དང་མི་རིག་པ་བསྐྱེད་བྱ་དང་འགག་བྱ་མེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་
འགོག་པ་སྤང་བླང་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རྒ་ཤི་དང་དེ་འགགས་པའི་བར་དུའང་དེ་བཞིན་ཏེ་གཉིས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་དེ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་དང་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ལའང་གསུམ་སྟེ། ལྟ་བ་ལྟ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་སྨོན་པའོ། །

༄༅། །དེ་ལ་དུག་གསུམ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་པའམ་དུག་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་བཞི་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཡུལ་མཚན་མེད་ཤེས་པ་དང་། སྲིད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྨོན་མེད་ཤེས་པ་ཡང་སྲིད་ལ་སྨོན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་མ་ཤི་རྒྱུན་ཆད་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་འཆི་སྲིད་བར་སྲིད་སྐྱེད་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་སྐྱེ་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་གཉེན་པོའོ། །ཉོན་མོངས་དེ་གསུམ་བདུན་དུ་ཕྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་བྱང་ངོ་། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཤེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྡན་ཞིང་འབྲལ་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མཚན་མ་མེད་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་འབྲལ་བར་མི་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་སྨོན་མེད་སྲིད་པར་སྨོན་པ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་འབྲལ་བར་མི་བྱེད། ཤེས་བྱ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་འདུ་མི་བྱེད་པར་མི་བྱེད། ཤེས་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མི་བྱེད། ཤེས་བྱ་འབྱུང་བ་མེད་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་མི་བྱེད། ཤེས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་གི་རྟགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ལྟ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མའི་སྟོང་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་སྨོན་པའི་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྨོན་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དང་། འདུ་བྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་གྱིས་འདུ་མི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་གྱུར་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་དུ་རྟོག་ན་མཐའ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པ་བདག་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་རྟོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདུན་སྤང་བ་ནི། གཞན་ཡང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མིན་པ་དངོས་པོ་གང་ཟག་ཡོད་པ་གཞིག་པས་སྟོང་པའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། གང་ཟག་མེད་ན་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པའང་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་མཐའ་སྟེ། རྟོག་པའི་མཐའ་སྤང་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །འོད་སྲུང་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་སྔོན་གྱི་མཐའ་སྟོང་པ་ཕྱི་མའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའོ། །སྔོན་དང་ཕྱི་

ངུག

༄༅། །མཐའ་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་མི་སློབ་པའི་དུས་ནའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་ཞི་བར་བྱ་བ་སྟེ་སྤང་བྱ་དང་ཞི་བ་སྟེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་རྟོག་པས་བརྟགས་ནས་སྤང་བྱ་གང་ཟག་མེད་ན་སྤོང་བྱེད་མི་སྲིད་སྙམ་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་པའོ། །མཐའ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ནམ་མཁས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་བྲང་བརྡུང་ཞིང་ངུ་སྟེ་ནམ་མཁའ་འདི་སོལ་ཞེས་དེ་སྐད་ཟེར་ན། འོད་སྲུང་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ནམ་མཁའ་བསལ་བར་ནུས་སམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མི་ནུས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྲག་ནས་དེ་དག་ནི་སེམས་འཁྲུགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་སྟེ་ཞེས་ང་སྨྲའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གང་ལས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་སྐྲག་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པའང་མཐའ་དང་། དེ་ཡང་འཇིགས་པ་འབྱུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའང་མཐའ་སྟེ། དེའང་ཕྱིས་པས་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། དེའི་རྒྱུས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀྱང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་མོ་མཁན་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གདོང་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་འཇིགས་འཇིགས་ལྟ་ཞིག་བྲིས་ནས་དེས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ་ཁ་བུབ་ཏུ་འགྱེལ་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྲུང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བ་ནས་འཁོར་ཡང་ཆོས་དེ་དག

ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དཔེ་སྡོམས་ནི། ཉན་ཐོས་བདག་ཉིད་ལ་མ་འདྲིས་པ་དེས་སྐྲག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀུན་བརྟགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ༑ བརྩོན་པ་ཕྱུ་པ་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་ཆད་པའི་སྐྱོང་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་དང་དེ་ལ་འཇིགས་པའི་སེམས་ཅན་སྐྲག་བྱ་སྐྲག་བྱེད་དུ་རྟོག་པའོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་འཛིན་པར་རྟོག་པའང་མཐའ་སྟེ་དེ་གཉིས་སྤང་བའི་ཕྱིར། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་ནས་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་དེས་སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ཟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྲུང་དགེ་སློང་རྣལ་སྦྱོར་སྤྱོད་པ་དམིགས་པ་གང་དང་གང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་གསོག་ཏུ་སྣང་ངོ་ཞེས་སོ། །འདིས་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་ཡང་། སྤྲུལ་པ་བྱེད་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཤེས་པས་སྤྲུལ་པའི་གནོད་སྦྱིན་ལྟ་བུ་དོན་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་ལ། དོན་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ལྡོག་སྟེ་སྤྲུལ་པ་བྱེད་པ་སྤྲུལ་པས་ཟོས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་མེད་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདིའི་དཔེ་དོན་མཚུངས་སོ། །ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་འདི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཡང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལོག་པའང་མ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་སྤོང་ཞེས་གླ་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དུས་ན་ཡང་དག་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས

ངབདུན

༄༅། །ཉིད་དུ་ཆགས་ཤིང་རྟོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའང་མཐའ་སྟེ་དེ་གཉིས་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་རླུང་གིས་དྲུད་པ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཤིང་དེ་གཉིས་འཚིག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྲུང་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་འཚིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེའང་མེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་ཤིང་ལས་མེ་བྱུང་ནས་ཤིང་འཚིག་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའང་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེས་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་འཇིག་པར་བྱེད་པས་མཚུངས་སོ། །ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་འདི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཡང་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལོག་པའང་མིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་སྤོང་ཞེས་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མི་ཤེས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་རྟོག་པའང་མཐའ་སྟེ། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་མེ་བྱུང་ན་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཡང་། འོད་སྲུང་མར་མེ་དེ་འདི་ལྟར་བདག་གིས་མུན་པ་མུན་ནག་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མར་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་མུན་ནག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྲུང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་མི་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ 131

ཏེ༔ ཡེ་ཤེས་ནི་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་མི་ཤེས་པ་གསལ་ལོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའོ། །སྔོན་གཉེན་པོས་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་འགལ་བས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེམ་ནུས་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མས་དེ་བསལ་མི་ནུས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡུན་རིང་བས་སྤང་བྱའི་སེམས་དང་གཉེན་པོའི་སེམས་གཉིས་མཉམ་པའི་དུས་ཉིད་དུ་རྒྱུན་འགྲོགས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྡེ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ། མར་མེའི་དཔེ། ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཁྱིམ་མམ་ཁང་པའམ་ཁང་ཁྲུན་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་འདས་པར་སུས་ཀྱང་ལན་འགའ་ཡང་མར་མེ་མ་བུས་པར་དེར་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མར་མེ་བུས་ན། འོད་སྲུང་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས་མུན་པ་མུན་ནག་དེ་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་འདི་ནས་མི་འགྲོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་སེམས་ཏེ་མར་མེ་བྱུང་ནས་མུན་པ་མུན་ནག་ལའང་མི་འཆི་བའི་ནུས་པ་མ་མཆིས་ཀྱི་གདོན་མི་འཚལ་བར་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་པ། འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡང་རྩོལ་བཞིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོད་སྲུང་མར་མེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དབང་པོའི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །འོད་སྲུང་མུན་པ་མུན་ནག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཚིག་བླ་དགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་

༄༅། །ང་། །ལྔ་པ་ནི་ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཏུ་རེ་རེ་ལ་འང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ས་གང་ལ་ཕར་ཕྱིན་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་ས་དེར་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ས་དང་པོ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྷག་པར་ཤས་ཆེ་ལ། ས་གཉིས་པ་ལ་ཤཱི་ལ་ལྷག་པར་ཤས་ཆེ་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་ལ་སྨོན་པས་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྡོང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་སྟེ་ཐོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བརྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་སྟེ་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པ་རྒྱུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ལ་བསམ་གཏན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཆེ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཤས་ཆེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ལ་ཐབས་ཤས་ཆེ་སྟེ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མཚན་མེད་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལ་མཚན་མར་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འགོག་ཏེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ལ་སྨོན་ལམ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་ལ་དབང་ཐོབ་པས་དགེ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགུ་པ་ལ་སྟོབས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཆེ་སྟེ། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཆོས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པ

ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཅི་ནུས་ཅི་འོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་དམིགས་པ་བླ་མེད་ནི། བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྟེ་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལུང་ནི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཆོས་གསུང་རབ་བཏགས་པ་རྣམ་གཞག་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། བཙུན་པ་ཕྲུ་པ་ན་རེ། གསུང་རབ་ལ་དམིགས་པ་བསམས་སྤྱོད་ཀྱི་བློ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་འཐོབ་པའི་བློ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་བཞག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་རིགས་པ་བཞིས་ཡིད་དུ་ཀྱུད་ནས་ངེས་པར་འཛིན་པ་དམིགས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་སྟོབས་ཀྱི་བར་སྒོམ་བྱུང་གི་སོ་སོ་རང་གི་དོན་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། བསྒོམ་ལམ་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་ཞིང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། བདུན་པར་མདོ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་མངོན་ཞེན་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་སྒོམ་ལྷུམ་མཚན་མ་དང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས

༄༅། །རང་གི་ཚུལ་གྱིས་རྣལ་དུ་འཇུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་དགུ་པ་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་དུ་རིམ་པ་ལྟར། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་དབང་བ་
ཕུལ་བྱུང་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། ས་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་དམིགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད། ཡང་ན་ལམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་
དམིགས་པའོ་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་གི་མིང་འཐོབ་
བོ༔ གསུམ་པ་ནི། རྐྱེན་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཚང་བས་རིགས་རྒྱས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མི་སྤོང་ན་ནི་ངེས་པར་འཛིན་པའི་མོས་པ་རྒྱས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཉེན་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་པ་དམན་པར་སེམས་མི་གཡེང་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟས་པ་ཡང་དག་པར་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དེའི་དབང་གིས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་སྒྲུབ་པ་རྒྱས་པར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། འཕགས་ལམ་དང་པོར་ཡང་དག་བསྐྱེད་པས་སྐྱོན་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་ལ་འཇུག

པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའོ། །ངེས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་འབྱུང་བའང་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ནས་བདེ་འགྲོ་དང་མྱང་འདས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའོ། །དགེ་རྩ་འཕེལ་བ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་བསྒོམ་ལམ་ལ་ཡུན་དུ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་རྩ་རྒྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་ནུས་པར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གོམས་པས་དགེ་རྩ་འཕེལ་ནས་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་མ་དང་འབད་རྩོལ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཤེལ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཞིང་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡང་དག་པ་འགྲུབ་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འདོད་པས་རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་དང་མྱང་ངན་ལས་འདས་པར་མི་གནས་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཏེ། རྒྱུད་བླར། བདག་སྲེད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ། །སེམས་ཅན་སྲེད་ཕྱིར་བློ་ལྡན་ཞི་ཐོབ་མིན། །དེ་ལྟར་བློ་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཐབས་བརྟེན་ནས། །འཕགས་པ་འཁོར་བའམ་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྲིད་ཞི་ལ་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་རྒྱུན་མི་

༄༅། །གཙོད་པར་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་སོགས་སྟོན་པར་རྒྱུད་བླ་མར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་མཚོན་པ་སྟེ། མཛད་པ་ལྷག་མ་ངོ་མཚར་ཞིང་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཟུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཐམ་མཚན་གྱི་ངེས་ཚིག་གི་མཚན་དོན་སོགས་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་དབུས་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་འགྲེལ་པ་དང་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དབུས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ཡང་ན་ཐོག་མ་དང་ཐམ་སྣངས་པའི་དབུས་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ། ཡང་ན། དབུས་ཀུན་རྟོག་ཐོག་མ་དང་ཐམའི་མཐའ་གཉིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་གེའི་ཡུལ་མིན་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟན་པས་ཕས་རྒོལ་བ་དག་གིས་མི་ཚུགས་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དོན་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་༑ དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀུན་གྱི་ལམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་དོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན

མེད་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །བཙུན་པ་ཕྲུ་པ་ན་རེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་བསྟན་ལ། བརྗོད་བྱ་ལའང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། དགོས་པ་ལའང་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་འདོད་པ་སེལ་བ་གཉིས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་དོན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་གསལ་པོར་བྱས་ཏེ་ལེའུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའང་རྫོགས་སོ། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ནམ་མཁའ་གློ་བུར་དྲི་མའི་སྤྲིན་ཚོགས་དེངས་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་ཟླ་བ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་། གང་གི་མཛད་པ་རྟོག་མེད་གདུལ་བྱའི་ཀུ་མུད་རྒྱས་མཛད་འོད་དཀར་ཅན། །སྐྱེ་རྒུ་མཚན་མོའི་མགོན་གྱུར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ཀྱི། །དགོངས་པ་རྣམ་འབྱེད་བསྟན་བཅོས་དྲི་མ་མེད། །འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་བཞིན་དུ་མཛད་མོད་ཀྱང་། །ཉོངས་པར་གྱུར་པ་བདག་ནི་གཉོང་ཞིང་མཆིས། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པའི་ཤུལ། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་གྱུར་གང་ཡིན་པ། །མི་ཕམ་མགོན་པོའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་འདི། །འཆི་མེད་གོ་འཕང་འདོད་པས་བསྟེན་པར་རིགས། །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གསུང་རབ་པད་མོའི་ཚལ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བྱས་ལས། །དྲི་མེད་དགེ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་དེས། །ཕྱི་མར་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། །དེ་ནས་ཆོས་རྒྱུན་ལ་སོགས་མངོན་གྱུར་ཏེ། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དྲུང་དུ་མཆོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཉེ་བར་ནོད་

༄༅། །པའི་ཕྱིར། །རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བར་ཤོག །གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདག་གི་བློ་གྲོས་འདི། །གཞུང་ལུགས་གང་ལ་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པར། །མྱུར་དུ་འཇུག་པའི་འཕགས་ནོར་སྟོབས་མཛད་པ། །དྲིན་ཅན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་འདི་ནི། ལུང་རིགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དབང་ཕྱུག་དཔལ་དང་། དེའི་བླ་མར་གྱུར་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་གྱུར་ཅིང་། དེང་སང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུ་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འོད་དཀར་གྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཀུ་གཏེར་མཚུངས་པ་མེད་པར་རྒྱས་པ་གནས་དྲུག་པས་སྦྱར་བ་རྫོགས་སོ།། །།འདིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག དགེའོ། །བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག། །གསེར་གྱི་ཕྱེ་བ་གཞུང་ཡིན་པས། །འབྱོར་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་དུ་བྲིས། །བདག་ནི་འབྱོར་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། །ཤེར་ཁར་སྣ་བས་གསེར་དུ་བཀྲིས།། །།

གཅིག

༄༅། །ས་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དགོངས་པ་གསལ་བའི་ཉི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

141

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དགོངས་པ་གསལ་བའི་ཉི་འོད་ཅེས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདེ་ལྡན་གཙུག་གི་རྒྱ་ཤེལ་མདངས་ཕྲོག་མཚན་དཔེའི་
རི་དྭགས་དང་ལྡན་ཞིང་། །རལ་པའི་ཁྱེར་བྱུང་ལམ་གསུམ་ཆུ་བོའི་བསིལ་ལས་ཆེས་ལྷག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས། །གསུམ་བརྩེགས་བསྲེག་བྱེད་དྲག་པོའི་མིག་ལས་ནུས་པའི་མཐུ་ལྡན་མཁྱེན་པའི་ཐུགས། །གང་
ལ་རེག་ལྡན་བླ་མ་མཆོག་དང་ལྷའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གིས་མཁས་ལ་དང་བློའི་ནུས་པ་སྐྱེར་བྱེད་ཅིང་། །བར་མ་རྣམས་ལའང་ལེགས་བཤད་མིག་དང་ལྡན་གྱུར་པ། །རྨོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློའི་མུན་
པ་སེལ་བའི་མཆོག །ས་ལམ་རྣམ་གཞག་དགོངས་གསལ་ཉི་འོད་བདག་གིས་བྲི། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ། སྐབས་སུ་བབ་པ་ས་ལམ་ཉིད་བཤད་པ། དེས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ

༄༅། །གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་སྤྱིར་གང་ཟག་ནི་རིགས་གསུམ་སྐྱེ་སྲིད་པ་འདོད་པ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་༑ ལྷ་བ་ཆད་པའི་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་ངན་འགྲོའི་ལམ་དང་། བདེ་འགྲོའི་ལམ་གཉིས་ལས། ལྷ་བ་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་མཆོག་གཅེར་བུ་བ་དང་། རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྲིད་པ་ཟད་པའི་ཐབས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འབད་ཀྱང་ལྷ་བ་མ་དག་པས་བདེ་འགྲོ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན། ཡང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་བས་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་

ས་ལམ་རྣམ་བཤད།

པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། ལྟ་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པ་མི་འདོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། ཚུལ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན་ཞེས་དང་། ཉེར་སྣང་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་བརྩེ་ནི། སྲིད་པ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ༔ ཀློ་ཡི་དེ་ནི་གནས་པ་ཡང་། །བཀྲམ་པ་རྗེས་སུ་སེམས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་ནི་རིགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོས་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་པོ་དད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ནས་མངོན་མཐོ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ལེགས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ ༼ གཉིས

144

གསུམ

༄༅། ༄།དང་། དེའི་སྟེང་དུ། ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཆོས་ལ་
བརྟེན༔ ༔ཤེས་རབ་ལྡན་ཕྱིར་ཡང་དག་རིག །འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ཡི་སྔོན་འགྲོ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གྱི་དོན། །བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་འདི་ཉིད་
ཀྱི༔ ༔རྟེན་ནམ་ཤེས་རབ་ཐར་པའི་རྒྱུ། །ཐེག་ཆེན་དོན་ནི་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ས་ལམ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་མེད་པའི་གསར་དུ་ངན་སོང་གསུམ་དང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་ལ་མི་སྐྱེ

སྟེ༑ རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཟམ་དང་མ་ནིང་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཉེན་པོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྨྱུད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་མཚམས་མེད་ལྔ་བྱས་པ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་

ལ༑ ཁམས་གོང་མ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུད་ དེ་ངེ་འཛིན་གྱི་གཡེངས་པས་སེམས་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པ་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱེ་སྟེ། འཁོར་མོ་འཇིག་གི

ཡུལ་དུ། འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡི་དྭགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། པད་དཀར་ལས་ཀླུ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས

ཀྱང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ལ། མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྡོགས། དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ

དང༌། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟེ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། ཟག་མེད་ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་ལ། ཞི་གནས་ཁྱད་པར

ཅན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས 146

ཐི

༄༅། །པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་སྦྱོར་ནི་ཐོག་མར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་ཡང་
བསམ་པ་འདོད་པས་བསྡུས་པ་ལས་ནི་ངེས་པར་ཚོགས་ལམ་སྐྱེ་དགོས་ལ། སྦྱོར་ལམ་ནི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ལ། ས་ཡི་
རྣམ་གཞག་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་སའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྟོགས་པ་སའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་
ས༔ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་
ན༔ དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། སྲབ་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་བརྒྱད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་
པ་ལས། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལའང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས

པའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། རྒྱུན་ཞུགས་
ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་
རྟོགས་པ་དེ་ལྔ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་དྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་བདུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཕྱིར་འོང་
ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་བརྒྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། འོ་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ས་བརྒྱད་ཀྱིས་རྣམ་ཕྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དེ། ངེས་པར་འབྲས་གནས་
གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དེ་ལ། དེ་གཉིས་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་རིམ་བཞིན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ

༄༅། །ཡིན་པས། རིམ་གྱིས་པའི་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ནི། ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། ཅིག་ཅར་བའི་རྟོགས་པ་སྔེ། མདོར་ན་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དང་། རིམ་གྱིས་པ། ཅིག་ཅར་བ་གསུམ་གའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་དག་ཉན་ཐོས་ཞུགས་པའམ། ཞུགས་པ་(ཞུགས་པ་པོ་ན་)ཡིན་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་ནི། །ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རིམ་བཞིན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན༑ ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞུགས་གནས་གང་རུང་གང་ཞིག འབྲས་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ༑ ཞུགས་གནས་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་མ་དཔྱད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྩིབ་མ་ཆག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས༑ དང་པོ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ། གཉིས་པ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ས་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ

དང་། ཚོགས་ན་སྦྱོར་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ས་ཡི་མཚན་ཉིད། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར། འགྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དང་། རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཕྱིམ་ལ་གནས་པའི་སྲས་ཕྱིམ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་མཚན་ཉིད། འོ་ན་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སསམ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་སྒྲིགས་མཚམས་དང་བཅས་པ་ཁས། འདོད་ན། བརྒྱད་པའི་ས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིན་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། །མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་དེ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་བཅུ་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་བུའི་ས་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱས་པ

༧༦

༄༅། །རྟོགས་པའི་ས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྔ༷་ཞུགས་པ་ཕྱིམ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དེ། ས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་མིན་ཅིང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། གོང་མ་ལ་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ས་བཅུ་པ་དེ་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། འབྲས་བུའི་ས་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མིན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལའང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ༐ བསླབ་པ་གསུམ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཁྱད་པར། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཡོངས་སྦྱོང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོར་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ་དང་གསུམ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་། དྲུག་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་། གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ

151

གསུམ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་། དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་། བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི༔ དབུས་མཐའ་ལས། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །སྨོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འདི་རྣམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུར་འདོད། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ནི། །ས་བཅུ་དག་ལ་རིམ་ཤེས་བྱ༔ ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ས་བཅུ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཆ་ཤེས་མེད་པ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ༔ ས་རེ་རེ་ལ་གློ་བུར་དྲི་དྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གསར་མཐོང་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སྦྲིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་བློ་གྲོས་ཅན། །བློ་མིག་དག་པའི་འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་མཐའ་ཡས་གང་དག་རབ་ཞི་བ། ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །རྒྱུ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དྲུག་པ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ། གཉིས་པ་ལ་གླིང་བཞིའི་རྒྱལ་པོ། གསུམ་པ་ལ་བརྒྱ་སྦྱིན། བཞི་པ་ལ

༄༅། །འཕབ་བྲལ་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལྔ་པ་ལ་དགའ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ། དྲུག་པ་ལ་འཕྲུལ་དགའི་རྒྱལ་པོ། བདུན་པ་ལ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པ། དགུ་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་ཆེན། བཅུ་པ་ལ་འོག་མིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་ས་བཅུ་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར་བཤད་དོ། །བདུན་པ་ནི། དང་བཅུ་གཉིས་བརྒྱད་གསུམ་པ་ལྔ། །བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་ཅུ་གཉིས། །བདུན་པ་ནི་ཤུ་བརྒྱད་པ་བརྒྱད། །དགུ་པ་ལ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ཀུན་སྡོམ་དགུ་བཅུ་གོ་ལྔའོ། །གསུམ་པ་འགྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི། སོས་སྐྱོད་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག མ་དག་ས་བདུན་ལ་གྲངས་མེད་གཅིག དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གྲངས་མེད་གཅིག་སྟེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དགོས་སོ། །མཛོད་ལས། དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་དེ་མཐར་ཕྱིན། །ཞེས་དང་། སྡོམ་གསུམ་ལས། །དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་མྱུར་ན་ཡང་། །གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་དཀའ་སྤྱོད་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དབང་པོ་འབྲིང་པོས་ནི། སོས་སྐྱོད་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དྲུག ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གསུམ་སྟེ། སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དགོས་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ལ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཡང་གྲངས་མེད་པ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། སྒྲ་བཤད་པ་དང་བཞི་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། ས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཙོ་བོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་ཡང་། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ལྟ་བུ་བར་ཆད་མེད་ལམ། ཆོས་ཤེས་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ། རྗེས་ཤེས་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་དང་། ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཟིལ་གནོན་གྱི་དང་། མཐར་གནས་ཀྱི་དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་དང་ལྔ་ཡོད་ཀྱི། ས་དང་པོ་ན་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ལ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མོས། བསྔོ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་གསུམ། ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས་བཅུ། སྨོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སྦྱོངས་དང་། རྗེས་ཐོབ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། དང་པོར་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དེ། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཇུག་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་འཛིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོངས་རྫོགས་མ་ཐག་པ་དེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་གང་ཞིག ས་དང་པོའི་

༄༅། །ཡོངས་སྦྱོངས་རྣམས་ཀུན་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྒྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། གཙོ་བོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ས་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་ན་སྤུར་ལྷུར་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་ཡང་སྤུར་ལྷུར་སྤྱོང་བའི་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་གསུམ་མོ། གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་དང་། ཐོད་རྒལ། མཐར་གནས། རྣམ་ཐར། ཟད་པར། ཟིལ་གནོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དྲུག་ཡོད་ཅིང་། མཉམ་གཞག་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་ནི། ས་གཉིས་པ་ཡན་ལ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་ཆོས་ཅན། མཉམ་གཞག་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ༑ མཉམ་གཞག་དང་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་སེང་གེའི་རྣམ་འགྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དང་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཟེར། དེས་ན་དིང་སང་། ས་ལམ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་མི་ཤེས་པར། ས་གཉིས་པའི་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་དེ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ནས། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོད་

རྒྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ལ་ལ། ས་གཉིས་པའི་དང་པོར་སྦྱོར་བའི་ལམ། དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ། དེ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས། ཐོད་རྒལ། དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ངེས་པ་མེད་པར། ས་གཉིས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལ་ནི། རྗེས་ཐོབ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ལ་མཉམ་གཞག་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས། དེང་སང་གི་ཕར་ཕྱིན་པ་རྣམས་མ་ངེས་པ་ཆེན་པོའི་ང་རྒྱལ་རང་ས་ནས་སྨྲ་ཡང་། གཏད་ཐུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མེད་པར་ངེས་མེད་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ནི། གཞུང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ། བླ་མའི་མན་ངག་གི་སྒོ་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྣང་ལྔར་གསུམ། ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས་བརྒྱད། སྤོང་རྩོལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སྦྱོང་རྒྱུན་ཆགས་པའི་སྒོ། སེམས་འཇལ་རྟོག་གསུམ་བྱེད་པ། མོས། བསྔོ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་ལྔར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི༑ ས་གཉིས་པའི་དང་པོར་རྗེས་ཐོབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་མ་ཐག་པ་དེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞིག ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཇི་སྲིད་ས་དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་མ་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ས་དེ་ཡིན་ལ་རྫོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཀ་ཤིའི་སྒོམ་རིམ་བར་མ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཁོ་ན་བཞིན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སྦྱོང་གི་དོན་ཡང་། ས་རང་གི་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ

ཁྲི ༄༅། །དང་། གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་ནི་མཐུན་གྲུབ་དུ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་ས་གཉིས་པ་ལ་ནི་དང་པོར་རྗེས་ཐོབ་སྐྱེ། དེ་ན་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་ 157
འགྱིངས་དང་། དེ་ནས་ཐོད་རྒལ། དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ། དེ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་ནས་ཁྱད་པར་ལམ། དེ་ནས་ཡོངས་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཡང་དང་པོར་རྗེས་ཐོབ། དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཁྱད་པར་
ལམ༔ དེ་ནས་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་དང་། དངོས་གཞི་ཐོད་རྒལ་དང་། ཟད་པར་དང་། ཟླ་གནོན་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡོངས་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགུ་པའི་བར་ས་བརྒྱད་
ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ས་གཉིས་པའི་མཇུག་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་འཛིན་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། འཆལ་ཚུལ་རྩོལ་བའི་དྲི་བྲལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་
ས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་བཞི་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། གཙོ་བོར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཡོངས་
སྦྱོང་གི་གྲངས་མ་གཏོགས་པ་སྔམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་སྔམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ས་བཞི་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ

མཚན་ཉིད་ནི། གཙོ་བོར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སོགས་སྔར་ལྟར་དུ་བསྒྲེའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་སྔར་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ
སྲེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་སྲེགས་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་སོ། །ས་ལྔ་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཙོ་བོར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སོགས་བསྒྲེའོ། །གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་ཡང་སྔར་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྲུང་བའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་དྲུག་པ་ལ
ཡང་བཞི་ལས། གཙོ་བོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སོགས་བསྒྲེའོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་འདྲ། བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། །གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི
ས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་བདུན་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སོགས་བསྒྲེའོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡང་འདྲ། བཞི་པ་ནི། བགྲོད་ཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི
ཕྱིར༔ ༔རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཙོ་བོར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སོགས་བསྒྲེའོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡང་འདྲ། བཞི་པ

བཅུ་ཐམ་པ

༄༅། །ནི། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ས་དགུ་པ་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཙོ་བོར་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སོགས་བསྒྲེའོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་འདྲ། བཞི་པ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བློ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྒྱ་བའི་དབྱེ་བ་ལྷུར་ལྷུར་གཉིས་ལས། དེའི་དང་པོ་ལ། སྦྱོང་བའི་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ནི་མེད་དེ། ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པ་ནི་གང་ཞིག བར་ཆད་མེད་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཉེན་འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་སྣང་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ། ཅིག་ཅར་བ་ཁོ་ན་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ལ། དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། མོས་བསྔོ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་གསུམ། སྟོན་ཚུལ་ནི། འབྲས་བུའི་སའི། ལྡོག་པ་ནས་སྟོན་གྱི་སྟེར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི་མེད་དེ། ས་བཅུ་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པའི་

ཕྱིར༔ ཡོད་ན་ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོངས་རྫོགས་མ་ཐག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་ཡོངས་སྦྱོངས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས༔ དང་པོ་མི་རུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་རུང་སྟེ་རྗེས་ཐོབ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོངས་ཉིད། ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོངས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་གནད་མ་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ས་བཅུ་པའི་དང་པོར་རྗེས་ཐོབ་སྐྱེ་སྟེ། ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོངས་རྫོགས་མ་ཐག་པ་དེ་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ནི་མཉམ་གཞག་གིས་འཛིན་དེ། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། སྤྲིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ས་བཅུ་ལ་གང་ཟག་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་བརྒྱ་ཚུལ། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ནི། ས་བཅུ་པ་དང༌། འཇུག་པ་དང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང༌། བྱང་ས་དང༌། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང༌། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང༌། དབུས་མཐའ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། བསླབ་ནས་མཁས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ། མཚན་ཉིད་དང༌། དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ། སྒྲ་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་སྤངས་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ

༄༅། །ན། ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སོ། །གནས་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་མཁྱེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས། ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས། ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྟོག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ༑ མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སམ། མི་གཡོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། གཡོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་ཀུན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དང་༑ འཇུག་ཤེས་དྲུག་དང་། ཉོན་ཡིད་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག །བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༑ དེས་ན་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ། རང་ལྡོག་ནས་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པར་བྱའི། ཁྱབ་མཐའ་ནི་མི་མཆའ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་མི་འགལ་ཞིང་། གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ས་ལས་མདོར་བསྡུ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་འགའ་ཞིག་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལས་མི་འདོད་པར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་པར་བཤད་ན། ས་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་ཆ་གནས་གྱུར་པ་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོང་པའི་ཆ་གནས་གྱུར་པ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་པར་ནི་ངག་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། མཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པས་གང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་བློ་རྒྱས་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་པདྨ་ལྟར་སངས་རྒྱས། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སའི་སྒྲ་དོན་ནི། རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྡན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ༄ །

༄༅། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་སམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཕྱི་ཤུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་སམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཕྱི་ཤུལ་གྱུར་པའོ། །དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ༑ སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལའང་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ལས་དང་པོ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལས་དང་པོ་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཉན་ཐོས་ལས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ༑ འབྲིང་། ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་གང་ཞིག དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞིའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བཞག་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཚོར་བ༑ སེམས། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་བཞིའོ། །སྤོང་བ་དེ་གང་ཞིག ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །དེ་བཞི་ནི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་སྤོང་བ། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་

པ༔ སྐྱེས་པ་སྤེལ་བའི་ཡང་དག་སྤོང་བ་དང་བཞིར་ཡོད། དེ་གང་ཞིག རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །དེ་བཞི་ནི། འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཀྱི་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་བཞིའོ། །ཡང་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཤེས་རབ་ལྷག་པས་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དད་པ་ལྷག་པས་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས། ཡང་
གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ངེས་པ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་སྲིད་པ། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཡོན་
ཏན༔ སྒྲ་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཕྱི་ཤུལ་གྱུར་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དང་བཞི། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་
བཞིན༔ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། རྩེ་མོ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་སྐྱེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་སོ། །དེའི་རྒྱུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་བཟོད་པ་དང་པོས་སྐྱེས་གོང་གི་འདྲ། དེའི་རྒྱུན་
རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཆོས་མཆོག་དང་པོས་སྐྱེས་གོང་གི་འདྲ། དེའི་རྒྱུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་མ་སྐྱེས་གོང་གི་འདྲ། །དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་སྨྲ

༄༅། །ཁ་ནི། ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་འདོད་པས་དབྱེ་བ་མི་བཞེད་དེ། མཛོད་ལས། ཇི་ལྟར་བཟོད་ཆེན་སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་མཆོག་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རིགས་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་བཟོད་ཆེན་ཐོབ་ནས་རིགས་ངེས་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། གཉིས་སློབ་རིགས་ལས་ལྡོག་ནས་ནི། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར༑ ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་དབྱེ་ན། ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་། དེ་མིན་པའི་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་དོན་རྩེ་མོ། བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི། དོན་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནི། དབང་པོ་ལྔ་ཐོབ་ཏེ། དེ་ལྔ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ། དྲན་པའི། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །བཟོད་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོབས་ལྔ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྔ་ནི། དད་པའི་སྟོབས། དྲན་པའི། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྔའོ། །ཁཤེས་སྦྱིང་ལས། ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཆོས་མཆོག་ལྔ་ཉིད་དེ། སྟོབས་དབང་ཞེས་བྱ་རྩེ་མོར་གྱུར་པའང་ལགས། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྔོ་རྩེ་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམས་

དང་ནི། །བསྒོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་དྲོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་ཡིན་པས་དྲོད་དང་། རྩེ་མོ་ལ་དགེ་རྩ་མི་འཆད་པ་དང་། བཟོད་པ་ལ་ངན་སོང་སྤོང་བ
དང་༑ ཆོས་མཆོག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། མེ་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་འཆད། །བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོང་མི་ལྟུང་། །འཇིག་རྟེན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བས་ན་སྦྱོར་བའི་ལམ། ངེས་འབྱེད་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ནས་ཕན་འདོགས་པས་ན་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གམ། དེ་དང་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པར
རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམ། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན། དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཞིང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ན་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲ་བཤད
པའོ། ༄ །གསུམ་པ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡང་། སྤང་བྱ་མཐོང་སྤོང་གི་རྣམ་གཞག གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད
དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་གཉེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྤང་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་

༄༅། །སྤང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་། འགོག་པ་མཐོང་སྤོང་། ལམ་མཐོང་སྤང་དང་བཞིའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན། རང་གི་དངོས་གཉེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྤང་བྱའོ། །དེ་ཅན་གྱི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་འདྲ། དེ་ཅན་གྱི་འགོག་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་འདྲ། དེ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་འདྲའོ། །ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འདོད་ཁམས་ཀྱི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གསུམ་ལས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་བཞི་བཞི་ལས། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་ཡང་༑ འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ། ལྟ་མིན་ལྔ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ། ལོག་པར་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་བ་ལྔ་དང་བཅུ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ལ་བཅུ། འགོག་པ་མཐོང་སྤོང་ལ་བཅུ། ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་བཅུ་སྟེ་བཞི་བཅུར་ཡོད་ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས། ལྟ་བ་ལྔ་དང་། ལྟ་མིན་བཞི་སྟེ༑ གཟུགས་ཁམས་ན་དགུ་བཞི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཡང་དགུ་བཞི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་སྟེ་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། ས་ཡིས་ཕྱེ་ན་འདོད་པའི་ས་ལ་བཞི་བཅུ། བསམ་གཏན་དང་

པོ༔ གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་པ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དེ། ས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་དགུ་བཞི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་རྩ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བས་གསུམ་བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །མཛོད་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་སྤར་ལྟར་ལྟ་བ་ལྔ་དང་། ལྟ་མིན་ལྔ་སྟེ་བཅུ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལ། ལྟ་མིན་ལྔ་དང་། འཇིགས་ལྟ་མཐར་འཛིན་ནི་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ལོག་ཞུགས་མེད་པས་བདུན་བདུན་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལོག་ཞུགས་ཡོད་པས་བརྒྱད་དང་། ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ན། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་དགུ༔ ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་དྲུག་དྲུག་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་བདུན་ཡོད་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད། །བཞི་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད༔ དབྱེ་བ། ཡོན་ཏན། ངེས་ཚིག་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་

༄༅། །བཟོད། ཆོས་ཤེས་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་བཞི། འགོག་པ་ལ་བཞི། ལམ་ལ་བཞིའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། མཛོད་ལྟར་ན། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་
མཐོང་སྤང་དངོས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཁམས་གོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དངོས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་
བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མའི་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་སྐྱེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དམིགས་རྣམས་འཆད་སླ་བའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་དེ་དག་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ལུགས་འདི་ལ་
མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་གཉིས་པའི་དང་། གསུམ་པའི་ནས་བཅོ་ལྔ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་དུ་མཐོང་ལམ་སྦྱར། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ནི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་དགོས་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། དེའི་ཐོབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་

པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་ཡང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གཞན་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག དེས་ན་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
དྲུག་པོ་ནི་མཐོང་བ་མངོན་རྟོགས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་མངོན་རྟོགས་དང་། དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་
ལས༑ བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གོ །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་དང་། མཐོང་དམིགས་བྱ་བཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཀུན་བཏུས་ལྟར་
ན༑ སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དངོས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཡིན༑ སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས། དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཡིན། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས། དེའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། འདིས་ཕྱིམ་བཅུ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་མཛོད། མངོན་

༄༅། །རྟོགས་རྒྱན་ལྟར་ན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་སྣང་གི་མི་རྟག་པ་ལ། ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་
བསྔལ་བདེན་པའི་སྣང་གི་མི་རྟག སྡུག་བསྔལ། སྟོང་། བདག་མེད། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་སྣང་གི་རྒྱུ། ཀུན་འབྱུང་། རབ་སྐྱེ། རྐྱེན། འགོག་པའི་བདེན་པའི་སྣང་གི་འགོག་པ། ཞི་བ། གྱ་ནོམ། ངེས་འབྱུང་། ལམ་བདེན་གྱི་
ལམ༔ རིག་པ། སྒྲུབ་པ། ངེས་འབྱིན་ལ། ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པའི་ནུས་པ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུང་རྟོགས་མཛོད། ཡང་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བར་ཆད་མེད་
ལམ༔ རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་གསུམ་ལ། མངོན་པ་ལས་ནི། བཟོད་པ་བརྒྱད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཇོག་སྟེ། མཛོད་ལས། བཟོད་དང་ཤེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན། །བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་
གྲོལ་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མངོན་པ་གོང་མ་ལས་ནི། ཆོས་ཤེས་བཞི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། རྗེས་བཟོད་དང་། རྗེས་ཤེས་རྣམས་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་ལས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་དེ་ཡོན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང༔ ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། འབྲས་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་ 171

པ༔ ཚགས་བྲལ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས། ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་བར་བཅོ་ལྔ། བཅོ་ལྔ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་
གནས༔ ཚགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་། འབྲས་གནས། དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ། དེ་གསུམ་པོ་ནི། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གནས་སྐབས་ཉན་
ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། རིགས་མ་ངེས་པའི་མཐོང་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི་མཛོད་ལས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཐོབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཐོབ་ཏེ། དེ་བདུན་
ནི༔ དྲན་དང་ཆོས་རབ་འབྱེད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། བཏང་སྙོམས་འདི་བདུན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་སྤངས་སྤོང་བའི་ནུས་པ་དང་། འཕགས་པའི་
གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་། དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་བོ། །བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་
པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྔར་མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བས་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྤྱངས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་

༄༅། །ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། མཛོད་ལྟར་ན། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ། ཁམས་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ། དེ་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་། ཁམས་གོང་མའི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་། འདོད་པའི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་། ཁམས་གོང་མའི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་། འདོད་པའི་ལམ་མཐོང་སྤང་། ཁམས་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟར་ན། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་། ལམ་མཐོང་སྤང་དང་བཞི་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བཤད། རྒྱན་ལྟར་ན་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས། རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ། སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་བཅུ་དང་དགུ། དེ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྟོར་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་སྙེད་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི། མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་

གནས་པའི་གང་ཟག་བཅུ་དྲུག དབང་པོའི་སྒོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་ལ་དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་གཉིས་རེ། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ནི། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ལ་དད་མོས་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །དེ་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ལ་མཛོད་ལྟར་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་སྐྱེ་ཞིང་། དབང་འབྲིང་ལ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟར་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་དང་། དབང་རྣོན་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟར་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན། དབང་རྟུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་དབང་འབྲིང་གིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་། དབང་རྣོན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པའི་གཞུང་སྐབས་ཁམས་བཟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱིས། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ནི་མིན་ནོ། །རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་གསུམ། དེ་རེ་

ཐར་ཐ་ཕྱི།

༄༅། །རི་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པ་ནས། ལམ་རྗེས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་བར་མཐོང་ལམ་པ་བཅོ་ལྔ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ལ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་
ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དང་གསུམ། དེ་ནི་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ངེས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས། རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་མཐོང་སྤང་། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་
ན༑ འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་པ་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགྲེལ་ཆུང་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པར་བཤད་པ
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཡང་། དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གཉིས་ 175

དང་། སློབ་བསྟན་པའི་ཚེ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་དེ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ༑ འབྲས་བུ་འདུ་བྱས་འདུས་མ་བྱས། གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །དེ་དག་བརྒྱ་བཅུ་རྩ་དགུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི། འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་གང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཆོས་བཟོད་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤོང་སའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། ཆོས་བཟོད་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ལུགས་འདི་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ཉིད་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འབྲས་གནས་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མཛོད་ལྟར་ན་རུང་ཡང་། གཞན་རྣམས་ལ་མི་རུང་སྟེ༑ སྔར་གྱི་སྐྱོན་དེ་སོན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་བྱའོ། །

༄༅། །བཞི་པ་སློམ་ལམ་ལ་ཡང་། སློང་བྱ་སློམ་སློང་ཀྱི་རྣམ་གཞག གཉེན་པོ་སློམ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག སློང་བས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་དང་བཞི། དང་པོ་སློམ་སློང་ལ་ཡང་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག མཐོང་སློང་ལས་ རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་སློང་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་སློང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སློམ་སློང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་
སློང་དང་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རང་རང་གི་ཐད་དུ་འཆད་ལ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་སློང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཕྱུང་པོའོ། །
དབྱེ་ན། དངོས་སུ་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སློམ་སློང་ཉོན་མོངས་དང་། རྒྱུད་ནས་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་
གཉེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སློ་ནས། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་སྟེ་ལྔ་མིན་བཞི། འཇིག་
ལྟ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྟེ། ལྟ་བ་གཉིས་དང་དྲུག་ཡོད་ལ། ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་མཐོང་སློང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མདོར་ལྟར་ན། འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འཇིགས་ལྟ་བཞི་ཁོ་ན་ཡོད་གྱི། ཁོང་ཁྲོ་ནི་

མཐོང་སྤང་དུ་འདོད་དོ། །བདེན་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་ཞུགས་དྲུག དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་དྲུག །ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འདོད་པ་ན་དྲུག་བཞི་ཉེར་བཞི། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ལྔ་བཞི་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ། ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་དང་གསུམ༏ འབྲིང་ལ་ཡང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་དང་གསུམ། ཆུང་དུ་ལ་ཡང་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ། ཆུང་དུའི་འབྲིང་། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དང་གསུམ་སྟེ། དགུ་དགུར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་དྲུག་དགུ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ལྔ་དགུ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ལྔ་དགུ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་སྟེ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ (ཞེ) བཞིར་ཡང་འགྱུར་ལ། ས་དགུས་ཕྱེ་ན། འདོད་པ་ལ་འདྲ། བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ༏ གསུམ་པ། བཞི་པ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་པ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བརྒྱད་ན་ལྔ་དགུ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་སྟེ། སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུར་ཡང་འགྱུར་ལ། འདོད་པ་དང་བསྡོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིར་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་རེ་རེར་ཕྱེ་ན་འདོད་པ་ན་དྲུག་དགུ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་པ་བཞི་སྟེ། ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དོ། །ས་ཕྱིམ་བརྒྱད་པ་ཡང་། ལྔ་དགུ་ཞེ་ལྔ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་བཞི་ཅུ

ཉི་ཁྲི་ཐར་ལམ།

༄༅། །ཏེ། འདོད་པ་དང་སྦྱོར་བས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །བདེན་པ་རེ་རེའི་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ནས་དབྱེ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་དབྱེའོ། །སྦྱོར་སྒོམ་སྐྱེ་དབྱེ་ན། ས་དགུ་ན་དགུ་དགུ་བརྒྱ་བཅུ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་རྒྱུད་ནས་གཞོམ་བྱའི་སྒོམ་སྤང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་ནས་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག །སྡུག་བསྔལ་བདེན་པས་བསྡུས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། མ་དག་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་དང་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དེ་སྤང་བྱ་གང་ཞིག །མཐོང་སྤང་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ༑ སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤོང་བྱེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཡོན་ཏན། སྤྲ་ཚད་པ་དང་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒོམ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས༑ དང་པོ་ནི། མངོན་རྟོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེས་པ་འདི་ནས། རང་རྒྱལ་ལ་མ་བསླབ་ཀྱི་བར་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་གི་དངོས་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ

ན༔ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི་གང་ཟག་བདག་མེད་ལ་རྩེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། སྦྱོང་བའི་ལམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒོམ་སྤང་
ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྦྱོངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོང་གཉེན་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོང་གཉེན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ
གཉིས༔ དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོང་གཉེན་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་གཉེན་དགུ། དང་པོའི་
དགུ༔ གཉིས་པའི་དགུ། གསུམ་པའི་དགུ། བཞི་པའི་དགུ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དགུ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དགུ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་དགུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་དགུ་སྐྱེ་གྱུ་གཅིག དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། འཇུག་པ
བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོང་གཉེན་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྦྱོང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་

༄༅། །སྟོང་གཉེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་སྤོང་གཉེན་ནས། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའི་བར་དགུ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། འཇུག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྟེན་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། སྔར་ལྟར་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས་སོགས་ནི་སྔམ་དང་འདྲ། གཉིས་པ་ཅིག་ཅར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་སྔམ་ལ་དཔག་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་སོགས་དུམ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མཐར་གནས། རྣམ་པར། ཟིལ་གནོན། ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཞིར་ཡོད་ལ། མཛོད་ལས། ས་བརྒྱད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་དང་། །གཅིག་བསྒྲལ་སོ་ཞིང་འོང་ནས་ནི། །རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ནི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་འདོད་ཆགས་གསུངས་ཀྱི། སེང་གེ་རྣམ་ 181

འཁྲིངས་ནི་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེས་ཐོབ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ༼ མངོན་གསུམ་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ༽ མངོན་སུམ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སློབ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སློབ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་གཉིས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནས། སྡུག་བསྔལ། སྟོང་པ། བདག་མེད། རྒྱུ། ཀུན་འབྱུང་། རབ་སྐྱེ། རྐྱེན། འགོག་པ། ཞི་བ། གྱ་ནོམ། ངེས་

༄༅། །འབྱུང་། ལམ། རིག་པ། སྒྲུབ་པ། ངེས་འབྱིན་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པའི་བར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དོ། །དེང་སང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་འདྲི་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དེ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པར། ཉེ་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། ཅེས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་ཏེ་ཀར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་བཀའ་འགྲེལ་གྱི་མཐོང་སྒོམ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ལ། དཔྱད་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ལ། རྟོགས་རིགས་མཐའ་དད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་རིགས་དང་རྟོགས་རིགས་སྣ་ཚོགས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་འཇོག་པ་སོགས་མུན་ཁུང་དུ་སྒྲོན་མེ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་མཛད་ཀྱང་། ད་དུང་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་ཡིད་ལམ་གཏོགས། མངོན་རློམ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་ལ། ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྦྱོང་བའི་ལམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་གསུམ། དང་པོ་གཉིས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོམ་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ

ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་འཕགས་ལམ་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། གསུམ་པ་དབྱེ་ན། ལམ་སྦྱོར་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་
བཞག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྦྱོར་དང་འདྲ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་
ལས༔ དེ་ནི་སྒོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་པ་ཁྱུར་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། མཁས་བྱའི་དངོས་པོ་དྲུག་གང་རུང་ལ་མཁས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་
སོ༔ གཉིས་པ་དབྱེ་ན། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ། ཁམས་ལ། སྐྱེ་མཆེད་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལ། གནས་དང་གནས་མིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་དྲུག་གོ །གསུམ་པ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
ནི༔ དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ལམ་ཉམས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མཐར་གནས། རྣམ་པར། ཟད་པར། ཟིལ་གནོན། སྐྱོན་གནས་དང་ལྔའོ། །ཡང་སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སུན་
འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ། རྟེན་གྱི་གཉེན་པོ། ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོ་དང་བཞི་ལས། མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མགོ་མནན་པའི་རིགས་སུ་གནས་

༄༅། །པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། དེ་དངོས་སུ་སྤྱོང་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། །༼དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས།༽ དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞིག་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་ལྟ་དང་འཚོ་དང་རྩོལ་བ་དང་། །དྲན་དང་ཏིང་འཛིན་ངག་དང་ལས་མཐའ་དང་། །ཡང་དག་རྟོགས་ཉིད་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། གང་ཟག་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒོམ་པས་ན་སྒོམ་ལམ་དང་། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་རྟོགས་པས་ན་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ། གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། དེ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དང་། དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་བྱང་བདེན་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ཅིག་ཅར་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་ལས་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་དགུ། དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དང་པོ

དང༌། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་གྱི་ཉོན་མོངས་དགུ་དགུ་ལས་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་དགུ། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་བརྒྱད། དེའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ནི་མེད་དེ། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཅིག་ཅར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས༔ དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རང་རྒྱུད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ༔ དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དང་པོ་བརྒྱད་སྤང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད། དགུ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་མེད་དེ། དགུ་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཏེ། དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ། ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག

ཨ་བྷི

༄༅། །རྟོགས་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའོ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པ་གཉིས། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་གང་ཞིག ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། དེ་གང་ཞིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མི་བརྩོན་པ་དང་བརྩོན་པའོ། །གཉིས་པ་ཅིག་ཅར་བ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ནི་དེ་གང་ཞིག ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །དབྱེ་ན་ཙམ་པོ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། དེ་གང་ཞིག་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མི་བརྩོན་པ་དང་།. བརྩོན་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་པ་འབྲས་གནས་གང་ཞིག རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་སུ་མི་གནས་པའོ། །དབྱེ་ན། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཙམ་པོ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ༑ གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འབྲས་གནས། དབྱེ་ན་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དང་། རིམ་གྱིས་པ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཙམ་པོ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་གཉིས། ཙམ་པོ་ལ་ཡང་། དད་མོས་དང་། མཐོང་ཐོབ་གཉིས་གཉིས། ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འང་། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་འདྲ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་དུ་ཉེར་འགྲོ༑ མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད། ཚེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྔ། དང་པོ་ལ་ཡང་། བར་མདའ་བ། སྐྱེས་མདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་མདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་མདའ་བ། འཕར་བ། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བ་དང་། སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་བརྒྱད། ལྔ་པ་ལ་འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར་དང་། གཟུགས་སུ་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་ཚེ་ཡོངས་གྱུར་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །ལྔ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་ལ་ཡང་༑ ལམ་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྒོ་ནས། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་

༄༅། །མྔོན་པ་མ་ལུས་པ་སྤྱང་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཁྱེན་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་གཉིས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་བཅས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། ལྷག་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཉན་ཐོས། དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལྷག་བཅས་པ་དང་ལྷག་མེད་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བཅས་པའི་ཉན་ཐོས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དང་། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དང་། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་དང་། གནས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དྲུག་ཏུ་ཡོད། ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་གསུམ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགྲ་བཅོམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བྲལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དུས་སྦྱོར་དང་། དུས་མི་སྦྱོར་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས།། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་

རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། དངོས་གཞིའི་རྣམ་ཐར་མ་ཐོབ་པར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས། གཉིས་པ་ནི། དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའོ༑ མཛོད་ལྟར་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ངེས་པར་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་དགོས་ཏེ། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟར་ན་རྣམ་ཐར་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་སོ། །དེ་བཞི་ནི་ལྷག་བཅས་པ་དང་ལྷག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ལ། དབུ་མ་པ་ནི༑ ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་འདོད་དེ། ལུས་ཞིག་ཚོར་བ་བསིལ་བར་གྱུར། །འདུ་ཤེས་འགགས་ཤིང་འདུ་བྱེད་ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནུབ་གྱུར་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ། །ཞེས་དང་། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ལྷག་བཅས་པ་ནི་རྐུན་པོ་བསད་ནས་གྲོང་མ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ། ལྷག་མེད་པ་ནི། རྐུན་པོ་ཡང་བསད། གྲོང་ཡང་སྟོངས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྐུན་པོའི་དཔེས༑ ལས་ཉོན་དང་། གྲོང་གི་དཔེས་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྟ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་ཡང་གནད་གཅིག་པ་ཡིན། གཉིས་

ཨེ་ཝཾ

༄༅། །པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་། ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། བགྲོད་བྱ་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་དང་། ཚོགས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་ས་ནས་བཤད་པ་དང་། མཛོད་ནས་གསུངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་ཕན་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཙམ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་མ་ནུས་པར། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་དྲོད་ནས། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མཁས་བྱའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་ཚེ་འདིར་མཁས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཆི་ཁར་སྨོན་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་འདེབས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རང་ས་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་དང་པོའོ། །གཉིས་པ་མཛོད་ནས་ཀྱང་འདི་དང་ཆ་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུས། ཞེས་གསུངས། སྔོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་ངེས་པའི་དང་། མ་ངེས་པའི་བགྲོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ཞིང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་མན་ཆད་དུ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཅིང་། བཟོད་ཆེན་བསྐྱེད་མ་ནུས་པར་ཕྱི་མ་ལ་བཟོད་ཆེན་ནས། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བར་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚེ་འདིར་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཆི་ཁར་སྨོན་ལམ

གསུམ་འདེབས་པའོ། །འདི་ནི་རང་ས་ནས་ཕྱེད་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གཉིས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་མཐའ་ཆད་དུ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་
པོ་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚེ་འདིར་མཁས་པའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཆི་ཁར་སྨོན་ལམ་གསུམ་འདེབས་པའི། དེ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་
ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག དེར་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་པ་དང་གསུམ་མོ། །འདི་ནི་
རང་ས་ནས་ཕྱེད་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གསུམ་པའོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ལ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ནས་བཤད་པ་དང་། མཛོད་ནས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ཞུགས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་
གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར། རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན། རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཐོག་མར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་
ཚོ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ནས་འཇུག་པས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་མཛོད་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ་ཡང་། སོ་སྐྱེ་སྟོན་སོང་དང་། ཉན་ཐོས་སྟོན་སོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཉིས་སློབ་རིགས་ལས་ཟློག་ནས་ནི། །

ཨོཾ་བཞི

༄༅། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ནས་ཕྱིམ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་ཆེན་ནས་བཟུང་སྟེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བར་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་ཐོག་མར་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ནས་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་མན་ཆད་དུ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཚེ་ཕྱིམ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་འབྲས་བུ་ཕྱིམ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་ཐོག་མར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། སྦྱོར་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟར་སྒོམ་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མཛོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཟོད་ཆེན་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉན་ཐོས་སུ་འཇོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ན་ཡོད་སྲིད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འདི་ཡང་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་བགྲོད་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་གང་ཞིག ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ 193

ཆུང་ངུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་དང་གསུམ་གྱི། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་གང་ཞིག དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག ཡང་དག་སྤོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་ལམ་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་། ངེས་པའི་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་གང་ཞིག དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །དབྱེ་ན། དྲོ་བའི་སྐབས། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གང་ཞིག རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཇི་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྩེ་མོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་དྲོད་ཆེན་པོ་ཇི་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། བཟོད་པར་སྐྱེས་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། སྔར་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི༑ རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་གང་ཞིག དྲོད་རྩེ་ཆོས་མཆོག་གང་རུང་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་དང་། ཉན་ཐོས

༄༅། །ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། བཤད་པའི་རྒྱུན་སྔོགས་རྗེས་འབྱུང་ཞིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་སོ༔ །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གསུམ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་སྤང་གི་རྣམ་གཞག གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྤང་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ། རྣམ་བྱང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ། གཟུགས་སོགས་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྙེམ་པའི་རྣམ་རྟོག ཐོབ་ཟིན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་རྟོག་པ་དང་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ། ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་གང་ཞིག བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། ཞེས་བཤད་སྐད་གཅིག་མ་བཅུ་དྲུག ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ

དང་། ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམས་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སོ་སྐྱེ་སྔོན་སོང་། ཉན་ཐོས་སྔོན་སོང་གི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་ཏེ། ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་གྱིས། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པས་སྦྱོར་ལམ་དུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བསྒོམས། དེར་མ་བསྒོམས་པས་མཐོང་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་འབྲིང་གི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྔོན་སོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། གཉིས་པ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོགས་སྦྱོད། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། སོ་སྐྱེ་སྔོན་སོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི། ཉན་ཐོས་གཞན་ལས

༄༅། །ཐེག་འབྲིང་གི་མངོན་རྟོགས་སུ་གྱུར་པ་དང་རང་གི་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་བཟུང་རྟོག་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། རང་རྒྱུ་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་མཐོང་སྤང་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བཟུང་རྟོག་སྤངས་པའི་
འབྲས་བུ་གཉིས་སོ། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བཟུང་རྟོག་ལས་གྲོལ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་དེ་
ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་མཐོང་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་འབྲིང་གི་གང་ཟག་གོ །གཉིས་པ་
དབྱེ་ན། ༼དབང་པོའི་སྒོ་ནས༽ དབང་རྟུལ་དང་། དབང་རྣོན་གཉིས། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས། སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་། མཐོང་
སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་གཉིས། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པ་དང་། བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས། ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་དུ་ངེས་པ་དང་། མ་

ངེས་པ་གཉིས་སུ་ཡང་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ། སྤང་བྱ་སྒོམ་སྤང་། སྤོང་བྱེད་སྒོམ་ལམ། སྤངས་པ་འབྲས་བུ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྤང་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་སྤང་བྱ་དང་། བརྒྱུད་ནས་སྤང་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཟུང་རྟོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དང་འདྲ། གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཟུང་རྟོག་དང་པོ་བརྒྱད། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་བར་པ་གཉིས། མུ་སྟེགས་པ་དྲུག ༼རྣམ་རྟོག་བཞི༽ དང་བཅུ་བཞིར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་སྤང་དང་། ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་ནི་སྒོམ་སྤང་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤོང་བྱེད་སྒོམ་ལམ་ལ་ཡང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་གང་ཞིག རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པ་དང་། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས། ༼རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས༽ བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་དང་། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་

༄༅། །ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་སྒོང་སྤང་། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཟུང་རྟོག་ལས་གྲོལ་བ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད། བཞི་པ་དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ལ་མངོན་རྟོགས་ཐོབ་པའི་ཐེག་འབྲིང་སློབ་པའི་གང་ཟག་གོ །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། དབང་པོའི་སྒོ་ནས་རྣོ་རྟུལ་གཉིས། ཞུགས་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་ཡོད་ལ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པ་དང་། བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གང་དག་ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སློབ་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ཀྱང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི། ཚོགས་ལམ་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཚོགས་བསགས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བར་གདན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི། འཕགས་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བས། དོན་ལ་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་མིན་ཞིང་། སོ་སྐྱེ་ཡང་མིན་ན་བྱང་འཕགས་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། གཞན་ངོར་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་རིས

མ་ཐིན་པས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྲོད་ཚུལ་ལྔ་པོ་གང་གིས་བགྲོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་མན་ཆད་དུ་ནི་ལམ་ཞུགས་གཞིར་བཞག་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དྲོད་ནས་བཟུང་ཏེ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བར་རམ། སྒོམ་ལམ་ནས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་དོན་ལ་དེའི་སློབ་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ། ཉན་ཐོས་མིན་ཞིང་། མི་སློབ་པ་ཡང་མིན་པས། རང་སངས་རྒྱས་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། གཞན་ངོར་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་རིས་འབྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གང་གི་ཡང་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གནད་འདི་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཡང་ཞེས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། མི་སློབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རིགས་ཅན་སློབ་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་གོ་བ་དང་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་དུ་ན་བསྐལ་པར་འབད་ཀྱང་མི་རྟོགས་སོ། །ལྔ་པ་མི་སློབ་ལམ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་འབྲིང་གི་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པའོ། །དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཉམ་རྗེས་གཉིས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་དང་། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གཉིས། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག

ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ལ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐེག་འབྲིང་གི་གང་ཟག་གང་ཞིག མི་སློབ་པའི་ལམ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ལྷག་བཅས་པ་
དང་། ལྷག་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གང་གི་ཡང་རྟེན་ཅན་མིན་པའོ། །ཡང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་གཉིས། ཡང་ན་
གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།། ༈ །།གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་སམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་ཤུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྦྱོར་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ་
འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རིགས་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གནས་

སྐབས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲིང་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་རྒྱུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཆེན་པོམ་སྐྱེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སྔར་བཞིན། གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །འདི་ནི་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཆེན་པོ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་འབྲིང་དང་། རྟུལ་པོ་ལ་ཆུང་ངུར་བཞག་པ་སྟེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡི། རྟོགས་སླ་རྟུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་རྩལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚོགས་ལམ་ཕལ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཐོས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོགས་ལམ་དང་། བསམ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོགས་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱ༔ ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་ཀུན་འདྲི་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་མཁས་པའི་ཡུལ་ལྟ་

ཕར་ཕྱིན།

༄༅། །ལམ་ཁས་པའི་བསྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། དེ་ནི། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །མཁས་པའི་ཡུལ་ལྟ་ནི། དད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་སོགས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡུལ་སྦྱིན་སོགས་དྲུག དྲན་པའི་ཡུལ་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །འདི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བར་གྱུར་བའི་ཚོགས་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་པའམ། །བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུབ་པ་ཡང་འདི་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག འབྲིང་ནས། ཡང་དག་སྤོང་བ། ཆེན་པོ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཐོབ་ལ། དབུམ་པའི་ལུགས་ལ་ནི། ཤ་བའི་སྤྱན་དང་། ལྷའི་སྤྱན་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི༑ ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་དང་པོར་རྗེས་ཐོབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ནི་མཉམ་གཞག་གིས་འཛིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་ཐམ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲོད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དྲོད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་ཡིན་པས་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་

ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་འདས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། སྐྱོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དང་། རྟོག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ། དེ་ལ་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས།ས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒོམ་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་

༄༅། །པ་ནི་དམན་ལམ་སྔོན་དུམ་སོང་བའི་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དབྱེ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དང་། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་
པ་སྔོན་སོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དང་། དེའི་རིགས་ཅན་སློབ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུད་ལྡན་དུ་སྒོམ་པ་དང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུམ་
སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེར་གྱུར་བའི་མཉམ་གཞག་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་
བསྡུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། དྲོད་སོགས་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་བཞིར་ཡོད་ལ། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ནི་མེད་
དེ། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟོགས་བྱའི་བདག་མེད་ཡིན་པས། སྔར་མ་མཐོང་བར་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་

དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གོ །གཉིས་པ་དབྱེན་རྟོག་པར་གྱུར་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྫས་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ངོ་བོར་ལྡན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། མངོན་སུམ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་བའི་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་གང་ཞིག རྟོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། དྲོད་རྩེ་མོ་བཟོད་པ། ཆོས་

༄༅། །མཆོག་དང་བཞི་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་ཇོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོར་སྐྱེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། དེའི་རྒྱུན་ཇོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་བཟོད་པ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་འདྲ། དེའི་རྒྱུན་ཇོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཆོས་མཆོག་མ་སྐྱེས་གོང་གི་འདྲ། དེའི་རྒྱུན་ཇོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ནི། ལུང་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་སྦྱོར་རྣམས་ཐོབ། རྩེ་མོའི་སྐབས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སྦྱོར་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དྲུག རྣམ་འཕེལ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་དང་གསུམ་ཐོབ། བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་གཉིས། བརྟན་པའི་རྩེ་སྦྱོར་རྣམས་ཐོབ། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་གཅིག་སེམས་ཀུན་གནས་ཀྱི་རྩེ་མོར་རྣམས་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྐབས་དང་པོར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནས། ལྔ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བར་ལྔ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན༔ དམིགས་པ་རྣམ་པ་རྒྱུ་ཡོངས་འཛིན་བཞིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་མཉམ་གཞག་གིས་བསྡུས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དེ་སྐབས་དང་པོར་དངོས་བསྟན་གྱི་

མཚན་ཉིད་གོ །ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་དམིགས་པར་བསྒོམ་པའི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་མཉམ་གཞག་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དེ་སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི། དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས། ཞེན་སྤྱོད་མངོན་འགྱུར་བ་བཀག་པའི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དེ་སྐབས་གསུམ་པར་བསྟན་པའི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་སྦྱོར་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་གང་རུང་གི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དེ་སྐབས་བཞི་པར་བསྟན་པའི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། རྩེ་མོར་ཐོབ་པའི་རྟགས་སོགས་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དེ་སྐབས་ལྔ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དོན། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་དང་བཞི་བཞིར་ཡོད་ལ། དང་པོ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ནི༑ མཉམ་གཞག་དང་བར་པར་བསྟན་པ་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་དང་། ཕྱིམ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། ཕྱིའི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ནང་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ

༄༅། །ཕྱི་ཐོག་མར་མཉམ་གཞག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྐྱེ་བའི་སྔར་ལྷས་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འཇོག་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
དམིགས་རྣམས་རྗེས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གིས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནང་གི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་དོན་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་
མཆོག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དོན་ཀྱི་མགོ་མཉམ་གཞག་གིས་འཛིན་པ་ནི། སྦྱིའི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ལ། འཇུག་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་འཛིན་ཏེ། རྩེ་མོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩེ་མོ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འཇོག་དགོས་པ་ནི་གང་ཞིག
དོན་སྐད་ཅིག་མ་ཐམ་དེ་དང་། དམིགས་རྣམ་མཚུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་འཆད། ཅེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྩེ་
མོའི་ཡང་མགོ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། འཇུག་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གིས་འཛིན་ཏེ། བཟོད་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ། ངན་འགྲོ་མེད་པའི་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འཇོག་དགོས་པ་གང་ཞིག རྩེ་མོ་སྐད་ཅིག་མ་ཐ
མ་དེ་ཡང་། དེ་དང་དམིགས་རྣམས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། མཛོད་ལས། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་སྟུང་། །ཞེས་དང་། ངན་འགྲོ་མེད་པའི་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་

མགོ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། འཇུག་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་འཛིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས་ལྷ་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འཇོག་པ་གང་ཞིག བཟོད་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཐམ་དེ། དེ་དང་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཆོས་མཆོག་ལྷ་ཉིད་དེ། སྟོབས་དབང་ཞེས་བྱ་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའང་ལགས། ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་མགོ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། འཇུག་མཉམ་གཞག་གིས་འཛིན་པའང་སྤྱིའི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི། དམིགས་རྣམ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་གསུམ་ལས། དམིགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་འདྲ་ལ། རྩེ་མོ་ཆུང་དུས་ནི༑ སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། བདག་ཉིད་གྲངས་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་ཟློག་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྡིག་པ་ལས་སྡོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དོན་ཆེན་པོ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཕན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཕ་དང་མའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཆུང་དུ། རྩེ་མོ་ཆེན་པོ་དང་དམིགས་པ་འདྲ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ལ། ཆོས་མཆོག

༄༅། །ཀྱང་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་དམིགས་པ་འདྲ་བ་ལ། རྣམ་པ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་འགོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པས། ཉིན་མཚན་ན་འཕོ་བའི་ཚེ་དམིགས་རྣམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཚེ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སྦྱོར་ཚུལ་ལས། ན་འཕོ་བ་འདི་ལ་རྡོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྟུགས། དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དཔང་པོར་ཡོད་པས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་ཡང་། སྤང་བྱ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཁས་ལེན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་རང་གི་དངོས་གཉེན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་ངོ་བོ་དང་། ཡུལ་དང་། ཁམས་དང་། སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་འཕགས་ཡིན་ན། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་དེ་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ནས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་བླར། འཕགས་པས

ན་དང་འཆི་བ་དང་། རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་དང་། ཇི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཉིད་སྣང་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉེ་དྲུང་སེམས་ཆེན་པོའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་མིན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་མིན་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་གང་ཞིག རང་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས། ལོངས་སྤྱོད་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དང་། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་ཕུང་ཁམས་མིང་གཟུགས་དང་། །མཐར་ཆགས་ཀུན་བྱུང་མི་ཤེས་དང་། །འཕགས་ལམ་མི་གནས་དམིགས་པ་ནི། །བདག་གཞན་རྣམ་དག་སྐྱེད་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་དགུ་ཡོད་དེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་བའི་དོན། །སྟོང་པ་ཕར་ཕྱིན་

༄༅། །མཐོང་སྒོམ་ལམ། །མི་སློབ་པ་ཡི་ལམ་དག་ལ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་དགུ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་གང་ཞིག རང་ཡུལ་འཛིན་པ་
ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློ་བོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་དགུར་ཡོད་དེ། རང་དབང་གཅིག་པ་རྒྱུ་དང་ནི། །ལྟ་བ་པོ་དང་ཉོན་མོངས་དང་། །འདོད་
ཆགས་བྲལ་དང་མཐོང་སྒོམ་ལམ། །དོན་བྱས་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དགུ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་དགུར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་བྱང་མཐོང་སྒོམ་ལམ། །ཁྱད་པར་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ། །དེར་ནི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་
དགུ།། ཏེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གང་ཞིག་འདྲ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། བཏགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྦྱར་བའོ། །གསུམ་པ་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག གཟུགས་ཁམས་ན་དགུ་
བཞི་སོ་དྲུག གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་རིགས། རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་
གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན། ཉན་ཐོས་ལ་ལས་དང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ

ནི༑ གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་བརྒྱད། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་བཞི། ཕྱིམ་གསུམ་དང་བཅོ་ལྔ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དགུ་པ་རྣམ་དག་སྐྱེད་བྱེད་སྒྲི་དང་། དེའི་གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཕར་ཕྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློ་གཉིས་དང་། རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་དགུ་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམས་ནི། ཐེག་ཆེན་པོ་ནས་སྤང་བར་ནུས་ཀྱི། ཐེག་དམན་གྱིས་སྤང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། ཉན་རང་གི་སྒོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཡང་། མཐོང་སྤང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ན། སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་དེ་ཡང་སྤང་བྱ་གང་ཞིག མཐོང་སྤང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། མཐོང་སྤང་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ན། སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྒོམ་སྤང་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་མ་

ཞུ་བ་ཕྱུ།

༄༅། །ཁྱབ་ཏེ། ཉན་རང་གི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་གི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤང་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ཐོབ་ནས་སྤང་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ནས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་སྦྱོང་བྱེད་མཐོང་ལམ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས༔ ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བར་ཆད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་གསུམ། སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་ལྷུ་པར་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་ལྷུ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། གཉེན་པོ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་བཞི། འདི་ཕྱིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི། དབྱེ་ན་ཤེས་བཟོད་སྐད་གཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཕན་ཚུར་རྣམ་གྲངས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་བསྒྲེ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག སྤྲོས་པ་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་གསུམ་པར་བསྟན་པའི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཤེས་བཟོད་སྐད་གཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། གཟུགས་སོགས་རྟག་པ་ཡང་མིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མིན་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་བསྒྲེའོ། །ཁྱད་མཚན་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་དྲུག་གང་རུང་གི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་བཞི་པར་བསྟན་པའི། དབྱེ་ན་སྦྱང་བྱའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་བསྒྲེ། །མཐོང་སྤང་བཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་ལྔ་པར་དངོས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་སྦྱང་བྱའི་སྒོ་ནས། གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་བཞི། ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གིས་དབྱེ་བ་དྲུག །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དྲུག་དྲུག་སྟེ། དྲུག་བཞི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་

༄༅། །བྱུས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ནས། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅོ་ལྔར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ས་གཉིས་པ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་མཐོང་ལམ་པ། ལམ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གོ །གཉིས་པ་ནི་མཉམ་བཞག་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས་དང་རྗེས་ཐོབ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པ་དང་། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོངས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་མཐོང་ལམ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། སྤང་བྱ་སྒོམ་སྤང་གི་རྣམ་གཞག སྤོང་བྱེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་བོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། བག་ཆགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་དག་

པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློ་བོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག ཉམས་བྱང་གཟུང་རྟོག རྫས་འཛིན་རྟོག་པ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཞི། འཕགས་པ་དང་རྗེ་བ་ལྟར་ན། སྤྱོར་བའི་ཡུལ་གྱི་གཟུང་རྟོག འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཟུང་རྟོག སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བག་ཆགས་ལ༔ མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བག་ཆགས་སོ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། བག་ཆགས་ཆེན་པོ། འབྲིང་། ཆུང་ངུ་དང་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་དགུར་ཡོད་དོ། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ལ་དགུ། གཉིས་པ་ལ་དགུ། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་ལ་དགུ། གཉིས་པ་ལ་དགུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་ལ། །ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འདོད་ཁམས་ན་སྔར་ལྟར་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག གཟུགས་ཁམས་ན་སོ་དྲུག གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་སོ་དྲུག་སྟེ། བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཆེ་འབྲིང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་གསུམ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ༔ འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་དང་གསུམ། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲིམ་ཡི། །གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ། །སོགས

༄༅། །པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་ལས། ཉོན་སྒྲིབ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་
ཐོབ་ནས་སྤངས་ཚར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་རང་ལྡོག་ནས་སྒོམ་སྤང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཡང་། ཁྱབ་མཐའ་ནི་མི་འཆའ་སྟེ། མཐོང་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་སྒོམ་སྤང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་སྤང་དང་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་འགལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་རང་ལྡོག་ནི་མཐོང་སྤང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱིས་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གཞོམ་བྱའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་ནས་སྤངས་ཚར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་གིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ཞིབ་མོའི་
སློ་ནས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་སྤོང་བྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒོམ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གཉིས་པ་དབྱེ་

ན༑ ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་༑ མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡོད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མོས་པ་སྒོམ་ལམ། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ངེས་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སོ། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རང་དོན་མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་པ༑ གཞན་དོན་མོས་པ་དང་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་ཡུམ་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཡུམ་གཉིས་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ངེས་པའི་དང་། ཡུམ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ངེས་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ། ཆུང་དུའི་འབྲིང་། ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ་དང་གསུམ༑ འབྲིང་གི་ཆུང་དུ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ཏེ། ཉེར་བདུན་མས་རིམ་བཞིན། ས་གཉིས་པའི་མོས་པ་ནས། ས་བཅུ་པའི་མོས་པའི་བར་

༄༅། །རྣམས་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། འདི་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། ས་དང་པོའི་མོས་པ་རྣམས། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་། དགུ་པོ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ༀ གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དགེ་རྩ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་སོགས་འདྲ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སྔར་བཞིན་དགུའོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སོགས་འདྲ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སྔར་བཞིན་དགུའོ། །ༀ གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་སྒོམ་ལམ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བཅས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་བསྡུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས༔ གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་སེང་གེ་རྣམ་འགྱིངས། ཐོད་རྒལ། ཟད་པར། ཟིལ་མནན། རྣམ་ཐར། མཐར་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་ན༔ སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཞེས་སྒྲིབ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་

221

ན༔ ས་གཉིས་པའི་སྦྱོང་པ་སྒོམ་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་སྦྱོང་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བར་དགུ། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་
དང་༔ འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་
དང་༔ འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ལ། དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་དྲིམ་ལས་གྲོལ་བའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས། ས་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་བར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་ལ། ས་བཅུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་མེད་དེ། ས་བཅུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་ན། དེ་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་
ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་ཁྱེད་རང་གི་དྲུང་ནས་ཞལ་གྱི་བཞེས་
པ་ཡིན་ཏེ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཏོ། །འདོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་གྱུར་བའི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་

༄༅། །ཞེ། ཆོས་དབྱིངས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། སྦྱོང་བའི་ལམ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ས་གཉིས་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བར་དགུ། གང་དག་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་ནི། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། མོས་བསྔོ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པའི་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་ཐུས་པར༏ ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་མིན་ཏེ། སྦྱོང་བ་གཉེན་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར༏ རྣམ་དག་སྒོམ་མིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་སྒོམ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་རྟོག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བརྒྱད

པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་ཟག་བཅས་སློབ་ལམ་ལ་མོས་བསྒོམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་སློབ་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པ་སློབ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སློབ་ལམ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་དང་ངེས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས། ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་ཅིག སྟོན་ཚུལ་གྱིས་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྐབས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་སློབ་ལམ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན། གཉེན་པོ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ས་གཉིས་པའི་གཉེན་པོ་ཚོགས་སྒྲུབ་ནས་ས་བཅུ་པའི་གཉེན་པོ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་བར་དགུ་ཡོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མོས་བསྒོམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། སྒྲུབ་པ་སློབ་ལམ། རྣམ་དག་སློབ་ལམ་དང་ལྔར་ཡོད་དོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་སྦྱོར་བ་ཕྱིམ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་འདྲ། བཞི་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་རྗེས་ཐོབ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་དགུ་དང་སྦྱོར་བ་ཕྱིམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །སློབ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གང་རུང་གི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པའི་ལྔ་པར་འདྲ། དབྱེ་ན་སེང་གེ་རྣམ་འཇྲིངས། ཐོད་རྒལ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་གསུམ། སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ས་བཅུར་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་རྣམས་ལ་སློབ་པའི་ལམ། ཞེས་གསུངས་པའི་

༄༅། །ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤྱངས་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། དབྱེ་ན་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། དང་པོ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ལམ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒོམ་ལམ་པ་དང་། མེད་པའི་སྒོམ་ལམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་འཕགས་དང་། ས་དང་པོ་དྲུག་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཐོབ་པས། ལམ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་དུ་ལྡན་པ་ཡང་སྲིད་པས། ལམ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བརྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པའི་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན། སྒོམ་ལམ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དེ། སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་མེད་ན། སྒོམ་ལམ་པ་མིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་ཏེ། རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བརྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ

དེ༑ སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱང་། སྒོམ་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དེ། མཐོང་སྒོམ་གང་ཡིན་མིན་ཏེ། དང་པོ་མིན་པ་གང་ཞིག ཕྱི་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ་མཉམ་བཞག་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མིན་ཏེ། སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་པོ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་དུ། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་དགུ་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུའི་བར་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པས་ན། འདི་ནི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚོགས་སྦྱོར་གང་རུང་མིན་པའི་སོ་སྐྱེའི་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་སྒོམ་གང་རུང་མིན་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ། རྒྱལ་སྲས་མིན་པར་ཐལ༑ དེ་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་བ་དང་མཐོང་སྒོམ་པ་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དེ་སློབ་ལམ་བཞི་པོ་གང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར།། ༄ །།ལྔ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། འཇིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་ངེན་གྱི་སྒོ་ནས། ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། བསྡུན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། རྒྱུ་འབྲས་གཙོ་བོ་མཁྱེན་པ་དང༑ རྣམ་རྟགས་མཚན་མས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས

༄༅། །ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ། ཡོན་ཏན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། སྤངས་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དང་། མཁྱེན་རྩེ་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་རང་བཞིན་གྱི་སྐུའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། གློ་བུར་གྱིས་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ
གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཟག་པའི་སྒྲིབ་བྲལ་གང་རུང་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབྱེ་ན། སྤྱི་ཚན་ཉེར་ཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན
ནས༑ རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཉེར་གཅིག་ལས། དང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ནི་སེམས
ཅན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མེད་བཞི་ནི། བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྙོམས། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གཟུགས། ཕྱིད་པར་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་
ཐར༑ གཟུགས་མེད་བཞི་དང་འགོག་པ་བརྒྱད་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་མཐར་གནས་དགུ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ། ཞེས་པའོ། །ལྔ་པ་ཟད་པར་བཅུ་ནི། ས་ཆུ་མེ་རླུང་སྔོ་སེར་

དང༌། དཀར་དམར་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་བཅུ། ཞེས་པའོ། །དྲུག་པ་ཟིལ་གནོན་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་ཆུང་ངུ་ཆེན་པོ་དང༌། །གཟུགས་མེད་ཆུང་ངུ་ཆེན་པོ་དང༌། །སྔོ་སེར་དམར་དཀར་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དྭངས་ནས་འབྱིན་པའི་མཐར་ཕྱུག་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་བརྒྱད་ནི། ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱུག་པའོ། །དགུ་པ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་རྣ་བ་སྔོན་གནས་དྲན༌། གཞན་སེམས་ཤེས་དང་ལྷའི་མིག །ཟག་པ་ཟད་པ་རྣམ་དྲུག་གོ །བཅུ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། ཚིག་དོན་སྤོབས་པ་ཆོས་རིག་བཞི། །ཞེས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ནི། རྟེན་དམིགས་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི༌། ཞེས་སོ། བཅུ་གཉིས་པ་དབང་བཅུ་ནི། ཚེ་དང་སེམས་དང་ཡོ་བྱད་དང༌། །ལས་དང་སྐྱེ་བ་མོས་པ་དང༌། །སྨོན་ལམ་རྫུ་འཕྲུལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས། །འདི་དག་ཐུབ་པའི་དབང་བཅུར་བཞེད། །ཞེས་པའོ། །བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་ལས་ཁམས་མོས་དབང་པོ་དང༌། །ཀུན་རྟོགས་བཟོད་དང༌ ༼ལམ་དང་ཀུན་ཉོན༽ སྔོན་གྱི་གནས། །འཆི་འཕོ་ཟག་པ་ཟད་མཁྱེན་པ། །འདི་དག་ཐུབ་པའི་སྟོབས་བཅུའོ། །ཞེས་སོ། །བཅུ་བཞི་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་དམ་བཅའ་དང༌། །གཞན་དོན་སྤང་ལམ་དམ་བཅའ་བཞི། །ཞེས་སོ། །བཅོ་ལྔ་པ་བསྲུང་བ་མེད་པ་བཞི་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ནི་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པ་དྲན་པ། ཉེར་གཞག་གསུམ་ནི། ཆོས་ཉན་དགའ་དང་མི་ཉན་ལ། །མི་དགའ་གཉིས་

ཆི

༄༅། །འཛིན་མེད་པ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །བཅུ་བདུན་པ་སློབ་པ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི། འཇིག་རྟེན་ལ་དུས་དྲུག་ཏུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གོ །བཅོ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །བཅུ་དགུ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། ལྷག་པར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །ཉི་ཤུ་པ་མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་དང་གསུང་ཅ་ཅོ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་དང་། ཐ་དད་འདུ་ཤེས་དྲན་ཉམས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་བཏང་སྙོམས་ནི། །མི་མངའ་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་དྲུག །འདུན་བརྩོན་དྲན་ཏིང་ཤེས་རབ་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། །རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་དྲུག་ཡིན་ཏེ། །འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་ལ། །མ་ཆགས་མ་ཐོགས་ཡེ་ཤེས་གསུམ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི། །ཡེ་ཤེས་སྔོན་འགྲོ་རྗེས་འབྲང་། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་གཟུགས་སྐུའོ། །ངེས་པ་ལྔ་ནི། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ན། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་བར། ངོ་བོ་ངེས་པ་མཚན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱན་པ། འཁོར་ངེས་པ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུང་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་ལོང་སྐུ་བཅུར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་དང་། གསུང་

དབྱངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་དཔེ་བྱད་ཀྱི་རྒྱུ་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཞབས་དང་ཕྱག་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་བརྒྱན་ནོ། །དབྱེ་ན་ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་བཅུའོ། །གསུམ་པ་གསུང་དབྱངས་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབུའི་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་འགྱུར་ལས་བྱུང་བའི་ངག་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ཡོད་དོ། །སྔོམ་ནི། གཉེན་དང་འཇམ་དང་ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་འཐད། །དག་དང་དྲི་མེད་རབ་གསལ་སྙན་ཞིང་འཇམ། །མཉེན་པོས་མི་ཚུགས་བསྙན་དང་རལ་བ་དང་། །མི་རྩུབ་མི་ལྷང་རབ་དུལ་ནུ་བར་སྙན། །ལུས་ཚིམ་སེམས་ཚིམ་སྙིང་དགའ་དགའ་བདེ་སྐྱེད། །གདུང་མེད་ཀུན་ཤེས་རིག་བྱ་རྣམ་པར་གསལ། །དགའ་བྱེད་མངོན་དགའ་སྟོང་ཤེས་རྣམ་པར་རིག །རིགས་འབྲེལ་སྐྱོན་མེད་སེང་གེ་གླང་པོའི་སྒྲ། །འབྲུག་དང་ཀླུ་དབང་དྲི་ཟ་ག་ལ་བྱིང་། །ཚང་དང་ཤང་ཤང་ཏིཏྟི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། །ལྷ་དབང་སྐད་དབྱངས་ལྷར་སྙན་རྔའི་སྒྲ། །མ་ཁེངས་མི་དམའ་རྗེས་བཞུགས་གཟུར་ཆག་མེད། །མ་ཚང་མི་གཞུམ་མི་ཞེན་རབ་ཏུ་དགའ། །ཁྱབ་དང་ཐ་བ་མེད་དང་རྒྱུན་ཆགས་རྗེད། །

ཞི་ཁྲ།

༄༅། །རྫོགས་བྱེད་ཚིམ་བྱེད་མ་དམད་མི་འགྱུར་བའི། །མ་བརྟགས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་དང་རྣམས་མཆོག་ལྡན། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་འཕགས་གྲོལ་གྱི་ཉིར་སྣང་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱི་མདོ་སྡེ་བརྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། བཀོད་
པ་ཡིན་ལ། གཞུང་ལུགས་ལ་ལ་ནས་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདི་དག་གི་རྒྱུ་ལ་སྤྱིར་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཆོས་སྐུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་
འཇིག་རྟེན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི། རང་རྒྱལ་གྱི་བསོད་ནམས་ཇི་སྙེད་པ་བཅུར་བསྒྲེས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ། དེ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྒྱུར་བས། དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ། དེ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་
པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྒྱུར་བས་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འགྲུབ། དེ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་བས། མཛོད་སྤུ་འགྲུབ། མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཡིས་དབུའི་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ། གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་པའི་
བསོད་ནམས་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བསྒྲེས་པས་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འགྲུབ་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་
ཤེས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །ཞེས་དང་། བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལས། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཚན་འབྱུང་བ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདུང་ཅན་ལ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གསོན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བྱུང་། །སློབ་དང་མི་

སློབ་ལས་བྱུང་བ། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་བསོད་ནམས་ཀུན། །འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་གང་། །དེ་ཙམ་བཅུ་རུ་བསྒྲེས་པ་ཡིས། །བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །བསོད་ནམས་དེ་སྙེད་དེ་སྙེད་ཀྱི། །རྒྱལ་པོ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ནི། །གཅིག་མཐར་ཕྱིན་ཆེ་དེ་ལྟ་བུ། །བརྒྱད་བཅུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་བརྒྱད་བཅུ་དག །འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཚོགས་གང་ཡིན། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གོ །མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །ཟླ་བ་གཉིས་འདྲའི་མཛོད་པུའོ། །མཛོད་སྤུ་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་དག །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་ནི་སྒོམ་པ་ཡིས། །སྤྱི་གཙུག་མཆོག་ནི་མི་སྣང་བ། །སྐྱོབ་པའི་གཙུག་ཏོར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །གཙུག་ཏོར་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་དག །འབུམ་ཕྲག་བརྒྱར་ནི་བསྒྲེས་པ་ཡིས། །གྲངས་ནི་བརྒྱ་ཆེན་བཅུ་པོ་དག །སངས་རྒྱས་གསུང་གི་སྒྲ་དབྱངས་ནི། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྐྱེད་པའི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱ་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འགྲུབ་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྒྱུ་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མིན་ལ། རྒྱུ་དཀའ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་འབྱུང་བཞི་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་དུ། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་མཐའ་ཡས། དེས་སྒྲུབ

༄༅། །པའི་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་འབྱུང་ཞིང་། དུས་ཀྱང་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ནི། འདི་ལ་སྙིད་ལུག་མི་བྱའོ། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་། །འབྱུང་བཞི་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་དུ། སྡུག་བསྔལ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་འདོད། །སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་དེ་དག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐད་ཅིག་ལ། །སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་དྲངས་བྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འགོད་པར་ངེས། །དེ་ལྟར་བརྟན་པར་གནས་དེ་ནི། །མི་ཉལ་བའམ་ཉལ་ཡང་རུང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས། །མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ནི་སེམས་ཅན་བཞིན། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་རྟགས་སོགས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། གང་དུ་སེམས་ཅན་མེད་གྱུར་ན། །ཚད་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །ཞུམ་པ་དང་དུ་བླངས་མི་བླ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ། ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལོངས་སྐུ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འདུལ་གྱི་སྣང་ངོར་སྟོན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཟུགས་སྐུའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ། བཟོ་སྤྲུལ་སྐུ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྲུལ་སྐུ་གང་ཞིག་གྲགས་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེའོ། །ཁ་གཅིག་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཡང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པམ་ཡིན

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ། པི་ཝཾ་བཞེས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལ་ཡང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་

དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་གཅིག་ཆོས་སྐུ་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་སྐུ་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་

གྱི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། །བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་ལ་

འགོད་པ་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལྔ། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བསྡུ་དངོས་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། བལྟ་བ་བླང་དོར་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱམས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་འགོད་

པ་དང་། རང་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གོམས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཉིས་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་འགོད་པ་དང་ལྔ། སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པར་གོམས་པ་ལ་འགོད་པ

དང་། མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ། དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པ་དང་། བསྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་དྲུག་པར་ཤེར

ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བདུན་པར་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་སྦྱིན་པ་སྤྱང་རྫུང་སོགས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་། ས་དགུ་པར་སྨོན་ལམ་གྱིས་གཟུགས་སྐུར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་འོད་ཟེར་གྱི་དབང་བསྐུར་ལ་འགོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སོ་སོར་ངེས་པ་མཛད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཉེར་བར་འགྲོ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་གསུམ་དང་། སྲིད་པ་མཐའ་མ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ལ་འགོད་པ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། ནུས་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ས་བོན་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། སྤངས་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་འགོད་པ་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་དག་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་ནི། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྦྱར་ཡང་། ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐུན་མོང་

235

མ་ཡིན་པའི་ལམ་དང་སའི་དབྱེ་བ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་དག་གི་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་སོ་སོ་ལས་འབྱུང་བ་མ་འདྲེས་པ་དང་། བགྲོད་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བློ་ལ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ས་དང་ལམ་བདེ་བླག་ཏུ་
བགྲོད་དེ་སྐུ་གསུམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དང་། ཐོབ་ནས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་སྐབས་པ། སྔོན་སྦྱངས་བློ་གྲོས་དམན་པ་མིན་པ་ལྡན་པ་དང་། །ཚེ་འདིར་གཞུང་མང་
བརྩོན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྦྱངས་པ་དང་། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་གིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །གང་ཞིག་སྐབས་འདི་སྨྲ་བ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན། །འགའ་ཞིག་ཕྲག་དོག་ལག་པས་བློ་མིག་བཀབ། །ལ་ལ་འཁོར་མང་ལོངས་སྤྱོད་དྲེགས་
པས་སླེམས། །གཞན་དག་ཆེན་པོའི་ང་རྒྱལ་རི་ཡིས་ནོན། །ཕལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་མཆོག་འདི་སྤང་དུ་དོགས། །དེ་སྐད་གྲོགས་དག་དཔྱོད་པའི་བློ་ཡོད་རྣམས། །ཚད་ལྡན་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཚོགས་འདུག་ན། །དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་ལུང་རིགས་
རྣམས་དག་གིས། །ཕྱི་དོར་བྱས་ལ་བདག་ནི་མི་འདོད་མེད། །དོན་མེད་ཁོང་ཁྲོའི་མེ་སྦར་དགེ་བ་སྲེག །ཕྲག་དོག་ལྡངས་པའི་ཚུབ་མ་ཆེར་ངལ་ཞིང་། །སྲིད་ཞིའི་དུད་སྤྲིན་ཐིབས་པ་དེ་དག་གིས། །ལེགས་བཤད་སིལ་བའི་གདུང་སེལ་ག་ལ་
བཟོད། །འདི་བརྩམ་དགེ་བས་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཀུན། །སྐྱོན་མེད་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་རབ་བསྟེན་ནས། །འཇུག་པ་བདེ་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ། །སྐུ་གསུམ་མཛད་པའི་དཔལ་གྱིས་རོལ་བར་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་

༄༅། །ཅད་དུ། །ཚད་ལྡན་གཞུང་གི་དགོངས་པ་སླ་བྱེད་ཅིང་། །ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པར་ཤོག །བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཡོ་སྒྱུ་རབ་བསྐྱོམ་ཞིང་། །ཆགས་སྡང་ཀུན་མོའི་དགྲ་མདའ་འཕེན་བྱེད་པའི། །ཁྲེས་གཉེན་དེ་དག་འདི་བརྩམས་དགེ་བའི་མཐུས། །རང་བཞིན་ངན་པ་དེ་ལས་གྲོལ་གྱུར་ཅིག །ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དགོངས་པ་གསལ་བའི་ཉི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དོན་དུ་གཉེར་བའི་སློབ་མ་དུ་མས་ཡང་ཡང་དུ་བསྐུལ་བའི་ངོར། ཀུན་མཁྱེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་དང་། རྗེ་བཙུན་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་མངའ་རིས་སྨྲའི་བན་སྡེ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གནས་ཞེས་བགྱི་བས། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་གསུང་རྒྱུན་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་དང་། ལེགས་བཤད་རྣམས་གཞིར་བཞག་ནས། ཆུ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོའི་ཡར་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའོ། །འདིས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག འདི་བྲིས་དགེ་བས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་འཚོ་བ་དང་། །ཡོངས་འཛིན་དེ་འདྲས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཤོག། །།མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྡྷཾ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ། འཕགས་པ་མ་ཕམ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་སྐུའི་རང་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མས་ཞིང་ཀུན་འགེངས། །གསུང་རབ་སྟོང་བས་བློ་མུན་འཇོམས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་བློ་གྲོས་སྨྲོངས་པར་བྱེད། །ཚད་མེད་ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་ཀུན་སྐྱོབ་ཀྱང་བདུད་དཔུང་མཐའ་དག་ཕམ་པར་མཛད། །གཞན་གྱི་དོན་སླད་སྲིད་མཐར་བཞུགས་ཀྱང་བསླེལ་མེད་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །འོག་མིན་གནས་སུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ནས། །སླར་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་འཛམ་གླིང་འདིར། །འོས་སུ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་སྣང་བར་མཛད། །གསུང་རབ་སྐྱིད་ཤིང་འཕྲེང་པས་རབ་མཚན་པའི། །ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་སྐྱིད་ཚལ

༄༅། །ཡངས་པའི་གཞིར། །མི་ཕམ་བློ་མཆོག་མཐུ་ལས་ལེགས་གྲུབ་པའི། །ཞུལ་བྱུང་གཞུང་ལུགས་དཔག་བསམ་ཀ་ང་འཕྱུར་འཕྲུངས། །གང་དེ་བློ་མཆོག་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་ལ། །
ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་འདོད་དགུའི་འབྲས་རྫོལ་མོད། །དུས་ཀྱི་དབང་གིས་བློ་མིག་འགྲིབ་པ་ཡི། །སྐལ་དམན་རྣམས་ལ་དེ་ཡང་དེ་ལྟ་མིན། །དེ་སྐད་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། །གསུང་གི་གསང་
བ་དམ་པ་ཟབ་མོའི་དོན། །བདུད་རྩིའི་གཏེར་འདི་ནུབ་པར་གྱུར་དོགས་ནས། །རྨ་མཐེད་འདི་ལ་བདག་བློ་སྦྱོ་བ་སྐྱེས། །རྩོལ་འདི་འཕགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་དུ། །ཉེ་བར་གནས་ཕྱིར་བྱིས་པ
བདག་འདྲ་ཡིས། །རང་དགར་འཇུག་པ་རིགས་མིན་དེ་ལྟ་ནའང་། །གསུང་རབ་ཉིད་ལ་བརྟེན་སྨད་ཉེས་པ་མེད། །སླིགས་དུས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་སྡིག་དབང་གིས། །བླུན་པོའི་རྗེས་ཕྱོགས་ལམ་ངན་མདོན

དགའ་བས། །མཁས་དང་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་རིང་སྤོང་བ། དེ་དག་ཡང་དག་ལམ་དུ་ཇི་ལྟར་བགྲོ། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །བློ་གྲོས་དེད་དཔོན་བརྩོན་པས་རབ་བགྲོད་དེ། །
ངེས་དོན་རིན་ཆེན་མཚུངས་མེད་ལེགས་བསྐྲུར་བ། །རང་གཞན་སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་གཞོམ་ཕྱིར་ཡིན།། །།དེ་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདིས་སྔོན་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་
རོལ་དུ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླུས་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོལ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འགོད་པར་བཞེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་
ཅིང༌། ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྲོག་ལ་འདང་ལྟོས་པ་མེད་པའི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རླབས་ཆེ་བ་བསྒྲུབ་ནས། ས་བཅུའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་

༄༅། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། སླར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མུ་མེད་པའི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པར་རོལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ན། ཤིང་འཛམ་བུས་ཉེ་བར་མཚན་པའི་གླིང་འདིར་ཡང་ཐོག་མར་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤིང་སཱ་ལ་ཟུང་གི་ཚལ་
དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའི་བར་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་འོས་སུ་གྱུར་པའི་གདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་འང་གསུང་གི་གསང་བ་བླ་ན་མེད་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་
དབང་པོ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་འཚམས་པར་བཀའ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་བར་མཛད་དོ། །སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཚང་ཚིང་སྟུག་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྲེགས་ཤིང་ཐུབ་པའི་

གསུང་རབ་ལ་རང་གི་དམིགས་པས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའི་བསྡུ་བ་ལན་གསུམ་དུ་མཛད་ཅིང་༑ བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་དང་ཚིག་གི་ཚུལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་གྱུར་ལ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་བློའི་སྟོབས་ཆུང་ངུར་གྱུར་པས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་ཏེ་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་ན། ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་ལས་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་པའི་བསིལ་ཟེར་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གཙུག་ལག་གི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པས་མིག་དང་མཚུངས་ཤིང་དཔང་དུ་གྱུར་པ་དུ་མ་མཛད་ནས། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཀུ་མུ་ཏའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྲུན་ཏེ། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་འང་ཐུབ་པའི་དབང་པོས། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ཡི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོའང་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། །སྣ་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །བློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་

ཞི

༄༅། །རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྡུད་བྱེད། །ཡོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་ངེས། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྤྱོད་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་དུ་མ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་བསྐྲུན་པ། བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་འཕྲུལ་དུ་བྱུང་པས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་འཇུག་ཟླ་མེད་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་སྤོབས་པ་ཅན། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁུར་ཆེན་པོ་བཞེས་པ་ལ་བསླེལ་བ་མི་མངའ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཅེས་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། འཛམ་བུའི་གླིང་པ་རྣམས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ། འབྲོག་དགོན་པར་འཁྲུམས་པའི་མགྲོན་པོ་ཕྱོགས་བསླད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། ཚིག་གི་འབྲེལ་པ་ཙམ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གཟིགས་ནས་དེ་དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བའི་གནས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་ཀློག་ཏུ་ཕྱུར་པར་མཁྱེན་ནས། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་མི་ཕམ་པ་སྐྱ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོག་རོལ་ཏུ་སྐུ་ཚེ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བདུད་ཀྱི་དཔུང་འཇོམས་པར་མཛད་པས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་བརྙེས་པས

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ངེས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ལའང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྤྱན་མངའ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་མཉེས་པར་མཛད་པས་ཞལ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་བྱོན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེར་གསན་པས་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། མི་ཕམ་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ལེགས་འོངས་པ། །ཐོགས་མེད་གསན་པའི་སྙིམ་པས་གསོལ་བར་མཛད། །ཅེས་པ་དང་། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཆགས་མཛད། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱོབ་ཉིད་ཀྱིས། །མི་ཕམ་མགོན་ལས་གསན་ནས་ནི། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་མཛད། །ཅེས་སོ། །དེས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། བཀའི་ཚོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་འཕྲུད་ཅིང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིམས་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཀྱང་གནང་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་དྲང་པ་དང་ངེས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་གསུང་རབ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་བཞི་ཀའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་དང་པོས་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲང་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་འཆད་

༄༅། །བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་དང་པོས་ཀྱང་སྒྲོད་པའི་རིམ་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟོན་པར་བཞུགས་ནས། སྤང་བྱ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་གྱི་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་འཐད་པས་གྲུབ་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པས་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མ་ཡིན། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། །ཞེས་གསུངས་ལ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ་དང་མཐུན་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྟུན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བདག་མེད་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ལས་ཡིན་

ཏེ༑ ༑ཏེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་རྣམ་དུ་བཤད་པའང་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འགྲོ་དོན་རྩ་ལག་དབྱིག་གི་གཉེན༑ ༑རང་གི་མོས་པ་གཙོར་བྱེད་པས། ༑ཞེས་བྱ་ནང་གིར་ཡིན་པ་ལ། །ཡང་དག་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཀྲོལ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དོན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་དུ་བཤད་པས་ཡུམ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་བཤད་པར་འགྱུར་བ་དང༑ ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པས་བདག་མེད་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་དེ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་མེད་ཀྱི་དབུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་དང་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པམ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་མཐའ་དག་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་སྤང་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་འཐོབ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། མྱ་ངན་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས༑ སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །མྱ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པའང་མདོ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་དང་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་རྣམ་དུ་མས་བཤད་པས

248

༄༅། །ཀུན་ཉན་ཐོས་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཉིད་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །
སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་དག་ན་རེ། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་སྟོན་
པ་ལ་བློ་གྲོས་གཞན་གྱི་གནོད་པ་འབབ་པས་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་འདོད་ན་བློ་གྲོས་གཞན་གྱི་གནོད་པ་འབབ་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ལ། བདག་གཉིས་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་གདོད་མ་ནས་སྟོང་པའི་ཆོས་
ཉིད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བློ་གྲོས་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མི་འབབ་སྟེ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་ཐོབ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་། །དོན་དམ་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །བསྒྲུབ་པ་དོན་མ་པ་ནི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་པས་མ
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས 249

ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཡུལ་དང་སྦྱར་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སྐྲག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་རང་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ནི་གཉིས་སྣང་ཞེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འཁོར་བའི་སྤྲོས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐར་པའི་རྟེན་དུ་བསྟན་ཅིང་། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ནི་དེ་དག་ཉིད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཉིད་འཐད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ངེས་ཤིང་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་པ་ལ་

༄༅། །སོགས་པ་གསང་བ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་གནས་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་ལྐོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
གཏམ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་ཕྱིམ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་ཐོག་མ་དང་ཐམ་གཉིས་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བཀའི་
དགོངས་པ་སྨྲ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པས་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བས་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁལ་ཏེ་མདོ་ལས། གང་དུ་སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན། །
ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་གྱིས། །གང་ལས་བདག་དང་སེམས་ཅན་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་
པ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་དག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་པ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བ་རྣམས། །ང་དང་ང་ཡི་
ཞེས་གསུངས་ལྟར། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །དེ་བཞིན་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བརྟེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ནི་དྲང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་བརྗོད་པ་ཡིན་

པས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་དྲང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གསུང་རབ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ལས། ཐོག་མར་མཚན་གྱི་དོན་ལ་
གསུམ་ལས། མཚན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱ་གར་དང་བོད་དང་གཉིས་ཀའི་མཚན་སྨོས་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁྲུངས་བཙུན་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ནས་མིང་ལས་དོན་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། འགྱུར་གྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པས་ལོ་པཎ་ལ་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །མཚན་བསྒྱུར་བ་ནི་ཡཱ་ན་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པའོ། །མཧཱ་ནི་ཆེན་པོའི་ཏན་ཏྲ་ནི་རྒྱུད་དོ། །ཨུ་ཏྟ་ར་ནི་བླ་འམ་གོང་མའོ། །ཤཱསྟྲ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་ཐད་ལོག་པར་བསྒྱུར་
བའོ། །གསུམ་པ་མཚན་བཤད་པ་ནི་བགྲོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆེན་པོ་ནི་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཉིད་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལའང་མཚན་ཉིད་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་གང་ལ་ 252
གནས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཤིང་དངོས་དང་རྒྱུད་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའོ། །མདོ་ལས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་ཆེན་བྱ་ཞེ་ན། དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདའོ། །ཐེག་པ་འདི་ནི་
མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། །དགའ་སྐྱིད་བདེ་བ་མངོན་པར་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐབས་ནི་གཙོ་བོར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་ཐམ་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་

༄༅། །ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པར་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་པ་
དང་༔ འདི་ཉིད་ལས། བདག་སྲེད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ། །སེམས་ཅན་སྲེད་ཕྱིར་བརྩེ་ལྡན་ཞི་ཐོབ་མིན། །དེ་ལྟར་བློ་བརྩེ་བྱང་ཆུབ་ཐབས་བརྟེན་པ། །འཕགས་པ་འཁོར་བ་འམ་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་བ་ལ་གཉིས
ཏེ༔ འགྲོ་བྱེད་ལམ་གྱི་དང་། འགྲོ་ས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་ལམ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཚོགས་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་གཉིས་ནི་ཐབས་སྙིང་རྗེས་བདག་གཞན་བརྗེ་བར་མི་སྤྱོད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་དེ་དག་ལ་མོས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་སྔ་མ་གཉིས་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །འགྲོ་ས་འབྲས་བུའི་
ཐེག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་གོང་ན་བགྲོད་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དོན་ནི་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་ལ་དམིགས་པས་ན་
དམིགས་པ་ཆེ་བ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པ་ཆེ་བ་དང་། རྟོགས་པའི་དུས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བ་དང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་རྟག་པ་དང་གུས་པར་སྦྱོར་བས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ

དང་། སྦྱོར་བས་འཁོར་བར་མི་གཏོང་ཞིང་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པས་མི་གོས་པས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ནི་འདིས་འགྲོ་བས་ན་ཐེག་པ་སྟེ་ལམ་ཡིན་ལ། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་པས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་
དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་འབྲས་བུའོ། །རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་
པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས
དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུར་བཅས་བྱེད་རྒྱུར་ལྡན་འབྱུང་དང་། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལྡོག་ཏུ་དེ་ཡང་འདྲེན་པས་རབ་ཏུ་གསུངས། །གང་ན་སྐྱེ་དང་རྒས་དང་རྒུད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ངེས་པར་མི་གནས་པ། །ཐར་པའི་མཆོག་དེ་སྣ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་དེ་ཡིས
རང་གིས་མཁྱེན་ཏེ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཀུང་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གཅིག་པུའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་པ་དང་། སྦྱུར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་
མཐར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚེ་གསུམ་ཙམ་འབད་པས་ཀུང་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་པའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཞེས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་ཙམ་ལས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན

༄༅། །མ་ཐོབ་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཟད་པས་ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པའམ་བར་མ་ཆད་པར་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་དང་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་ན་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བླ་མ་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྒྱུད་མ་ཡིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་སྟེ་བརྗོད་བྱའོ། །རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །འཁོར་བ་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཕྱི་མ་ཞེས་བྱ་ཕ་རོལ་ཏེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ། །ཞེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་བརྟག་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ངག་གང་ཞིག །འཆོས་སྐྱོབ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བརྟག་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ངག་གང་ཞིག །སྟོན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བྱས་ཤིང་འཆོས་སྐྱོབ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །འདི་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བས་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི །དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་བླང་། །ཞེས་སོ། ། གལ་ཏེ་བཀའ་ཡང་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྒྲ་དོན་ནི། ཤཱསྟྲའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བློ་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་བཅོས་པས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ངན་འགྲོ་དང་སྲིད་པ་ལས་སྐྱོབ་

པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འགྲོ་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་སོ༔ དབྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་དགུ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་ཡི་བསྡུ་བ་ལས། བསྟན་བཅོས་ནི་དགུ་སྟེ་ཐོས་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ནི་བྲམ་ཟེའི་གསང་ཚིག་རྣམས་སོ། །རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སོ། །སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའོ། །གཞན་ཡང་གསུམ་སྟེ། དོན་མེད་པ་དང་། དོན་ལོག་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །གཞན་ཡང་གསུམ་སྟེ། ངན་གཡོ་དང་། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་བསྟན་བཅོས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྔམ་རྣམས་དང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་མཆོག་དམན་དུ་དབྱེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་དགུ་ལས་དྲུག་ནི་དམན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོར་བྱ་དང་། གསུམ་ནི་མཆོག་ཡིན་པས་བླང་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཐོས་རྩོད་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་དང་། །དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྡན། །ངན་གཡོ་བརྩེ་བྲལ་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་། །བསྟན་བཅོས་དགུ་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །སྐབས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་སྟེ་རྗོད་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། པ་ནི་འགྱུར་གྱི་མཆོད་བརྗོད་དོ། །ད་ནི་བསྟན་བཅོས་

256

༄༅། །ཉིད་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་རྣམས་པར་བཞག་པ། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ཉན་པ་པོས་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། འཆད་པ་པོས་དོན་ཚན་མ་འདྲེས་པས་བཤད་སླ་བ་གཉིས་སོ། །བསྡུས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་མོ། །ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན། ལུང་དང་སྦྱར་བ། གོ་རིམ་བསྟན་པའོ། །ཚིག་གི་དོན་ལ་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་གྱི་དངོས་པོ་ངོས་བཟུང་། དེ་དག་གི་ངེས་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་དག་ལ་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཆད་དེ། སངས་རྒྱས་དོན་དམ་པ་མི་སློབ་པའི་སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའོ། །དོན་དམ་པའི་ཆོས་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་གཟུགས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་སེམས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་ནི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རིག་གྲོལ་གཉིས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །ཁམས་དོན་དམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་ཆ་སྟེ་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་

གནས་དྲུག་པའི་རྒྱུད་བླ་མ

གཟུགས་སྐུ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འཕྲིན་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ནི་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་པ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་དོ། །འདི་ཉིད་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འགྱུར་པའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་ཡི་སྐུ། །ཕ་རོལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ནི་གང་དང་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་
དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །ཚོགས་ནི་རིག་གྲོལ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཁམས་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཚད་མེད་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་དགེ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཁམས་དེ་ཉིད་དྲི་མ་གློ་བུར་བས་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཡོན་
ཏན་ནི་ཆོས་སྐུ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་སོ། །ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྣང་བས་ཕྲིན་ལས

༄༅། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་ས་ཀྱི་བར་དུ་མཛད་པས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་པོ་ཙམ་ཞིག་ཐག་པ་འདི་དག་གོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་རྡོ་རྗེ་རྣམ་གཞན་གྱིས་ཕིགས་པར་དཀའ་བ་ལྟར་དོན་བདུན་པོ་འདི་དག་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕིགས་པར་
དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ལ་ནི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པའི་
ལེའུ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་མིག་གིས་བལྟ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཆོས་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྣ་བས་མཉན་པར་མི་ནུས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དགེ་འདུན་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ནི་ལུས་
དང་སེམས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྟོགས་དཀའ་བར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལས་ཤཱ་རིའི་བུ་དོན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དོན་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའམ་ལྟ་བའམ་བརྟག་པར་མི་ནུས་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་དད་པས་རྟོགས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་ཁམས་རྟོགས་དཀའ་བར་གསུངས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་མྱ་ངན་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཕགས་པ་
དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་དག་དང་། རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་དང་
ལྡན་པ་མ་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ་ཞེས་བྱུག་པ་ནི་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟོག་པར་མི་མཛད་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་མཛད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་འདི་ལྟ་བུའི་
རང་བཞིན་གྱིས་མཛད་པ་འདི་ནི་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་བདུན་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ 260

༄༅། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ཐ་དད་མེད་པས་ཟློས་སོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དེ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གིས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་རྐྱེན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་མ་དག་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྨིན་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་དེས་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ལམ་བདེན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལམ་བདེན་ནི་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་མིང་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདུན་དུ་ངེས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག །རང་ལུགས་བཞག །རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་བདུན་དུ་ངེས་པ་དགག །འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་འཁོར་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་དགག་པའོ། །དང་

པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁམས་བླངས་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་བདུན་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ངེས་པ། རྒྱུ་རྐྱེན་བཞིར་ངེས་པ། འཁོར་ལོའི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་དོན་བྱེད་ལ། འཕྲིན་ལས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱ་རིག་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ན་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་སྦྱངས་པས། དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ་ལམ་བསྒྲུབས་པས་ན་སྟོན་པ་དང་། ལམ་དང་གྲོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ། གཞན་གྱི་ཁམས་སད་ནས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པས། གཞན་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ན་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་ལོའོ། །འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཡང་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ཁམས་ལ་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་

ཐུབ་དགོངས།

༄༅། །ཀྱང་འབྲས་བུར་གསལ་ཞིང་བྱེད་པ་གསུམ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་བཞག་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྐྱེན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གོ་རིམ་སྟོན་པས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་དེ་མ་ཡིན་པར་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ཡང་ཅི་རིགས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུའི་སྐྱབས་གནས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནའི་སྐྱབས་གནས་ངོས་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་༏ སྐྱབས་གནས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དཀོན་མཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྟོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་སློབ་མ་དགེ་འདུན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསླབ་དོན་དུ། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་འདིར་འཆད་པ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་དྲངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ར་སྐྱེས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལ་དྲངས་ནས་རྟའི་ཤིང་རྟ་ལ་འགོད་པ

ལྷུར་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བྱས་ནས་ཞེས་པ་སྐྱེ་རིགས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་གསུམ་
བསྟན་པམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་འདུན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་པ་འགྲེལ་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབས་གནས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་
ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ངེས་པ། རྒྱུ་རྐྱེན་བཞིར་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་ཚོགས་སྡུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ། སློབ་མའི་ཚོགས་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་གནས་
སྐབས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཚང་བའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་མཆོག་ཏུ་གཤེགས་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པ་ནི་བླ

༄༅། །ཉ་མེད་པའི་ཆོས་སྨྲ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ་དེ་སློབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །སྐྱོབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་བཞིར་ངེས་པ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ནི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་སྦྱངས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ན་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི། རྐྱེན་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པ་ན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྣང་བས་འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཛད་པས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར༔ འདི་ནི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདིའི་རིགས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། ཞེས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིས་ནི། །ཡན་ལག་རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཏེ། །གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་གནས་གཅིག་ནི། །དག་རྒྱུ་གསུམ་ནི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་ཁམས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འོག་ཏུ་ཆད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ལ་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དོན་བདུན་པོ་འདི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ། རང་དགར་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་དགར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོར་གསུངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་གང་ལས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་འཁོར་ལོའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །མདོའི་ཚིག་གང་གིས་གནས་གང་བསྟན་ཞེ་ན། གླེང་གཞིའི་ལེའུ་ལས་ནི་གནས་དང་པོ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལས་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི། སྟོན་རྒྱལ་བ་བཞུགས་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས

༄༅། །ཡར་བསྐོར་བ། སློབ་མའི་ཚོགས་ཞིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ། ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཐབས་གཅིག་གོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་ལ། འདི་དག་གིས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལམ། ཡང་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེའི་རྗེས་སུ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་གམ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་བཞི་བཞེས་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྒྱས་པར་མཁྱེན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་གཟིགས་ཤིང་མཁྱེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་རྗེས་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་མཁྱེན་ནས་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་པུ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་བྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལ་ལན་བདུན་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་རྗེས་ལ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་ཆེན་སྒྲོག་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱན་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱིན་གྱིས

སྐབས་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་ལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་གཟིགས་ཏེ། ཨེ་མ་ཧོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་ནི་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ༏ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པར་ཞེས་བྱ་བར་མཁྱེན་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པའི་ཕྱིར། མི་འཇིགས་པ་དང་སྤོབས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་སྐྱེས་བུའི་མཚན་སྤྱི་གཙུག་ནས་བྱུང་ངོ་། །དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་ལ་ལན་བརྒྱ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས༏ དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་པ། ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་ཀུན་ནས་འོད་ཟེར་ཅན། །དོན་དམ་མ་ལུས་སྟོན་པ་ཀུན་ནས་སྨྲུན། །རང་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཁས། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཚད་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལས་ཡང་དག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ལོགས་པར་བགྱིད་པའི་ལས་བགྱིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་གདུང་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་གྱི་དངོས་པོ་བཀོད་པ

༄༅། །དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཅོམ་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས་མྱུར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བློ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་མངོན་པར་འཕགས་པའི་སྒོ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་འདུན་གྱི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་
ཏན་བསྟན་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེའི་གནས་ཁྱིམ་བཞི་ནི་གླིང་གཞི་ལེའུ་ཡི་འཇུག་ཐོགས་སུ་རྒྱན་བཞི་དང་སྣང་བ་བརྒྱད་དང་། སྙིང་རྗེ་བཅུ་དྲུག་དང་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྟེ་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དྲུག་ཅུ་བསྟན་པས་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་ལ། བྱང་ཆུབ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་བཅུ་བསྟན་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱན་བཞི་ནི། གང་གིས་ཐེག་མཆོག་དམ་པ་འདི་མཛེས་པ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་བཞི་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་དོན་ནི་ཤེས་རབ་དོན། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་ངེས་དང་ནི་དེ་བཞིན་
གཟུངས། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་བཞི་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ནམ་མཛེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་བརྒྱད་ནི་དྲན་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཤེས་པ་དང་། བདེན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ

དང་། བསྒྲུབ་པའི་སྣང་བ་སྟེ་དེ་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་ཅིང་། གཏི་མུག་གི་མུན་པ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་བཅུ་དྲུག་ནི། ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་
དང་། ང་དང་ངར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། སྡིག་པའི་ལས་དང་། འཕགས་པའི་
ཤེས་རབ་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལྟ་བའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་ཁུར་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། གཡོ་དང་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལས་ཉམས་པ་དག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག
སྤང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་གཏི་མུག་གི་གཉིད་སད་པར་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་དམན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་མི་འདོད་པ་ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཚོ་བ་མ་དག་པ་དེ་དག་པ་ལ་འགོད་པ
དང་། ལྟ་བ་ངན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལོག་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན
ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཐབས་མི་མཁས་པ་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དམིགས་ཅན་དེ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མ་དུལ་བ་དུལ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བྲུས་པ་མི་བཟོ་བ་བཟོ་བ་ལ

༄༅། །སྦྱོར་བ་དང་། ཆུ་བོ་བཞིར་ལྷུང་བ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བཀའ་བློ་མི་བདེ་བ་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེན་པ་མང་བ་དེ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཕགས་པའི་ནོར་མེད་པ་ནོར་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། །ནད་པ་ནད་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བ་སྣང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལམ་ཆགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་བྲལ་བ་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་མི་གཅོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ལས་ཉམས་པ་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་ལས་ཉམས་པ་དྲན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་བསྒྲིབས་པ་དེ་བསྒྲིབས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྦྱོངས་པའི་ཆོས་དྲུག་ཅུས་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འགྲུབ་ཏེ་མདོ་འདི་ཉིད་ལས། མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་དཔེར་མཛད་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་

དང་༔ མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྟོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ན་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རྡོ་ཡི་ཕྲེམ་ལ། །ས་ལེ་སྦྲམ་ནི་མི་མཐོང་བ། །ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་དེ་མཐོང་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྙིང་རྗེ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི༔ རྩ་བ་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། བླང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལུས་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། དབྱེར་མེད་པ་དང་། གནས་དང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། གཞི་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་གནས་དང་ རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་དང་། དག་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་དེ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་

༄༅། །དྲུག་འདུག་གོ །ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྲིན་
ལས་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་མཐུན་པའི་བག་ཚ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་རྩ་
གཉིས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་འབྱུང་ལ། ཆོས་ལས
འཕགས་པའི་ཚོགས་ནི་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ཚོགས་འདུ་བའམ། ཡང་ན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་ལུང་གི་ཆོས་དང་། སོ་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རིག་པ་དང་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་དབང་པ་འབྱུང་བས་སོ། །ཚོགས་ལས་སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཟིན་པའི་ཁམས་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའམ། ཡང་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་རྒྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་རིགས་སད་
པ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཚོགས་ལས་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ལས་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ལས་ཞེས་པའང་དོན་གྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེའི་ཁམས་ནི་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཡེ་

ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཅེས་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་གྱུར་ནས་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དབྱིངས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རང་གི་ཡུལ་ཅན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབས་སོགས་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་ངེས་པ་སྟེ་འདིས་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་ཡོངས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཞན་དག་ན་རེ། སྐྱབས་གནས་ཀྱི་ཐོག་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐོག་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་དང་པོར་བཤད་ལ། སངས་རྒྱས་ཡོད་ན་ཆོས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ན་ཆོས་ལ་ཡང་དད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཆོས་བཤད་ཅིང་ཆོས་ལས་དགེ་འདུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ལ་དད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་དད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནས་དགེ་འདུན་བཤད་ལ། དགེ་འདུན་ལ་ཡོད་པའི་ཁམས་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཚོགས་ལས་སྙིང་པོ་ཞེས་པའོ། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ཁམས་སུ་བསྒྲུང་ཞེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐར་ཏེ་དེ་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྟོབས་སོགས་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་ཞེས་བྱང་ངོ་། །འཕྲིན

༄༅། །ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་ཅེས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་ལས་སློབ་མ་
འཕགས་པའི་ཚོགས་བསྐྱུད་པའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཚོགས་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཁམས་ཐོབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
རྟོགས་བྱའི་ཁམས་བསྟན་པ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའོ། །མཐར་སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྐྱེན་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་གཞུང་གི་དོན་དུ་མི་གསལ་ཏེ་འདིར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་འགྲེལ་
པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབས་

གསུམ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། དོན་བསྡུན། ཐ་སྙད་གདགས། དེ་དག་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་པོར་སྨོས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་དད་པར་བྱས་ནས་དང་པོར་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ལ་དེ་ལ་དད་པ་ན་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལའང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་དང་བྲལ་བའི་ཆོ་སྐུ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་དབུས་གནས་པ་དང་མཐའ་འགགས་པ་མེད་ཅིང་སྤྲོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་མདོར་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྟོན་པའོ། །ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའོ། །དགོས་པ་ནི་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བའི་རལ་གྲི་དང་རྡོ་རྗེ་མཆོག་བསྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་པའོ། །མཁྱེན་པ

༄༅། །དང་བཅོ་བ་དག་རལ་གྲི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་མངོན་པར་གྲུབ་པ་ན་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་དེ་གཅོད་པར་མཛད་པས་རལ་གྲི་ལྟ་བུ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ཀྱི་རལ་གྲི་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྡོང་པོ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཞེ་ན་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཐར་འཛིན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་ལྟ་བ་ལྔ་ཚོགས་པའི་ནགས་ཐིབས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྩིག་པ་འཇིག་པར་མཛད་པས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྡོ་རྗེས་ནགས་ཐིབས་པོས་བསྐོར་བའི་ལྷམ་ཡིན་གྱི་རྩིག་པ་འཇིག་པར་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་ནི་འདིར་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཞིང་དེས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཡང་མཚོན་ལ་དེ་དག་ནི་ནགས་ཐིབས་པོས་བསྐོར་བའི་རྩིག་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞིག་པ་དང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་གདགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲ་དང་རྟགས་ལས་མི་རྟོགས་པས་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པ་གསུམ་ནི་རང་དོན་ཡིན་ལ། ཤེས

ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་གནས་ལུགས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སེལ་བའི་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུར་བཅས་སེལ་བར་ནུས་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་གསུམ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟར་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་དབུས་སུ་གནས་པ་དང་མཐར་འགག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་བརྒྱན་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚིག་བླ་དགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ་འབད་རྩོལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ་སྤྲོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དོན་བཟུང་བའོ། །དེ་ཉིད་ལས། བཻཌཱུརྻ་ཡི་ས་གཞི་དྲི་མ་མེད་པའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཟུགས་བརྙན་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་དེ། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཡོ་བར་མི་མཛད། སེམས་པར་མི་མཛད། སྤྲོ་བར་མི་མཛད། རྟོག་པར་མི་མཛད། རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་མཛད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པར

༄༅། །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འགའ་ཡང་གཟིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། བལྟར་མེད་པ། མཉན་དུ་མེད་པ། བསྣམ་དུ་མེད་པ། མྱང་དུ་མེད་པ། རེག་ཏུ་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
དེ་ཁོ་ནའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བདག་མེད་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ནི་དོན་རྟོགས་པའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་བལྟ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་ཡོངས་མི་ནུས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་སངས་རྒྱས་ནས་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་
གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁྱེན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་གིས་མཁྱེན་ནས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་རབ་ཏུ་བསྒྲིབ་པས་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །མདོ་ལས། གང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ནས་མཐར་འདི་སྐད་

དུ། འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་མ་དག་པ་རྨི་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་བརྩེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཡིས་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཚུངས་པ་མེད་པ་བསྐོར་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནུས་པ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་དྲུག་ལས་དང་པོ་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་གི་དོན་མཐར་ཕྱུག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་བདེ་བ་དམ་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་གཟུགས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་དོན་བསྡུ་བའོ། །ཡང་ན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་རང་ཉིད་ཐབ་ཐོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་པས་རང་གི་དོན་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་དང་ནུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བླ་ན་མེད་པ་བསྐོར་བར་མཛད་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་དེ་གཉིས་ཀ་ནི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པ་ཅེ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྐུ་གསུམ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་འང་

༄༅། །གསུམ་སྟེ། དོན་གྱི་དངོས་པོ་དགོད། དེ་ལ་ཐ་སྙད་གདགས། དོན་དང་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། གློ་བུར་
དྲི་བྲལ་ལོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས། རྟོག་གེས་དཔྱད་པར་མི་ནུས་པ་ནི་གང་ཞིག་ཅེས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི་ཡང་དག་པར་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་གྲུབ་པམ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དངོས་པོམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས
ལས༔ དགག་བྱ་ཡོད་པམ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་དགག་མེད་གསལ། །ཞེས་པ་དང་། དབུམ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པར། །དངོས་མེད་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་ཞིག་པར་འགྱུར་པ་ལ། དངོས་མེད་ཅེས
ནི་སྐྱེ་བོ་སྨྲ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དགག་བྱ་དངོས་པོ་ཡོད་ན་རྟགས་མི་འགྲུབ་ལ། མེད་ན་དེ་ཉིད་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོམ་གྲུབ་པས་རྟགས་གྲུབ་ལ། དངོས་པོམ་གྲུབ་པས་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་མེད་ཡིན
ཡང་དེ་ཁོ་ནར་དངོས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དགག་བྱ་དངོས་པོ་བློས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་དགག་པའང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་ཆགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་འཇུག
ལས༔ བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བརྫུན་པའི་དངོས་གང་ཡིན། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་གསལ་བར་བརྫུན། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས

སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་ནི་དངོས་པོ་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པར་ཐ་སྙད་པའི་བློས་མཐོང་བས་གྲུབ་བོ། །འཕགས་པ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་པའི་བློ་འཁྲུལ་ན་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མི་རུང་ལ། མ་འཁྲུལ་ན་སྐྱེ་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་སོགས་བདེན་པར་རྟོག་པའི་བློ་འཁྲུལ་པ་ཡང་ཁྱབ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མི་འདོད་ལ། ཐ་སྙད་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་ཡང་དེའི་ཡུལ་བདེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་ནས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་འང་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ལྟོས་ས་ཡོད་མེད་གཉིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་བསྒྲུབས་ནས་སྦྱོར་བ་དགོད་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་འགོག་པ་རྟོག་གེའི་བློས་རང་བཞིན་འདི་འོ་ཞེས་དཔྱད་པར་མི་ནུས་ཏེ། མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མུ་བཞི་གང་དུ་འང་བརྟག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། རྟོག་གེས་རྟོག་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་ཁྱབ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་བ

༄༅། །ཅན། །བྲིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་བརྗོད། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དེ་ཡུལ་མིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སྤྲོས་པ་འགག་པའི་གཏན་ཚིག་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་གིས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཀྱང་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དོན་ཡོད་དོ། །དབུ་མའི་སྙིང་པོ་ལས། དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ། །དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དེས་སེལ་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ངེས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པས་སྤྱིའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་ནི། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲའི་བརྗོད་བྱམ་ཡིན་པ་ནི། དྲིམ་རང་གཞན་གྱིས་དག་པའི་འགོག་པ་ནི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་ཚིག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་བརྗོད་བྱམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། རྩ་བ་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གསུང

རབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རི་མོའི་གཟུགས་བརྙན་ལ། འདི་ནི་ཚངས་པའོ། །འདི་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཏགས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །སྒྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །ཉན་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནི། དོན་དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་ཡིན་ལ་དེས་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ས་དང་པོར་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་སྤང་གིས་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ལ། གཉིས་པར་སྒོམ་སྤངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོས་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནས་བཅུ་པར་ཆུང་དུས་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ལ། སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པས་དག་པའི་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཁྱེན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་རྒྱས་པར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ

༄༅། །བར་མཐོང་། ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཅོ་ལྔ་ལ། །ཟླ་བ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཕྱུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་པར་གསལ། །ཞེས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། བཅས་པའི་ཁྱིམ་ནས་བུ་
ཆུང་གིས། །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤྲིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་བློ་གྲོས་ཅན། །བློ་མིག་དག་པའི་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་
མ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་གང་དག་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བས་
གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཞི་རྩོལ་རྩོལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ་སྒྲ་
དོན༏ མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐར་པའི་ལམ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་རྟེན་
བྱེད་པའི་ཆ་ཤས་ལམ་དུ་བཞག་ཅིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་གཉེན་པོར་བཞག་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རིམ་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ 285

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རང་ཉིད་ཞི་བདེའི་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྐྱེན་ལས་རང་བྱུང་གི་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། བདག་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟར་བདག་གི་བླ་མའི་གསུངས་ལས། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་མ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་འགོག་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཡིན་དགོས་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བཞིར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སྨོས་ན་ལུང་དང་མཐུན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། དེ་དག་ལམ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འདོད་ཅིང་ལམ་གྱི་གྲོགས་སམ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །དེ་དག་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་བསྡུས་པ་ཡིན་ཡང་ལམ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པའི་ཞིང་དང་སྐུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལམ་ཡིན་ནའང་། མཚན་ཉིད་དེས་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་སྟོན་ནུས་ཀྱི་ལམ་ཉིད་དུ་མཚོན་མི་ནུས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དེ་དག་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཞེས་བཀོད་པས་འདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མཚོན་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དང་གཞི་མཐུན་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་

༄༅། །ལ་གྲགས་པའི་ལམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། ལམ་ལྔ་ཡི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བའི་ཆོས་ལྔ་ལས། དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཙམ་མོ། །དངོས་པོ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྔའོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ངོ་བོ་ཐོས་བསམ་དང་བསྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚོགས་ལམ། གཉིས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལས༑ དང་པོ་སྦྱོར་ལམ། གཉིས་པ་ལ་འང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་དེ་གོམས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་འང་གཉིས་ལས། དང་པོ་གོམས་པ་མ་རྫོགས་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། དེ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །དབྱེ་དོན་ནི་ངོ་བོ་མི་གཅིག་སྟེ། སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་གསུམ་གྱིས། །ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྐྱེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟ་བུར། །ཆོས་རྣམས་དག་པར་མཛད་པ་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་པར་ཡང་། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་བྱུང་ནི་སྒྲ་དང་

དོན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ངེས་པ་ཡིན་ལ། སྒོམ་བྱུང་ནི་སྒྲ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དགོས་པའི་མཐུས་དོན་རྟོགས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་བློ་རྣམས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ནི། དགེ་བའི་ས་བོན་བཞག་པས་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་སྣང་བྱ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱན་ལས། དེ་ནི་བག་ཆགས་རྟོགས་དང་ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། ཁམས་བརྟས་བྱེད་དང་འཇུག་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཅིང་ལྷག་མ་བཞི་ནི་བསྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཚོགས་ལམ་ན་བསྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྣང་དང་པོར་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་པོར་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་སྔ་ལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྦྱོར་ལམ་དང་ཁྱད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གང་ཟག་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སློབ་པའི་ལམ

༄༅། །དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་ཏེ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལྔ་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལམ་དང་པོ་གཉིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བས་མོས་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ༑ ཚོགས་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཆར་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཟག་མེད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ནི་མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ། །ཟག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཟླ་བ་སྙིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་འཛིན་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ནི་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་པའི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

མཐོང་སྤོམ་བཞིན་ནོ། །ལམ་དེ་དག་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་པར་མི་འོས་ཏེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྟོགས་པ་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གསུངས་པ་དང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པས་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་དེ་དག་རང་རིགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་འཕགས་པའི་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་སྤོང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡང་ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བས་དེ་མཚན་ཉིད་པམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་བདེན་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར་གང་རུང་གཅིག་གིས་མ་བསྡུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱིས་མ་བསྡུས་ཤིང་། ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གིས་མ་བསྡུས་ལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་འགོག་བདེན་གྱིས་ཀྱང་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མ་བསྡུས་ལ་དེ་དག་གི་ཚོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས། བདེན་པ་གསུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་བསྡུས་སམ་ཕུང་པོ་ལྔས་བདེན་པ་གསུམ་བསྡུས་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་སོ། །འགོག་པ་དང་ཕུང་པོ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་གང་ཡང་མ་བསྡུས་ཏེ་འགོག་པ་ནི་ཕུང་པོ་གྲོལ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་འདོད་པར་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་དགོད་པ་ནི། ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་རྒྱུད་པ

༄༅། །དང་ལམ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དག་པ་དང་གསལ་བ་དང་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལམ་མེད་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡང་མེད་པར་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དགོད་པར་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ལམ་མ་ཡིན་ན། ཆོས་མངོན་པ་ལས། ལམ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་སྒྲས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ་དགོས་པ་ནི་ལམ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་སློབ་དགོས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་སྔར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཟག་བཅས་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ་ཐུབ་པས་ཟག་བཅས་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའང་མ་ངེས་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་ལམ་བདེན་ཡོད་ན། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས

291

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་ལམ་ཆད་པ་འཇུག་པ་ཆད་པ་སྤྲོས་པ་དང་སྲིད་པར་འདྲེན་པ་ཆད་པ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་པའི་ལམ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་གོང་དུ་བགྲོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་བ་ལས། གང་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ནི། གླིང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་མི་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་རིགས་དྲུག་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གང་ཚེ་རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་དམ་པ་འདི་བཤད་པ། །དེ་ཚེ་ལྷ་མི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལའང་མིའི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིའི་སྤྲིང་ཡིག་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་བརྟེན་འགྲོ་བའི་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པའི། །ལམ་དེ་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡིས་མི་རྙེད་ལྷ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེ་མིན། །ཞེས་སོ། །ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་ཚོགས་ལམ་ནི་མིའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། འགོག་པ་དང་པོ་མི་ནང་དུ། །མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །སྦྱོར་ལམ་གྱི་དང་པོ་དང་མཐོང་ལམ་ཡང་རྟེན་དེ་དག་ལ་སྐྱེའི་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཐོང་

༄༅། །ལམ་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུད་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་བ་དགོས་པ་ལས་གོང་མ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་ལམ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་ཐོག་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གོང་མ་དག་གསུངས་སོ། །ལམ་དང་པོ་གཉིས་དང་བསྒོམ་ལམ་གྱི་རྒྱུན་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་མ་གཏོགས་པ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ལ་སྐྱེའོ། །འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་ཐམ་ནི། །གསུམ་དུའོ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྐྱོ་ལྷུང་ལས་འདིར་རྫོམ་ཞིང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཚོགས་ལམ་ན་གོང་མའི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྟོགས་པ་དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏེས་ན་འདོད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནོ། །སྦྱོར་མཐོང་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟེ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། བསྒོམ་བྱུང་མི་ལྡོགས་མེད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པམ་ཡིན་ཏེ་འདོད་པའི་སེམས་གཡེངས་པ་དང་ཕྱིམ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་པ་བས་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་སླ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ལུགས་ལ་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོག་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྲོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་པ་ན་ཉོན་སྒྲིབ

ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཀྱང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤྱངས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི། རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་ལ་ཐོབ་མངོན་པར་ཤེས། །མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས
དེ། ༈ཞེས་འབྱུང་བས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་མི་བརྟེན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུའང་མཐོང་ལམ་ནི་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་
མཆོག་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། །ཇི་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །མཐུ་གྲུབ་པ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
སོ། ༈ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནོ། །མཛོད་ལས། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག །མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྲིད་རྩེ་ན། །ཞེས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་དག་ཏུ་རྣམ་པ་དགུ། རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་
ཡང་བསྒོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་བརྟེན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་བསྒོམ་ལམ་ཉིད་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པས་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དག་པ་ནི་དྲི་མེད་ཅེས་པ་སྟེ

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་དྲི་མ་གཏན་མེད་པ་སྟེ། དྲི་མ་དེ་དག་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་མ་དག་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོ་དྲི་མ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དྲི་མ་མེད་པར་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་
དང་༑ བློ་ངོ་ན་དྲི་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མ་དག་པ་དང་དག་པར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཉམ་གཞག་དེའི་བློའི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་ན་དེ་ལ་དྲི་མའི་ས་བོན་ཡང་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ལ་མེད་དེ་ས་བོན་གྱི་
རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་དྲི་མས་དག་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་ན་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་
སྒྲིབ་པས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་དྲི་མས་དག་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དྲི་མས་མ་དག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་སྒྲིབ་
བྱེད་ཀྱིས་མ་རེག་ཀྱང་རྟིག་པ་ལ་སོགས་པས་ཚོད་པས་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གསལ་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་འོད་ 295

ཟེར་གྱི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་གསལ་བར་རྟོགས་ཞེས་པའོ། །རྣམ་ངེས་ལས། འཇིགས་སོགས་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པ་ཡི། །སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་འགྱུར་པའི། །ཤེས་གང་བསླུ་བ་ཅན་མིན་པ། །རྟོག་མེད་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །
དོན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་ཆོས་ཅན་དེ། སྣང་བ་ཡུལ་དུ་གཏན་མི་བྱེད་དེ། མདོ་ལས། སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྣང་བ་མེད་
པའི་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་བློ་ཡི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཟད་དོ། །འདི་ལྟར་མཐོང་པའི་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དེས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་སམ་ཤུགས་ལ་
རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤུགས་རྟོགས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དངོས་རྟོགས་གང་ཞིག་ཡིན་བརྟེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དེ་གཉིས་བློ་ངོ་བོ་མི་གཅིག་ན་དངོས་རྟོགས་དང་དེའི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འགལ་ལ། གཅིག་ན་དེས་སྣང་བ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཉམས་སོ། །དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་
སྣང་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅི་ཐུབ་པའི་ཌཱི་སྐྱེད་པ་མཐའ་དག་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འགྱུར་རམ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་བློ་མངའ་བར་འགྱུར་ན་འདི་ཉིད་ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་ཐུགས་མི་མངའ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་

༄༅། །ཡོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་སྒོམ་མཉམ་གཞག་ལ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་རྟོགས་པ་མེད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བློ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་བློ་གྲོས་རྣམས་པར་འཁྲུམས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྒོམ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡིད་ཤེས་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེས་ཡུལ་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་མཐོང་སྒོམ་མཉམ་གཞག་གི་ཡིད་ཤེས་སུ་འགལ་ལ། རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་བློ་ཡིན་པས་ཁས་བླངས་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གང་ཟག་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སོགས་ལྟར་ངེས་པམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་པོ་དེ་དགག་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་སྒོམ་མཉམ་གཞག་ནའང་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སུམ་ཅུ་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདུས་ཤེས་མེད་པ་དང་། །སྙོམ་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བློ་མ་ཡིན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་འཐད་པ་དང་། བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲ་འདོགས་མི་ཆོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་པ་ཞེས་རྗེས་འགྲོ་དང་། ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་གི །སྤོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་ལྡོག་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་

དུ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བ་དང་། བྱེད་པོ་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ནུས་པར་འགྱུར་ན། ཀྱེམ་ལྟ་བ་ངན་པའི་གདོན་ཆེན་པོ་འདི་སྐལ་བ་དམན་པ་སུ་ཞིག་གི་བླུར་དུ་འགྱུར། དེས་ན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲི་ང་བའི་འདམ་རྫབ་ལྟར་རྒྱང་
རིང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་གནས་ལུགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་
ཆད་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་པས། མཐོང་ལམ་དུ་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔལ་སྦས་ཀྱིས། འགའ་ཞིག་བསྒོམ་པ་གོམས་པ་ནི། །མཐུ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་བདག་
མེད་པར། །མཐོང་བ་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་དུ། །འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་བརྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་
ཏེ་སྤྲོས་པས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ངེས་ལས། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱོང་བས། །གཞན་གསལ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་། །དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་ཉིད། །ཅེས་པ

༄༅། །བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་ཡུལ་སྣང་བ་བརྟེན་པ་ལ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ཤུགས་ལ་སྤྲོས་པའི་སྤྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཆ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མ་ཟིན་པར་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་གཡེངས་པ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་མངོན་སུམ་ནི། ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ནི། ངོ་བོ་མི་གཅིག་ཏེ། སྔ་ཕྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་སོ། །གང་དག་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་གཞན་དག་དེ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་པར་ཟད་དེ། མི་སྡུག་པ་དང་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་མཉམ་གཞག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། བསླབ་བཏུས་ལས། མཉམ་པར་གཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང་། །མི་སྡུག་ལ་སོགས་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་ཇི་

ལྟར་མི་འགལ། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། །མཉམ་པར་བཞག་དང་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་གཉིས་དང་གཉིས། །གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་པས་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་མངོན་སུམ་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པ་ལ་སྔར་གྱི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐོང་སྒོམ་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་བརྫུན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་འཁྲུལ་པར་འགྲོ་སྟེ་བརྫུན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། བརྫུན་པ་ལ་བརྫུན་པར་རྟོག་པས་བློ་དོན་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྫུན་པས་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྫུན་པར་རྟོགས་པ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དབུམ་རྩ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་དག །བསླུ་བ་དེ་ནི་བརྫུན་ཞེས་གསུངས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསླུ་བས་ན། དེས་ན་དེ་ཀུན་བརྫུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བརྫུན་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་དེམ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་བརྫུན་པ་ལ་དེར་རྟོགས་པ་ནི་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་བློ་དོན་མཐུན་པར་འཇུག

༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་སྟེ། །དེ་ཆད་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པ་མེད་པ
ལ་རྟོགས་པས་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་སེམས་དཔའ
མཐོང་མེད་པ། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །དེ་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔ་མི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཅེས
པའང་གཟུགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་དེར་སྣང་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བློས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི
ཚེ་རྒྱུ་མཚན་ནམ་དམིགས་པ་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་སྣང་བ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ
མཁྱེན་པའི་རང་ལྡོག་ལ་དགོངས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པ་ལྟར་བློས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མན་ངག་གི་བསྟན

བཙོམ་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ནི། དམིགས་པ་སྟེ་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྡུག་
པའི་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་ཆགས་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་སེམས་འཁྲུག་པའི་སྡང་བ་དང་བར་མ་ལ་རྨོངས་པའི་རབ་རིབ་སྟེ་གཏི་མུག་རྣམས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མཛད་ཅེས་པས་མཚོན་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སེལ་བའོ། །དམ་
ཆོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད་ཅེས་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་བདེན་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་དག་པ་དང་། གཟུགས་གསལ་བ་དང་མུན་པ་སེལ་བ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་དེར་བཀོད་པའོ། །དོན་འདི་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་
དང་། སྤོང་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐར་པའི་གེགས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གེགས་ཤེས་སྒྲིབ་བོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པའམ་དེའི་
དབང་གིས་སེམས་བྱུང་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའམ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པའམ་དེའི་དབང་གིས་ཆོས་ཙམ་ལ་བདེན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དམ། འདི་ཉིད་ལས། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །
དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་གམ་ལྔ་བ

༄༅། །ལྔར་ཕྱེ་ནས་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ལྟ་བ་ལྔ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་རྟག་པ་གཅིག་པུའི་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་བསྐུར་པ་འདེབས་པ་སྟེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྟ་བ་དང་དེའི་གནས་ཕུང་པོ་ལ་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་དང་དམ་པར་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དམན་པ་དག་དང་དེའི་གནས་ཕུང་པོ་ལ་དག་གྲོལ་གྱི་རྒྱུ་དང་ངེས་འབྱིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྔ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། སྲིད་པའི་དབང་གིས་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །མ་རིག་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ནི་བདག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ་མ་གུས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

ཐེ་ཚོམ་ནི་བདེན་པ་དང་ལམ་འབྲས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་དུ་སླེད་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ༔ དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པས་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྡན་པར་འཛིན་པའི་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདག་ཏུ་རློམ་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་སྤང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་ཆར་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ༔ སྒོམ་སྤང་ནི་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་ཐེ་ཚོམ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཞན་རྣམ་པ་དྲུག་ལས་འདོད་པ་ན་དྲུག་ཆར་དང་། གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་ལྔ་ལྔ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ན་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ལ། དེ་དག་ས་དང་ཆེ་འབྲིང་གིས་ཕྱེ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགུ་ལ་ས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་ལྔ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་དགུ་དགུ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་རེ་ཡོད་ཅིང་། འདོད་པའི་ཁོང་ཁྲོ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྡོམ་ན་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིའོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ནི་ལྟ་བ་ལྔ་ཆར་དང་ཐེ་ཚོམ་དེ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་འདོད་པས་སྒོམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་དུག་གསུམ་དང་ང་རྒྱལ་ཏེ་བཞི་དང་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་བཅུ་དང་། མཐོང་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་སྡོམ་པས་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཐམས་ཅད་སྒོམ

ཤ
བཞི

༄༅། །སྟོང་དུ་དྲིལ་ཏེ་ས་དང་ཆེ་འབྲིང་གིས་ཕྱེ་ན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཁམས་དང་ཆེ་འབྲིང་གིས་ཕྱེ་ན་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་དང་། ས་དང་ཆེ་འབྲིང་གིས་ཕྱེ་ན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །མཛོད་ལས། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྔ་བ་གཉིས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད། །ཅེས་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། །བཞི་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །གོང་ཁྲིམ་གཏོགས་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འདྲ། །དེ་ལྟར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྣམས་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱར་རྟོག་པའི་གཟུང་རྟོག་དང་། དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བྱེད་པ་པོར་རྟོག་པའི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་དང་གཟུང་རྟོག་ལ་ལོག་པ་ཕྱོགས་དང་འཇུག་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་དང་། འཛིན་རྟོག་ལ་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། ཡང་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བོན་དང་བཅས་པ་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་བོན་དང་བཅས་པ་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ནི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ 305

གཉིས་སྤྱངས་ན་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབུསམཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱོང་
བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་སྤྱིར་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། རྟེན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའམ་ཐག་བསྲིངས་པའི་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི་སྤང་བྱ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་གང་
ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །བཞི་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་། དེའི་གོང་མའི་ལམ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་ན་གཉིས་ལས་མངོན་འགྱུར་མགོ་མནོན་པ
ནི༑ འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་མི་གཙང་ཤ་རྐོལ་སོགས། །ཕགས་པ་ཀོང་རྡུས་ལྟ་བས་རྣམ་པར་བཟློག །ཞེ་སྡང་ལ་ནི་སྙིང་རྗེའི་ཆུ་ཡིས་སོ། །གཏི་མུག་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་དུག་གསུམ
པོའི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྒོམ་སྟེ། མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་དང་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་དྲུམར་ཤེས་ན་གཅིག་པུའི་བདག་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་བདག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་རླུང་གི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། དབུགས

ཕྱི

༄༅། །རྔུབ་དབུགས་འབྱུང་དྲན་པ་འདི། །བགྲང་དང་རྗེས་འགྲོ་འཇོག་པ་དང་། །རྟོག་པ་དང་ནི་བསྒྱུར་བ་དང་། །ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་རེའི་མགོ་གནོན་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་དག་དྲུང་ནས་འབྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་རྨོངས་དང་མི་འགལ་ཕྱིར། །ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅོད་མིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ས་བོན་དྲུང་ནས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་དེ་ཡིན་ཕྱིར། །འདི་མཆོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཡིན་གྱི་དེ་དག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ལ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་སྟེ། འཕགས་པ་ཀླུས་ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་ལྡོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་ལ། །འདུས་བྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་ནི། །རྒྱུ་ཡིན་དེ་ཡི་གནོད་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་

ཡིན༔ །ཞེས་སོ། །ཤེས་ཕྱིན་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤོང་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། སྤྲོས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པོའི་
བག་ཆགས་སྤོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའང་ཁེགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའང་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་
ལས༔ ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །མུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཅིས་མི་བསྒོམ། །ཞེས་སོ། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་བྱམ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དེ་རྟོགས་པ་མེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་
པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །མྱ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ལམ་གཞན་གོམས་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་རབ་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་དེ། ཟས་ཀྱིས་ལུས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་སྨན་གྱིས་ནད་འཇོམས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་
གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །བསྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་སྤོང་བར་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་

༄༅། །མི་ནུས་ཏེ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཉེན་པོ་གཏན་མི་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། མདོ་ལས། དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པ་དང་། མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡིས་ནི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག །ཅེས་པ་དང་འགལ་ལ་ས་བོན་མི་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལ། རྣམ་ངེས་ལས། ཚད་མས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། །དེས་ན་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་སྲིད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་གནོད་དོ། །དེས་ན་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ་སྤང་བྱའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏེ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་སྤོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་དང་པོར་མཐོང་སྤང་ནུས་ལྡན་དང་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཕྲད་ཅིང་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་བྱས་ནས་དུས་གཉིས་པར་སྤང་བྱ་ནུས་ལྡན་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར། ཆོས་མཆོག་འབྲིང་པོ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། གསུམ་པར་སྤང་བྱ་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་མི་ནུས་པས་རྒྱུན་འགག་ལ། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་བས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ

སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་མི་འཐད་དེ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྲུང་བྱའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་
འབྲས་བུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་སྔ་རོལ་ན་ལམ་བདེན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལུང་གིས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག
ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མཐོང་ལམ་དེ་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ས་བོན་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཡང
མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གནོད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་འདིར་ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་བདེན་པ་བཅོམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བརྟེན་པ་གློ་བུར་བ་སྤྲུམ་ལྟ་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། སྒྲུ་མའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲུ་མ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་ཕམ་པ
ལྟར༑ མཁས་དག་གིས་ནི་ཆོས་མཐོང་བའི། །རྒྱལ་སྲས་དེ་དག་ང་རྒྱལ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་ལམ་དུ་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པས་སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་ས་བོན་ཉམས་དམས་པར་བྱས་ནས་མཐོང་
ལམ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྨན་གྱིས་ནད་ཀྱི་ནུས་པ་བཅོམ་ནས་འབྲུགས་པའི་སྨན་གྱིས་ནད་འདོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །རྩོལ

སོ་བདུན

༄༅། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྐྱེ་པའང་འདོད་པ་ཉིད་དེ། མཛོད་ལས། འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་ལ་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་གྱིས་བག་ཆགས་སམ་གནས་ངན་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཆོས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་
གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་གསུངས་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསུངས་ཀྱི། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གསལ་ཁམ་མཛད་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་མངོན་ཏེ། རང་རང་གི་སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་གྲོལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ནི། བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་དེ། བཟོད་དང་ཤེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན། །བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་
ཤེས་པའི་བཟོད་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཤེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་སྡུག་ལ་སོགས་རྗེས་ཤེས་པའི། །སྤྱོད་ཡུལ་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས། །ཞེས་
སོ༑ ༑ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ནི་འདི་མི་འདོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་སྤང་གཅིག་ཆར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རིམ་གྱིས་ 311

རྟོགས་ཤིང་སྣང་བྱ་རིམ་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྣང་བྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་ན། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བ། །སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་འདི་ཤེས་ནས། །ཉི་མ་སྤྲིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་མུན་སེལ་ལྟར། །མ་རིག་འཐོབ་པོ་བཅོམ་ནས་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྣང་བྱའི་ས་བོན་མངོན་གྱུར་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ས་བོན་སྤོངས་ཚུལ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་སྣང་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་དང་གེགས་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་སྣང་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཡུལ་ལ་བསྒྲིབ་ཅིང་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྣང་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ས་བོན་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གནོད་པ་བྱེད་པར་རིགས་ཏེ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་དུས་ན་རང་གི་སྣང་བྱ་མངོན་འགྱུར་ཡོད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ས་བོན་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་སྣང་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྒོམ་པར་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་སྣང་དུ་མེད་པ་ཡང་སྲིད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་དེས་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་པས

༄༅། །སྤོང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱེད་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མ་སྤངས་ཀྱང་སྤངས་པ་བཞིན་ཏེ་སྔགས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་དུག་དང་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩ་བ་
ལས༔ དམིགས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །སྤང་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཇོམས། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དུག་གསུམ་སྤོང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་གསལ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་བརྗོད་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དོ། །ཁམས་གསུམ་གྱིས་སྒོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡོམ་ནས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་བར་དགུར་ཕྱེ་སྟེ། དེ་དག་གི་
གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྤོང་སྟེ། མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡི། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །
ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་ཞིང་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་

ལྷུར་ས་དང་པོར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པས་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་སྤོང་ཞིང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱིས་དེའི་བག་ཆགས་རྣམས་སྦྱོང་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སའི་ཡོངས་སྦྱོང་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱས་པས་ས་གཉིས་པར་སྒོམ་ལམ་ཆུང་
ངུའི་ཆུང་ངུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤོང་ཞིང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཕྱིམ་རྣམས་ལའང་མཚུངས་པས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་དགུ་ལ་སྒོམ་ལམ་དགུ་རིམ
པ་བཞིན་བཞག་གོ །རྒྱན་ལས། དེ་འདི་གནས་ཡོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། །ས་ནི་དང་པོ་ཡིན་པར་འདོད། །འདི་དེ་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ཀྱིས། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ལ་བཞག་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལྷག་མ
ཡི༔ ཟླ་རྣམས་བསྒོམ་པའི་ལམ་འདི་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དག །བསྒོམ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད། །ཅེས་སྒོམ་ལམ་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོམ་ལམ་དགུའི་གྲངས་ངེས་ནི་རྫས་སྐད་གཅིག་དགུར་ངེས་པ
ཡིན་གྱི་ལྡོག་པ་ནི་རེ་རེ་ལའང་གྲངས་མེད་ལ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མན་ངག་གི་བསྡུན་བཅོས་ལས། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །རྒྱུ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ
བཞེད༔ །ཅེས་སོ། །དེའི་དབྱེ་གཞི་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལྷ་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུན་ལའང་རྫས་གྲངས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་མཛོད་ལས། ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམས་དགུ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི

༄༅། །གཉེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་རེ་རེ་ཞིང་སྒོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་དགུ་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་དང་། གཉེན་པོ་ཡང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་པས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་གདགས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་འགོག་པ་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་སྒྲོ་བུར་དྲི་བྲལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་དག་པ་དང་། གསལ་བ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་དང་། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་དང་། གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་བརྒྱད་པོ་དེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་འགོག་པ་དང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་ས་ཕྱིམ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་འགོག་པ་ནི་བློས་རང་བཞིན་འདིའོ་ཞེས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མུ་བཞི་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་གེས་བརྟགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཕྱིར༑ སྒྲས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་བློས་རྟོགས་པར་མི

ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཞི་བ་ཉིད་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་མེད་པ་དང་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྤང་བྱ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གཏན་མི་འབྱུང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགགས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ །གང་ལ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་གིས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀུན་ནས་ལྡང་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནི་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྟར་སྤང་བྱ་བདེན་པ་སྟར་ཡོད་འགའ་ཞིག་བཅོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་འཇིག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་

༄༅། །རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ། །ཅེས་པ་དང་། དབུམ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཡོད་མིན་ན། །མ་ཐོབ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཐར་བྱེད་ལས་དང་ནི། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོངས་པ་འང་མེད། །ཅེས་སོ༔ ༈ལམ་གྱི་བདེན་པའི་དག་པ་དང་སོགས་པ་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་གསུམ་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་དག་པ་དང་། གཟུགས་གསལ་བ་དང་། མུན་པ་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའི་མིང་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཕྱིར་རོ། །མུན་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་མཐུན་པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་གེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་གྱི་དངོས་པོ་དགོད། དེ་ལ་ཐ་སྙད་གདགས། དོན་དང་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་གནས་དགེ་འདུན་དེ་ལ་འདུད་ཅེས་པའོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་གཉིས་ཏེ། རིག་པ་དང་། གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་རྟོགས་ནས་ཞེས་པའོ། །གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། གང་དག་ཅེས་པ་སྤྱིར་བརྗོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པས་སོ། །གང་རྟོགས་ཤེ་ན། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

པའི་མཐའ་སྤྲོས་པས་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་ཡུལ་རྟག་པ་བ་གཅིག་པུ་རང་དབང་པའི་དངོས་པོ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འཇིགས་ཚོགས་
ལྟ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་ཕྱིམ་ལའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་པས་བཏགས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དང་། མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟུན་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཙམ་ལ་བདེན་པའི་མཚན་མར་དམིགས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་བདག་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུའང་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ན་རང་གི་སེམས་དེ་དྲིམ་
རྣམས་གདོད་མ་ནས་དག་པས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་འགག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟིགས་པས་སོ། །ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་
གཟིགས་པ་ཞེས་པའོ། །གང་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་སྟེ་དྲིམ་གདོད་མ་ནས་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའོ། །གང་ལ་ཞུགས་ན་ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་
གཏོགས་པ་ཡན་ཆད་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འོད་དེ་དག་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ནང་རིག་པར་ཡང་དོན་གྱི་ལྟའོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་བ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་རིག་པས་ཆགས་པ་དང་། ཇི་

༄༅། །ཆེད་རིགས་པས་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བས་དེ་དག་མེད་པའི་བློ་མངའ་བའོ། །དེ་དག་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མངའ་བའི། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་གདགས་པ་ནི། རིག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་དང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ནང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ནི་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ལ། རིག་པ་དང་། གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཇི་ལྟ་བ་རིག་པ་ནི་འགྲོ་བ་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དེ་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་བར་རྟོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་གདོད་ནས་ཟད་ཅིང་འགགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་དང་

གློ་བུར་བ་འགགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པ་དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའང་ཡིན་པ་ནི་འགལ་བར་སྣང་ཡང་མི་འགལ་བར་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལས་འདིར་ནི་མི་
འགལ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་མོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པར་དཀའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་ནི། ཡོད་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གང་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་ཞེ་ན། ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོ། །གང་ཡོད་པར་མཐོང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཞེས་པའོ། །བློ་གང་གིས་མཐོང་ན། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་པར་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློས་ཞེས་པའོ། །
དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་མཐོང་ན། ས་དང་པོར་ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་
བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ས་དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱ་གཞན་རྣམས་ལའང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་

༄༅། །ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟེན་ཆོས་ཅན་མ་རྟོགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཆོས་ཉིད་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་སྔམ་ཁས་མི་ལེན
པའི་ཉེས་པ་དང་པོ་མེད་ལ། ཉེས་པ་གཉིས་པའང་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་མངོན་སུམ་དུམ་རྟོགས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དྲིམ་གདོད་མ་ནས་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས
པས་རང་གི་སེམས་དང་རིག་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རོ་རྟོགས་པས་ཆུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་ལ
དོགས་པ་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ
དང་རྒྱས་པ་ཤེས་པ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནང་རིག་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་ལས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་རིག
འི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་ལས། དག་པའི་གཞི་དྲིམ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པས་ཆགས་པ

ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་ཉེ་ཚེ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །
ས་དང་པོ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ན་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ
ལས་ཀྱང་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པའང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་ན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟ་བ
བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་ལྡན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལུས་ཅན་གྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཐེག་པ་དམན་པའི་དགེ་འདུན་མི་སློབ་པ
ནི༔ དེ་མཆོད་པར་འོས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་འཇིགས་པས་སྐྲག་པས་གཞན་དེ་ལས་སྐྱོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྗེས
ཐོགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་མ་སློས་ཏེ་དེ་མཆོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དེ་མཆོད་པར་འོས་པ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་དེ་མཆོད་པར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས

༄༅། །འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ནི་ཕྱག་བྱ་བའི་ལེགས་པར་ཞུགས་པ། ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངའ་སྲས་བཅས་དང་། ཕྱག་འོས་ཀུན་ལ་གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཞེས་ཕྱག་གི་གནས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འགྲེལ་པ་ལས། ཕྱག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོར་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་ཕྱག་བྱེད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་བྱེད་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་དོར་ནས་ཉི་ཚེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྐར་མའི་གཟུགས་ལྟར་རང་གི་རྒྱུད་སྣང་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་སྦྱོར་བསྟན། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ངེས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་གང་ཟག་གང་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་དང་། སློབ་མ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོ་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ་ཐེག་པ

གསུམ་ཆར་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ཐ་དད་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུའི་སྐྱབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ནི་རང་ངམ་གཞན་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བར་
འདོད་པའི་བསམ་པས་འགའ་ཞིག་ལ་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་གསུམ་སུ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཁས་ལེན་པའོ། །ཕྱི་ཕྲག་ཏུ་དམའ་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པའོ། །ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་རང་དང་གཞན་འཁོར་བ་དང་ཐེག་པ་དམན་པའི་འཇིགས་པ་མཐའ་ཆད་ལས་ཐར་བར་འདོད་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས
བུ་སྐྱབས་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་མོས་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། རྒྱན་ལས། འཆི་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མེད་དང་། །འཇིགས་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །སྐྱོབ་ཕྱིར
སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་གྱི། །གནོད་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀུན། །བཟློག་ཅིང་འགྱུར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་སྐྱབས་ཆེན་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ནི་དམན་པའི་འཇིགས
པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བའི་འཇིགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་གིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མོས་པས་དེ་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་གནས་སུ་ 324

ཞེ་ཁ་ཞི

༄༅། །བཞག་གོ །རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་པས་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་རང་བྱུང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྐྱབས་གནས་སུ་བཞག་གོ །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པས་རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྐྱབས་གནས་སུ་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་ནི་རེ་རེ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་སྐྱོབ་པའི་ལམ་སྟོན་པས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་མེད་པའི་སར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱིས་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་གྲོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་དགེ་འདུན་དང་འགྲོགས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུའི་སྐྱབས་གནས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆར་དགོས་པར་ལྟོས། །གང་ལ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་ན་ཡང་འཛིགས་པ་ལས་མི་ཐར་ཏེ། དཔེར་ན་དབུལ་བ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པའི་ཚོགས་པ་དག་དེད་དཔོན་དང་གཟིངས་དང་ཚོང་གྲོགས་མེད་ན་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་མ་ཕྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་ན་ཡང་འཛིགས་པས་གྲོལ་མི་ནུས་ཏེ། ཚོང་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་ཡང་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་མ་ཕྱིན་ན་དབུལ་བ་སེལ་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་ལྟོས། །དོན་འདི་ལ་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་

བུའི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གང་ཟག་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་ཐོབ་པ་གཅིག་གིས་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པས་མ་འོངས་པ་ན་རང་ལས་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་
དང་༑ དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་བས་རང་ལ་འབྱུང་བའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་ལ། ཉན་ཐོས་པས་རང་ལ་འབྱུང་བའི་དགེ་འདུན་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། དེ་དག་གི་ཐབས་སུ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་
ལ་བྱོན་ཟིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོན་པ་དང་ལམ་དང་གྲོགས་སུ་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་རྒྱུར་དམ་འཆའ་བ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་དེ་དག་ཐོབ་པར་དམ་འཆའ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དམ་བཅའི་ལུགས་ཀྱུ་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་གསུངས་པའང་རང་ལྡོག་ཁྱད་པར་མེད་ན་དམ་བཅའ་སྔ་ཕྱི་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱན་ལས། གང་ཞིག་དཀའ་བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་གཉེར། །
ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན། ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་གྲོགས་སུ་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་རང་ལྡོག་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པའི་འདུན་པ། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་དེ། རང་ལ་རང་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བའང་གཞུང་ལུགས་ཟབ་མོའི་

ཞི

༄༅། །དོན་ལ་བློ་ཁམ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་ངོས་འཛིན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀ་ཡང་སྐྱབས་གནས་སུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ༔ ཀཱལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་རང་གིས་ཐོབ་ཟིན་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་མི་དགོས་ལ། མ་ཐོབ་ན་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་སྐྱེད་པ་གཞན་དོན་དུ་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ན་དེ་ཡང་རང་གིས་ཐོབ་ཟིན་ན་ཐོབ་པར་བྱ་མི་དགོས་ལ་མ་ཐོབ་ན་འདོད་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ། ཐོབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་ཞིག་སྨྲ། དེ་སྔ་རང་གིས་མ་ཐོབ་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཐོབ་པ་མཐོང་པའི་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཐོབ་བྱའི་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། ཚུལ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགལ། དེས་ན་རྒྱུད་ལས། གང་ཞིག་དཀའ་བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་གཉེར། །གང་ཞིག་སྐྱོ་བ་མེད་པར་དཀའ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད། །གང་ཞིག་རྣམ་སངས་རྒྱས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཉམ་འགྱུར། །བློ་ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་གེ་ངན་པའི་རླུང་གིས་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་དཀྲུག་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ངོས་བཟུང་བ
ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་པར་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་སྐྱབས་གནས་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཞེས་པ་དགེ་འདུན་

དཀོན་མཆོག་གི་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་ཡང་གཏན་གྱི་ཞེས་པ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གནས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྡེ་སྣོད་གསུམ་མམ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུང་དེ་དག །ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་སམ་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲ་རང་མཚན་པའང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི་མིང་ཚིག་གི་ཡི་གེའམ་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཟིངས་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆོས་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་ཐོབ་པ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་གང་གིས་རྟོགས་པ་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་དང་། གང་རྟོགས་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། སློབ་པའི་ལམ་བདེན་ནི་འབད་པས་བསྒྲུབས་ཤིང་བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ལ་ཡང་ཉན་རང་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་མེད་པ་དགག་པ་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་མ་ཡིན་ལ་མེད་པ་དགག་པ་ནི་སྐྱབས་

328

ཞེ་དྲུག

༄༅། །གནས་སུ་འོས་པམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་མ་རིག་པ
བག་ཆགས་ཀྱི་ས་མ་སྤངས་ཤིང་འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་སྲིད་པ་ལ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རལ་གྲི་གདེངས་པའི་གཤེད་མ་ལ་སྐྲག་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། །སྲིད་པས་སྐྲག་ཡིད་དེ་དག་ནི། །
ཆེ་ཟད་ལ་དགའ་མྱ་ངན་ལས། །འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ། ལང་དཀར་གཤེགས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཐོབ
ཀྱང་༑ །བློ་བརྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པར། །དེ་སྲིད་ཐེག་པ་དམན་གྱིས་འཇིགས། །ཞེས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་། བསམ
གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་བཅས་པས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་དེ་ཁོ་ན་སྐྱབས་གནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་པ་ནི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དེར་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྤང་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གི་དག་པའི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ

སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པའི་ལམ་བདེན་མཐར་ཐུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་རྟོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲའི་དོན་ནི། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲ་ལས་རཏྣ་ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེའམ་དཀོན་མཆོག་ལ་འཇུག་པ་ལས་དེ་དག་ཆོས་དྲུག་གིས་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བར་དཀོན་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་བསྐལ་པ་མང་པོར་དགེ་བ་མ་བསྐྲུན་ན་དེ་དང་ཕྲད་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོས་མ་ལས་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོད་པ་དང་སྨད་པས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད་དོ།། ༄།གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་དུམ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད།། འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན། རིགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་རིགས་ཐ་དད་པ་དུམ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ལུང་གཅིག་དང་། རིགས་པ་གསུམ་ལས། ལུང་ནི། བ་ཏུ་རའི་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས། དགེ་

༄༅། །སློང་དག་དཔེར་ན། བ་རུ་རའི་ཕྲུང་པོ་འཕང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་ཙམ་ཡོད་ལ་རྒྱར་ཡང་དཔག་ཚ་ཙམ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དེ་ལ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིག་ན་བ་རུ་རའི་འབྲས་བུ་རེ་རེ་བླངས་ཏེ། འདི་ནི་ཁམས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་དོར་རོ། །འདི་ནི་ཁམས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་དོར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་བ་རུ་རའི་ཕྲུང་པ་ཟད་ཅིང་གཏུགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཁམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་ནི། སྐྱོ་བོ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལམ་ལ་གཏན་མ་ཞུགས་པ་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོ་ལ་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ལམ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བར་མི་ནུས་པའི་བསྒྲུབ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པའང་ཡོད་དེ། ལམ་གཞན་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ལམ་ལས་ལོག་ནས་ལམ་གཞན་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་རིགས་ཐ་དད་གསུམ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་དེ་དག་ཀྱང་དོན་གཞན་སྤུམ་རིགས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་རྟགས་སོ། །རྒྱན་ལས། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྒྲུབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། མཚན་གཞི་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་སྟེ་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། འཕགས

པའི་རིགས་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྒྲུབས་ཤིང་གདོད་མ་ནས་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་ལ་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པས་ནི་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ས་བོན་བྱུང་ཚུལ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ལ་འདོད་ལ། རྣམ་རིག་པ་དག་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དང་བསྒྲིབ་པ་སྤང་རུང་གསུམ་ལ་འདོད་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་རྟེན་ཡིན་ཅིང་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་འཕགས་པའི་སྤང་རྟོགས་འབྱུང་དུ་རུང་བའོ། །སྒྲ་དོན་ནི་གོ་ཏྲ་ཞེས་པ་ལ་གོའི་བར་ནས་གུ་བྱུང་སྟེ། གུ་ཎ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་ཏྲ་དང་ར་ཁྲལ་བས་ཏྲ་ར་ཞེས་པ་སྒྲོལ་བ་སྟེ་གུ་ཎ་ཏྲ་ར་ཞེས་པ། ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་ཞིང་འབྱུང་བས་ན་རིགས་སོ། །རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་༑ ༑ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རིགས་དང་བྲལ་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རེ་ཤིག་རིགས་ཆད་པ་དང་། གཏན་དུ་རིགས་ཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འགལ་རྐྱེན་སྡིག་ཏོས་ཟིན་པ་དང་༑ ༑མཐུན་རྐྱེན་དགེ་བ་ལ་མ་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྡིག་ཏོའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལས་བྱེད་པར་ངེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཕམ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྡིག་ཏོའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལོག་ལྟ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་དང་ལྡན་

༄༅། །པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་གེགས་བྱས་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེར་མི་སྟེར་བའོ། །དགེ་བ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ལ་གཏན་མ་ཞུགས་པ་ནི། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་
མེད་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་མེད་པའོ། །ཞུགས་ཀྱང་ནུས་པ་མ་རྫོགས་པ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སློམས་ལས་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་གཏན་དུ་རིགས་ཆད་པ་ནི། འཕགས་པའི་སྣང་རྟོགས་འབྱུང་
དུ་རུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིང་གཏན་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་རིག་པའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པ་ནི་མི་འདོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སྤྱོད་ངེས་
ཡོད། ༈ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། བླ་མ་
གོང་མ་རྣམས་གསུངས་མཐུན་པར། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་
སེམས་རིག་པ་ཙམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཆོས་ཅན་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་རྒྱུའི་

ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་རྒྱུས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན༑ སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བསྟོད་པ་ལས། །ཁམས་བསྐྱེད་ལུས་ནི་སེམས་ཀྱིས་བཅིངས། །སེམས་མེད་ཁམས་ནི་མེད་པར་འགྱུག །དེ་ཕྱིར་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་། །བདེ་ལེགས་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་དང༑ སློབ་དཔོན་གྱི་བླ་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། སེམས་ཉིད་གཅིག་པུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆོས་ཅན་རིག་པ་ཙམ་པོ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ༑ ༑ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི་གསུམ་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཁམས་དང་། སྙིང་པོ་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ངོས་བཟུང་ན་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སངས

༄༅། །རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་པ། གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་དོན་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་ནི་
མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། བསྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཅན་རིག་པའི་ཆ་ནས་ངོས་བཟུང་ན་ཆོས་སྐུ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པའི་རིག་པ་བསྒོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་
཈ང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་སྟེ། བསྟོད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་དྲ་བའི་གཡོགས་པས་ན། །སེམས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་བྲལ་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
དང་། ས་ཡི་དཀྱིལ་ན་ཡོད་པའི་ཆུ། །དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལྟར། །ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་཈ང་། །དེ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་པ་དང་། སྙིང་པོ་བཀོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་མང་ལ་ལ་དག །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཚིག
གྱུར་དང་། །ནམ་མཁའ་ཚིག་པར་མི་འགྱུར་ལྟར། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་དེ། དག་པམ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས
བྱ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། ཉེས་པ་གློ་བུར་དང་ལྡན་དང་། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བམེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རང་བཞིན་འགྱུར་བམེད་པ་དང་། །དགེ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་

ཕྱིར་༑ ཇི་བཞིན་འདི་ཉིད་གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་རུང་བའི་དགེ་བ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། གཏེར་དང་ལྗོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱས་ཏེ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འཛོག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ནུབ་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ལས། གང་དག་སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་ལ། །མཆོད་པ་ཆུང་ངུ་བྱེད་པ་ཡང་། །ལྷ་མའི་བདེ་བ་ཀུན་བགྲོད་ནས། །འཆི་མེད་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འཕེལ་བའི་རྐྱེན་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགེ་བ་སྟེ། བསྟོད་པ་ལས། དཀའ་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་སྦྱིན་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས་ཅན་དོན་བསྡུད་དང་། །སེམས་ཅན་གནོད་བྱེད་བཟོད་པ་སྟེ། །གསུམ་པོ་དེས་ནི་ཁམས་རྒྱས་འགྱུར། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་གཏན་ལ་སེམས་འཇུག་པ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཤེས་རབ་བརྟེན་པ་སྟེ། །འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་བྱེད་ཡིན། །ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་སྦྱངས་པ་དང་། །སྟོབས་ལས་དེ་གནས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཁམས་སངས་རྒྱས་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་འོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ལ་ལྟོས་ནས་གནས་གྱུར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན

༄༅། །དང་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་ན་འབྱུང་དུ་རུང་ལ་མེད་ན་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བས་ཕྱིས་བྱུང་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་ལ་ནུས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དྲི་མ་གློ་བུར་བས་བསྒྲིབས་པས་དེ་སེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད༔ འོན་ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་མས་བསྒྲིབས། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་མི་རྟོགས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཡོད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་ས་འོག་གི་གཏེར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། རིགས་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེ་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བཞི་ལས། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་སྟོབས

སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཁམས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་གནས་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་བདག་རྐྱེན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་བའོ། །དོན་བཞི་པོ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དཀོན་མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བས་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་གྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དགོད་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རིང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་བཞི་པོ་འདི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཚན་བཞི་ཡིས་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་རྟོགས་དཀའ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། དྲི་མ་གློ་བུར་བ་དང་བཅས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་འགལ་བ་ལྟར

༄༅། །སྣང་ཡང་དོན་ལ་མི་འགལ་བ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོའི་ཚུལ་ལ་མོས་པ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། ལྷ་མོ་ཆོས་འདི་གཉིས་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྟེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའོ། །ལྷ་མོ་ཆོས་འདི་གཉིས་ཉན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱོད་དམ་ཡང་ན་ཆོས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མོ་ལྷག་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་འདི་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་སྔར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་དང་བྲལ་བས་ཕྱིས་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔམ་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །མདོ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་དང་བཅས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་འང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་སྔོན་འཁོར་བ་དང་ཕྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ལ་གཉེན་པོས་དྲི་བསལ་བས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔམ

བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །མདོ་ལས། གང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་མངོན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་བྲིས་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་བཅུག་པ་དཔེར་བཀོད་དེ༔ ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཞེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲ་བར་ཚད་མེད་དེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །མདོ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་བཞུགས་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་ནི་ཡང་ཚོད་དང་ལྡན་པར་བསྟན་མོད་ཀྱི། རིགས་ཀྱི་བུ་འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྲིན་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཚད་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བམ་ཡིན་པ། ཡི་གེས་བརྗོད་དུ་མེད་པ། གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་དཀའ་བ་ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་གྲངས་འདིས་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ

༄༅། །སྟོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ནམ་ཐོབ་བམེད་པའི་དུས་གསུམ་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའོ་
ཞེས་སོ། །འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་པོའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་གང་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྐུ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་མི་འདོར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །གསུང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོར་ལ་སྒྲ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏོ། །སེམས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་བྲལ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་བསམ་པ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། རྟོགས་བྱ་ཞེས་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་འདོད་
པས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་སྣང་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། སྣང་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པ་དེའི་ནི་ཡན་ལག་དྲི་མ་མེད་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ཞིང་གཞན་གྱི་ཁམས་རྟོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་རྐྱེན

ལས་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བཞི་པོ་དེ་ལ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་ཅིག་ཅེས་པ་དྲིམ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དྲི་མ་དག་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས༑ དེ་ལ་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་དང་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་གནས་གཅིག་ནི་རྒྱུ་ཡིན་នོ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་ལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱ་པའི་ཞལ་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །རང་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུར་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་རྒྱུ་བཏགས་པ་བ་དང་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གཅིག་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལས་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ལས་དཀོན་མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

342

ང་ཞུས

༄༅། །ཪོ། །ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་གཉིས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ལ་རྒྱས་འགྱུར་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འདོད་ན། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་
ཁམས༔ ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པ་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་རང་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་ནི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་རྣམ་པར་
དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ 343
རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གནས་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཡིན་
ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི། རིགས་འདྲ་ཕྱིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་ཀའི་ཚོགས་པ་ནི་དེ་དག་ཡོད་ན་དྲི་མ་གློ་བུར་

བས་དག་པའི་སྤངས་རྟོགས་འབྱུང་དུ་རུང་ལ། མེད་ན་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་དངོས་པོར་ངེས་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རླུང་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུམ་ལས༐ མཁའ་ལ་རླུང་བརྟེན་དེ་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་བརྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ནི་ཁམས་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ༐ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཛད་པ་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཏེ་བསྒོམ་པས་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཛད་པ་ན་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པས་དེ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བས་རྐྱེན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁམས་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། འཕྲིན་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་བྱ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཁམས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། ཁམས་དེ་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །

༄༅། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བསྟན། ཁྱབ་བྱེད་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ། གནས་སྐབས་མ་དག་པ་དཔེས་ཉེ་བར་མཚོན་པའོ། །དང་པོ། རྫོགས་པའི་སངས་སྐུ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ་འཕྲོ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ནམ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་གནས་པའོ། །རིགས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐུ་གསུམ་འབྱུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཞིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པོ་དེའི་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་དུས་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། དེ་ལ་ཁམས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་ནུས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུ་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུའི་སྙིང་པོ་ནི་རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་པོ་ནི་བཏགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པ་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་བཏགས་པའི་

345

ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མས་དབེན་པ་ནི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་
དང་བཅས་པའི་ཚེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་པས། རྒྱུ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་ས་བོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་པོ་ནི་དངོས་ཁོ་ནར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ངོ་། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་
དུ་ཡོད་པའི་དངོས་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་བར་འཇོག་པ་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་འཕྲོ་བའི་དོན་དེ་ཐོབ་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ན་རིགས་ཡོད་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཡོད་པ་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་ནས་ཀྱང་། གཏེར་དང་ལྗོན་པའི་
ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་མཆོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ལས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

༄༅། །དངོས་སུ་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བོར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་པོ་འཆད་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྡོམ་ནི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཆོས་སྐུ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་སྟེ་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཁམས་ནི་ངོ་བོའོ། །ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུའོ། །གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བསལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནི་འབྲས་བུའོ། །སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱོན་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལས་སོ། །རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་ལྡན་པའོ། །རྟེན་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བའི་རྟེན་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་འཇུག་པའོ། །གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇུག་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་སྟེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་དྲི་མ་གློ་བུར་བསམ་དག་པ་དང་། དག་མ་དག་གཉིས་ཀ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ནི་གནས་སྐབས་སོ། །གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཏོ། །གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཁམས་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དགོངས་པ་ནི་དོན་

བཅུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ངོ་བོ་དང་རྒྱུ། འབྲས་བུ་དང་ལས། ལྡན་པ། འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་ནི་ཆོས་སྐུ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་གསུམ་ནི་འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་སྙིང་རྗེའི་བརླན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཆུ་དག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་དཔེ་གསུམ་ཀ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ལ་སྡང་བའི་གཉེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་གྱིས་འཇིགས་པའི་གཉེན་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ། རང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གཉེན་པོ་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་སྟེ་བཞི་ནི་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རིགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྙིང་རྗེས་བརླན་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་གཞན་དུ་མི་

༄༅། །འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དྲིམ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་
རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་བྱ་སྒྲིབ་པ། དག་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲིབ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཞེ་སྡང་བའི་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཕྱུང་པོ་ལྔ་ལ་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ལ་སོགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་
རྣམས་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཉིད་དེ་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་དྲིམ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རིགས་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྲིད་པ་འདོད་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐར་པའི་ལམ་དང་ཞེ་འགྲས་པ་གཏན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་
འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་འདོད་ཆེན་པོ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་འདི་པ་ལས་ཀྱང་སེན་ཧ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྡང་བའི་བཀའ་མ
ཡིན་ཞེས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ང་ནི་དེ་དག་གི་སྟོན་པམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ང་ཡི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཤཱ་རིའི་བུ། དེ་དག་གི་ནི་མུན་པ་བས་ཀྱང་ཆོས་མུན་པ། མུན་པ་ནམུན་པ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བམུན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན

པ་ཞེས་ང་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆེན་པོ་གཏན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རིགས་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ་འདིར་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མེད་པས་དུས་ནམ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྐུར་བ་ནི་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ཀྱིས་གེགས་བྱས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ལ་ལ་དུས་རིང་དུ་ཐོགས་པའི་དུས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གཏན་མི་འཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྐུར་བ་ལོག་སྲེད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྐུར་བ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྲིད་པ་དང་ཐལ་བར་འདོད་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཐབས་ལ་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཙ་ར་ཀ་པ་ལ་སོགས་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་དང་། དེ་དང་ལྟ་བ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པས་ཆོས་འདི་པར་གཏོགས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པའི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་མེད་པ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་དག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས

༄༅། །གསུངས་པ་དང་། ཡང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཚན་མར་ལྟ་བ་སྟེ། གང་དག་སྣང་བྱའི་ཆོས་སྣར་ཡོད་གཉེན་པོས་བཅོམ་པས་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བའོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་དཀོན་
མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུང་གང་ཟག་དུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་སླའི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་གྱི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ།། ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མངོན་པར་མི་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་མཆོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་གང་ཟག
ཏེ།། འདོད་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མི་འདོད་པ་ལ་མུ་སྟེགས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་སྤང་པར་འདོད་ཀྱང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ལྟར་ཐབས་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་
ཀྱང་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་བསམ་པ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་བར་
བཞེད་པས་སྦྱོར་བ་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པར་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའོ། །བར་པ་གསུམ་ནི་མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའོ། །ཕྱི་མ་

351

གསུམ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའོ། །ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་ཐམ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་རྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གེགས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྲིད་པ་འདོད་པའི་འདོད་ཆེན་པོ་ལ་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་མུ་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཐབས་ལ་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་པ་ལ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་རང་འབྱུང་དུ་སྐྱེ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །ཐམ་གཉིས་ཀ་དང་མི་འདོད་པ་ནི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དག་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གིས་དག་པའི་རྒྱུ་གཉེན་པོའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་དོ། །གང་ཞེ་ན་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་བཞི་བསྒོམས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྲས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ནི་ཕའི་ས་བོན་དང་། ས་བོན་འཛིན་པའི་མ་དང་ས་བོན་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མའི་མངལ་དང་། སྐྱེས་ནས་སྐྱེད་བསྲིང་བའི་མ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས

དཔྱད་

༄༅། །ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་མ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་མངལ་ན་གནས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མ་མས་
བསྐྱེད་ཅིང་བསྲིང་བ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འབྲས་བུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
བཞི་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གཉེན་པོས་གསལ་བའི་ཁམས་ཀྱི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། གཙང་བ་དང་བདག་དང་བདེ་བ་དང་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་ནི། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ཞི་མ་མྱོང་ན་འདས་པ་
ཐོབ་པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་སྨོན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ངོས་
གཟུང་། རྒྱུའི་གཙོ་བོའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། མོས་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞི་ལས་བཟློག་པ་གཉེན་པོ་གཙང་བ་ལ་སོགས་
པར་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་འདུས་བྱས་མི་ 353

རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་ལ་བདག ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པའོ། །དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཟིན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས
ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལས་བཟློག
པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྟེ། སེམས་ནི་རྟག་པ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། ལུས་མི་གཙང་བར་རྟོགས་པའོ། དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་གྱི
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་མ་མཐོང་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས
ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ། བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ། གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པའི་སེམས
ཅན་དེ་དང་། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ལགས་སོ། །

༄༅། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡིན་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྡང་བ་འདོད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཙང་བའི་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་བཟློག་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པས་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པའི་གཉེན་པོར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་བདེ་བ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གཉེན་པོར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པས་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སམ་ཞེ་ན། མ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ལ་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གེགས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་

དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྐྱེན་ཅན་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་པོ་འདི་དག་འབྱུང་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྐྱེན་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རློམ་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མའི་སྤྲོས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཕྲ་མོ་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བརྒྱད་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ནི་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཉིད་ལུས་སུ་སྣང་བའམ་ཡང་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ན་ལུས་སུ་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ན་ཐོག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མ་འཕངས་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པས་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་དུ་ལུས་སུ་སྣང་བ་གཞན་འདོར་ཞིང་གཞན་ལེན་པའོ། །གལ་ཏེ་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རློམ་པའི་མ་རིག་པ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡོད་པ

དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ

༄༅། །མི་འཕྲད་དེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པའང་མི་འཕྲད་དོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་འདི་མེད་དེ་སྤྱིར་ས་བཅུ་ལ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས
པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་པ་བཅུ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལས་ས་གཉིས་པ་ལ
སོགས་པ་དགུ་ལ་སྒོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དྲུག་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤང་ཆུང་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ
རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དགོས་པ་ལྟར་ཤེས་སྒྲིབ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་རྟེན་དུའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །རྟགས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གསང་བ་ཕྲ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ
ཆེན་པོ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དག་དང་། དེའི་ས་བོན་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་ཡོང་ངོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ན་མེད་ཀྱི། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་འཁོར་ན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་མཚན་མར་འཛིན་པ་མེད
དེ་རྗེས་ཐོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་ལ་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་གཙང་བ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད

གནས་དྲུག་པའི་རྒྱུད་བླ་མ

པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ནི་བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་དང་ཉན་ཐོས་པས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ནི་བློས་བཟུང་བ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་པས་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་པ་ནི་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་མི་ལྡོག་པའི་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ནི་བདེ་བ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ཡིད་ལུས་དེའི་རྒྱུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལོག་ཅིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྟག་པ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་པའི་འཁོར་བ་མི་རྟག་པ་ལ་དོར་བྱར་མི་འཛིན་ཅིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟག་པ་ལ་བླང་བྱའི་མཚན་མར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་འདས་ལ་བླང་དོར་དུ་འཛིན་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བགྱི་བར་ལྟ་ན་དེ་ནི་ཆད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར། དེ་ནི་དེའི་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་

༄༅། །ཧོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟག་པ་ཞེས་བགྱི་བར་ལྟ་ན་དེ་ནི་དེའི་རྟག་པར་བལྟ་བར་འགྱུར། དེ་ནི་དེའི་ཡང་དག་པམ་ལགས་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ

བྱེད་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ནི་འཁོར་བའམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ན། དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བཞི་ལས་གཙོ་བོར་ནི་ཆོས

ཐམས་ཅད་བདག་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྙིང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་ཁྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས

མི་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པས་གནས་པམ་ཡིན། དེ་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པམ་ལུས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་བགྲོད་པའི་རིགས་ཅན་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཐོབ་བྱར་གནས་པམ་ཡིན

ཏེ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོར་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་པ་སྐྱེ་མི་འདོར་བར་བསམས་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན། རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས

རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ནི་ཐ་ན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལས་རྣམ་པ་གཉིས་བྱེད་དེ་འཁོར་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བདེ་བའི

པན་ཡོན་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དོན་དེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། དོན་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱོགས་པའི་འདོད་པ་དང་། འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཚོལ་བའི་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། འདོད་པའི་དོན་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སློན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ན། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་མེད་ན་ཐར་པའི་རྒྱུར་རུང་བའི་དགེ་བ་གཏན་མི་སྐྱེ་བའི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་སྐྱོ་ལའང་མཐོང་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སློན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མ་མཆིས་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལའང་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གདོད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སློན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྲིད་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱོན་མཐོང་ནས་སྐྱོ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དེའི་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པའི་བྱེད་ལས་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མེད་ན་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ནས་སྔ་མའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དངོས་སུ་ཕྱི་མའི་བྱེད་ལས་ཡིན་ཏེ་འཁོར་ལོ་བཞི་འབྱོར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མོས་པར་མ་

༄༅། །ཕྱིར་ཕྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྡིག་ཏོ་སེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་པར་དེར་འགྱུར་ན་ནི་ལོག་སྲེད་ཅན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་ན། ཇི་སྲིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡང་དག་པར་འགྲོར་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པམ་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་ནི་འགྱུར་བ་ཡངམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སྙིངས་ཡིག་ལས། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། །བདག་གིས་ལེགས་སྨོན་སྔོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོ་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགྱུར་ལ་དེས་ན་མཐར་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅིས་བོན་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རམ། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པས་ཕྱིར་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ཐར་པར་འགྱུར་གྱི་མ་འཕྲད་ན་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐམ་དང་ལྡན་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། །ཐོག་མེད་སྦུབས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ཕྱིར་མི་

མཐོང་སྟེ། །ཇི་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་སྦྱིབས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་
རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུ་བ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱང་མོས་པའི་སྣོད་དུ་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་མི་ཟད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ལྔ་དང་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཟག་པ་ཟད་པའི་སྤངས་པ་རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མར་མེ་ལ་སྣང་བ་དང་དྲོ་བ་དང་མདོག་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མོས་པ་དང་རྒྱུ་བ་བའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་དང་ཐུགས་རྗེས་ཆེན་པོ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ནི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་བསྒོམ་པ་ནི་སྣོད་དང་མཚུངས་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེར་འདུ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚུངས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་ནི་ཆུ་དང་མཚུངས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་

༄༅། །དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཕྲན་པའི་རང་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁམས་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་ཞེས་པ་ཁམས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྷའི་རྣ་བ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དྲི་མེད་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་སྤྱངས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མར་མེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ནི་སྣང་བ་དང་མཚུངས་སྟེ། རང་རང་གི་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མུན་པ་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དྲོ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་སྤྱངས་པ་ནི་མདོག་དང་མཚུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བདུན་པོ་འདི་དག་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་དམ་པ་ནི་ལྡན་པའོ། །མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ། དཔེར་ན་མར་མེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྣང་བ་དང་དྲོ་བ་དང་མདོག་དག་གིས་སམ། ནོར་བུའི་སྣང་བ་དང་མདོག་དང་དབྱིབས་དག་གིས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་དམ་པའི་ཆོས་ཅན་མ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ། །ཤཱ་རིའི་བུ

དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཏྭའི་ཀླུང་གི་ཁྲིམ་ལས་འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་དམ་པའི་ཆོས་ཅན་མ་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
བཞི་པ་འཇུག་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན། ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དམ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་ཏེ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་
གིས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ། །གང་ལ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའོ། །གང་ན་རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་ཏེ་ཁམས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྟེན་འཕགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འཕགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེ་དག་ལ་ཡོད་པའི་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ཐ་དད་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ནི། རྟེན་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་དང་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་པ་ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ་པོ་དེ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་ཅིང་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་

༄༅། །ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟར་མཐོང་སྤྱངས་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་མ་དག་པའི་ཚེ་ན་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། དྲི་མ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་དག་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁམས་དང་། དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་འཇུག་པའི་བར་གྱི་དོན་འདི་དྲུག་གིས་ནི་བསྡུས་པའི་ཁམས་ནི་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བཏུམས་པ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེར་བ། ཐོག་མ་དང་ཐམ་
མེད་པའི་འཁོར་བའི་འགྲོ་བར་འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ཏུ་འཁོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཤཱ་རིའི་བུ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་པ། འདོད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱུད་པ་སྤྱོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ། སྡུག་

བསྡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་སྟོབས་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ནམ་མཁའ་ས་དང་ཟངས་དང་གསེར་གྱི་སྣོད་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་རྗེས་སུ་སོང་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་དག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དོ། །བཤད་པ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཁམས་དེ་
ཉེས་པ་དང་མཁས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱུག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་སྟེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
དམན་པ་ས་དང་བར་མ་ཟངས་དང་མཆོག་གསེར་གྱི་སྣོད་ལ་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་གཞན་མ་ལགས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་
སྐུའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཏེ་འདི་ནི་དོན་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་དེ་ཡི་གེ་ཙམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་

༄༅། །ཞི་མ་དག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་དང་། དག་མ་དག་འདྲེས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
དོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྔར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔར་མ་དག་པའི་ཚེ་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱིས་དག་པའི་ཚེ་ན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་མེད་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྔར་ཉེས་པ་
ཡོད་ཀྱང་གློ་བུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ཉིད་ནས་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དྲི་མ་སྔར་ཡོད་གསར་དུ་སྤྱངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་མེད་པས་དེ་
དག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁམས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་དང་། དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་པས་མ་
གོས། སྐྱེ་འཇིག་གིས་མ་གོས་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ། ཕུང་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་སྣོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་སོང་ཡང་སྣོད་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རེ་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་དེ་ཕྲ་བ་སྟེ་ལུས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཞེས་པ་ཁམས་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སོང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་

བསྟན་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་དང་འཇིག་པ་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་མཐར་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱིས་དབང་པོ་
རྣམས་ནི་དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་མཐར་འཇིག་པར་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
མེས་འཇིག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཐ་མལ་དང་དམྱལ་བའི་དང་དུས་མཐའི་མེ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་ཆད་དུས་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇིག་ཀྱང་ཁམས་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒས་པས་མེས་དུས་ནམ་ཡང་མི་ཚིག་གོ །
གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དཔེ་དགོད། དོན་དགོད། དཔེ་དོན་སྦྱར། ཆོས་མཐུན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། མཁའ་ལ་རླུང་བརྟེན་དེ་ལ་ཆུའི་ཕུང་པོ་བརྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟེན། ཞེས་པ་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་ཐོག་མར་འཆགས་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་ཁྲག་གཅིག་དང་འབུམ་ཁྲག་དྲུག་ཡོད་པ་རྒྱར་ནི་གྲངས་མེད་པ་ཆགས་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་
མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས། གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི །རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །ས་ཡ་དྲུག་འབུམ་གྲངས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས་སྤྲིན་གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་

༄༅། །འདུས་ཏེ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་གཉའ་ཤིང་ཙམ་ལ་སོགས་པ་བབ་པས། ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་འཆགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས་རླུང་གིས་འཛིན་པས་ཐད་ཀར་མི་
འབོ་ཞིང་ཐུར་དུ་ལྷུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཆུ་དེ་རླུང་གིས་བསྲུབས་པ་ལས་འོ་མ་བསྲུབས་པ་ལས་མར་འབྱུང་བ་ལྟར། གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཆགས་ཏེ་ཆུ་རྣམས་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ལ། གསེར་གྱི་རྣམས་སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲིར་འགྱུར་རོ། །ཆུ་
རྣམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་། །སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཁྱིམ་ནི་རྣམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད། །ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་ཞིང་ནི་ཐད་ཀར་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་
ལྔའོ། །འཁོར་ཡུག་ཏུ་འབུམ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱེད་བཞིའོ། །ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐད་ཀར་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། །སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ནི། །ཕྱེད་དང་ལྔ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །
ཁོར་ཡུག་དུ་ནི་སུམ་སུམ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཆར་ཆེན་པོ་བབ་པས་ཆུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་བསྲུབས་པ་ལས་རི་
རབ་དང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། གླིང་རྣམས་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྕགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་འགྲུབ་ཏེ། དེ་ལ་ལྷུན་པོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། །གཡོལ་མདའ་འཛིན་དང་སེང་ལྡེང་ཅན། །དེ་བཞིན་ལྟ་ན་སྡུག་རི་དང་། །རྟ་རྣ་དང་ནི་རྣམ་འདུད་

དང་༑ མུ་ཁྲུད་འཛིན་རིའི་དེ་ནས་ནི། །གླིང་རྣམས་ཡིན་ནོ་དེ་དག་གི །ཕྱི་རོལ་ན་ནི་འཁོར་ཡུག་སྟེ། །བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་དེ་ལྕགས་སོ། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུན་པོ་ཆེན་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་ལས་གྲུབ་པ་དེའི་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་ནམ་མཁའ་མཁའ་
ཡང་ཁ་དོག་བཞིར་གནས་ཞེས་འདོད་དོ། །ཚད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱའི་ནང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཉུབ་ཅིང་སྟེང་དུ་རི་རབ་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་རི་གཞན་བརྒྱད་ལ་བཞི་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ཕྱེད་ཕྱེད། བྲི་བ་འཕགས་པོ། དེ་དག་གི་ཛམས་སུ་ཡང་འཕང་དང་
མཉམ་པར་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷུན་པོ་རིན་ཆེན་བཞི་རང་བཞིན། །རྒྱའི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །ཉུབ་པོ་རྒྱའི་སྟེང་དུ་ཡང་། །དཔག་ཚད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །བརྒྱད་པོ་འཕང་དུ་ཕྱེད་ཕྱེད་དབྲི། །དེ་དག་ཛམས་སུ་འཕང་དང་མཉམ། །ཞེས་
སོ༑ རི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིར་བར་ན་ཀླུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་རོལ་ཞིང་། རྩེ་བའི་གནས་བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། དངས་པ་དང་ནི་དྲི་མ་མེད། །འཐུང་ན་མགྲིན་དང་ལྟོ་བ་ལ། །མི་གནོད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་རྒྱུ། ཞེས་པའི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
དང་ལྡན་པས་གང་བའི་མཚོ་དང་། མུ་ཁྲུད་འཛིན་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་བར་ནི་བག་ཚྭ་ཅན་གྱིས་གང་བའི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོའོ། །དེ་དག་བར་བདུན་རོལ་མཚོ་ཡིན། །དང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ནི་ནང་གི་མཚོ་ཆེན་ཡིན། །དེ་ཡི་ངོས་ལ་སུམ་འགྱུར་
རོ༑ རོལ་མཚོ་གཞན་ནི་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ། །ལྷག་མ་ཕྱིའི་མཚོ་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་བར་ན་གླིང་རྣམས་གནས་སོ། །འཇིག་པ་ནི་བསམ་བསྟན་དང་པོ་མན་ཆད་མེད་དང་། གཉིས་པ་མན་ཆད་ཆུ་དང་། གསུམ་པ་མན་ཆད་རླུང་གིས་འཇིག་སྟེ

༄༅། །རིམ་པ་བཞིན་ནང་གི་སྐྱོན་རྟོག་དཔྱོད་མེ་དང་འདྲ་བ་དང་། དགའ་བདེ་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་དང་། །དབུགས་འབྱུང་རྟབ་རླུང་དང་འདྲ་བ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣོད་འཇིག་པ་མེད་དེ་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ན་གཞལ་མེད་ཁང་དང་མཁས་པ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་དང་རྒྱ་དང་རླུང་དག་གིས། །འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གཏན་གཉིས་སོགས་གསུམ་པོ་ནི། །དེ་དག་གི་རྩེ་མོ་རིམ་བཞིན། །དེ་ཡི་སྐྱོན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །བཞི་པ་ན་མེད་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། ། འཇིག་པའི་གོ་རིམ་ནི་མེའི་བསྐལ་པ་བདུན་བཏུད་མར་འཇིག་ལ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་འདས་ནས་འོད་གསལ་མན་ཆད་རྒྱ་ཡིས་འཇིག་པ་ལན་གཅིག་འབྱུང་ལ་མེས་འཇིག་པ་བདུན་གྱིས་ཐལ་ཏེ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་སོང་ནས་མེས་ལན་བདུན་འཇིག་ལ། འཇུག་ཏུ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པ་ལ་རླུང་གིས་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་རྒྱ་ཡིས་གཅིག །དེ་ལྟར་རྒྱ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། །མེ་ཡིས་བདུན་དེ་ནས་ནི། །མཇུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདིར་དེ་དག་དཔེར་བཀོད་པ་ནི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྒྱའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྒྱ་ནི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རླུང་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་མེད་དོ། །ནམ་མཁའ་ནི་རླུང་དང་རྒྱ་དག་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གང་ལའང་བརྟེན་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་

རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་མི་བརྟེན་པས་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་དགོད་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དབང་པོ་སྡེ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཤིང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ནི་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་ནས་གནས་ལ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་གནས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་གནས་པ་མེད་དེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཆུའི་ཁམས་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཕྱིར། རླུང་གི་ཁམས་དང་འདྲ་བར་ལྟ་བར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ་དེ་ནི་རང་ཉིད་གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མིན་ཅིང་གང་ལ

༄༅། །ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ནི། ཅི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་རླུང་གིས་ཆུའི་ཕུང་པོ་བསྡུབ་པ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆགས་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཕྲེང་བ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆུ་དང་འདྲ་བ་ལས་ནི་ས་དང་འདྲ་བའི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར་ནང་སེམས་ཅན་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་ལྟར་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁམས་ལའང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་མེད་དེ་དེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་ཚོགས་པ་མེད་ཅིང་དེས་ན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་བར་དུ་གནས་པ་དང་མཐར་འཇིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ནོ། །རླུང་གི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཆུའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའོ། །སའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་སྟེ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཅན། མི་གནས་པའི་རྩ་བ་ཅན་དག་པའི་རྩ་བ་ཅན། རྩ་བ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཉོན་

མོངས་པས་མ་གོས་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་འོད་གསལ་བ་གང་ཡིན་པའི་ཁམས་དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ་ཡང་དག་པམ་ཡིན་པ་རྩོལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཁམས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་དང་ཁུག་རྣ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ནམ་མཁའ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁམས་འདི་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་འཇིག་པ་མེད་པ་ལྟར་ཁམས་ཀྱང་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒས་པའི་མེ་མི་ཟད་པས་ཀྱང་ཚིག་པ་སྟེ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཕུང་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་འཆི་བའི་མེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དུས་མཐའི་མེས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ན་བའི་མེ་ནི་དམྱལ་བའི་མེས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒ་བའི་མེ་ནི་ཐམལ་གྱི་མེས་འབྱུང་བ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་ནི་མེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཆི་བ་ཞེས་བགྱི་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དོ། །བཅོམ

མདོ།

༄༅། །ལྡན་འདས་འཆི་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དབང་པོ་འགག་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དབང་པོ་གསར་རྣམས་ཐོབ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་སྐྱེ་བའམ། འཆི་བའམ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། རྟག་པ་བརྟན་པ། ཞི་བ་གཡུང་དྲུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་ན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་འཕགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་སོགས་པ་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡོངས་པ་དང་བྲལ་བས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་འདིའི་རང་བཞིན་ནི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་གསར་དུ་འགྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་འགགས་པའི་འཆི་བ་དང་བདེ་བ་འཇོམས་པའི་ན་བ་དང་རྒྱུན་འགྱུར་བའི་རྒ་བ་ལས་གྲོལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་འཁོར་བར་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་གང་ལས་ཞེ་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་བསྒྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུ་གང་ལས་ཞེ་ན་ཁམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་འབྱུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་

ལས༔ དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་གོམས་བྱས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་བློ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དག་པའི་ཚུལ། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་ཚུལ། དེ་དག་ལས་སྤྱོད་པ་རྣམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པས་དག་པ་ཡིན་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་ན་དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༔ ཇི་དག་གི་ཁྱབ་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཅིང་དེ་ལ་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁམས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡང་དག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚད་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། དཔའ་བོ་གར་སྤྱོད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་

༄༅། །པ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་ཡང་དག་འདས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་མིན། །ཉོན་མོངས་ཟད་པར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྟོན་པར་བྱེད། །རྒ་དང་ན་དང་འཆི་བ་མེད་ཀྱང་འཆི་འཕོ་སྟོན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། དེ་དག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བས་མི་ངོམས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཕྲད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱོ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་འགྲུས་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་མི་འདོར་བ་སྟེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཀྱང་ཉེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གོས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདི་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས། ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲ་བས་དེར་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། འདི་ལྟར་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཁམས་གསུམ་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱུང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བསམ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོར་ཏེ། དེས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཇི་སྲིད་ཁམས་གསུམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་ནི་བར་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་ནི་འདིར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཅིང་དེ་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡང་ཡིན་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་འདྲེས་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། འཁོར་བ་ནི་འདིར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སླད་དུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཡང་མཆིས་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མཆིས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་ཡང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་པ་དྲུག་པ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

༄༅། །པ་བསྒོམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པས་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དོན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གཙོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་ལས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །
ས་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ཤེས་པས་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཡང་ལུགས་ལྡོག་ཤེས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆེད་དུ་བསམ་ཏེ་སྐྱེ་བས། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྗེས་སུ་བསྲུང་། །
ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་སྦྱང་པ་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་གོས་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྦྱོད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཕགས་པའི་སྦྱོད་པ་ངོ་མཚར་བ། །དེ་སྙིང་རྗེའི་བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྨད་དུ་བྱུང་ཞིང་ངོ་མཚར་བ་ཉིད། སྦྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་རང་ཉིད་སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་ཡང་གདུལ་བྱ་བདག་གཉིས་སུ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པས་མིག་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན

སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཆི་ལ་གནས་པའི་བྱིས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་ངོར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོན་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བའི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་དེའི་ཀུན་སློང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །རྒྱན་ལས། སྙིང་རྗེ་དང་ནི་བཟོད་དང་སེམས་དཔའ་དང་། །སྨོན་ལམ་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །དང་པོ་རྩ་བ་ཐམ་འབྲས་མཆོག་ལྡན། །དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྗོན་ཤིང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་གོས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་མངོན་དུ་མི་མཛད་ལ། སྙིང་རྗེའི་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉེས་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་དཔེ་མཚོན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་པདྨ་ཆུའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆུ་ཡིས་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་གཞན་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྙིང་རྗེས་གཞན་

དོན་གཉིས།

༄༅། །དོན་གྱི་བྱ་བ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྒྲུབ་པ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་བློ་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབར་བའི་སྣེ་དཔེར་ན་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་ལ་མེ་སྟོབས་སུ་འབྱུར་པ་དང་མེ་ཐུར་གྱིས་འབར་བ་བཞིན་དུའོ། །རྒྱན་
ལས༔ ཕལ་ཆེར་དོན་མེད་དོན་ཡོད་དང༌། །རྣམ་ཀུན་དོན་ཡོད་ཤེས་བྱས་ཏེ། །ཞེས་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བསམ་
གཏན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་དང༌། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་
གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཆར་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པས་རེས་འཇོག་ཡིན་ཅིང་དེ་སྲིད་དུ་དུས་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡང་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མ་བྱས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་སྦྱང་བར་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ 381
ཕྱིར་དུས་གཅིག་ཆར་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཞིང་ཡང་རྣམ་པར་སྦྱོང་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་མཚན་མའི་འདུས་ཤེས་དང་བདུན་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ

ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བཞེས་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་བློའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་འཁོར་ན་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། འཕྲིན་ལས་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྒྱུ། འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ། འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
ཚུལ༑ གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པ། རང་དོན་སངས་རྒྱས་དང་མི་མཚུངས་པའོ། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ལུས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འབད་པ་དང་། རྩོལ་བ་བྱེད་པམ་ཡིན་ནོ། །ཅི་
སྟེ་ན་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཞན་དོན་རྒྱུ་གང་ལས་བྱེད་ཅེ་ན། ས་དགུ་པམན་ཆད་དུ་གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་གཅིག་ཅེས་པའི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་སྟེ་མཐུ་དང་ནི་ཞེས་པས་དེའི་རྒྱུ
ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཐབས་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུལ་བའི་ཐབས་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོན་པ་དག་དང་། ཆགས་ཅན་འདུལ་
བའི་དོན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། འགྲོ་ཆགས་ལ་སོགས་པའམ་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འདུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་མཛད་པ་པོ་ལ་རྩོལ་བ་དང་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེས་ཐབས་དེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཤེས་སོ། །གསུམ་ 382

༄༅། །པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླས་པར་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ །ཚུལ་ཇི་ལྟར་བ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པའི་ཐོགས་པ་མེད་པར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་སྣ་ཚོགས་པར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་མཉམ་པ་ཡིན་གྱི་གཏན་ནས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བར་མཛད་ལ། བྱང་ཆུབ་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། གཞན་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རང་དོན་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ས་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རྡུལ་ཕྲན་ནམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་བ་གླང་གི་རྨིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་ཡང་དེ་ཙམ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དགོད། དོན་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབས། དོན་དང་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟག་པའི་དོན་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ལུས་སྟུ་མདོར་ནས་གཞན་ཕྱིམར་

འགྱུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་པའི་དོན་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་བསླུ་བའི་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པའི་མུར་ཐུག་པ་སྟེ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བའི་དོན་ནི་ཁམས་དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་བསྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པ་མེད་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཡུང་དྲུང་གི་དོན་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི༑ རྣམ་པར་དག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁམས་དེ་ནི་ཞེས་པ་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དང་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མཐར་འཆི་བ་མེད་ལ་བར་དུ་ན་བས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་རྒ་བས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཅིང་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་དྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་དེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྱུར་བ་ཡི་འཆི་འཕོ་བས་ནི་འཆི་སྟེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱི་ནད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་དེ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད

༄༅། །པའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་རྒྱ་བ་མེད་དེ་གཡུང་དྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་འཆད་བསྟན་པ་དང་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱུར་མིན་བདག་ཅེས་པ་དང་། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་པའི་བསྟན་བཤད་ཀྱི་ཚིག་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་སྐྱབས་ཞེས་བསྟན་པ་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཚིག་གཉིས་དང་། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཞེས་བསྟན་པ་དང་བག་ཆགས་ཕྲ་མོའི་ཞེས་བཤད་པའི་ཚིག་གཉིས་དང་འཇིག་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་དང་། ཟག་མེད་ཅེས་བཤད་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་ནི་ཁམས་ཀྱི་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མའི་མཐའ་མུ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་བརྟན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཞི་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མ་བཅོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་མེད་པའི་དོན་ནི་གཡུང་དྲུང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ། མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི་རྟག་པའོ། །ཤཱ་རིའི་བུ། ཕྱི་མའི་མཐའི་མུ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི་བརྟན་པའོ། །ཤཱ་རིའི་

བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི་ཞི་བའོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་མ་བཅོམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི་གཡུང་དྲུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དམ་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཞན་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ན། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་སྤངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁམས་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དམ་པ། དེས་ན་མྱང་འདས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་རིག་པར་བྱའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བཞིས་སོ། ། དོན་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད

༄༅། །པ་བྲལ་མི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་གའི་ཀླུང་གི་བྱེམ་ལས་འདས་པས་མ་སྟོང་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེའི་རིགས་ཁམས་དེ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐོབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་རྒྱུད་ནས་འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཁམས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཆོས་སུ་མེད་ཅིང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཆ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་དེ་ནི་གཏན་དུ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྟག་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དང་གློ་བུར་བས་ཀྱང་དག་པ་ཉིད་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་གདོད་མ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགགས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་དོན་གཅིག་ཉིད་ལྡོག་པའི་ཆ་ཐ་དད་ལས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་དག་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་ལྷིར་ཞབས་ཞུམ་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པས་མི་རྟག་པ་དང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་དངོས་པོ་དང་བློའི་ཡུལ་དུ་རུང་བས་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་

པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་གཞན་པ་ནི་མ་ལགས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྡུག་བསྔལ་ལམ་འགོག་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྦྱང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན། ཐར་པའི་དོན་ངོས་གཟུང་། ཡོན་ཏན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། དེ་དག་དབྱེར་མེད་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཐ་སྙད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གསལ་བའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་མེད་པས་སོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གྲངས་དང་མཐུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བསམ་དུ་མེད་པས་ཟབ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་

ཀོ་ཤ།

༄༅། །ཕྱུར་པ་ནི་ཕྱུར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཉིད་ཀྱི་ཐར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་དག་དབྱེར་མེད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པའི་འགྲོན་པོ་དབུགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲོག་དགོན་པར་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཐར་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རེ་ཤིག་ངལ་གསོ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི་ཐར་པ་རྣལ་མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལགས་སོ་ཞེས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་པ་གཞལ་དུ་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐར་པ་དང་དབྱེར་མེད་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་འགྲུབ་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དཔེ་མཚོན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་རི་མོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡི་མཁན་པོས་མགོ་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་དང་། གཞན་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མཁས་པ་དག་གི་རི་མོ་མཁན་གང་ཞིག་མགོ་བོ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་གང་དང་གང་ཤེས་པ་དེ་ལག་པ་ལ་སོགས་གཞན་དོན་ཟིན་མེད་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པར་གྱུར་ལ་དེ་ནས་སའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ་རི་མོའི་བྲི་གཞི་རས་ནི་བྱིན་ཅིང་གཏད་ནས་བཀའ་ཡིས་འདི

སྐད་ཅེས་ཀྱི་རབས་འདི་ལ་རི་མོ་མཁན་ཁྱེད་ཀུན་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ངའི་གཟུགས་རྫོགས་པ་ཞིག་གྲིས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་ལ་དེ་ནས་རི་མོ་མཁན་དེ་དག་གིས་ཞིག་དེ་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་ཤེས་པའི་རི་མོ་འདྲི་བའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ༔ ཨི་རི་མོ་དེ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་སྤེ་འདྲ་བ་པོ་རྣམས་ལས་མགོ་བོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གཅིག་རི་མོ་འདྲི་བའི་གནས་དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བར་གྱུར་པ་ན། དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བར་གྱུར་པས་ན་(དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བས་ན་)དེ་འབྲི་བར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་དེ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་དེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་དོན་འདི་ཉེ་བར་མཚོན་པས་དཔེར་བྱས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་རྣམས་འདྲི་བར་བྱེད་པའི་རི་མོ་མཁན་གྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གང་དག་ཡིན་ན་བདག་གི་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་མ་ཆགས་པའི་བསམ་པས་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་བཟློག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གནོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སེམས་མི་འཁྲུགས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སོགས་པ༔ དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་གང་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་སོ༔ སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རེ་རེ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པ

༄༅། །དང་། གྲངས་དང་མཐུ་དཔག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་ལ་བརྟེན་པས་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བོ། །ས་དགུ་པ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གྲངས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་ལ་གློག་ཏུ་མ་ཐུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པས་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བོ། །དེ་ནས་རི་མོ་མཁན་མ་ཚང་ན་རི་མོའི་གཟུང་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ཚང་ན་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞི་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དམ་པའི་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ཚང་བས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའང་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་

ལྷར་ཡོན་ཏན་བཞི་ཐོབ་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཇི་ལྟ་བའི་གནས་ལུགས་གསལ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་འཕྲོ་བ་དང་ དེ་གཉིས་ཀ་སྣང་བྱ་ལས་རྣམ
པར་གྲོལ་བ་སྒྲིབ་པས་དག་པའི་ཕྱིར་དང་ དེ་གསུམ་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་གསལ་དང་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཐེར་སྦྲོ་བ་དང་། མུན་པས་དག་པ་དང་དེ་གསུམ་ཀ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས
པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་ཐོབ་དངོས་མེད་དེ། དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ། དེས་ན་མྱང་འདས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཁམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དབྱེར་མེད་པ་དེས་ན་འབྲས་བུ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད
ལས་གྲོལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མིག་གིས་བལྟ་བར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཙལ་བར
བྱའོ། །པདྨ་དཀར་པོ་ལས། འདི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གང་བརྗོད་པ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་ཁྱེད་ཐར་ཡང་། །ཁྱེད་ནི་ད་དུང་མྱ་ངན་ཡོངས་མ་འདས། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཙལ་བར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །དཔལ

༄༅། །འཕྲེང་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དམན་པ་དང་བྱི་བོ་ཉོམ་པའི་ཆོས་ལ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པམ་མཆིས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟོགས་པ་ནི་མཚུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་མཚུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཚུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སླད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་རོ་གཅིག་པ་རོ་མཚུངས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རིས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ངོ་བོ་ནས་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བརྗོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་གནས་སྐབས་མ་དག་པ་དཔེས་མཚོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན། ཐུན་མོང་གི་དཔེ། སོ་སོའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་གློ་བུར་བའི་སྦུབས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་ཁམས་དེ་མདོ་ལས་འབྱུང་པ་ལྟར་དཔེ་དག་གིས་ནི་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་འདི། ཁྱབ་པར་གནས་ཞེས་བྱའོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའོ། །སེམས་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཁམས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་

བསྐྱིབས་པའོ། །ཁམས་ཇི་ལྟར་གནས་ཞེ་ན་པདྨ་ངན་པ་སྟེ་ཁ་ཟུམ་པའི་ནང་ན་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་དང་། སྦྲང་མས་བསྐུངས་པའི་ཚང་ལ་སྦྲང་རྩི་དང་། སྦུན་པའི་ནང་ན་འབྲས་བུའི་སྙིང་པོ་དང་། མི་གཙང་བའི་ལྡན་ལྡིན་གྱི་ནང་ན་གསེར་གྱི་སྦྲུམ་དང་། ས་ལ་ཡོད་པའི་གཏེར་དང་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གི་འབྲས་ཤུན་ཞེས་པ་ས་བོན་གྱི་སྦུབས་ན་ཡོད་པའི་མྱུ་གུ་དང་། གོས་རུལ་པའི་ནང་ན་བཏུམས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་བའི་སྐུ་རང་བྱུང་དང་། བུད་མེད་མདོག་དང་ཆ་ལུགས་ངན་པའི་ལྟོ་ན་གནས་པའི་མིའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སའི་འདམ་ལ་རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུའོ། །གསུམ་པ་ལ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་ནི་པདྨ་དང་། སྲོག་ཆགས་སྦྲང་མ་དང་། སྦུན་པ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། ས་དང་འབྲས་ཤུན་དང་། གོས་རུལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འབར་བའི་མངོན་པར་གདུངས་པའི་བུད་མེད་དང་། ས་འདམ་གྱི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཤིང་། བསྒྲིབ་བྱ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སྦྲང་རྩི་དང་། འབྲས་བུའི་སྙིང་པོ་དང་། གསེར་དང་གཏེར་དང་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཤིང་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གཟུགས་དང་། གླིང་བཞིའི་བདག་མཆོག་དང་རིན་ཆེན་གཟུ་གསེར་གྱི་གཟུགས་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་ཐུན་མོངས། སོ་སོའི་དཔེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དག་སོ་སོར་བཤད། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དཔེ་དགུ་ལས་རེ་རེ་ཞིང་དཔེ་དང་དོན་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་གསུམ

༄༅། །གསུམ་གྱིས་འཆད་པ་ལས་དང་པོ་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་མདོག་ངན་པའི་པདྨའི་ཁོང་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་མཚན་སྟོང་གིས་གཟི་བརྗིད་འབར་བ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷའི་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་མཐོང་ནས་ཆུ་
ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨའི་སྦུབས་ནས་སྐུ་དེ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་ནི་གཟིགས་ཏེ་ཞེས་པའོ། །གང་གིས་ཞེ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་སོ། །གང་ན་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །གང་ལ་ན་ཐ་ན་མནར་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ན་གནས་པས་མཚོན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །གང་གིས་ན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་སོ། །དེ་
ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་དུས་ཕྱི་མའི་མུར་གནས་པ་སྟེ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་པའོ། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁ་དོག་མི་སྡུག་པའི་པདྨ་ཁ་ཟུམ་པ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་པདྨའི་ཁོང་ན་གནས་པ་ནི་ལྷའི་མིག་
གིས་མཐོང་ནས་སྐུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་བྱེད་པདྨའི་འདབ་མ་གཅོད་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་སྒྲིབ་བྱེད་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མའི་སྦུབས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོའི་ཁམས་འགྲོ་བ་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་
ཏེ། སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེས་ཐུབ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་སྒྲིབ་བྱེད་པདྨ་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་གྱིས་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ནི་འཇོམས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དོ། །དཔེ་གཉིས་པ་ལ་དཔེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྦྲོག་ཆགས་

སྦྲང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་སྦྲང་རྩི་མཐོང་ནས་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་སྦྲང་རྩི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིས་དུ་བ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱིས་སྦྲང་རྩི་དེ་དང་སྲོག་ཆགས་སྦྲང་མའི་ཚོགས་ཀུན་ནས་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་བཞིན་དུ། དོན་ནི་འདི་
གཟིགས་ནས་ཞེས་པའོ། །གང་གིས་ན་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་གྱིས་སོ། །གང་ན་རིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁམས་འདིའོ། །དེ་ཅི་འདྲ་ན་སྦྲང་རྩི་རོ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བའོ། །གཟིགས་པའི་
བྱེད་ལས་ནི་ཁམས་དེའི་སྒྲིབ་པ་གློ་བུར་བ་སྦྲང་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྦྲང་རྩི་ལ་སྲོག་ཆགས་སྦྲང་མ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་གིས་བསྒྲིབས་པ་མཐོང་ནས་ནང་གི་
སྦྲང་རྩི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མིས་ཕྱིའི་སྦྲང་མ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྲང་རྩིའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ་དྲི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྦྲང་མའི་རྩི་དང་
འདྲ་བ་སྟེ་བསྒྲིབ་བྱ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ནི་སྦྲང་མ་དང་འདྲ་བ་དེས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། སྒྲིབ་པ་དེ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་སེལ་བར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་གསུམ་པ་
ལ་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་སྦུན་པ་དང་ལྡན་པའི་ནང་གི་འབྲས་བུའི་སྙིང་པོ་ནི་སྦུན་པ་མ་བསལ་གྱི་བར་དུ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བཟའ་བའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བས། ཟས་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མི་

བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ

༄༅། །གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྦྲུན་པའི་ནང་ནས་སྙིང་པོ་དེ་འབྱིན་པ་ལྟར། དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་དེའང་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པ་ཇི་སྲིད་དུ་གེགས་ཉོན་
མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་མི་བྱེད་དོ། །གནས་གང་དུ་ན་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་དུའོ། །ཡང་ན་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་འདོད། དཔེ་
དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ས་ལུ་དང་བྲ་བོ་དང་ནས་ལ་སོགས་པའི་བཟང་ངན་བར་མའི་འབྲས་བུའི་སྙིང་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་སྦུན་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་གྲམ་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་རུང་དུ་ལེགས་པར་མ་བསྒྲུབས་པ་དག་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་བཟའ་བ
རོ་ཞིམ་པོར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བྲུ་བས
ཉེན་པ་སྐྱེ་བཀྲིས་པས་གདུངས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱིས་དགའ་བའི་རོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེར་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །དཔེ་བཞི་པ་ལ་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་གསེར་དང་བཅས་པའི་མི་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་མིའི་གསེར་དེ་མི་གཙང་
བའི་ལྷུན་ལྷིན་རྡུལ་པས་གང་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་པར་གྱུར་ལ་མི་གཙང་བའི་འདམ་དུ་ལྷུང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འཇིགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གསེར་དེ་ནི་གནས་དེར་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ་ཕྱིས་ལྷའི་མིག་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཡིས་གནས་དེར་

གསེར་དེ་ནི་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་གསེར་སྟོར་བའི་མི་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གནས་འདི་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་གསེར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཡོད་པ་འདི་ཡོང་ལ་འདམ་རྫབ་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
སྨྲས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ནི་མི་གཙང་བ་དང་འདྲ་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་སུ་བྱིངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐུབ་པས་མངོན་དུ་གཟིགས་ནས་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་དང་ཆར་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་གཙང་བའི་ལྷུན་ལྷིན་རུལ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བ་སྟེ་སྟོར་བར་གྱུར་པའི་གསེར་ནི་ཕྱིས་ལྷ་ཡིས་མཐོང་པར་གྱུར་ནས་མི་གཙང་བའི་ལྷུན་ལྷིན་
ཀུན་ཏུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་བཟང་བའི་གསེར་མི་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་མི་གཙང་བའི་འདམ་རྫབ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་གྱུར་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཁམས་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་ཁམས་དེའི་དྲི་མ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དཔེ་ལྔ་པ་ལ་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་གི་སའི་འོག་ན་
ཡོངས་སྤྱོད་པས་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་མི་དབུལ་པོ་དེས་ཀྱང་སའི་བསྒྲིབས་པས་གཏེར་དེ་རང་གི་ཁང་པ་ན་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་འང་མི་དེ་ལ་ང་སའི་འོག་འདིར་ཡོད་པས་ཡོངས་ལ་སྤྱོད་གཅིག་ཅེས་མི་སྨྲ་བ

398

ཨ་རྒྱུད

༄༅། །ཕྱིར། དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པས་སྤུར་མེད་གསར་དུ་བཞག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ
སྤུར་ཡོད་བདེན་པ་གསལ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་ཡོད་ཀྱང་དྲི་མ་གློ་བུར་བས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་མ་རྟོགས་པས་ན་སྐྱེ་དགུ་འདི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པས་དབུལ་བའི་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོ་དུས་རྒྱུན་དུ
ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་རིན་ཆེན་མང་པོའི་གཏེར་ཆུད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱིམ་བདག་གི་མི་དེ་ལ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་གྱིས་བདག་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ལ་གཏེར་དེ་ནི་མི་དེ་ཡིས་ཀྱང་
ཡོད་པར་ཤེས་པ་མིན་པས་དབུལ་བ་ལས་མ་ཐར་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གཏེར་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དག་ནི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པས་གཏེར་མ་རྙེད་པ་ནི་ཁྱིམ་ན་གཏེར་ཡོད་ཀྱང་མ་རྙེད་པའི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་སེམས་ཅན
དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་གཏེར་དེ་ཐོབ་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་བལྟམ་ནས་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དཔེ་དྲུག་པའི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར
ཨ་མྲ་དང་ཏྲ་གྲོ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ས་བོན་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་པ་འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན་ཏེ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་ས་ལ་བཏབ་ནས་སྐྱོངས་ཏེ་ཆུ་དང་ལུད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་ནུས་པ་ཅི་ཆེར

གནས་ཀྱུག་པའི་རྒྱུད་ཁྲ་མ

འཕེལ་བ་ལས་རིམ་གྱི་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་པའི་ལྗོན་ཤིང་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འཇུག་པ་ལྟར། དོན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིམ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་འབྲས་བུའི་ལྷུགས་པའི་སྦུབས་དང་འདྲ་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་ཁམས་དགེ་བ་ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡང་། ལྗོན་ཤིང་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྒྲོད་དོ། །ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རྐྱེན་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ཆུ་དང་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཉི་མའི་འོད་དང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རླུང་དང་འཛིན་པའི་ས་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དུས་དང་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ནམ་མཁའི་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཏ་ལ་དང་ནི་ཨ་མྲའི་འབྲས་བུའི་ས་བོན་གྱི་སྦུབས་ཀྱི་གསེབ་ནས་འབྲས་བུ་ལྗོན་ཤིང་གི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གློ་བུར་བའི་འབྲས་བུའི་ལྷུགས་པའི་སྦུབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་མྱུ་གུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་རྐྱེན་དེ་དང་དེ་ཡིས་འབྲས་བུའི་ཆོས་མཐོང་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དུ་འཕེལ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་བདུན་པ་ལ་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་གོས་རུལ་པ་དྲི་མི་ངན་པ་ཅན་གྱིས་བཏུམས་པར་གྱུར་པ་ལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ཡིས་དོན་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲིབ་གཡོགས་ངན་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ན་གནས་པའི་ལྷས་དེ་དག་དེ་མི་དེ་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་

ཨ་ཕྱིར།

༄༅། །གཟིགས་ནས་ཞེས་པའོ། །གང་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་པའོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། ཐ་ན་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཞེས་པས་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཅི་སྟེ་མི་མཐོང་

ཞེ་ན་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཏུམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་གཟིགས་ན་ཡུལ་དང་དུས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །གཟིགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁམས་དེ་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བ

སྟེ་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་སྒྲིབ་གཡོགས་དམན་པ་དྲི་ངན་པ་ཅན་གྱི་གོས་ཀྱིས་བཏུམས་པ་དག་ལམ

ན་གནས་པའི་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་སྒྲིབས་གཡོགས་དེ་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་ལ་དོན་དེ་སྟོན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་གོས་རུལ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པས་བཏུམས་པའི་འཁོར་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་

གནས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་འདི་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་དེ་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གྲིབ་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དཔེ་བརྒྱད་པ་ལ་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར

མི་མོ་སྟེ་བུད་མེད་གཟུགས་ངན་ཞིང་མགོན་སྐྱབས་མེད་པ་འགའ་ཞིག་མགོན་སྐྱབས་མེད་པའི་ཁྱིམ་གྱི་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་པར་གྱུར་ལ་རང་གི་མངལ་གྱིས་མཚན་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་མངལ

ཀྱིས་བསྒྲིབས་པས་རང་གི་ལྟོ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་མིའི་བདག་པོ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པར་གནས་པ་ལྟར་དོན་ནི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་འཁོར་བ་ནི་མགོན་སྐྱབས་མེད་པའི་ཁྲིམ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་མས་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མངལ་དང་ལྡན་པའི་བུད་མེད་བཞིན་དུ་མགོན་དང་བཅས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་དང་བཅས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་ནི་བུད་མེད་དམ་དེའི་མངལ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ཏེ་དྲི་མ་བྲལ་ན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བུད་མེད་ལུས་ལ་དམན་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་གྱོན་ཅིང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་སའི་བདག་པོ་མངལ་གྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པས་མགོན་སྐྱབས་མེད་པའི་ཁང་པར་གཞན་གྱིས་བརྙེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཆོག་མྱོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བདག་རང་གི་ནང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མགོན་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མགོན་མེད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པ་གློ་བུར་བའི་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་སོ། །དཔེ་དགུ་པ་ལ་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ས་འདམ་ནང་གི་གསེར་ཞུན་མ་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་རྒྱུས་པ་སྟེ་མཛེས་པ། ཞི་བ་སྟེ་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲིབ་གཡོགས་སའི་རང་བཞིན་དག་ཅན། དག་མཐོང་ནས་གསེར་དེ་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་ནང་གི་གསེར་དེ་སྒྲིབ་པའི་ས་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་

༄༅། །དེ་སེལ་བའི་ཐབས་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་ཞེས་པའོ། །གང་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཁམས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་གློ་བུར་བར་ནི་གཟིགས་སོ། །གང་གིས་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ། །གཟིགས་པའི་བྱེད་པ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་བཟང་པོ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་སྦྱོང་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད། དཔེ་དོན་སྦྱོར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གསེར་འོད་འབར་བ་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་སའི་འདམ་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་པ་ཞེ་བ་སྟེ། དྲི་མ་མེད་པའི་གསེར་དེའི་རང་བཞིན་སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་རིགས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲི་མས་དག་པའི་གསེར་དང་འདྲ་བའི་དྲི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དེ་ནི་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས་གསེར་གྱི་དྲི་མ་སེལ་བས་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་འཆད་པའི་ཚུལ་བསྒྲུབས་པས་ཡིད་ལ་ཡོད་པའི་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། པདྨ་སྦྲོག་ཆགས་བུང་བ་དང་། །སྦུན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་བ། །འབྲས་ཤུན་གོ་རུལ་བུད་མེད་ཀྱི། །མངལ་དང་ས་ཡི་སྦུབས་ན་ཡང་། ༑ཞེས་པ་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེའོ། །སངས་རྒྱས་སྦྲང་རྩི་སྙིང་པོ་བཞིན། །གསེར་བཞིན་གཏེར་བཞིན་ལྗོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་སྐུ་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །བསྒྱུར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲིབ་བྱའི་དཔེ་ཡིན་ལ། དེ་

དག་གི་ཚིག་དོན་ནི་གོ་བར་སླའོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་སྟོབས་ན་གློ་བུར་བ་ཡིན་གྱི་དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་འབྲེལ་ལོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་དབྱེར་མེད་ཅིང་ལྡན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་མདོ་ལས། སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྒྲིབ་བྱའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཁམས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་རྨོངས་པའི་གཏི་མུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་དེའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དྲག་པོ་དང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལ་བག་ལ་ཉལ་གསུམ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་སེམས་ལ་ཡོད་པ་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོག་པའི་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ཆགས་སྡང་མངོན་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའམ་དེ་དག་གིས་བོན་ནོ། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དྲག

ཨ་བཞི

༄༅། །པོ་ནི་འདོད་པ་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཆགས་སྡང་མངོན་འགྱུར་བ་སྐྱེ་གཉེན་པོ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་བཤད་ཟིན་ལ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ནི་འདིར་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི་ནི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་གཉེན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་དང་པོ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བསྒོམ་པའི་ཤེས་པས་གཞོམ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐག་བསྲིང་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དག་པ་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྐྱེ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གསུམ་བསྒོམས་པའི་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དྲི་མ་རྣམ་པ་དགུ་ནི་པདྨའི་སྦུབས་ལ་སོགས་དཔེས་ནི་མཚོན་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ་དཔེས་ཉེ་བར་མཚོན་ན་རྟོགས་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དགུར་ངེས་པ་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་

405

པའི་སྙིང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབས་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་གཡོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དགུ་ནི་སྤྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ་ནང་ཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངམ་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དགུ་པོ་འདི། །མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །པདྨའི་སྦུབས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དཔེ་དགུ་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་པ་ནི། དྲི་མ་རྣམ་དགུ་པདྨ་ཡི། སྦུབས་སོགས་དཔེས་ནི་རབ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གསལ་བས་མ་བཀྲོལ་ལོ། །གཉིས་པ། སྒྲིབ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི་དྲི་མ་དགུ་པོ་འདི་དག་གིས་མ་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གང་ཟག་གང་ན་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དེའི་ལམ་ལ་སློབ་པ་དང་། བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་དག་ཞེ་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དང་པོ་བཞི་དང་དེ་ནས་གཉིས་དང་དེ་ནས་གཅིག་དང་དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་བྱིས་པ་ལ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དག་གི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དྲག་པོའོ། །ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལྔ་པའོ། །སློབ་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བདུན་པ་སྟེ་འདི་དག་ནི་དམན་པའི་གང་ཟག་གོ །མཐར་མ་ཕྱུག་པ་དང་མཐར་ཕྱུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའོ། །ཅི་སྒྲིབ་པ

༄༅། །འདི་དག་རྟེན་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་འདི་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཡོད་ཅེས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་ཡིན་གྱི་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་གཞི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་དེ་དང་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་ཆོས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་སོ་སོའི་ཆོས་མཐུན། སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་བྱ་དེ་དག་དཔེ་དང་གང་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་མཐུན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་པདྨ་མི་གཙང་བའི་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་གསར་པའི་ཚེ་མདུན་དུ་བྱུང་ན་ཡིད་དགའ་བ་དང་ཕྱི་ནས་རྙིང་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་འབྲས་བུ་འདོད་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་བའི་དུས་ན་དགའ་བ་དང་ཕྱིས་མི་དགའ་བ་པདྨ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྦྲང་རྩི་ལ་ཆགས་པའི་སྲོག་ཆགས་སྦྲང་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་ཏེ་མདུང་གཞན་ལ་རྡེག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་བག་ལ་ཉལ་ལས་ཀྱང་ཞེ་སྡང་མངོན་དུ་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་ན་རང་གཞན་གྱི་སྙིང་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་སྙིང་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྦུན་པས་བསྒྲིབས་པས་མི་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ་ལ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ངའི་སྦུབས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲིབས་སོ། །ཇི་ལྟར་མི་གཙང་བའི་ལུས་ལ། དགོས་ན་དྲི་ང་བར་བྱེད་པའི་མི་མཐུན་པ་སྐྱེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དྲག་པོས་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་

གནས་དྲུག་པའི་རྒྱུད་བླ་མ

རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་མི་གཙང་བ་དང་འདྲའོ། །ཇི་ལྟར་གཏེར་དུ་སྦས་པའི་ནོར་ནི་སས་བསྒྲིབས་པས་དེ་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པའི་མིས་གཏེར་མི་འཐོབ་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་རང་འབྱུང་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡིས་བསྒྲིབ་པས་མ་མཐོང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ལས་མྱུག་གུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པས་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་རིམ་གྱིས་གཙོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡིས་ཀྱང་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཞེས་པ་མཐོང་ལམ་དང་འབྲེལ་པ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་མཚོན་པ་ཉིད་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྟེ་རགས་པ་མཐོང་སྤངས་རྣམས་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་གོས་རུལ་ཞིང་རྙིང་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏེ་རགས་པ་ཟད་པའི་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དག་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་རང་ལ་ཡོད་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྒྲིབ་པས་བུད་མེད་ཀྱི་མངལ་སྦུབས་ཀྱི་དྲི་མས་དེ་ན་ཡོད་པའི་ས་བདག་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་མཚུངས་ལ་མངལ་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བ་དང་འདྲ་བར་དྲི་མ་དེ་དག་ལས་གྲོལ་བ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་སུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟེ། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ནི་ལུས་ལམ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །དག་པ་ས་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྤངས་ནུས་པས་གསེར་ལ་ས་འདམ་

༄༅། །ཚུར་ཟད་ཀྱིས་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཉེན་པོ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པའི་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཞོམ་ཞིང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་འདིར་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅིང་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་ས་བོན་སྤོང་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱིས་བག་ཆགས་སམ་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་གཉེན་པོ་
བརྟགས་པ་བ་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་ཡི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སློབ་པའི་ལམ་
མཚན་ཉིད་པར་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ནི། དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་པའི་གྲུབ་པོ། །གང་དག་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སེམས་པ་ནི་བློ་གྲོས་
དམན་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས། སྲིད་རྩེའི་བར་ཆད་བརྒྱད་ཟད་པ། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་། །དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་དགུ་ནི་པདྨ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པུའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་

ནམ་འོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒྲིབ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་ཆོས་སྐུ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དཔེ་ལ་སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་ངེས་པ་ཡོད་ལ་དོན་ལ་མེད་པས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པས་ཉེས་པ་དང་པོ་མེད་ལ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ངེས་པའི་ཆ་ནས་དཔེར་མི་ལེན་གྱི་མཚོན་དུ་གྱུར་ན། ཡིད་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་དཔེ་ཟླ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྒྲིབ་བྱའི་དཔེར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་དང་སྒྲ་ལུས་ཅན་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་མི་འདྲ་ཡང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པར་འདྲ་བས་དཔེར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དང་དོན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲ་བ་ནི་གང་ནའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྒྲིབ་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་གྱི་དངོས་པོ་དགོད། དེ་དག་དཔེ་དང་སྦྱར། དཔེ་དང་དོན་གྱི་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་འདིའི་རང་བཞིན་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རིགས་ཀྱང་སྟེ་དེ་ལྟར་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་དཔེ་དང་པོ་གསུམ་དང་དེ་ནས་གཅིག་དང་ཕྱི་མ་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རིགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ངོས

ཨུ་བདུན

༄༅། །གཞུང་། དེའི་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རྟོགས་པ་དང་། བསྟན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་སྟེ་གདོད་མ
ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་དམ་པའོ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐུའོ། །ཆོས་སྐུ་དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱུ་མཐུན
པ་ནི་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐུ་སྟེ་དེ་ལ་ཡང་ཟབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡེ་སྣོད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ
བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་བསྟན་དང་། །ཚིག་བཅད་ཆེད་བརྗོད་རྟོགས་པ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་བྱུང་དང་གླེང་གཞི་དང་། །ཤིན
ཏུ་རྒྱས་པ་སྐྱེས་རབས་བཅས། །གཏན་ལ་ཕབ་དང་རྨད་བྱུང་ཆོས། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེ་ལ་མདོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱུང་པར་གསུངས་པ་ནི་མདོའི་སྡེའོ། །དེ་ཉིད་དབུ་དང་མཐར་ཚིགས་སུ་བཅད་པས
གསུངས་པའི་དྲང་དོན་སྟོན་པ་ནི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའོ། །ཉན་ཐོས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བ་ལུང་སྟོན་པའམ། ཡང་ན་ངེས་དོན་སྟོན་པ་ནི་ལུང་བསྟན་པའོ། །རྐང་པ་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པར་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཚིགས

སུ་བཅད་པའོ། །གང་ཡིད་རངས་ནས་བརྗོད་པ་ནི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པ་བཅས་པའི་གསུངས་པ་ནི་གླེང་གཞིའི་སྡེའོ། །དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་ནི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའོ། །སྔོན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
བྱུང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའོ། །རྨད་པར་འཕགས་པ་དང་མཚུངས་བྲལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་རྨད་དུ་བྱུང་བའོ། །གང་དུ་ཕྱོད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བསྟན་པའི་སྡེའོ། །དེ་དག་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ནི་མདོ་དང་དབྱངས་
ཀྱིས་བསྙད་པ་དང་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་ལྔ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་ལ་མདོ་སྡེ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པ་
ནི་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གླེང་གཞི་དང་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་སྐྱེས་པའི་རབས་དང་བཞི་ནི་གཉིས་ཀའི་འདུལ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྡོམ་གཉིས་ཉན་ཐོས་དང་ཁྱིམ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཆོས་མཐུན་ནི། རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐུ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་ནད་པའོ་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མ་དམིགས་ཤིང་མེད་པས་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་པདམའི་ནང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་

༄༅། །ཀ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་བྱ་ཕྲ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་སྣང་རྩེ་མངར་བར་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་འབྲུ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྨན་པའི་སྦྱབས་ནས་སྙིང་པོ་ནས་དང་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཕྱུང་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་སེམས་ཅན་
མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ལས་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྟག་ཏུ་ཀུན་སོང་འདོད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་ཀུན་སོང་འདོད། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་རྣམས་ཀུན་སོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀུན་སོང་། །ཞེས་
སོ༔ ༔གཉིས་པ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མ་དག་པ་དང་དག་མ་དག་གཉིས་ཀ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བཟང་ཞིང་དགེ་བ་དང་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས
རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་གསེར་གྱི་གཟུགས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ངོ་བོ་བཟང་ལ་དྲིམས་དག་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གསེར་གྱི་དཔེ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་

ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གཞི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པ་བསྒྲུང་བམཛད་དེ། བདག་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པར་
རྟོགས་སོ། །བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས
པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དབྱིངས་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པས་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་སེམས་ཅན་དང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ཏེ་དྲི་མ་མ་དག་པ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་རྟོགས་ལ། དག་པ་ན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་
ཐམས་ཅད་ལ། །ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་རིང་མིན་ཉེ་བའང་མིན། །འགྲོ་མིན་འོང་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། །
ཉོན་མོངས་གཟེབ་གྱུར་འདི་ཉིད་ལ། །མཐོང་བ་དང་ནི་མ་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཆོས་མཐུན། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག

༄༅། །པའི་སྐུ་གསུམ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ས་འོག་གི་གཏེར་རྟོལ་བསམ་བསྒྲུབས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འབབ་རྟོལ་གྱིས་གསར་དུམ་བསྒྲུབས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་དང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་པའི་ཤིང་སྐྱེས་བུའི་རྟོལ་བའི་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་བུའི་རྟོལ་བའི་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་བླང་པ་སྟེ་སྟོམ་ནུས་པ་ཙམ་པོ་ལས་ཕྱིམ་ནུས་པ་མཐུ་ཙམ་དུ་བྱས་པས་མཆོག་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། །དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པ་སྟེ་སྔོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །ཁམས་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གང་ལགས་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྙིང་པོའོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སླད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་བྲལ་མི་ཤེས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་གཞི་དང་རྟེན་ལང་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བྲལ། ཤེས་

པ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འང་གནས་དང་གཞི་དང་རྟེན་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡོད་ན་ནི་འགྲོ་ཀུན་དང་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་བརྟེན་ཞིང་དེས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མཆིས་ན་དེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་ཚིག་གིས་བཏགས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །མྱ་ངན་འདས་པ་འང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡོད་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོ་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་ལ་དེ་ལས་དེའི་ཐབས་ལ་ཞུགས་ནས་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་སྦྱངས་པ་ན་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མ་མཆིས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་འང་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སྨོན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངེས་པ་དང་། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་འདི་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཁམས་སམ་རིགས་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གང་ལས་འབྲས་བུ་སྐུ་གང་ཐོབ་ཅེ་ན་དང་པོ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སྐུ་ནི་དང་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་སྟེ་སྤང་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་ན་དེའི་དྲི་མ་སྦྱངས་པས་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གནས་གྱུར་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་

དགུ་བཅུ་ཐམ་པ

༄༅། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདིར་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུའམ་དོན་ཏོ། །ཞེས་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ་སྔར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡོད་ན་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྐུ་འབྱུང་དུ་རུང་ལ་སྔར་རིགས་མེད་དེ་མེད་ན་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བས་ཕྱིམ་སྐུ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་ཡི་རྒྱུར། །རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱུ་རྣམས་ཐུགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས། དེས་ན་གནས་གྱུར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱིམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པ་སྟེ་ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་བསྒྲུབས་ཤིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ཇི་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་བསྐོང་བ། །དེ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་སྨོན་ལམ་གྱིས། །དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐུར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛད་པ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་སྐུ་རང་བྱུང་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྐྱེན་གྱིས

གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྟོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གླིང་བཞིའི་འབྱོར་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་བློ་ངོར་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་ལས་བྱས་པའི་བཙོས་མའི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔེ་ལྔ་གམ་ལྔས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཆོས་ཉིད་ཚད་མར་བྱས་ནས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་དགུ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་གསུམ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུ་མཐུན་པར་ཟབ

༄༅། །པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བར་སྟོན་པ་གཉིས་དང་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་ནི་འབྲས་བུའི་ས་ན་ཡོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་པ་ནི་གསུང་རབ་གཉིས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་། སྐུ་གཉིས་འབྱུང་བའི་བདག་པོ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་དྲི་མ་གློ་བུར་དག་པ་ན་དེའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་ལ་གསུང་རབ་གཉིས་དང་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི་རྐྱེན་གྱིས་རིགས་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུལ། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དད་པས་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་རང་བྱུང་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་གཞིའི་དུས་སུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུམ་བསྒྲུབས་པར་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་རང་བྱུང་ཡིན་ལ་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟོགས་པ་རང་བྱུང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རང་བྱུང་སྟེ། ལུང་ལས། ང་ལ་སློབ་དཔོན་འགའ་མེད་དོ། །ང་ནི་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་སྟེ་ཞེས་པ་ཁམས་དེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཤཱ་

རིའི་བུ། དོན་འདི་ནི་རེ་ཤིག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའམ་ལྟ་བའམ་བརྟག་པར་མི་ནུས་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པས་རྟོགས་
པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དོན་དམ་པ་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྨྲོས་པའི་མངོན་དུ་མི་རྟོགས་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་རང་འཕགས་
པ་དང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་གསལ་བཞག་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བློའི་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བ་མིག་མེད་པས་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལས། མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་
སྟེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གཙང་བ་དང་། བདག་དང་བདེ་བ་དང་། རྟག་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་བསྒོམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ

༄༅། །སེམས་དཔའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མི་རྟོགས་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་འདི་ནི་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྷུང་བ་
རྣམས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཡང་གང་དག་སྔར་ཡོད་པའི་ཆོས་དུས་ཕྱིས་
རྒྱུན་ཆད་ཅིང་ཞིག་པ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཛིན་པ་དང་། གང་དག་གང་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་སྟེ། བླ་བ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྒྱལ་བའི་
སྲས་པོ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇིག །སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོང་ཡེ་སྟོང་པ་སྟེ། །ཉི་ཚེའི་སྟོང་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །མཁས་པ་བྱིས་པ་དག་དང་རྩོད་མི་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པའི་
ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་བྱ་ཁམས་ཀྱི་གནས་ལུགས། རྟོགས་པ་བློ་ཡི་འཇུག་ཚུལ། མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། །ཁམས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལ་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་པ་སྔར་ཡོད་སྤང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་བཞག་
པར་བྱ་བའི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱུབ་བྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་གསལ་བཞག་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དག །འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བ་གང་ཟག་དང་

ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་དོན་དམ་པ་བསལ་བར་བྱ་བ་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་བསལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པ་དང་། གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་ཅེས་པ་སྤོབས་ལ་སོགས་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཡེ་ནས་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་ཞེས་པ་དང་། བླ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྒྲིབ་པས་སྟོང་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་གཏོང་བར་བཤད་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པ་སྒྲིབ་པ་བདེན་པའི་སྟོང་པས་སྤང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་འདོགས་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ལྟ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་སྐུ་རྟོགས་པ་ཡང་ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲིན་གྱི་བར་ལ་ཤར་བའི་ཉི་མའི་འོད་ལྟར་རྒྱ་ཆུང་སྟེ། མདོ་ལས། སྤྲིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་བློ་གྲོས་ཅན། །བློ་མིག་དག་པའི་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ

༄༅། །ལུགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་གང་དག་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །འོག་ནས་ཀྱང་། བཅས་པའི་ཁྲིམ་ན་བུ་རྐྱང་གིས། །ཉི་
མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་བསལ་བཞག་གི་མཐའ་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་ཁམས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ལས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་ལམ་དུ་སྒོམ་སྤང་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་དེ་ལ་དྲི་མ་སྤར་
ཡོད་པའི་རང་བཞིན་བསལ་དུ་མེད་དེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འབྲལ་དུ་རུང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་གིས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་སྣར་མེད་བཞག་པར་བྱར་མེད་དེ་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་མིན་ཞེས་པ་གདོད་མ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེར་ཡོད་པ་བྲལ་ཤེས་པ་
ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་བྲལ་མི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པར་ནི་མི་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོངས་

པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དྲི་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་དང་དེར་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྲིན་དང་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་རྫུན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ
འགགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་གསུངས་ནས་ཡང་རྒྱུད་བླའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཁྱབ་པར་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས་ཞེས
པ་དེ་དག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལ། ཉེས་པའི་སྐྱོན་ལྔ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གི་ཉེས་པ་དེ་སྤང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་སོ། །སྐྱོན་ལྔ་པོ་གང་ལ་ཡོད་ཅེ
ན་གང་དག་ལ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་ལའོ། །སྐྱོན་ལྔ་གང་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་མ་ཤེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་གེགས་བདག་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སྙམ་དུ་སེམས་ཞུམ
པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གེགས་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྙས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གེགས་སྒྲིབ་པ་གློ་བུར་བ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡིན་པར་འཛིན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས
པ་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་། ཕན་སེམས་སྐྱེ་བའི་གེགས་བདག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དུ་བདེན

༄༅། །གཉིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདིར་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་སྟེ་ངོ་བོ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་བཤད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་སྤྲིན་དང་འདྲ་བའོ། །བྱ་བའི་ལས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློས་བསྐྱེད་ཅིང་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ཤིང་ཡང་དག་པར་མེད་པས་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་བརྫུན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་སྦྱོར་བསྟན། རྣམ་གཅོད་དང་། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་གསུམ་དུ་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་སླར་ཡང་བླ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན། རྣམ་གཅོད་ལ་ཉེས་པ་ལྔ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་

རོ༑ ༑རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ནི་འདིར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་གློ་བུར་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྒྲིབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྲལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་ལས། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་ཞིང་དགོངས་པ་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྐལ་བ་མི་དམན་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གཞན་ནས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ལ། འདིར་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡང་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། འདི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དགོས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱུར་མི་རུང་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དགོས་པས་དགོངས་གཞི་དེ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ནི་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བ་ཡིན་ཞེས་དགོས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་པས་དགོངས་གཞི་ཟབ་མོ་དང་མདོའི་དོན་གཞན་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་དགོས་པ

༄༅། །བརྗོད་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་དགོས་པར་མེད་པ་གང་ཞིག་ཡོད། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་མ་བཀག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ན་དེ་ཡང་བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་ན་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྐུ་འབྱུང་དུ་རུང་བས་གནས་གྱུར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པ་ནས་རྟག་ཅིང་བརྟན་ལ་ཐེར་ཟུག་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་ངེས་པར་མི་འབྱུང་པ་ཞིག་ན། ཞེས་པ་དང་། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་ཡང་གསུང་རབ་ནང་འགལ་བར་སྣང་ན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་འདི་དག་ནི་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ༔ ཀཱལ་ཏེ་མདོ་གཞན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་དབུམ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རིགས་པས་དཔྱོད་བཟོད་པའི་དོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དྲང་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། འདི་ལྟར་དྲིམ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པ་དང་
ཡོན་ཏན་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པའི་ཁམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་མ་ཐོས་པས་བདག་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་དམན་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་བརྙས་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་མི་ནུས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་མི་ནུས་
སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ནི་ཞུམ་པར་འགྱུར་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་གང་ཟག་གང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྐྱེས་པས་སེམས་ཅན་
གཞན་རྣམས་ལས་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་པས་མཆོག་ཡིན་ཞེས་སྙེམ་ཞིང་ཁེངས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་རུང་གི་ཁམས་མེད་སྙམ་དུ་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་བརྙས་ཤིང་བདག་བྱང་
ཆུབ་ལ་དགོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ཏེ། ཡང་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་རུང་གི་ཁམས་མེད་པར་སེམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་ལ་དེས་ན་ཡང་དག་མིན་པ་སྟེ་དྲིམ

༄༅། །རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་གདོད་མ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པ་ནི་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་
ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཡང་དག་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྣང་བ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བཅོས
མ་ཡིན་ཞིང་གློ་བུར་དུ་སེམས་ལ་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གློ་བུར་བའི་དོན་རྒྱུ་མེད་ལ་མི་བརྗོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྔ་མའི་ཉེར་ལེན་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བག་ཆགས་དང་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་ལ་བརྗོད་
དོ༑ དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྟེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་བདག་མེད་པའི་ཞེས་པ
སེམས་དྲི་མ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་འདེབས་པས་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པའི་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ལ་དགའ་བས་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་

གིགས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ལྔ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་སྤངས་པའི་དོན་དུ་ཁམས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་བཤད་པ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས་ཕན་ཡོན་ལྔ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་ལ་ཁམས་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་དེ་དྲིམས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་སྤྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་གུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་ཐོས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ནི་རང་དང་གཞན་ལ་བརྩེས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་གདོད་མ་ནས་ལྡན་པ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསལ་བཞག་གི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པར་མཚུངས་པར་རྟོགས་ནས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འགྲེལ་པ་ལས་ཁམས་དེ་ལྟར་འཕགས་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ན་བྱིས་པ་ལ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་མ་བཏབ་པོ་ཞེ་ན། བྱིས་པས་ཁམས་མངོན་སུམ་དུ་མི་

ཀ་བཅུ

༄༅། །རྟོགས་ཀྱང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་ལ། ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་དགོས་པ་ཡང་བྲིས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ཁམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པར་རྣོལ་བའི་ལན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཡང་འབྲེལ་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའམ་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅེས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའི་བཤད་པའོ།། ༈ །།གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། མཆོག་གི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་དོན་དགོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྤྱི་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལ་མཆོན་ན། ཇི་སྲིད་སྲིད་པ་ཐམ་པའི་རྟེན་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་བར་དུ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པར་འདོད་ཀྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས། འཕགས་པ་མིན་ཡང་ཐམ་དང་། ཉན་པ་དང་ནི་ཆོས་སྨྲ་དང་། སྐྱེ་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་རྡོ་རྗེའི་གདན་དུ་སོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་རྩྭ་བླངས་པའི་སྟན་ལ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གི་ངང་ལས་བསྐྱེད་དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས

པར་འདོད་དོ། །དེ་ཉིད་ལས། སྨོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པ། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་གྲོང་ཁྱེར་རྩ་མཆོག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཅིང་
དེའི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པའང་ཡིན་ཏེ་ཞབས་ལ་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་ཟུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྔོན་གྱི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་ཤིང་ས་ལ་ཟུང་གི་ཚལ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མ་མེད་
པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་མེད་དེ་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་སྲས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ལ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའི་དོན་དུ་དྲི་ཟའི་ཆ་བྱད་དུ་
མཛད་པ་དང་། གསེར་སའི་རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་ད་འདུལ་བའི་དོན་དུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཆ་ལུགས་སུ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་
ངེས་དོན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པའི་དོན་ལྟར་ཚོགས་ལམ་པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ
ལས༔ འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་དེ་ཇི་སྲིད་སྐྲའི་རྩེ་མོས་བཟུང་བའི་ཚད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་འདུག་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་ཞེས

༄༅། །གསུངས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་མ་བྲལ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་སོང་སྟེ་བདུད་ཀྱི་སྡེ་ཕམ་པར་མཛད་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ནས་སྐུ་ལ་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་ཟུག་པ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཐབས་མཁས་པས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་དག་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཅུ་བསྟན་པ་འདི་དག་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་མདོ་ལས། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཟད་དང་། །བསོད་ནམས་ཀུན་གྱིས་མངོན་འཕགས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་སྟོན་མཛད་པ༑ ༑འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །སྡིག་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་སྤངས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྗེས་བཟུང་ཕྱིར། །ལས་སྤངས་པ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྟན༑ ༑ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལས། ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་ཤིང་། །སྤང་བྱ་སྤངས་ཤིང་མངོན་སུམ་བྱས། །བསྒོམ་བྱ་དག་ནི་བསྒོམ་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་དང་སངས་རྒྱས། །ཞེས་སོ། །ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་སྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་རྟག་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་ལེགས་འོངས་སྤྲང་པོར་གྱུར་པ་ཞུམ་པ

གསལ་བའི་ཕྱིར་སྣང་པོའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་མངའ་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་དེ་དང་དེ་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་ལ། །
སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་པར་སྟོན། །ཅེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། རྟག་ཅིང་བརྟན་ལ་ཞི་བ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ། །ཀྲུལ་བས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པར་བསྟན། །ཞེས་སོ། །ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུང་པོ་མཐའ་དག་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ལྷག་མེད་ནི་མི་སྲིད་ཅིང་སྤངས་བྱའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མངོན་པར་
སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཐུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་ཡང་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དག་ལས་བདག་ཅག་གནས་པའི་གླིང་འདིར་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་འཛམ་བུའི་གླིང་གཞན་དུ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ན་གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་དུ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལས། སྔོན་གྱི་ལུས་རྗེས་འབྲེང་པའི་ཕྱིར། གཅིག་མིན་
མང་པོ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་པས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་ཐ་དད་ན། ཞིང་ཁམས་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་དུ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་

༄༅། །ཅིང་། སྐྱབས་མེད་དེ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གླིང་འདིར་བྱོན་ལ་གཞན་དུ་མི་འབྱོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འང་སངས་རྒྱས་བྱུང་མོད་ཀྱི་དེ་
དག་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། འདིར་བྱོན་པ་དང་རྣམ་དབྱེ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་དུས་དང་། གནས་དང་། མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སློབ་
དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་སྲས་པོ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པས་དཀའ་ཐུབ་མཛད་པ་ཡན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲུལ་པས་འདིར་སངས་རྒྱས་
པར་བསྟེན་པའོ་ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དག དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བསྐལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྔོན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཤཱཀྱའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སུན་འབྱིན་པར་མཛད་དོ། །དུས་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་ཐ་བའི་སྐུ་འོག་མིན་ན་མེད་ན་དེར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་
ལ༑ ཡོད་ན་འདིར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སྤྲུལ་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་དེ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་නོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་མཛད་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ

ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྟོན་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་རོལ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་བཞེད་དེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཞིང་ཐ་དད་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་རྡུལ་རྣམས་བདོག་པ་ཇི་སྙེད་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་བ་དེ་སྙེད་དོ། །འོན་ཀྱང་གསང་བ་འདི་ནི་གཞན་ལ་བསྙད་བགྲིམ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་བོ་ནི་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ས་བཅུ་པ་ལ་འོག་མིན་དུ་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བའི་རྗེས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱངས་བྱ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དེའི་ཚེ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་ནུས་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ནི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཤིང་གནས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། ཡང་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རིགས་པས་ཐོགས་མ་ཉིད་དུ་ཐོབ་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ལྟ་བསྒོམས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོགས

༄༅། །ཡིགས་པར་བསགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཕྲ་མོ་བཞིག་པར་དཀའ་བ་བཤིག་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ས་དེའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་གནས་སུ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། འོག་མིན་སྟུག་པོ་ཉམས་དགའ་འདི། །སྟུག་པོའི་ཞིང་ཁམས་འཇིག་མེད་པ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་པར
ལོངས་སྤྱོད་རྫུལ་འདི་འབྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལས། གནོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་པའི། །འོག་མིན་གནས་ནི་བཟང་པོ་རུ། །རྫོགས་པ་དང་བྲལ་རྟག་ཏུ་སྦྱོར། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམ
པར་སྤངས། །སྤོབས་དང་མངོན་ཤེས་དབང་ཐོབ་ཅིང་། །དེ་ཡི་ཏིང་འཛིན་གྱུར་པ་ཡི། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྲུལ་པ་པོ་ནི་འདིར་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པ་དང་། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པས་འཆི་བསླུའི་ཤེས་བརྗོད
ལས༔ དཔལ་ལྡན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་ཐུགས་རྒྱུད་ཅིང་། །དགའ་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་གནས་སུ་དོན་མཛད་ངོར་ནི་དམ་པ་ཏོག་དཀར་གྱུར། །དེ་ནས་འདིར་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཤཱཀྱའི་ཏོག་གྱུར་གང་། །འཆི་བདག་ལས། རྒྱལ་བ་སྒྱུ་མའི་སྐུར
སྟོན་དེ་ནི་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་གཙང་མའི་སྟེང་མ་ནི་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤངས་པའི་སྟེང་ན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་གཞན་ཡོད། འོག

མིན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གཞུང་མ་མཐོང་ལ་དེའི་སྟེང་ན་གནས་གཞན་ཡོད་ཀྱང་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་བཤད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་གནས་སུམ་བཤད་དོ། །དེས་ན་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་དུ་ཡིན་ཞིང་འཇིགས་པ་ལ་བརྟེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ་སྡུག་པོ་བཀོད་པ་ནི་མི་འཇིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨན་འབྱིན་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཇེད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནང་དུ་ཆུད་པ་ནི་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནང་དུ་ཆུད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཡེ་ཤེས་གང་ཆེན་མཚོའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་ན་གནས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གང་ན་བཞུགས་དེ་ནི་སྡུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་གནས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ན་གནས་པའི་
དུམ་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གནས་གཙང་མའི་འོག་མིན་གྱི་གོང་ན་འོག་མིན་གཉིས་པ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཤེས་བྱེད་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་བཤད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཞེས་སྨན་འབྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་བ་རང་གི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་གྱི་གནས་གཞན་དུ་འཕོས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་འཇིག་པ་ལ་བརྟེན་པས་མི་རྟག་ཅེས་པའང་སྣང་

438

༄༅། །ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ནི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ནི་དེ་དག་ལ་ཚཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་དཀའོ། །དེ་བས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཞིང་དང་འཁྲིན་ལས་ཀྱི་ཚད་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་མི་ནུས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཏེ། མདོ་ལས། ནམ་མཁས་ཇི་སྙེད་ཁྱབ་གྱུར་པ། །སྐུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྙེད་ཁྱབ། །སྐུ་ཡིས་ཇི་སྙེད་ཁྱབ་གྱུར་པ། འོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྙེད་ཁྱབ། །ཅེས་པ་དང་། དབུམ་འཇུག་པ་ལས། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པར་འཇུག་པ་ཡིས། །རྟུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁས་གཏུག་འཇིག་རྟེན་དང་། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྟུལ་བསྟན་མོད། །རྟུལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་ཕྲ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་མི་འཇེད་ཀྱི་ཞིང་འདིར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་མངོན་པར་འཚང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཕྱིན་དེར་འཚང་རྒྱ། གཙང་མའི་གནས་གཞན་སྤངས་ནས་སུ། །འོག་མིན་ཞེས་བྱ་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། སྤྲུལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལས། དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེར་ས་བཅུ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་

དེ༑ སངས་རྒྱས་པ་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲི་མ་མེད་པ་མངོན་པར་ཤར་བ་ན་ཆུ་དང་བཅས་པའི་སྣོད་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། འདི་ཉིད་ལས། དག་ལས་རིང་དང་ཉེ་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །དོན་དུ་ན་གང་དུ་དྲི་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཅིང་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་འོག་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཐ་དད་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བསྟོད་པ་ལས། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་དང་། །འོག་མིན་དེ་ཉིད་རྣམ་མཛེས་པ། །ཤེས་པ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འདྲེས་པར་གྱུར་ལ་བདག་སྨྲའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་ལས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར༑ གནས་ལ་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །སྨོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེངས་པས་ན། །དེ་ལ་གདགས་པ་ཐ་དད་འབྱེད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ས་བཅུ་པར་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་པས་སྤངས་བྱ་དྲི་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་པ་མཐར་ཐུག་པར་གནས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ས་བོན་དུས་རིང་རྟག་ལྡན་པ། །སྤོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་རྣམ་པ་ཀུན་

ཕྱི། རྒྱུད།

༄༅། །ཕྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཞིང་། །གནས་གྱུར་ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་ལྡན་པ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད། དེ་ནི་མི་རྟོག་ཤིན་ཏུ་རབ་དག་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱིས་འཐོབ། །ཅེས་པ་དང་། བསྟོད་པ་
ལས༔ སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནས། །སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་འཛིན་པ། །གནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་
དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡོད་མེད་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་སུ་བསྙད་ཀྱི་སྔར་བྲི་ཕྱིར་ཡོད་རང་བཞིན་པ་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱན་ལས། སྔོམ་ཕྱིམར་ཁྱིད་མེད་ཀྱང་། །སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མེད་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་
འདོད༔ རྟག་པམ་ཡིན་མ་དག་མིན། །ཞེས་པ་དང་། བསྟོད་པ་ལས། ཤེས་དང་མི་ཤེས་པ་དག་ལས། །ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ཐམས་ཅད་དེ། །རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཅིངས། །བདག་ཉིད་ཤེས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་རིང་མིན་ཉེ་
བའང་མིན། །འོང་མིན་འགྲོ་བམ་ཡིན་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་གཟེབ་གྱུར་འདི་ཉིད་ལ། །མཐོང་བ་དང་ནི་མ་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། འདིར་ནི་མྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད། །དྲི་མེད་པར་སེམས་གྱུར་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པའི་སྐུས་མངོན་དུ་མཛད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་མཉེས་ཞེས་བརྗོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྲེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགགས་པ་མེད། །སེམས་འགག་པ་དེ་སྐུའི་

མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་གཉིད་མཐའ་དག་སངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དབུ་མའི་སྙིང་པོ་ལས། མི་རྟོག་ཕྱིར་ན་གང་ཞིག་ལ། །གྲོ་སྐྱེ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་དངོས། །རྣམ་རྟོག་ཉིད་ནི་སངས་ཕྱིར་དང་། །རྟོག་པ་མེད་པས་རྒྱས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བསལ་བཞག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་། ཆོས་རྣམས་བསལ་དང་གཞག་མེད་ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་གཤེགས་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་སོ། །དེར་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པས་མཛེས་པར་རྟོགས། ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པས་མ་ལུས་པར་རྟོགས་ཤིང་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པས་སླར་མི་ལྡོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་མཛེས་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པས་མ་ལུས་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ། རྟོགས་བྱ་བརྟན་དང་མ་ལུས་དང་། །མཐར་ལྡང་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །རྟོག་མེད་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིས། །བདེ་གཤེགས་ཕྱིར་ན་བདེ་བར་གཤེགས། །ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་ལྡན་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་དེ་བཞིན། །གང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས

༄༅། །བཅོམ། །དེ་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བཤད། །ཅེས་པ་དང་། དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །དབང་ཕྱུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། །དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་གྱི་དངོས་པོ་དགོད། དེ་དག་སྦྱོར་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དྲི་མ་དང་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་བར་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་པར་གནས་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཁམས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་གློ་བུར་བས་ཀྱང་དག་པ་ནི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་བྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་གཡོག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་དགོས་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་སྦུབས་ལས་གྲོལ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཡང་དགོས་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཁམས་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཐོབ་པ

ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུང་བས་རྒྱུ་འདིས་ཐོབ་པས་ན་ཐོབ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་རང་ཉིད་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི་རང་གི་དོན་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་གཞན་དོན་གཉིས་ནི་བྱེད་ལས་སོ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དེའི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་ལྡན་པའོ། །ཟབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འཇུག་པའོ། །བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པོ་དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་རྟག་པའོ། །དེ་ཉིད་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡོམ་ལ་ངོ་བོ་དག་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་དེའི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལྡན་པ་དང་། སྐུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་དང་དེ་དག་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྟག་པ་དང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམ་པར་གནས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོར་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་གཉིས་ལྡན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་

ཕྱི། ཞི

༄༅། །པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་ནི་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་རྟོགས་པ་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བ་སྟུག་པོའི་སྒྲིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་པའོ། །སྒྲིབ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་པ་མེད་པས་གློ་བུར་གྱི་ཞེས་པའོ། །གློ་བུར་རྣམ་གཞག་ནི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྱུར་པའི་སྤངས་པ་དང་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་དང་རྒས་པ་དང་བྲལ་བས་རྟག་ཅིང་བརྟན་ལ་གཡུང་དྲུང་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ནི། དྲི་མ་གློ་བུར་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་མཐོང་བསྒོམ་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་གང་དུའང་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཅེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཅེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བསྒྲིབ་པས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། དེ་དག་བཤད་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་སྒྲིབ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ལ

ཡོན་ཏན་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པས་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་ཅིང་དབྱེར་མེད་པར་འདྲེས་པ་ཅན་གྲངས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་ནི་རྡུལ་གྱིས་གྲངས་ལས་འདས་ཤིང་ཚད་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འཇོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེར་སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མཐུན་པ་གང་གིས་འཇོག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དང་པོ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལས་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ། རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་མཐོང་སྒོམ་ན་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འབྲས་བུའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆུ་དང་ལྡན་ཞིང་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པའི་པདྨ་ཁེབས་པའི་མཚོ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྒྲ་གཅན་གྱི་ཁ་ནས་ཐར་བའི་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུར་ཞེ་སྡང་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནི་གཏི་མུག་གི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་སྣང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན

༄༅། །དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པ་འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། དཔེར་ན་པདྨའི་སྦུབས་ལས་འཐོན་པའི་ཐུབ་པ་ཁྲུ་མཆོག་ཅེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། སྦྲང་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྲང་རྩི་དང་། སྦུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་སྙིང་པོ་དང་། ས་འདམ་དང་བྲལ་བའི་རིན་ཆེན་གསེར་དང་། ས་འོག་ནས་ཕྱུང་བའི་གཏེར་དང་། ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྗོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དང་། གོས་རུལ་པ་དང་བྲལ་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་ནི། མང་ལ་ན་བཙས་པའི་སའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷན་ལྷིན་དང་བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པ་བསམ། ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ། ཤེས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆུ་དང་ལྡན་པའི་མཚོ་དང་སྒྲ་གཅན་ལས་ཐར་བའི་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་དག་པ་ནི་མདོར་ན་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ངེས་པར་ཐོབ་པ་དེ་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསམས་པར་བྱས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་འདོད་

པའི་འདོད་ཆགས་རྡུལ་དང་འདྲ་བ་ནི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་གདུལ་བྱ་ནི་རྒྱུད་པདྨ་དང་འདྲ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཆུ་ནི་འབབ་ཅེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མ་གཡོས་པར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་
དེ་པདྨས་ཁེབས་པའི་ཆུ་དག་པའི་སྙིང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་སྡང་སྒྲ་གཅན་ལྟ་བུ་ལས་གྲོལ་བས་སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཞེ་སྡང་ལས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཟླ་བ་ཉ་
བ་གཟའ་ལས་ཐར་བ་བཞིན་ནོ། །གཏི་མུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ལྟ་བུ་ལས་གྲོལ་བས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བློའི་མུན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་གཏི་མུག་ལས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཉི་མ་སྤྲིན་ལས་གྲོལ་བ་
བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོའི་རོ་ནི་སྦྱིན་
པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་པའི་ཤུན་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་སྦྲང་རྩི་དང་འབྲས་བུའི་སྙིང་པོ་བཞིན་ནོ། །དྲི་མ་རང་བཞིན་དང་གློ་བུར་བ་གཉིས་ཀས་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་
ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་གསེར་དང་གཏེར་དང་ལྗོན་པ་ཤིང་བཞིན་ནོ། །རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱིས

༄༅། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་སྐུ་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། །སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་སྤངས་པའོ། །ཁྱབ་པ་ནི་རྟོགས་པ་སྟེ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་འདུས་མ་བྱས་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲོལ་བས་བརྟན་ཞི་རྟག་པ་འཕོ་བ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོན་པས་སྟེ། དེ་ལ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི་གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་རྟེན་ནམ་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ན་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་དོན་ཞེས་པ་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཤད་པ་འདི་ལྟར་མིག་གིས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་དོན་ལྟ་བ་དང་། རྣ་བས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བཟང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་མི་

འདྲེས་པས་གཙང་མ་ཉན་པ་དང་། སྣས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་འཆལ་བའི་དྲི་མས་མ་གོས་པས་གཙང་མ་མནོས་པ་དང་ལྕེས་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དམ་པའི་ཆོས་བདུད་རྩིའི་རོ་མྱོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་རེག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་ན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞིབ་མོར་བསམ་པས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མཛད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་དོན་ནི། མདོར་ན་སློབ་ལམ་གྱི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོའི་ལས་སུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གྲོལ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བའི་སྐུ་ནི་ཞེས་པ་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྤོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་སྟེ་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་ནི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་རེ་རེ་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐུ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་གཉིས་ཀ་ཡང་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་བཤད་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐུ་ནི

༄༅། །ཟག་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟད་པས་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་དང་དུས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། འཇིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །འདི་ལྟར་དགག་བྱ་འཇིག་པ་ནི་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་སྐྱེ་རྒས་པ་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྐྱེ་ན་བ་དང་ཆད་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་བཞིའོ། །སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་རྟག་པ་དང་འཕོ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ལ་སྦྱོར་བསྟན་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་བློ་ངོར་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་བརྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་གྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོད་ན་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཚོར་བ་དང་རོ་མྱོང་པ་དང་རེག་བྱ་ལ་རེག་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ནི་རྟོགས་ལ་ནམ་མཁའ་མེད་ན་དེ་དག་མི་རྟོགས་པས་རྒྱུ་ཡིན

འཇིག་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དག་སྐྱེ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྐྱེན་བྱེད་ན་འབད་རྩོལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་བས་སོ། །གང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཁམས་དང་ལྡན་པའི་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་དོན་ཞེས་པ་ཡུལ་ལོའོ། །ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་ལ་བྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བལྟ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པས་རྟག་པ་དང་རྒ་བ་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་ན་བ་མེད་པའི་ཞི་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པས་གཡུང་དྲུང་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་ཡུལ

༄༅། །དུས་ཀུན་ཏུ་ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་ལ་སོགས་པ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་རྟུབ་པའི་རེག་པ་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ན་མངོན་སུམ་དུ་བྱུར་མེད་པས་བལྟུར་མེད་པ་དང་རྟགས་ལས་དཔག་པར་མི་ནུས་པས་བཟུང་དུ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་དགེ་བ་དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་དྲི་མ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བརྗོད་པ་དང་། གཉེན་པོས་ཐོབ་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐུ་དག་གིས་རང་གི་དོན་བསྟན་ཏེ། རང་ཉིད་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་གིས་གཞན་གྱི་སྐུ་བསྟན་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལས་འཕྲིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་དེ་ལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཟབ་པ་དང་། རྟག་པ། བདེ་བ། ཡེ་ཤེས། སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།། དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་རོ། །གང་གིས་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པ་སྟེ་དཔེ་མཚོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་གང་གིས་རྟོགས་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད

ཐམས་ཅད་ཀ་པའི་ཤོད་ཕྱི་ཞ

མཁྱེན་པ་པོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །བྱིས་པས་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་པའི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སངས་རྒྱས་དེ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སྤྱོད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མ་མྱོང་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱིས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པས་རང་མཆོན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པས་ཀྱང་རང་མཆོན་ཅུང་ཟད་ཙམ་རྟོགས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་རྟོགས་ཏེ་དཔེར་ན་བཙས་མ་ཐག་པའི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་བུ་ཆུང་གིས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཅུང་ཟད་མཐོང་གི་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟགས་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་རྟག་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་འགགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་ན་བརྟན་པ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་འགག་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་ཞི་བའོ། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་གཡུང་དྲུང་ཡིན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བདེ་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ནི། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས

༄༅། །པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་མ་གང་ཡང་བློ་ཡུལ་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་སྤངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་པའི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་བྱིང་རྒོད་གཉིས་མེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟབ་པའི་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་དག་པར་ནམ་ཚོན་སུམ་གྱིས་ལྷུར་མེད་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློས་རང་བཞིན་གང་དུའང་གཟུང་དུ་མེད་དེ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐུའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ངེས་བཟུང་བ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཛད་དེ། རང་དོན་དམ་དམ་པའི་ཆོས་སྐུ་དང་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའོ། །རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །

དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས། །
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་མཛད་དེ། དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་
རྣམ་པར་གནས། །སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་ལས་སེམས་ཅན་དོན་རྣམས་མཛད། །ཅེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གནས་ཏེ། སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཞེས་
པས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུམ་པ་ཁ་ཅིག་རིག་པས་རིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལོག་པས་དེའི་ཁྱབ་བྱ་རིག་པ་ཙམ་ཡང་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྲེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡི་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་མེད་ཀྱང་
གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ཇི་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་བསྐོང་བ། །དེ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་སྨོན་ལམ་གྱིས། །དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐུར་

༄༅། །སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་དཔེ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། ནོར་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ད་ལྟ་ཡོད་པས་དོན་བྱེད་ལ་འདིར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅིང་། སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་འདས་ཀྱང་དེའི་མཐུས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་ཤམ་ཀུས་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་མཆོད་སྡོང་བསྒྲུབས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གིས་ནི། །མཆོད་སྡོང་བསྒྲུབས་ནས་འདས་གྱུར་པ། །དེ་འདས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་དེ། །དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་དང་རྗེས་མཐུན་པས། །རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྡོང་བསྒྲུབ་པ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མྱ་ངན་ལས། །འདས་ཀྱང་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད༔ ༔ཅེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་སྐུ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གཉིས་ནི་གཞན་དང་འདྲའོ། །བཞིར་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་

དག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྔར་གྱི་བཞི་པོ་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལྔར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་ལ། སྐུ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པར་ཟད་ཀྱི་དོན་ལ་འཕགས་པ་མ་ཕམ་པས་གསུམ་དུ་མཛད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དག་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ལུང་དང་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་དེ་དག་སྐུ་གསུམ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་མེད་པར་མི་བཞེད་ལ། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྲེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །ཞེས་པའང་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུས་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས་ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་སྐུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་མི་འཇུག་ཅེས་ཆོས་སྐུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཚེ་

༄༅། །དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །ཀློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པ། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའང་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་གྱི་
རྣམ་རྟོག་དང་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་མཛད་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་འབད་མེད་པར། །རང་གི་འོད་ནི་སྟོན་པ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བཞེད་མེད་པར། །དེ་བཞིན་མཛད་པ་ངེས་པར་སྟོན། །ཞེས་པ་
དང་༑ འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་གཅིག་ཆར་དུ། །སྤྱོད་པ་ཡུལ་གནས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་
རྣམས༑ སྣ་ཚོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐུ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཆོས་ཀྱི་རབ་ཕྱེར་རང་བཞིན་ལ། །
སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག །ཅེས་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱེ་བ། །རང་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། །གཞན་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །དང་པོ་གཉིས་པོའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་སྐུ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་རྣམ་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་སྦྱོས་པ་ལ་དགག་བའི་ངོར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བར་ཟད་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ནི་གསུམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་དེ་དག་ལས་ཉུང་ན་ནི་མི་ནུས་ཤིང་མང་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ནི་སྐུ་གསུམ་གང་ཡང་མི་སྣང་སྟེ། རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཡི་སྣོད་ཆག་ལ། །ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་མི་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ངན་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱང་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ལ་འང་རང་གཞན་གཉིས་ལས་རང་གི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་སྤྲངས་ནས། ཟག་མེད་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས༔ བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྱོར་བའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་ཡི་སྐུ། །ཕ་རོལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སྐུའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་ཉེ་བ་དང་རིང་པ་གཉིས་ལས་ཉེ་བ་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་སྣང་ལ་རིང་བ་ཉན་རང་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྣང་སྟེ། དག་ལས་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུས་རང་ཉིད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་དོན་བྱེད་ལ། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་གཞན་ལ་ཟབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་

༄༅། །ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། སྐུ་གསུམ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པར་ནི་ཤེས་བྱས་ཏེ། །སྐུ་གསུམ་དག་གི་རང་གཞན་གྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་སྐུ་བཞི་མ་ཡིན་གསུམ་དུ་གནས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར༔ འདོད་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་སྐུ་བཞིར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་དག་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེར་འདུའོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེར་འདུ་བར་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། དང་པོའི་སྐུ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན། །ཞེས་སོ། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན༔ མི་འགལ་ཏེ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པ་ནི། སྐུའི་འཇུག་བསྡུ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་པ་ནི་འཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྔགས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཡང

སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར་ནང་ཚན་ལས་ཕྱེ་བར་ཟད་ཀྱི་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་བཞི་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་དབྱེ། འཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་དབུས་སུ་གནས་དང་མཐར་འགག་པ་རྣམས་མེད་ཅིང་ཞེས་པའོ། །ཐ་དད་མེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། བདག་དང་བདག་མེད་པའི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་བསྐུར་པ་འདེབས་པ་གཉིས་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་སྙོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་རྟོག་གེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་རྟོགས་པ་ནི་བསྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱ་ཆེ་བ་ཚད་ལས་གཞལ་བར་དཀའ་བས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ལས་འདས་པས་

༄༅། །གངྒཱའི་བྱེ་མའི་གྲངས་ལས་འདས་པ་དང་རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་ཞེས་པའོ། །སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་སྤྲངས་པ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གསུང་བརྗོད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། སྐུའི་སྣང་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གཉིས་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐུས་ཞེས་པས་གསུང་གི་སྣང་བ་མཛད་པ་པོ་སྐུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབད་རྩོལ་དང་བྲལ་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །གདུལ་བྱ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ནི། ཁ་དོག་དང་ཚད་ལ་སོགས་པས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོར་སྣང་བ་དང་། སྣང་ཡང་དོན་ལ་སྣ་ཚོགས་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ཉིད་དུ་མར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཀོད་ནས་རབ་ཏུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་

བཀོད་ནས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཟུགས་སྐུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་རྟག་པར་གནས་ཏེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། གང་གི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མི་ཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན༑ འཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་རང་བྱུང་ཉམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་མཆོག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཞན་གྱི་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བསམ་དུ་མེད་པ་འཁོར་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དབྱེ་བའི་དངོས་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག་ཅེས་པའོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་མཐུ་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན

༄༅། །པ། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་རང་ལྡོག་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང་མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པའི་སྤྲོས་པའི་མཐར་གཉིས་དག་ན་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བསྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་མེད་པ་དང་འབར་རྩོལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ཡང་དག་པར་ལྡན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ནང་ཚན་གྱིས་དབྱེ་བ་གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བགྲང་དུ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཚད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་གྲངས་ཡོངས་སུ

ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་གྲངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལྡ་ངོས་གཟུང་། དེ་དག་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། སྣང་བ་དཔེས་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་གི་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་དང་སྣ་ཚོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། སྐུ་སྟོན་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐུར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅེས་སོ། །ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབད་པ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྩོལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གདུལ་བྱའི་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐོང་བ་དང་། རས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་དབང་གིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་མཐུའི་ཞེས་པ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་དེ་དང་བྲལ་བ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་མོས་པའི་དབང་གིས་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་

༄༅། །རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐུའི་ཚུལ་རྣམ་པར་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུང་བརྗོད་པ་དང་སྐུ་སྟོན་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་འབད་རྩོལ་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་པ་
དེའི་ངོ་བོ་མིན་ཡང་དེར་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་འདིར་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དང་རྣམ་པ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་རས་ཀྱི་ཚོན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཡང་སྣ་ཚོགས
པར་སྣང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པའི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པས་ཁྱབ་བདག་ཅེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཡང་སྣ་ཚོགས་དེའི་ངོ་བོར་སྣང་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་གཉིས
ཏེ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞུང་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་འཕྲུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཐུབ་པའི་སྐུ་གང་གིས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་སྐྱེ་འཕགས་ལ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་གསུངས
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའི་དོན་དུ་པི་ཝང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་བཟོའོ། །རི་དྭགས་རུ་རུར་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ་དང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་ལྟ་བུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་
ཆུབ་ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པར་རྟག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞིང་འདིར་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་འཕྲུལ། ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་རྣམ་འཕྲུལ་མཛད

ཚུལ༏ དེ་དག་གང་གི་མཛད་པ་ཡིན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་སྐུའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ལ་དེ་དག་ནི་གཞུང་ལས་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བདག་གི་སྟོན་པས་གླིང་འདིར་འཕྲིན་ལས་རྨད་དུ་བྱུང་བས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལྟར་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་འཛམ་བུའི་གླིང་རྣམས་སུའང་མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱོགས་བཅུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པར་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ལས། འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བཞི་བཅུའི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་ཞིང་འདས་པ་ན་རྙིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ང་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་བཅུའི་མཚན་ཞིང་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་སྨོས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་ང་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཐ་དད་པར་ཤེས་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བསྐལ་པར་སྨྲས་ཀྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་ཡང་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱ་གང་ན་གནས་པ་དེར་འབྱུང་གི་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། ཇི་

༄༅། །ལྷར་མི་ནི་གཞན་དུ་འབབ། །གཞན་དུ་ཞི་བར་གྱུར་པ་ལྷར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་། །སྣང་དང་མི་སྣང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བློ་ལ་འཚམས་པར་སྣང་ནས་མཛད་ཀྱི་མི་འཚམས་པས་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་ལས། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། །ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གདུལ་བྱ་ཡི། །རི་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་བཞིན་འབབ། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ནི་དང་པོ་དགུའམ་བཅུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཐམ་གསུམ་མམ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་དང་པོ་བཅུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་ལ་ཐམ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་ནི་དགའ་བ་སྐྱོད་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་འོག་མིན་དུ་སོང་སྟེ་དེར་སངས་རྒྱས་ནས་སླར་ཡང་སྔར་གྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པས་དང་པོ་བདུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་སངས་རྒྱས་ནས། ཞིང་དུ་མར་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

བཞེད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་དཔྱད་པ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པས་ཡང་ཟློས་པར་མི་བྱའོ། །གང་གི་ལྟར་ཡང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པས་ནི་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། ། འཕགས་པ་མ་ཕམ་པའི་དགོངས་པས་རིགས་གསུམ་དུ་གནས་ཏེ། ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པར་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པར་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིན་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཡང་ཡང་སྟོན་པས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཉིད་དུ་སྐུ་གསུམ་གཅིག་ཆར་བརྙེས་པས་དང་པོ་བཅུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དང་ཐ་མ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་པར་མི་འགལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་གཞག་པར་བྱ་ལ་དེ་ལས་ནི་བཅུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དང་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ཏེ། མཛད་པ་དངོས་དང་། དེའི་འཕྲིན་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི་མཛད་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གྲང་ངོ་། །རྒྱུ་གང་ལས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་གཡོས་པར་རོ། །གནས་གང་དུ་ན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུའོ། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ན་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུའོ། །གང་སྟོན་ན་སྤྲུལ་པའི་

༄༅། །རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་
དང་། ཟླ་བ་བཅུ་ཚང་ནས་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་ཡི་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པ་དང་། བཙུན་མོའི་བརྒྱུད་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་དགྱེས་པར་རོལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཁབ་ཀྱི་གནས་ནས་ངེས་པར་
རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཆུ་ཀླུང་ནཻ་རཉྫ་ནའི་དྲུང་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་གདན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་རྩྭ་བསྟིང་པའི་སྟན་ལ་བཞུགས་ནས་བདུད་ཀྱི་སྡེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པ་དང་། དེའི་
རྗེས་སུ་ཡོངས་སུམ་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་རྫོགས་པར་མཛད་དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་དང་། ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་ཏེ། དགེ་སློང་
དག་མཐའ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ལ་སྦྱོར་བའི་མཐའ་དང་ངལ་ཞིང་དུབ་པར་གྱུར་པའི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་འདི་དག་སྤངས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
དང་། རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་སྟེ། · སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ

སོ༔ ༈ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། རྩ་མཆོག་གི་གྲོང་ཤིང་ས་ལ་ཟུང་གི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་གཤེགས་པར་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་འཕྲིན་ལས་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཐར་པ་ལ་དགོད་པ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཛད་ཅེས་པའོ། །གང་ལ་ན་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལའོ། །གང་གིས་ན་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ། །གང་ན་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ༔ ཇི་ལྟར་ན་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བར་བསྟན་པའི་སྒྲ་ཡིས་སོ། །གཉིས་པ་དམན་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་དགོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་འཇུག་པའི་གང་ཟག གང་ནས་འཇུག་པའི་ས་མཚམས། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཐོས་སྒྲོག་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དང་རྩེ་མོ་ལ་གནས་པ་དེ་ལས་ལོག་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་ལ་གནས་པའང་འཇུག་པར་འདོད་དེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས། གཉིས་སློབ་རིགས་ལས་བཟློག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་གོང་མ་རྣམས་མི་འཇུག་ཏེ། འདི་ལྟར་བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མ་ལྟུང་། །ཞེས་པས་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་

472

༄༅། །གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པར་ཡང་མི་འཇུག་སྟེ། ཆེན་པོ་འདོད་རྟོགས་སྡུག་བསྔལ་ཡུལ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་རེ་བཞིན། །
ཆོས་མཆོག་ཅེས་པས་དེ་དག་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལས་མེད་ལ་དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ཞིང་འཕགས་པ་ནི་ཐེག་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རིག་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་མན་ཆད་འཇུག་པར་འདོད་དེ། རྒྱན་ལས། ཉན་
ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བའོ། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདི་དམན་པའོ། །ཞེས་ཕྱིར་མི་འོང་མན་ཆད་འཇུག་པ་དང་། བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས། ཉན་ཐོས
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དེ། ཅི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ
གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་འབད་པ
ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷག་བཅས་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་མེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུགས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་བག་ཆགས

ཀྱི་ནུས་པ་བཏུས་པ་ན་རྐྱེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་བཞེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བསྐུལ། །དེ་སྲིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་བརྙེས་ཅན། །ཏིང་འཛིན་མྱོས་པས་རྒྱལ་གྱུར་པའི། །ཉན་ཐོས་པ་དག་གནས་པར་འགྱུར། །བསྐུལ་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་ཆགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ནས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་མི་སད་དོ། །དཔེར་ན་སྨྱོས་བུ་མྱོས་པ་ནི། །མྱོས་འགྱུར་མེད་ནས་འཚང་པ་ལྟར། །དེ་ནི་དེ་དག་ང་ཡི་སྐུ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་ཏེ། འཕགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་ལྡང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཀ་མ་དེ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བརྙེས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་ལ་མ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ལྷའི་བུ་གང་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་མན་ངག་གི་བསྟན

བརྒྱ། བཅུ་དགུ

༄༅། །བཅོམ་ལས། ཡུལ་ངེས་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་འགྲེལ་པར་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བོན་ཡིན་པས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་གྲུབ་བོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྡོང་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་གཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམས་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར༑ །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་གང་ཞིག་དེའི་འཕགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་པ་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། གང་ཟག་དེའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་པར་སྐྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་སྐྱོན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཧ་ཅང་མ་སྤྲོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ 475

ཀྱིས་ལས་དང་པོ་པའི་ས་བསྡུས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་ལྟུང་བ་སྲིད་པར་འགྱུར་ན། མཛོད་ལས། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྷ་འབྲས་ལ། །ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་ འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཅི་དམངས་ཀྱི་ཚིག་གིས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འགོག་པར་བྱེད་དམ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགྲ་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་མཐོང་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ མི་གཡོ་བ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྤང་རྟོགས་ལས་ཉམས་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཇུག་ན་དེར་འགྱུར་ཡང་། འདིར་སྐབས་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་ཐོབ་ཟིན་མི་ཉམས་པར་དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འོག་ཏུ་ལྟུང་བར་ གལ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འཕགས་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ ན། དགྲ་བཅོམ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་དགྲ་བཅོམ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ཚུལ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་དང་མཚུངས་པས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་ལ་ཡང་ སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། བྲལ་བའོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐབས་དང་

༄༅། །སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་དགེ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱུར་བསྔོས་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བསྒྱུར་བ་དང་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པས། །སྲིད་པ་དག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བསྒྱུར་བ་ཡི། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་ནི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་སྲེད་ལེན་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱིས་དགེ་བ་འདི་སྐྱེ་བ་འདི་ཡི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལེན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་ནི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཟད་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་པ་མི་ལེན་ནོ། །གཅིག་ནི་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་ན། །སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་བསྒྱུར་བར་བྱེད། །གཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་འོང་པ་དང་། །ལྡན་ཕྱིར་སྤྲུལ་པས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྔོན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་འདོད་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དུའང་དེ་འབྱུང་བའི་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་བས་ལམ་བུལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལྡན་ཡང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་དགའ་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་བུལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །མི་སློབ་པ་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷག་བཅས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སྐྱེ་བརྒྱུད་པས་མ་ཡིན་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་ཡང་སྲིད་ལེན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་མི་འཐད་པའི་

477

ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐུ་ཚེ་དེ་ཉིད་རིང་དུ་བསྲིང་བ་སྟེ་རྩ་བའི་ལུས་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་བྱིན་གྱིས་རླབས་ནས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཞུགས་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་སྟོན་ལ
ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །བསྡུ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ནི་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེ
ན། སྨྲས་པ། ཚེའི་འདུ་བྱེད་བསྲིངས་ནས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚེའི་འདུ་བྱེད་བསྲིངས་པ་ཡང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བ
ལ་ཤས་ཆེར་དགོངས་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་ནོར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་བསྒོམས་ནས་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐལ་པ་བས་ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་བསྐལ་པ་བས་ཕ་རོལ
ཡིན་པ་རང་དགོངས་སོ་ཞེས་སོ། །དབུམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་པ་ན་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བསྐུལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ
ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཕྲ་མོས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསྒྲུབ

༄༅། །པར་བྱེད་དོ། །འཕགས་པ་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ནི་གསུམ་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་གང་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས། འཆི་འཕོ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ལགས་ཏེ། རྣམ་པར་འཆད་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བའོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་འཆད་པའི་འཆི་འཕོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འཆི་འཕོ་བ་འདི་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་བའི་དབང་དུ་བགྱིས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཟླམ་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་བ་གཏན་མི་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ༑ དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ལགས་པས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཅན་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་པམ་ལགས་ཏེ་མཆིས་ལགས་སོ། །
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། སྨིན་པར་མཛད་དེ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་
ཐོབ་པ་ནའང་སྤང་བྱམ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པམ་ཐོབ་ཀྱང་ཐོབ་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ནོ། །དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །རྒྱལ་བས་བཤད་པ་དེ་དག་ལ། །མྱ་
ངན་མ་འདས་དེ་ངལ་བསོ། །ཞེས་སོ། །གང་ལ་ན། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་འོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་དང་དཔལ་འཕྲེང་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐེག་པ་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིས་ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་ང་ལ་དད་པར་གྱིས་ཤིག ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་མེད་དེ། ཤཱ་རིའི་བུ། ཐེག་པ་འདི་ནི་
གཅིག་ཏུ་ཟད་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའོ་ཞེས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་འགལ་རྐྱེན་བསལ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་འདས་པར་གང་བརྗོད་པ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་ཁྱེད་ཐར་ཡང་། །ཁྱེད་ནི་ད་རུང་མྱ་ངན་ཡོངམ་འདས། །

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་རྟུལ་བར་གྱིས། །ཞེས་བསྟན་པས་དམན་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་སྤུར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་བཟློག་ཏེ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལས༔ གང་ཡང་རྩོལ་འདི་གསུངས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་འདི་སྟེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་པར། །སྨྱ་ངན་འདས་མེད་འདི་རྗོམས་ཤིག །ཅེས་སོ། །མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་པ་ལ་བཀོད་ནས་སོ། །དེ་ཉིད་ལས། དུས་གསུམ་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དགེ་བ་དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད། །སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་གཞན་གང་ཡང་། །སྨྱ་ངན་འདའ་བར་འགྲོ་བའི་ཆོས། །ཚངས་པའི་གནས་པ་རྣམ་བཞི་དང་། །བསྡུ་བ་རྣམས་སུ་གང་བརྗོད་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །དྲང་སྲོང་མཆོག་གིས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་ནི། ལུང་སྟོན་ཏེ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་དུ་ན། མཆོག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ། གང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་དོན་གྱིས་གནས་སོ། །འདི་ལའང་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་འདི་ཞེས་མངོན་སུམ་དུ་ལུང་སྟོན་པ་དང་། ག་གེ་མོ་ཞིག་ན་ཡོད་པ་ཞེས་ལྐོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པའོ། །དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དུས་འདི་སྐེད་གཅིག་ན་ཞེས་ཡོངས་སུ་འཆད་པ་དང་། ནམ་

ཞིག་ན་ཞེས་ཡོངས་སུ་མ་འཆད་པར་ལུང་སྟོན་པའོ། རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་གཞོན་ནུ་སྤྲིན་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཨེ་ལའི་འདབ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་འདིས་ལུང་
སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་སྟོན་པའོ། །ལུང་བསྟན་ཆོས་ཅན་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་མཚན་མའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ནས་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཞིང་ལ་སོགས་པས་ལུང་སྟོན་པ་ནི་དུས
འདི་ཙམ་ཞིག་ན། བསྐལ་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞིང་འདི་ཞེས་བྱ་བར། མཚན་འདི་ཞེས་བྱ། འཁོར་འདི་སྙེད་གཅིག དམ་པའི་ཆོས་འདི་སྲིད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་སྟོན་པའོ། །རྒྱན་ལས། གང་ཟག་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཀླི་ལྡན
ལུང་སྟོན་རྣམ་པ་གཉིས། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལུང་སྟོན་པར། །གཞན་ཡང་ཆེན་པོར་བརྗོད་པ་ནི། །མི་སྐྱེ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡིས། །ང་རྒྱལ་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་སྲས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། །ཡང་དེ
ཞིང་དང་མིང་དང་ནི། །དུས་དང་བསྐལ་པའི་མིང་དང་ནི། །འཁོར་དང་དམ་པའི་ཆོས་དག་ཀྱང་། །གནས་པའི་སྒོ་ནས་དེར་འདོད་དེ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འཇུག་བསྡུ་བ་ལ་སྐབའི་དོན་ནི། སྐུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྟོགས
པར་དཀའ་བས་གྲངས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཟབ་པའི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཞན་དོན་གྱི་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་གདུལ་བྱ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་ལུས

ཕྱི་ ཉེར་གསུམ

༄༅། །ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུར་ཞེས་པར་བྱའོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་སྐུའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་དང་པོ་ཟབ་པའི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཅིང་། ཕྱི་མ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་
ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་གནས་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཐམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བརྟེན་ནས་གནས་ཞེས་པའོ། །རྟག་པའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད། འཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་རྣམ་པ་བཅུས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པོ་གང་ཞེ་ན། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་རྒྱུ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པའི་བཞུགས་པ་དོན་ཡོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩེ་བའི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བརྙེས་པས་སྐུ་ཚེ་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་དང་། མཁྱེན་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སྲིད་པར་ཞུགས་ཀྱང་
གནོད་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་དང་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པ་དང་། སྲོག་འཕྲོག་པའི་འཆི་བའི་བདུད་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་དང་། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་སྟེ་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པའོ། །རྟག་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་

རྫོགས་པའི་སྐུ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་ལྷུན་པོ་ལྟར་རྒྱུན་ཆགས་པས་རྟག་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉི་མ་ལྟར་རེས་འགའ་ལ་ལར་མི་སྣང་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བས་རྟག་པ་སྟེ། རྒྱན་ལས། དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་༔ འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད། །རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །རྟག་པ་ནི་དུས་ནི་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར། །འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ། །ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས། །ཚུལ་ལུགས་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མངའ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ༔ གཟུགས་སྐུ་དང་ཆོས་སྐུ་རྟག་པ་རྒྱུ་ལྔ་བུའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མི་འདོར་བའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། རྒྱུ་ཚང་བ་ནི། སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་རང་གི་ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་པ་མི་ལྡོག་པ་ནི། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞེད་པ་མངའ་བ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཙང་བ་དང་དག་པའི་ཐུགས་རྗེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནུས་པ་མངའ་བ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྟོན་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེའི་འཇིག 484

༄༅། །རྟེན་ན་གནས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་བུ་ནོར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་བསྒོམས་ནས་བསྐལ་པའང་བསྐལ་པ་བས་ལྷག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མི་འདོར་བའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ལས། བླང་དོར་གྱི་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་ནི། མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་དམིགས་པར་གཟིགས་པས་དེ་དག་ལ་བླང་དོར་གཉིས་སུ་འཛིན་པ
ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་གནོད་པ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་བསམ་ཡས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པས་མི་གོས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་བཞུགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོན་གྱི་ཆོས
ཀྱིས་གོས་པ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ལས། གཉེན་པོས་ཐོབ་པ་ནི། འཆི་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། སྐྱེ་བ་བཅོམ་པས་འབྲས་བུ་ཚེ་གཏུགས་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི
ཁྱབ་པར་བསྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་འཆི་བའི་བདུད་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐུབ་པ་གདོད་མ་ནས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་མི་བསླུ་བའི་སྐྱབས་ཡིན
པ་ནི། སྐྱབས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་སྟེ་བརྟན་གྱི་སྐྱབས་དང་མགོན་ལ་སོགས་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱུ་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་སངས

རྒྱས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིས་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། འཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་པོ་འདི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ངག་གི་ཡུལ་མིན་ཞེས་པ་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟོམ་ན་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅི་སྟེ་ན་རྟགས་དང་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་ན་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་ན་སྲིད་པ་དང་ཞི་བསམ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན། རྟགས་དང་། རྟགས་ཅན་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་བསམ་དུ་མེད་དེ་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བམ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པམ་ཡིན་ཏེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་སྤང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་ཞིས་མ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞི་གཉིས་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་བ་ལ་ཡོན་ཏན་

༄༅། །དང་སྲིད་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་པོ་ལྔ་པོ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དྲུག་པ་སྲིད་ཞིའི་མ་བསྲེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་སྲིད་པའི་ཆོས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྣང་ཡང་སྲིད་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐམ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་ལེའུ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ།། ༈ ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་འང་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟེན་སྐུ་ནི། རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐུ་དང་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐུ་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི

འབྲས་བུ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་འདི་དག་གོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་འབང་རྟེན་སྐུ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱོར་པའི་གནས་དང་གཞི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་
དང་ཐ་སྙད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནི་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ན་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་
ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྡོམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་སྡོམ་ནི
སྟོབས་བཅུ་པོ་ཉིད་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འཇོམས་པ་ལ་ལྷའི་དབང་པོའི་རྡོ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཉིད་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བ་མེད་པས་སེང་གེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་གཞན་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཤར་བའི་ཟླ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན། སྨིན་པའི་ཡོན་
ཏན༔ ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བརྟག་པ་དགག་པ། འཐད་པས་གྲུབ་པར་དགོད། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། དབུ་

༄༅། །མ་པར་ཁྲས་འཆེ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་འཐད་དེ། རིག་པ་མི་རིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལོག་པ་ན་རིག་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དག་གིས། དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་པ་དང་། སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་དག་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུངས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་མི་བཞེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཅིས་མི་བསྒོམ། །ཞེས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྔོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་ཁྱུར་ནས། །མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཅེས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་མཛད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་བརྙེས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །ཞེས་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་རང་གི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་འགལ

བར་འགྱུར་ལ་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ན་ཅི་སྐྱེ་སྟོང་། མི་འཐད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པར་མི་བྱེད། ཡང་རྒྱུན་མཐའི་དུས་གཉིས་པར་མ་རིག་པ་ལོག་ཀྱང་རིག་པ་ཙམ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་རིག་པ་ནི༔ རིག་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་དང་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས༔ སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དེའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་གློ་བུར་བ། །ཞེས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟར་རྒྱུ་ལོག་པས་བཟློག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་སྟུམ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྒྱུན་མཐར་ནའང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཚང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལས་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བཟློག་པར་ནུས། །ཞེས་སོ། །གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་བཟློག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ། གནས་ལུགས་ཡིན་པས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་གཉེན་པོར་འདོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤང་གཉེན་གྱི་ཚུལ་ཡང་ཁོང་དུམ་ཆུད་པར་ཟད་ན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན་ཇི་ལྟར་རྟོགས། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལའང་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་ན་སྤང་བྱའི་ཕྱོགས་འགྲིབ་པར་སྣང་གི་འཕེལ་བ་ནི་གང་ན་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་

༄༅། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ། གང་ལ་གང་མཚམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་རྐྱེན་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ནི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་མ་བགྱིས་པར་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མི་ནུས་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐུས་བློ་ངོར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བློའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཀོད་པའི་ཚིག་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་རིག་པ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཁྱེན་པ་མི་འཐད་དེ༐ རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་མཁྱེན་ན་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་མཁྱེན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཤར་ཡང་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར། དོན་བདེན་པའི་རྣམ་པར་མི་སྣང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རྣམ་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གེགས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་

པོས་དབེན་པ་ཡི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཡོ་ན། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་སོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་སྨྲོད་པ་ནི། །མ་དག་བློ་ཅན་ལ་ཡིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་མི་མཁྱེན་ལ་ཤེས་པ་ལའང་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་ལས། གང་ལ་དོན་གཞན་ཡོངས་སྤྱོད་པའི། །ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ། །དེ་ཡི་ཀུན་མཁྱེན་རྟག་པར་འགྱུར། །འདིར་ནི་ཅུང་ཟད་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་མཁྱེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་མཁྱེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱིས། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དག་པར་གནས་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་པ་མི་འཐད་དེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཆར་སྣང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་མེད་པར་འགྱུར

བརྒྱ། ཉེར་བརྒྱད།

༄༅། །ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཁྱེན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་མི་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དམུས་ལོང་གི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་མ་ཕམ་པས། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ནས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་པ་པོ་ལོག་པས་ནི་ཐམས་ཅད་ན་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་གང་དག་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མངའ་བར་འདོད་པ་དང་། གང་དག་མ་དག་པའི་སྣང་བ་མི་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཐད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དགོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ། འཐོབ་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འགའ་ཡང་གཟིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་སྟེ། མདོ་ལས། ཆོས་གཅིག་མཁྱེན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །

493

སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་མ་གཟིགས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་གཟིགས་པ་བླ་མེད་དེ། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་རིག་པ་ལགས། །དོན་དམ་པ་ཡི་ཡོད་པ་ཉིད། །རྟོགས་དང་རྟོགས་བྱ་མི་མངའ་ཞིང་། །ཨེ་མ་ཧོ། མཆོག་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི། ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་སྟེ། མདོ་ལས། རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་དང་མཚན་མ་གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་རྟགས་དེ་དག་དང་མཚན་མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་གང་ཅི་ཡང་མ་མཁྱེན་པའམ་མ་གཟིགས་པའམ་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་པའམ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའམ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཚུལ་འདི་དག་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་དང་། །ཆུ་ཟླ་འདྲ་བར་གང་གིས་རྟོགས་གྱུར་པ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞི་སྟེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཁྱིམ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཅིང་སྣང་ཙམ་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའོ་མི་གཡོ་བའོ། །ཁྱིམ་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་གཡོ་བའོ། །རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གཞན་ནི་

༄༅། །དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས། །བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཕོ་ན་འོ། །ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་འདི་དག་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་དུ་ཉན་རང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་
འདྲ་ཡང་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་འདུད་པའི་དབང་གིས་ན། །གོས་ལ་མཚོན་བཀྲ་མི་བཀྲ་
བ༑ ཏེ་བཞིན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ན། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཀྲ་མི་བཀྲ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུམར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར༑ ཐུགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤང་བཅས་ཀྱི་བློའི་རྒྱུན་མ་འདྲེས་ཀྱང་ངར་
འཛིན་གྱི་རིས་སུ་བཅད་པ་མེད་པས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ན་ཡོད་ན་ཤེས་ལ། གཞན་དུ་ཕྱིན་ན་མི་ཤེས་པ་མེད་པས་ཡུལ་མ་ཆད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་བར་མ་ཆད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པས་དུས་མ་ཆད་པ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པས་དམིགས་པ་མ་ཆད་པ་དང་། དོན་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པས་རྣམ་པ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའོ། །རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད

ཧྲག་ཏུ་ལྡན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་པ། །ཧྲག་ཏུ་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མིན། །ཞེས་སོ། །རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གཞན་གསུམ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་༑ རང་གིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་པས་རང་དོན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དངོས་ཡིན་ལ། དེས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་གདུལ་བྱ་ལ་མཚན་པས་བརྒྱན་པའི་སྐུས་ཆོས་བསྟན་པར་སྣང་བ་བྱུང་བ་ལྟར་གཞན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་ལ་བཞིན་དང་ཕྲད་ན་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལའང་གདུལ་བྱ་དང་ཕྲད་ན་ཡེ་ཤེས་གཞན་གསུམ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་འདྲ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྒྱུ་སློབ་པའི་ལམ་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སྟེ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །བསྒོམ་པ་དག་པ་ལ་འདོད་དེ། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཅན་ནོ། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ

ཨེ། ལུམ་ཐམས་པ

༄༅། །དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་ངེས་པར་སྟོན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
གདུལ་བྱ་དང་ཕྲད་དེ། ཆོས་སྟོན་པ་ནི་དོན་དང་། ཆོས་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ་ལྡོག་པའི་ཆ་དེ་ལ་བྱའི། གཞན་དུ་ན་མི་ཡོང་ལྟ་བུ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་
རྟག་མི་ཐོགས། །ཞེས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་སོ། །མཛད་པ་ནི། ས་བཅུའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
སྐུའི་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པ་སྟེ། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མཛད་པའི། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་མཛད་པ། །ཆོས་ཆེན་
ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབེབས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་བོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པའོ། །བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་བསྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །མཛད་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ

497

དང་། འཕྲིན་ལས་མཛད་པས་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་དེ་རྟག་ཏུ། །མཛད་པ་གྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ཁྲུངས་དང་ཞིང་གིས་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །བསམ་མི་ཁྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་པའི་
ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་དགག རང་ལུགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས། རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་དཔེར། །མེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་བསྲེག་འདོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར
འདོད། ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་རིག་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་གྱིས་རྒྱུན་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེས་ནགས་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར
རོ། ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེ་གང་ལ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དེ་མ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། རྒྱུད་ལས། ཐུབ་པ་སྒྲིབ
ཀུན་ངེས་པར་གྲོལ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ཁྱབ། །ཐུགས་གྲོལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ད་ལྟ་བ་དངོས་སུ་མཁྱེན་པས་འདས་མ་འོངས་ཤུགས་ལ་མཁྱེན
ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དཀའ་སྟེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མ

༄༅། །གཡོས་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བརྟན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་དངོས་སུ་མཁྱེན་པས་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མར་འཛིན་འི་སྤྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་ཆོད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བརྗོད་དེ་ཡུལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། བློའང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པས་ཡུལ་དང་བློ་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཡུལ་སྔོན་པོར་གནས་པ་ལ་བློའང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱུང་བས་སྔོན་པོ་རྟོགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས། གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཚེ་དེ་རྣམས་བརྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཅིག་སྐྱེས་པ་ན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས༔ དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག །བྱུང་ན་འོད་ཟེར་ཀུན་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་རྣམས་དབང་ཤེས་ལྟར་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དུས་གཅིག་ཆར་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་བཏང་པའི། །འགྲོ་བ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཆར་སྣང་། །ཞེས

ཨཱོ༔ དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྟར་ཤེས་པ་རེ་རེས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་འཛིན་པས་མ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཤེས་བྱམ་ལུས་པར་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ལས་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མའི་རྣམ་གཡེང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་སྲིད་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས། གང་ཚེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཚེ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས། གླང་ཆེན་བཞུགས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག །གླང་ཆེན་བཞུད་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག །གླང་ཆེན་གཟིམས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག །མནལ་ནའང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་གནས་གྱུར་གྱི་རྒྱུ་ནི་མ་དག་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད། རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པར་གནས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་

༄༅། །གྱུར་པ་ནི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་གནས་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དག་བྱ་དྲི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གྱུར་པ་ནི་གསེར་གྱི་གར་བུ་ལས་གསེར་གྱི་རྒྱན་ལྟར་རིགས་མི་ལྡོག་ཅིང་། གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་གནས་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྨན་གྱི་ནུས་པས་ནད་སེལ་བ་ལ་སྨན་གྱིས་ནད་སེལ་ཞེས་བསྙད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སློབ་ལམ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་འབུམ་ཕྲག་དུམ་ཐོས་ནས་བཟུང་བ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམས་པ་དང་། རང་གིས་ཐོས་པའི་ཆོས་གདུལ་བྱ་ལ་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབས་པའི་གྲོགས་བྱས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མཉམ་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཆོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་དེ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཡོངས་གཅོད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྣམ

གཅད་ལ་སྤྲོས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མདོ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱམ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་ཡང་
མི་ནུས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་པའི་བློས་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱར་ཐལ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་མེད་ལ། དོན་དམ་པའི་བློས་འགག་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཤེས་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དེ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་རྟོགས་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ཉིད་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་
བྲལ་བ་ཞེས་བློམ་སྨྲས་པར་བཤད་པམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བློ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བར་བརྗོད་པམ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྐྱེ་བ་སྟོང་ཙམ་པ་མི་ཁེགས་སོ། །གཉིས་པ་ཇི་སྙེད་པ
མཁྱེན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ལ། རྫུན་པ་ཡིན་ན་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་རྣམ་པར་བསྙད་པའི་རྩོད་པ་འདི་ལ་ལན་སྨྲར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས
ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱའི་མཐའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་མ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ནས་མ་མཁྱེན་པམ་ཡིན་གྱི་མི་སྲིད་ནས་མ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས

༄༅། །གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ན་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་གྲངས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་རྟས་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་འདི་དང་འདི་ནི་མི་མཁྱེན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མི་នུས་པས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཤེས་བྱ་ལའང་ཚད་དང་བཅས་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྟས་གྲངས་མཉམ་པས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་
དེ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་བློ་གཅིག་གིས་རྟོགས་པས་སོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་ཐ་དད་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གཅིག་ལ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་ན་སྒྲིབ་པས་སྤྲངས་པར་ཐལ་བ་དང་། མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེར་རང་གི་ལས་ཀྱི་སྣང་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་དངས་པའི་ཆུ་ནང་དུ་དུད་འགྲོ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་མི་ལ་སྣང་ཡང་མི་དུད་འགྲོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་
ནོ། །མ་དག་པའི་སྣང་བ་གནས་གྱུར་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། རང་གི་གནས་དང་དོན་དང་ལུས་སུ་སྣང་བ་གནས་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་གནས་གྱུར་པམ་ཡིན་ཏེ་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་དམྱལ་བའི་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ 503

ནོ༔ ཟག་ཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་ནི། སྟོབས་ཞེས་པ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་པ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །བཅུ་པོའི་ངོ་བོ་ནི་གནས་དང་བཅས་པའི་སྟེ། དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པ་སྟེ་རང་བྱུང་གཉིས་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་སྲིད་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ། དགེ་བ་སྤྱོད་པས་བདེ་བ་འབྱུང་ལ་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དབང་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དབང་པོ་མཆོག་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་དབང་པོ་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་རིགས་དྲུག་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་བསམ་པའི་བློ་བྲག་གིས་མོས་པ་ཐ་དད་པ་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མོས་པ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཞས་ཆེར་གྱུར་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་མྱང་བ་དང་ལྟ་བ་ངན་པའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར

༄༅། །པའོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གང་དག་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་ནས་བཀྲིས་པའི་དྲི་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་པའོ། །སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །ལྷའི་མིག་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །ཞི་བ་ངག་མཁྱེན་པ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །ཡུལ་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ཁམས་དུ་མ་དང་། གདུལ་བྱ་འགྲོ་བའི་མོས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཐར་པའི་ལམ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྐྱེ་དག་པ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གོ་ཆ་སྲ་བ་འབིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷམ་ཡིན་གྱི་གོ་ཆ་འབིགས་པའི་རྡོ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་ཚོགས་དང་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ལྷའི་མིག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྟོག་པ་བརྟན་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ལྷམ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་འཇིག་པའི་རྡོ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་ཚུལ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཤིང་རྣམས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ལྷམ་ཡིན་གྱི་ནགས་ཐིབས་པོ་གཅོད་པའི་རྡོ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། མི་འཇིགས་

པ་ནི་ཞེས་པ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་པ་གྲངས་སོ། །བཞི་པོའི་ངོ་བོ་ལ་རང་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་དམ་འཆའ་བ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་རྟོགས་པར་ཧྲེམ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་སྙེ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅེས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྤང་བྱ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལུང་སྟོན་པ་ནི། ཐར་པའི་གེགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ལམ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་སྡེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དགེ་སློང་དག་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལའང་བར་དུ་གཅོད་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉེན་པོ་ལུང་སྟོན་པ་ནི། མཁྱེན་པ་གསུམ་སྤངས་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དུ་ལུང་སྟོན་པའོ། །རང་དོན་གྱི་སྤངས་པ་ལ་དམ་འཆའ་བ་ནི། འགོག་པ་སྟོན་པ་སྟེང་ནི་སྤངས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱུ་མཆོག་རླབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་བཅས། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་ལ་འགྲོ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལྔ་དང་། དབང་ཕྱུག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བདུན་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཚངས་པ་དང་། རྟོག་གེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་གང་གིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་འདི་མི་མཁྱེན་ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འདིས་བར་དུ་མི་གཅོད་ཅེས་པ་དང་། མཁྱེན་པ་འདིས་སྤངས་བྱ་སྤོང་མི་ནུས་ཞེས་པ་དང་། སྤང་བྱ་འདི་མ་སྤངས་ཞེས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་དངོས་སུ་རྒོལ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱུད་ནས་རྒོལ་བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་སེམས་མི་འཇིགས་པ་དང་ངག་བག་ཚ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པའོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་ནི། དྲང་སྲོང་ཞེས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུའང་ཐོགས་པ་སྟེ་འཇིག་ཤིང་བག་ཆ་བ་མེད་ཅེས་པའོ། །གང་གི་ཚེ་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་དེའི་ཚེ་ནའོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་
རང་གིས་སྤོང་པ་དང་གཞན་གྱིས་སྤོང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་རང་གིས་རྟེན་ཅིང་གཞན་གྱིས་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་བྱ་བླ་ན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པའི་འགོག་པ་རང་གིས་ཐོབ་པ་དང་གཞན་གྱིས
ཐོབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རི་དྭགས་ཀྱི་དབང་པོ་སེང་གེ་ནགས་ཀྱི་མཐར་དུས་རྟག་ཏུ་རི་དྭགས་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྲག་པ་མེད་པར་རྒྱུ་ཞིང་གནས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
སེང་གེ་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་នང་ན་འཇིགས་པ་མེད་པས་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། གཞན་ལ་རགས་མ་ལས་པས་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པས་བརྟན་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྤང་དཀའ་བའང་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རྩལ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེང་གེ་ལྟར་གནས་སོ། །གསུམ་པ་མ་འདྲེས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ། དེའི་བྱེད་པ། དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོད་པའི་བསྡུས་པ་དྲུག་ནི། སྐྱོ་གླང་པོ་ཆེ་དང་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲེམ་ཐུག་བྱེད་པ

ལ་སོགས་པའི་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་དང་། གསུང་ལ་ལུང་སྟོང་དུ་སྨྲ་ཆེན་པོ་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་དང་། སྟོན་པའི་ཐུགས་ལ་འདས་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། དུས་རྟག་པར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་རྗེས་
ཐོབ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ་དང་། འཁོར་འདས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མངའ་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་མ་བབ་མ་བརྟག་པར་གདུལ་བྱ་སྨིན་རུང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་
སྙོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ། མདོ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆུ་སྲིན་གནས་ཀྱི་རླབས། །དུས་ལས་ཡོལ་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྲས་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །རྟོགས་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་
ནི། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་། །དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །འདྲིས་པའི་དོན་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། དག་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། །འདིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་པས་བགྲངས་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བར་འདུས་པར་དགོངས་པའོ། མདོ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་བགྲངས་པ་ལྟར་ན་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་
གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བགྲངས་ནས་དྲན་པ་མི་བསྡུ་བ་ནི་བསླེལ་བ་མི་མངའ་བར་འདུས་པར་དགོངས་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་བགྲངས་ཏེ 508

༄༅། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མ་བསྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མེད་པར་འདུས་པར་དགོངས་པའོ། །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་ནི། སྐུ་ཡིས་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཕྱི་ནས་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་ནི། འདས་པའི་དུས་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་མཐའ་མེད་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཅེས་དྲང་ངོ་། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ན། འགྲོ་བ་ཞེས་པ་གདུལ་བྱའི་འཁོར་དུའོ། ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་པ་སྟེ། བག་ཚ་བ་མེད་པར་རོ། །རྒྱུ་གང་ལས་ན་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གོང་དུ་སྐུའི་འཁྲུལ་པ་དང་། གསུང་གི་ཅ་ཅོ་དང་འདས་པ་བསྙེལ་བ་དང་ཐུགས་གཡོ་བ་སྟེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་གདུལ་བྱ་ལ་ངང་གིས་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་རྣམས་དྲང་སྲོང་ལ་མེད་ལ། འདུན་པ

དང་བརྩོན་འགྲུས་དང༌། དྲན་པ་ཉམས་པར་དག་པ་དང༌། དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། རྟག་ཏུ་ཞེས་པ་གཏན་དུ་སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང༌། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་མངའ་ཞིང༌། གང་གིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཕྱི་ནས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང༌། འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ངེས་པར་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པར་འཇུག་པས་ཏེ་ཞེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་གང་གིས་ཐོབ་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྙེས་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ནི། ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་སྲ་བ་དང་གཤེར་བ་དང༌། གཡོ་བ་དང་ཚ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང༌། ཐོག་པ་མེད་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་བཞིའི་གཟུགས་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མེད་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་མེད་དོ། །དཔེ་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་ས་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ནི་འབྱུང་བ་ཙམ་མམ་ཤེས་པམ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཐུན་མོང་སེམས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འདྲེས་པ་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་ཐུན་མོང་བམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང༌། དཔེའི་ཆོས་མཐུན་ནོ། །དང

510

ཕྱི། སོ་བདུན།

༄༅། །པོ་ལ། ཞབས་ལོགས་པར་གནས་པ་སྟེ་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་མཉམ་པ་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལ་འཁོར་ལོའི་མཚན་པ་དང་ཞབས་ཀྱི་རྟིང་པ་ཡང་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་འབུར་དུ་མི་མངོན་པ་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་རིང་བ་དང་མཐེ་བོང་ལས་གཞན་པའི་སོར་མོའི་བར་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་པ་དང་། ལྷུགས་པ་ཤིན་ཏུ་འཛམ་ཞིང་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ལྟར་གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་ལེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ནི་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་བོལ་བཞི་དང་། མགུལ་གྱི་ལྷུན་གཉིས་དང་། ལྷག་པའི་ཕྱོགས་སྟེ་བདུན་མཐོ་བ་དང་། བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡ་དང་འདྲ་བར་རིམ་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། གསང་བའི་གནས་གླང་པོ་ཆེའམ་རྟ་ཅང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་། སྐུའི་རོ་སྟོད་སེང་གེ་དང་འདྲ་བར་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་ཀ་ཆེ་བ་དང་། ཕྲག་པའི་ཐལ་གོང་བར་ན་སྒྲོག་རུས་གོང་མོ་མེད་པར་རྒྱས་པ་དང་། དཔུང་པའི་མགོ་བོ་ཟླུམ་ཞིང་ཕྲག་པའི་ལྷུན་མཛེས་པ་དང་། ཕྱག་གཉིས་རེག་པ་འཛམ་ལ། དབྱིབས་ཟླུམ་ཞིང་ཚད་མཐོ་དམན་དང་རིང་ཐུང་མེད་པའི་ཕྱག་རིང་བ་སྟེ་མ་བཏུད་པར་ཡང་པུས་མོར་སླེབས་པ་དང་། ཉེས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ་ལ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདོམ་གང་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། མགྲིན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དུང་དང་འདྲ་བ་སྟེ་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། འདི་ནི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །འགྲམ་པ་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་དང་འདྲ་བར་རྒྱས་པ་དང་། ཚེམས་ནི་ཡས་ཉི་ཤུ་མས་ཉི་ཤུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚངས་ཞིང་བླ་འོག་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། བར་མཚམས་མེད་པས་རབ་དང་

ཚོམས་ཐག་བཟང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོམས་མཉམ་པ་སྟེ། རིང་ཐུང་དང་སྦྲོམ་ཕྲ་མེད་པ་དང་། མཆེ་བ་རབ་མཆོག་དཀར་བ་སྟེ་དུང་གི་བཅག་འཕྲོ་ལྟ་བུ་དང་། ལྗགས་རིང་བ་སྟེ་རང་གི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁེབས་པ་དང་། མཐའ་མེད་

ཚད་མེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པའི་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ཁ་ཟས་རོ་མི་ཞིམ་པ་ཡང་རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་སྣང་བ་དང་། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་ལྟར་བདང་མི་བྲ་ཞིང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་སྙན་ཅིང་རྒྱང་དུ

གྲགས་པ་དང་། སྤྱན་བཟང་པོ་དཀར་ནག་འབྱེས་པ་དང་། ཨུཏྤལ་ལའི་འདབ་མ་ལྟར་དཀྱུས་རིང་བ་དང་། ཁྱུ་མཆོག་གི་རྫི་མ་དང་འདྲ་བར་སྟུག་ཅིང་གནག་ལ་མ་འཛིངས་པ་དང་། ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཛེས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་ལ། སྨིན་མཚམས

ན་མཛོད་སྤུ་དཀར་པོ་འཐེན་ན་ཁྲུ་གང་ཡོད་པ་བཞག་ན་སྦྲུལ་སྔོང་ལྟར་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་ཏེ་གནས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དབུ་ལ་བྱིང་པོ་ལས་རང་གི་སོར་བཞིས་མཐོ་བའི་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་མཐོང་

བ་དང་། ལྤགས་པ་ལ་ས་རྡུལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་དག་ཅིང་མ་ཁེབས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་དངས་པས་གསེར་གྱི་མདོག་དང་འདྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མཆོག་ཅེས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུ་རྣམས་ལེགས་པར་ཕྲ་བ་འཇམ

ཞིང་རེ་རེ་ནས་སྐྲའི་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། དབུ་སྐྲ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་མཐིང་གི་མདོག་བཞིན་དུ་ནག་པ་དང་། སྐུ་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ལྗོན་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་ཆུ་ཞེང་ཡོངས་སུ་གབ

༄༅། །པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྙེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་འཁྲིགས་པའི་སྐུ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་མཐུ་བོ་ཆེའི་སྐུ་ཀུན་ནས་མཛེས་པའོ། །འདི་ལ་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་སྐུ་ཁྲུ་བདུན་དུ་འཕགས་ཤིང་དྲང་པའོ། །ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐུའི་བདུན་མཐོ་བ་ཞེས་པ་མེད་པར་ལྷུགས་པ་དག་ཅིང་སྲབ་པ་དང་། གསེར་མདོག་འདྲ་བ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་བརྗོད་དོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་དཔལ་འབར་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་དབང་ཞེས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པའི་མཚན་དུ་གསུངས་སོ། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་མཚན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་རམ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་སྨོས་པས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དཔེ་ཡི་ཆོས་མཐུན་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་དང་དེའི་གཟུགས་བརྙན་སྟོན་གྱི་ཆུ་སྔོན་པོའི་མཚོར་ནི་མཐོང་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཚོགས་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་དང་། མོས་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱབ་བདག་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་གཟུགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་འདི་དག་སོ་སོར་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུ་དང་བཅས་ཏེ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བུ་མོ་

རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བསྡུན། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོབས་བཅུ་ནི། མི་ཕྱེད་པས་རྡོ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །མི་འཇིགས་པ་བཞི
ནི། སྤོབས་པ་མི་ཞན་པས་སེང་གེ་བཞིན་ནོ། །མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དག་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆུའི་ནང་གི་
ཟླ་བའི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོའི་ཆོས་མཐུན། ཐུན་མོང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོབས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་
བ་ནི། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལས། གནས་དང་གནས་དང་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་དང་པོ་དྲུག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་བསལ་བས་གོ་ཆ་བཞིན་དུ་ཕུག་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲའོ། །བསམ་གཏན
དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་སེལ་བས་རྩིག་པ་དང་འདྲ་བ་བཤིག་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲའོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཅིག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བའི་ཤིང་དང་འདྲ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲའོ། །ཅི་སྟེ་ན་སྙིང་པ་དང་སྙིང་པོ་དང་། བརྟན་པ་དང་མི་ཕྱེད་པ

༄༅། །ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཤད་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྙིང་པ་ཡིན་ཏེ་སྙིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་འཇོམས་པ་ལ། སྤང་བྱས་སྟོབས་ཕྲི་བར་མི་ནུས་པས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྡོ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །མི་འཇིགས་པའི་ཆོས་མཐུན་ནི། འཁོར་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་པ་ཕྲ་མོ་ཡང་འཇོམས་པས་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་སེང་གེ་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་སུ་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་མི་མངའ་བའོ། །དེ་དག་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གང་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས་སོ། །ཉོན་མོངས་པས་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་བདག་ཉིད་མི་མཉམ་ཞིང་ལྷག་པར་གཟུགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་ཉིད་དོ། །མཆོག་ཏུ་སྤང་བར་དཀའ་བ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་རྩལ་དང་ལྡན་པའོ། །མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་མཐུན་ནི་འཇིག་རྟེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རང་བྱུང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བློ་དག་ཕྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ

དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། གཟུང་བ་མེད་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་དཔེ་ནི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔ་སྤྱར་སྤྱར་བས་ཕྱིམ་ཕྱིམ་མཚན་ཉིད་ཕྲ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་ལ། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ཆུ་མེ་རླུང་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉེར་འཚོ་ཡིན་པས་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་རྟེན་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྟོབས་སོགས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་སྐུས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་བརྒྱན་བཏགས་པ་ལྟར་ཐ་དད་པམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་དང་མདོག་དང་དབྱིབས་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། གནས་པའི་རྟེན་ནི། མཐོང་བར་གྱུར་ན་གདུལ་བྱའི་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཚན་གྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་ཏོ། རྒྱན་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལེགས་པར་འཚལ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དད་པར། །མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་

༄༅། །ལ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་པའི་བདག་པོ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མཐོང་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གདུལ་བྱ་རིང་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་སྣང་བ་ལ་གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་དང་ནམ་མཁའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྐབས་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ།། ༈ །།ལས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དཔེ་སྦྱར་བའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པ་ན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་རིགས་ཐ་དད་པ་དུམ་དང་གདུལ་བྱ་དེ་དག་འདུལ་བའི་ཐབས་ནི་འདུལ་བའི་རྣམ་པ་སྣེ་ཞི་བ་དང་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །ཆ་ལུགས་དང་སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའོ། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བའི་བྱ་བའི་ལས་དང་། གདུལ་བྱ་དེ་གང་ན་གནས་པའི་ཡུལ་དང་གང་གི་ཚེ་འདུལ་བའི་དུས་སུ་བབ་པ་ན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་གཤེགས་པ་ན། ཁྱབ་བདག་རྟག་ཏུ་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ 517

ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཆུས་གང་བའི་མཚོ་ལྟ་བུ་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྒྱུའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་པ་གཉིས་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་བུ་ཅན་ནི་སྨིན་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་འདིས་འགྲོ་བ་ན་ཐེག་པ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཡོངས་འཛིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་པ་ཁམས་ནི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་པ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་གཏེར་དང་འདྲ་ལ་དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཟིགས་ཏེ་ཞེས་པའོ། །དེའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲིན་གྱི་དྲ་བ་དང་འདྲ་བའོ། །དེ་སེལ་བའི་རྐྱེན་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་རླུང་དང་འདྲ་བས་རྣམ་པར་གཏོར་ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་གི་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་དང་ཡུལ་གང་དུ་དུས་གང་གི་ཚེ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ལ་གདུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ། །བཤད་པ་ནི། འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཡུལ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག་གི་འདུལ་བའི་ཚུལ་ནི་ཐབས་མང་པོ་གང་དང་གང་དག་གིས་འདུལ་བའི་བྱ་བ་སྟེ་དགོས་པ་གང་དང་གང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་གང་གི་ཚེ་འཇུག་པའི་དུས་དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་བཞི

༄༅། །སྟེ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། དཔེ་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲིན་ལས་འབྱུང་བའི་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་དང་། དེའི་སྟོན་པ་སྐྱེ་རྐྱེན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། འཕྲིན་ལས་དེའི་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཡུལ་དེའི་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་དེ་གཅོད་པའི་རྐྱེན་དང་ཆོས་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མི་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅེ་ན་འབྲས་བུའི་སར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་ནི་ས་བཅུ་སྟེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་འཕྲིན་ལས་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅེ་ན། འཕྲིན་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་རང་གིས་ཐོབ་ཀྱང་གཞན་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཁམས་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཏུ་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། ། ཞེས་པས་འཕྲིན་ལས་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་མེད་པས་སེལ་བར་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། སྒྲིབ་པ་དེ་འཇོམས་པའི་རྐྱེན་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པའི་རྐྱེན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ

ནི༑ ངེས་པར་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་གནས་དྲུག་པོ་འདི་དག་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉི་མ་དང་ནམ་མཁའ་དང་གཏེར་དང་སྤྲིན་དང་རླུང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་དྲིམ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བ་སྣེ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འདྲའོ། །གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་དང་སེམས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁམས་དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་པའི་སྤྲིན་དེ་མཐོང་བར་ན་བྱེད་པ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྲིན་གཏོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རླུང་དང་འདྲའོ། །བཞི་པ་ནི། དུས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཞེ་ན། དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ན་གཞན་དོན་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་དམ་བཅས་ལ་དེའི་ཐབས་སུ་ས་བཅུ་དང་ཚོགས་གཉིས་བསྒྲུབ་པས་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། མཁྱེན་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་གཟིགས་པས་གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡོད

༄༅། །པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་མཛད་པ་སྒྲིབ་པ་སྤྲིན་ལྟར་བུ་སེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དཔེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྐུའི་ངོ་བོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་འདྲ་བ་དང་། གསུང་གི་ངོ་བོ་ལྷའི་རྔ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་དང་། སྐུའི་མཛད་པ་ཚངས་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནོར་བུ
རིན་ཆེན་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་སྒྲ་སྙན་བཞིན་དང་། སྐུའི་གསང་བ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ས་གཞི་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔེ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། དཔེ་བསྟན་པའི་དགོས
པ། དཔེ་ཡི་གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་དཔེ་དགུ་ལས། དང་པོ་སྐུའི་ངོ་བོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་འདྲ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ། སྐྱེ་འགག་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དང་། དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞི་ལ་གཟུགས
བརྙན་སྣང་བའི་ཚུལ་ནི་དཔེ་ཇི་ལྟར་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སའི་སྟེང་འདི་རིན་པོ་ཆེ་བཻ་ཌཱུརྱ་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ་གཞི་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ཕྱིར་དེར་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་ན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལྷའི་བུ་མོའི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པ
དང་། གཙོ་བོའི་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཉེ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་གནས་དག་དང་། ཉེ་དབང་དེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྣ་ཚོགས་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་ལྷ་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་མང་པོ་དེ་དག

འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱུན་དེས་ཕན་པ་དང་འཇུག་པ་ནི་གཟུགས་བརྙན་དེ་རྣམས་མཐོང་བ་དེ་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་བསམ་པ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་སྨྲོར་བའི་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུན་གང་ལ་ན་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་ཏེ་དེའི་རྒྱུན་ལས་སོ། །སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱུ་ཞེ་ན། ངེད་ཀྱང་དུས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ལྷའི་དབང་པོ་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་འདྲ་བའི་སྨོན་ལམ་མོ། །ཕོན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་ལྷའི་དབང་པོའི་གཟུགས་བརྙན་འདི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལྷ་དབང་ཉིད་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་སའི་སྟེང་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ལྷའི་དབང་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་གང་ལས་ན་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བའི་ཚུལ་རྒྱུན་ལས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཅིང་དགེ་བའི་ལས་བསྒྲུབས་སོ། །ཞེས་པའོ། །སྣང་བ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་པ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་གཞུག་པར་བྱ་སླམ་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འབད་རྩོལ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སའི་སྟེང་ན་དོན་ཆེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་ཡང་བཞི་ལས། སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་སྣང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན། དད་པ་དང་མོས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རང་གི་སེམས་ལ་སྣང་བའོ། །དེ་གང་

༄༅། །ལས་བྱུང་ན། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྒོམས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། སྐུའི་ངོ་བོ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྡན་པ་སྤྱོད་ལམ་འཆག་པ་དང་ནི་བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་ནི་མནལ་གཟིམ་པ་དང་གཞན་ཡང་ཕྱག་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་པ་མཛད་པ་ཅན་ནོ། །གདུལ་བྱ་ལ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་བ་དང་རེས་འགའ་ཆོས་མི་གསུང་བར་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་མཛད་པ་གཟི་མདངས་ཅན་ནོ། །གང་གིས་མཐོང་ན་ལས་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུ་དེ་ཡིས་ཕན་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཡུལ་དུ་བྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་གང་ལས་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དེའི་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་ནི་ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྨོན་ལམ་དང་སྦྱོར་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ་ཞེས་པའོ། །རྐྱེན་གང་ལས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་དེའི་རྐྱེན་ལས་སོ། །སྣང་བ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་སྐུའི་སྣང་བ་ཡང་སྟོན་པ་དང་ཆོས་གསུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འབད་རྩོལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་ཆེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས་སོ། །ཕན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་

པའི་འབྲས་བུ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་སྣང་བ་འདི་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་སྐུ་མཐོང་བ་དེ་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་སྐུ་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབས་པས་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་དུ་རིམ་གྱིས་རང་གི་ནང་སེམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྐུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་འགགས་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དང་། དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱེ་འགགས་ཏུ་སྣང་བའི་ཚུལ་ནི། དེས་ཇི་ལྟར་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ས་གཞི་ཀུན་ནས་གཡང་
ས་འམ་ངམ་གྲོག་ལ་སོགས་པ་ཉམ་ང་བའི་གནས་གཞན་དང་བྲལ་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བཻཌཱུརྱ་འོད་གསལ་ཞིང་མཛེས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་སའི་སྟེང་ནི་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ་དེར་བརྒྱན་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ནོར་
བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པའོ། །དེར་གཟུགས་འཆར་བའི་ཚུལ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཞི་དག་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞི་དེ་ནི་ལྷའི་བདག་པོ་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལྷའི་དབང་པོ་དང་ལྷ་གཞན་གྱི་
གཟུགས་ཤར་ཏེ་ཞེས་པའོ། །འགགས་པའི་ཚུལ་ནི་ཕྱིས་རིམ་གྱིས་ས་ཡི་ཡོ་ཏན་དག་ས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་དེ་ནི་སླར་ཡང་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །སྣང་བའི་བྱེད་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་དེའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྙེན་

ཕྱི། ཞི་བཞི

༄༅། །གནས་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་ངེས་པར་ཕྱོགས་པའི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྨོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་འཐོར་བར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ༔ ༔ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གཟུགས་སྐུ་སྣང་བའི་བྱེད་པ་ནི། དྲི་མས་དག་པའི་བཻ་ཌཱུརྻ་དང་འདྲ་བའི་རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་དང་༔ ལྡན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུན་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེ་ཇི་ལྟར་བཻ་ཌཱུརྻའི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་ལྷའི་དབང་པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བའི་དད་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྣང་བ་འཆར་རོ། །ཞེས་པའོ། །སེམས་དབང་གིས་སྐྱེ་འགགས་ཏུ་སྣང་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བར་ཐུབ་པའི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ནམ་དད་པའི་སློག་པ་མེད་པའི་དད་པའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་ཅིང་། གཟུགས་བརྙན་ནུབ་ཅིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྣང་ཕ་ཡང་། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་པའི་རྙོག་པ་དང་བཅས་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་འཇུག་གོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བར་སྣང་བ་དང་ནུབ་པར་སྣང་ཡང་བརྒྱ་

བྱིན་འཕོས་པ་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་སེམས་ལ་གཟུགས་སྐུ་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པར་སྣང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་ཞིག་པ་སྐྱེ་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་དེ་ལྟར་མི་ལྟ་སྐྱེ་མི་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་གསུང་གི་ངོ་བོ་ལྷའི་རྔ་དང་འདྲ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས། དེ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བག་ཡོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ། འཚེ་བ་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྷའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྔས་ནི་བསྐུལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །རྔ་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི་བྱུང་བའོ། །ཇི་ལྟར་བསྐུལ་བར་བྱེད་ན། འབད་རྩོལ་དང་གནས་དང་ཡིད་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་དང་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུའོ། །གང་གིས་བསྐུལ་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་སོ། །གང་བསྐུལ་ན། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཡེངས་པས་བག་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །དུས་ནམ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུའོ། །དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་བདག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ན། འབད་རྩོལ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ་སྟོན་ཏོ། །གང་ལ་ན། གདུལ་བྱ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔེ

ཕྱི། ཉི

༄༅། །ཇི་ལྟར་ལྷའི་གནས་ན་ལྷ་རྣམས་བསྐུལ་བར་བྱེད་པའི་རྔ་སྒྲ་དེ་རང་གི་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ཐུབ་པའི་ཆོས་གསུངས་པའང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟ་འབད་རྩོལ་དང་གནས་དང་། ལུས་དང་། སེམས་དང་བྲལ་བའི་རྔའི་སྒྲ་དེ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཞི་བ་སྒྲུབ་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་ལ་སོགས་དེ་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུང་བ་འདི་གདུལ་བྱ་ལ་ཞི་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། གཉིས་པ་འཆི་བ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དཔེ་ནི་ཇི་ལྟར་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གནས་ནི། ལྷའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ན་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ནའོ། །རྒྱུ་གང་གིས་ན། རྔ་སྒྲའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་ནི་ཞེས་པའོ། །དུས་གང་གི་ཚེ་སེལ་ན། ཉོན་མོངས་ཞེས་རྒྱལ་འགྱུར་གྱི་ཚལ་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་མོའི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ནའོ། །གང་སེལ་ན། ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་རྒྱལ་ཏེ་ལྷ་རྣམས་སྐྲག་པའི་འཇིགས་པ་དང་ཞར་ལ་འོངས་པ་བག་ཡོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་བག་མེད་པའི་རྩེ་མོའོ། །གཉིས་པ་དོན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གནས་འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱུ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་འཇོམ་པར་བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་བརྗོད་དེ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་ལྷའི་རྔ་སྒྲ་དཔེར་བྱེད་ཀྱི་སེལ་སླན་གཞན་

དཔེར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཡིན་ཞེ་ན། ཐུབ་པའི་གསུང་དབྱངས་ལྷ་རྫས་ཀྱི་སིལ་སྙན་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཕན་པ་དང་ཚེ་འདིར་བདེ་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷའི་སིལ་སྙན་རྣམས་ནི་ཉི་ཚེ་བ་དང་ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེར་མི་རུང་ངོ་། །ལྷའི་སྒྲ་ནི་བག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བག་ཡོད་པ་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། དུས་ལས་མི་འདའ་བས་ཉི་རྩེ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་འཚེ་བའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་ལ་སྦྱོར་བས་ཕན་པ་དང་། འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པས་ན་བདེ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོགས་ཤིང་འཕོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་དཔེར་མི་རུང་ངོ༔ །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལྷའི་སིལ་སྙན་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་ལྷའི་ནང་གི་རྔའི་སྒྲ་པོ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་སིལ་སྙན་རྣམས་ནི་ས་ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་མི་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཏེ་སྒྲ་ནི་དུས་ལ་བབས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཁོར་བའི་སའོག་གི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུའང་ཁྱབ་པར་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་དང་། ལྷར་ནི་ལྷའི་སིལ་སྙན་བྱེ་བ་མང་པོ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེ་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོགས་པས་ཕན་པ

༄༅། །མ་ཡིན་པ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་གཅིག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པས་མཚོངས་པ་ན་ཕན་པ་དང་། ལྷར་ནི་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སིལ་སྙན་གྱི་སྒྲ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒོད་པ་དང་། རྣམས་གཡེང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བདེ་བ་ཡིན་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་གདུལ་བྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་གཏད་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུའང་ལྷ་དང་། སའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་མི་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུར་བཅས་ཟད་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཁྱབ་པར་སྣང་བའི་ཐུབ་པའི་གསུང་དབྱངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །གསུམ་པ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཡོ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་འགའ་ཞིག་གིས་མི་ཐོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་རྣ་བ་འདི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བས་ཕྲ་མོའི་སྒྲ་ནི་ཡོད་ཀྱང་མི་མྱོང་བཞིན། མི་ཐོས་པ་བཞིན་ནམ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་ལྷའི་རྣ་བར་ཡང་རྣ་ལམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་ཡང་སྒྲའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་ཟབ་པ་བློ་མཆོག་ཏུ་ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་

གདུལ་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་ཆུ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ། སྣོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ༑ ཕན་པ་དང་གནོད་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇུག་པ། སྣུག་བསྔལ་གྱི་མི་འཛིན་པ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ས་གཞི་ལ་མི་རྟག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་མངོན་པར་འབེབས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུའི་ཆར་འབེབས་སོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་གང་ལས་ན། ཚད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲིན་ལས་ནི་ཞེས་པའོ། །དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་ན། གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེའི་དོན་དུའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དགེ་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་ཅིང་བརྩོན་པ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རླུང་གིས་བསྐུལ་བས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆུའི་ཆར་པ་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ལས་འབེབས་པ་ལྟར་དེ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་རླུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས་སོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་མངོན་པར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚུལ་བཤད་པ་སྲིད་པ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་བསྐྲུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གང་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་ཞེས་པའོ། །དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་

ཨ། ཞེ་བདུན།

༄༅། །མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱུའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །དེ་གནས་གང་ལ་གནས་ཤེ་ན། མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་གནས་པའོ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགྱུར་བ་
དང་བཅས་པའི་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་མི་འགྱུར་བཞི་བརྒྱ་དང་ལས་འདས་པའི་སྦྱོར་པས་མ་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་སྟོན་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་ལས་ཆར་འབབ་པ་ན་ཐོག་མར་སྤྲིན་དེ་ལས་བསིལ་ཞིང་རོ་
མངར་བ་དང་ལུས་ལ་མི་གནོད་པས་འཇམ་པ་དང་རེག་པ་ཡང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་ནི་རོ་གཅིག་པ་མཐོན་ཅིང་འབབ་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཕྱིས་ས་ལ་བབ་པ་ན་བ་ཚ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གནས་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་བ་ཚ་དང་
ཁ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོ་ར་ནི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པ་ན་ཐོག་མར་རབ་ཏུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བརྩེ་བའི་སྤྲིན་གྱི་སྙིང་པོ་ལས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཐོན་ཅིང་ཕབ་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་ཐ་དད་པའི་གནས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ལས་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་
སྟོན་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་གསུངས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་མི་རྟག་པའི་ཆོས་བདེན་པར་གོ་ལ། དབུ་མ་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །སེམས་ཀྱི་མི་རྟག་ཉིད་བཞེད་ན། །དེ་དག་ 531

སེམས་ནི་སྟོང་ཉིད་དུ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་མི་བཞེད་འགྱུར། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་པས་ལས་འབྲས་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ཅིང་ལས་བྱེད་པ་པོས་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་ལ། དབུ་མ་པས་ནི་རྩ་བ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆད་མེད་དང་། །འཁོར་བ་དང་ནི་རྟག་པ་མིན། །ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་བསྟོད་པ་ལས། མོས་པ་དུས་དང་ལྡན་པ། །མང་པོ་འཁོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །གསུང་གཅིག་བཀའ་ནི་རྩལ་པ་ལས། །དུས་ལྟ་བུར་སྣང་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཕན་གནོད་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་བསྟན་པའི་ཚེ་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་དང་བ་དང་བར་ལ་སྣང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མི་དག་དང་རྨ་བྱ་དང་ཡི་དྭགས་དང་འདྲོ། །དེ་དག་གི་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་དཔྱིད་ཀྱི་མཐར་ཞེས་པ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་སྨིན་མེད་པའི་ཆར་མི་འབབ་པ་ན་མི་རྣམས་མི་དགའ་ཞིང་ཡི་དྭགས་རྣམས་དགའ་ལ། དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཆར་འབབ་པ་ན་ཡི་དྭགས་དག་ནི་བྱི་ཚོན་གྱི་ཆར་དུ་འབབ

ཕྱི། འཕྲེང་

༄༅། །ལས་སྡུག་ཅིང་མི་རྣམས་དགའ་ལ་མཁའ་ལ། མི་རྒྱུ་བའི་བྱ་ནི་རྨ་བྱ་སྟེ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་རྨ་བྱ་ལ་ཆར་གྱིས་ཕན་པའི་དགའ་ལ་མི་ལ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མེད་པས་བཏང་སྙོམས་ཞེས་སྦྱ
ཕྱི་གོ་རིམ་བསྒྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྤྲིན་གྱི་འཕྲེང་བ་ལྡན་དུས་སུ། །སྙན་པར་སྒྲོགས་པའི་སྒྲ་ལྡན་པའི། །རྨ་བྱ་ཡི་ནི་འཇུག་མ་དག །ཀླུམ་པོར་བྱས་ནས་གར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དོན་ནི་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་དག་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུའི་ཆར་བྱུང་བ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དགའ་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྡང་བའི་གང་ཟག་རྣམས་མི་དགའ་བ་དང་། ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་
མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་ཆོས་འདོད་པ་མི་དགའ་ཞིང་ཆོས་ལ་སྡང་བ་དགའ་བ་དང་། བར་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཉིས་ག་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་ནི་དཔེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་ནོ། །ཞེས་པའི་དབང་གིས་མི་ལྡོག་
པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ཆུའི་ཐིགས་པ་རགས་པ་འཆེས་པ་རྡོ་ཚན་དང་རྡོ་རྗེའི་མེ་ཞེས་པ་ཐོགས་འབེབ་པ་དང་ཆར་བསིལ་བ་འབེབ་པའི་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ལ་གནོད་པ་དང་རི་སུལ་དུ་སོང་བའི་རྨ་བྱ་དག་ལ་ཕན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་ནི་བརྩེ་བའི་སྤྲིན་ཡང་ཕྲ་བ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཐིག་པ་སྟེ་ཆར་གྱི་ཐབས་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ལ་སྡང་བའི་བདག་ལྟའི་

533

བག་ལ་ཉལ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཡང་དེ་དག་ལ་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་ལྟོས་པ་མེད་དེ་ཉེས་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མི་འཇིལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐུགས་རྗེའི་དམིགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་སེལ་བའི་
ཐབས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར། ཤེས་པ་དེ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རྣམས་པ་ལྔ་སྟེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་དང་ལྷ་རྣམས་སོ། །ལྷམ་ཡིན་རྣམས་ནི་དུད་
འགྲོར་འདུ་བའམ་ཡང་ན་ལྷར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཡང་ཆང་འཐུང་བས་ལྷ་གཞན་གྱིས་ལྷམ་ཡིན་ཞེས་སྨྲད་པའོ། །མདོ་ལས། སྲིད་སྲིད་མ་རིག་དབང་གིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །མི་དང་ལྷ་གནས་ངན་སོང་ལམ་གསུམ་པོ། །འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་དག་ཏུ་མི་མཁས་
འཁོར། དཔེར་ན་རྫ་མཁན་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །འཁོར་བ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མའི་མཐའ་མེད་པའོ། །ལམ་ལྔ་པོ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། དེ་དག་ན་བདེ་བ་མེད་དེ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ལས་མ་
འདས་སོ། །དཔེར་ན་མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་པོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལམ་ལྔ་པོ་དེའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ལས་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་རྟག་ཏུ་མེས་བསྲེགས་པ་དང་མཚོན་གྱིས་ཐོག་པ་དང་། ཁ་བས་འཁྱགས་པ་དང་། རྨ་ལ་
རྒྱ་ཚ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་བཏབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་རེག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་ལ། འགྱུར་བ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་ཏུ་འཕེལ་ཅེས་

ཤུ། ཞི་དཀྲ

༄༅། །པའོ། །གང་ལས་ན། ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་སོ། །གང་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་དང་མིའི་དབང་ཕྱུག
མཆོག་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ལ་ཡང་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་དེ་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པའོ། །གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ན་ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་བའི་ལྟས་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱུང་སྟེ། བཤེས་སྤྲིང་
ལས། མཐོ་རིས་དག་ན་འང་བདེ་ཆེ་དེ་དག་གི །འཆི་འཕོའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་ཆེ། །ཞེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་འགྱུར་བ་དང་། །སྟན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྙིང་དང་། །གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། །སྔོན་
ཆད་མེད་པའི་རྡུལ་དག་འབྱུང་ཞེས་བགྱི། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྤྲོན་བཀྲིད་སྔ་ལྟས་ལྔ། །ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ལྷ་ཡི་གནས་ནས་ལྟུང་བ་ན། །
སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་དམྱལ། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལ་ཡང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལོངས་སུ་འཚོལ་བ་ན་ངལ་དུབ་དང་འཐབ་རྩོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་ཞེས
བྱར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འདོད་པའི་རྐྱེན་རྣམས་མཐའ་ཡས་བདག་གིས་རིག །འཐབ་མོ་འཁོན་བཅས་སྨྱུ་ངན་སྡུག་བསྔལ་རྩ། །འཇིགས་བྱེད་དུག་གི་ལོ་མ་འདྲ་བ་སྟེ། །མེ་དང་འདྲ་ཞིང་རལ་གྲིའི་སོ་དང་འདྲ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཉི

བར་མཚོན་པ་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ན་ངན་སོང་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པའོ། །གང་ལས་རྟོགས་ཞེ་ན། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ
བཞི་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའམ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་བསྡུས་པ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་རྒྱུར་གྱུར་པའམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀུན་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འགགས་པ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པའོ་ཞེས་པ་དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་ཤེས་པས་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ
ནི། དེ་ལྟར་བདེན་པ་ཤེས་ནས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་སྨན་པ་མཁས་པ་ཐོག་མར་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བར་བྱ་ལ། ནད་མེད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་སྨན་ནི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་བྱ
བར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ལ་མཁས་པས་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ལ་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་ཟག་བཅས་དེ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྒྱུ་བཅས་རིག་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱ་ཞིང་
དེའི་ལམ་ནི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། མཛད་པ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཚངས་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབད་པ་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། གདུལ་བྱ་མེད་ན་སྣང་བ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་

༄༅། །རྩལ། སྣང་བའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་རྩལ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱུ་འོ། །དང་པོ་ནི་དཔེ་ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་ན་ལྷའི་དབང་པོ་ཚངས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཚངས་པ་གནས་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་
དུ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གནས་ནི་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་འབབ་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་ཡང་སྣང་བ་སྟོན་པར་མཛད་ཅེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བསྐྱོད་པ་མེད་པར་རོ། །གནས་གང་དུ་ན། གདུལ་བྱ་
གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཀུན་ཏུའོ། །གང་ཟག་གང་ལ་ན། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལའོ། །གང་གིས་སྟོན་ན། འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྷ་ཚངས་པ་ནི་དུས་རྟག་
ཏུ་རང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མི་གཡོ་བར་གནས་གཞན་དུ་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་གནས་རྣམས་སུ་ཁྱབ་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ལ་དེ་མཐོང་བའི་ལྷ་དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དགའ་བའི་
ཆགས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མི་བསྐྱོད་པར་བཞུགས་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་དེ་མཐོང་བའི་
གདུལ་བྱ་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཀུན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚངས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་མཐུས་ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་འབད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་སྟོན་པ་ལྟར། རང་བྱུང་རྫོགས་པའི་སངས་

གཞན་དཀར་ཞིའི་ཁྲོད་ཡུ

རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྣང་བའི་ཚངས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ཇི་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་བསྐོང་བ། །དེ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་སྨོན་ལམ་
གྱིས༔ ཏབང་གི་རྒྱལ་བའི་སྐུར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གདུལ་བྱ་མེད་ན་སྣང་བ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ནི། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགའ་ལྡན་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལུམ་བི་ནིའི་
ཚལ་དུ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། ཚལ་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཁབ། སེར་སྐྱའི་གྲོང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་དུ་དགྱེས་པར་རོལ་པའི་ཚུལ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དབེན་པར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས་ནས་བདུད་ཀྱི་
སྡེ་བཅོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་དང་། ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་བར་དག་བསྟན་ནས་མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
སེམས་ཅན་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་ལམ་དུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཡི་སྣོད་ཆག་ལ། །ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་མི་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ངན་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་
བརྙན་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཕན་གནོད་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གདུངས་པས་དུས་སྐད་ཅིག་གི་ཚེ་ཉིད་ལ་པདྨ་ལ་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། ཀུ་མུ་ད་ནི་རབ་ཏུ་ཟུམ་པར་

ཕྱི། དབུ་མ།

༄༅། །ཕྱིར་ཀྱང་ཆུ་སྐྱེས་ཁ་བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ཀུ་མུ་ཏ་ཁ་ཟུམ་པའི་སྐྱོན་དག་ལ་ཉི་མ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་འཕགས་པའི་ཉི་མ་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པ་དང་གདུལ་བྱམ་ཡིན་པ་ལ་མི་ཕན་ཡང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟོག་པ་མེད་པ་རང་གི་འོད་དུས་གཅིག་ཆར་སྤྲོས་པ་ཡིས་པདྨ་འདབ་མ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡོ་ཏོག་དག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དག་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་པདྨ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ །སྨིན་པ་སོལ་བའི་འོད་འགྱེད་པ་ནི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་མཛད་ཅེས་པའོ། །གང་གི་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཉི་མ་ཡིས་སོ། །ཇི་གང་དུ་ཤར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་ནམ་མཁར་ཤར་བའོ། །དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དག་གིས་ཞེས་པ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །གང་ལ་འོད་ཟེར་སྤྲོ་ན་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བར་ནི་ཞེས་པའོ། །གང་གི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །སྣོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་དག་པའི་ཆུའི་སྣོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་འཆར་རོ། །འོས་པར་འཆར་བ་ནི་འཐོབ་ཅིང་འཆར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གང་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མའོ། །དེ་གང་དུ་འཆར་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་ནི་འཆར་རོ། །དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་བུ་ཞེ་ན། དུས་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ

པའོ། །གང་ལ་འཆར་ན། གདུལ་བྱ་རི་ལའོ། །ཇི་ལྟར་འཆར་ན། ཇི་ལྟར་འོས་པར་སྣལ་བ་དང་འཚམས་པར་འཆར་ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་དཔེ་སོ་སོར་ཕྱེ་ན། ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་སྟོང་དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་མཁའ་ལ་ཤར་བ་ནམ་མཁའི་
ཁོངས་སུ་འོད་ཟེར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་ནི་ཐོག་མར་འཛམ་བུ་གླིང་གི་རི་མཆོག་དང་དེའི་རྗེས་སུ་རི་བར་མ་དང་མཐར་དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡང་གདུལ་བྱ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་
དགེ་བའི་རྩ་བ་རབ་དང་བར་མ་དང་ཐམ་དང་ལྡན་པ་དང་ཐ་ན་ལོག་པར་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་འབབ་ཅིང་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ལྔ་པ་ཉི་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བས་སངས་རྒྱས
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ཞེས་པ་མཐར་ཐུག་པར་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བའི་ནུས་པ་ཉི་མ་ལ་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ལ། མི་ཤེས་པའི་གཏི་མུག་གི་མུན་པས་བཀབ་པ་གསལ་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན
གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་པས་མ་ཡིན་པས་དོན་ཆེ་བས་ཡིན་ནོ། །ཕྲུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་བརྗོད་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་མདོག་བཀྱེ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་འོད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བ་དག་ནི་ཞིང་ཐམས་ཅད
དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་སྟོན་པར་མཛད་པས་དོན་ཆེ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །སྤྲུག་བསྡུལ་སེལ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཤེགས་པའི་ཚེ་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལོང་བ

540

ཕྱི། ད་ཞིས

༄༅། །རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་འོན་པས་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚེ་བ་སེལ་བ་དང་། དོན་མེད་པ་ངན་སོང་གི་ཚོགས་དང་བྲལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ལས་ནི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས་ངན་སོང་ལས་སྐྱབས་པ་དང་། དེ་དག་གི་འཇུག་བསྡུ་བ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྨོངས་པའི་གཉི་མུག་གིས་བློ་མིག་མདོངས་པར་གྱུར་ཏེ་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བརླབས་ཀྱིས་བརྒྱས་པར་གྱུར་ཅིང་ལྷུ་བ་ངན་པའི་མུན་པའི་སྒྲིབ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློ་སྙེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བས་སྤུར་མ་མཐོང་བའི་ཤེས་བྱའི་གནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་གསལ་བར་བྱས་པ་ལས་སོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གསང་བ་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟོག་པ་མེད་པས་རང་དོན་བྱེད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྣ་ཡུལ་ན་གནས་པ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ཁམས་དང་མོས་པའི་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཐོས་པར་འགྱུར་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཆོས་གསུང་བ་དེ་ལ་ཀུན་སློང་གིས་རྣམ་པར་མི་

541

རྟོག་ཅེས་པའོ། །འབད་པ་མེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་ན་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡང་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་ལ་
ཇི་ལྟར་འོས་ཤིང་མཚམས་པར་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཞུགས་སོ། །དུས་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དག་ཏུའོ། །རྙེད་པར་དཀའ་བ་ནི་རབ་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་ཞེས་པའོ། །གང་རྙེད་པར་དཀའ་ན། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་བཟང་
པོ་བསམ་པ་བསྐོང་བ་དེའོ། །གང་གིས་རྙེད་པར་དཀའ་ན། ནོར་བུ་དེ་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འགྲོ་བ་མི་ལ་སོགས་པ་འདིར་རོ། །གང་གིས་རྙེད་དཀའ་ན། རྒྱ་མཚོ་བར་མ་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ན་ས་འོག་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མཐོང་བ་རྙེད་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །གང་ན་བདེ་བར་གཤེགས་མཐོང་བ་དེའོ། གང་གིས་འགྲོ་བ་ཤིན་དུ་སྐལ་བ་ངན་པའི་ཡིད་འདིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་དུམས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུང་གི་
གསང་བ་སྒྲ་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བྲག་དང་སྒྲའི་རྐྱེན་ལས་སྒྲ་བརྙན་གྱི་སྒྲ་གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དེ་ལ་སྣང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་བརྗོད་པར་བཟོ་བའི་རྩོལ་མེད་ཅིང་རང་གིས་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་ནར་ཕྱིའི་དོན་དང་། ནང་ན་སེམས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐུའི་གསང་བ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ལ་དཔེ་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་མཐོ་དང་དམའ་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་ཡང་ནམ་མཁའ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མཐོ་དམན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དམ་ང

༄༅། །བོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་བློ་ལ་སྣང་བ་མེད་ལ་བློའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་གཞན་ཡང་མེད་ལ། མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་འདས་ཤིང་རྟོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་དུ་མེད་པའོ། །དོན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་དམན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་སྐྱེ་འགགས་ལ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དགེ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ས་དང་འདྲ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ས་ལ་སྐྱེ་བའི་རྩི་ཤིང་དང་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཀུན། དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པའི་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱུན་མི་ཉམས་པའི་བརྟན་པ་དང་། མཐར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡངས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི། མ་ལུས་པར་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དཔེས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་དངོས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན། མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་ལ་གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ན། འབད་རྩོལ་དང་ཀུན་སློང་མེད་པར་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་འགའ་བྱེད་པར་མཐོང་བས་དེ་དག་འགལ་སྙམ་དུ་དགོས་པ་དེ་བས་ན་ཞེས་དེ་འཕེན་པའི་ལུང་

ནི་མདོ་གང་དུ་དཔེ་རྣམས་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་གྱུར་པ་འདི་མདོ་སྡེ་འདིའི་ནི་མིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་བསྟན་པ་དེའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཉིད་
དོ།། ཇི་ཙ་ཤེད་པ་ནི། འདི་ལྟར་དཔེ་དགུས་བསྟན་པ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ཞེས་པ་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཕྲིན་ལས་
ལ་འཇུག་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དཔེ་དོན་མཚོན་པ་ནི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དེའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བེ་ཌཱུརྱའི་ས་གཞིའི་དག་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་དག་ནི་རྣམ་པ་དགུ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་
དཔེས་བསྟན་པའི་དོན་དེའི་བསྡུས་པའི་དོན་ངོས་བཟུང་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན་སྐུ་བསྟན་པ་དང་གསུང་བརྗོད་པ་དང་ཐུགས་ཁྱབ་པ་དང་སྐུ་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་སྤྲུལ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བ་དང་། ཐུགས་དང་གསུང་དང་སྐུའི་གསང་
བ་དང་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཐུགས་རྗེས་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་དོ། །དོན་དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་ཀུན་འབད་རྩོལ་དང་སྐྱེ་འགགས་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་
བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སློང་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་མངའ་བའི་ཕྱིར། · འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་དོན་བྱེད་པ་དཔེར་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་བཻ་ཌཱུརྱའི་གཞི་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་ཡོངས་

ཕྱི། ༢༧༣

༄༅། །སྤྱོད་པ་སྟེ་འབད་རྩོལ་ཞི་བ་ནི་དམ་བཅས་ཏེ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་མངའ་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། འབད་རྩོལ་ལ་སོགས་མེད་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ནི་བློ་དོར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་དཔེར་ནི་
བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་སོགས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ་སྐུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་པ་དགུ་ནི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་ཞིང་། འབད་པ་མེད་པར་འཕྲིན་ལས་རབ་ཏུ་
འཇུག་གོ །ཞེས་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དཔེ་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་སྐུའི་ངོ་བོ་བརྒྱ་བྱིན་བཞིན་དང་། གསུང་གི་ངོ་བོ་ལྷའི་རྔ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྲིན་བཞིན་ནོ། །སྐུ་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་
ཚངས་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཉི་མ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ནོ། །གསུང་གི་གསང་བ་སྒྲ་བརྙན་དང་། སྐུའི་གསང་བ་ནམ་མཁའ་དང་། གནས་གྱུར་པའི་ངོ་བོས་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་དང་རྣམ་
རྟོག་མེད་པར་སྲིད་པ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་གང་གིས་རྟོགས་ན་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བས་བརྒྱན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རིག་ཅེས་པའོ། །དོན་དང་སྦྱར་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་བཻཌཱུརྱའི་གཞི་ལ་ལྷའི་དབང་པོའི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་
བཞིན་དུ་སྐུའི་སྣང་བ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་གིས་ལེགས་པར་འདོམ་པར་མཛད་པ་ནི་ལྷའི་རྔ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐུགས་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པའི་བདག་ཉིད་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་

སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཁྱབ་པར་འཇུག་པའོ། །སྐུ་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་ནི་ཚངས་པའི་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་གནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་སྐྱེད་པར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་ཐུགས་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་དེ་བྲག་ཆ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་སྣང་ཡང་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་མེད་པ་དང་། སྐུའི་གསང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སྣང་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ས་བཞིན་གནས་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་འགྲོ་བའི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་རྣམས་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དོན་གྱི་ཆོས་མཐུན་ལ་གལ་ཏེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་མཐོང་བ་རྒྱུ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། བཻཌཱུརྻའི་གཞི་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱུ་སེམས་དེ་དག་པ་ནི་གཞན་གྱིས་མི་བཟློག་པའི་དད་པའི་དབང་པོ་བརྟས་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་གཞིའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་ནུབ་པ་ལྟར། དད་པའི་དབང་པོ་བརྟས་པའི་དགེ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་སྣང་ངོ་། །ཡང་བརྒྱ་བྱིན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་ནས་མ་འཕོས་པ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་དོ། །གལ་

༄༅། །ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་ན་འཕྲིན་ལས་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཞེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་གཟུགས་བརྙན་སྟོན་པའི་ཀུན་སྣང་དང་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཆོས་སྐུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགགས་པ་མེད་པ་ལས་མ་གཡོས་པར་དུས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྐུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་གོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་བསྡུ་བའི་དོན་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡིན་ཞིང་། རིམ་པར་ཡང་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་དང་པོ་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲ་ནས་དཔེར་བརྗོད་ན་ཕྱིས་སྤུམ་རྣམས་ཕྱིམ་ཕྱིམས་ཆོས་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པས་དཔེ་ཡིན་པ་སྤྱངས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཟུགས་བརྙན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གསུངས་གིས་ཆོས་སྟོན་པས་ལྷའི་རྔ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་དོན་བྱེད་པ་མིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བམ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་འཇུག་པའི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོ་རབས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་མེད་པའི་ས་བོན་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ལེན་གཅིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་

བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཏན་དུ་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་དུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རེས་འགའ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་གཏན་དུ་ཞེས་པ་རྟག་པར་མུན་པ་འཇོམས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟག་པར་མུན་པ་འཇོམས་པ་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲའོ། །དེའང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པས་འབྱུང་བ་ནི་རྙེད་པར་མི་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ན་ལུས་ཅན་མི་ཡིན་པ་སུས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་སྙན་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྐྱེན་ལས་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པས་ན་ནམ་མཁའ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་དགེ་བའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའང་མ་ཡིན་ནོ༔ །དེས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་འབྱུང་བའི་

ཕྱི། ལྔ

༄༅། །ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་ཏེ་ལེའུ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་རིགས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕན་ཡོན་སྤྱིར་བརྗོད། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། དེའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མོས་པའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཏེ་བཞི་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་མོས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་པའི་སེམས་ཅན་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསམ་བྱ་མིན་ཞེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །འོ་ན་སུས་རྟོགས་པར་ནུས་ཞེ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདྲེན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་མོས་པ་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའོ། །བསོད་ནམས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ནི། གཞན་གྱིས

བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་མོས་པས་དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་གོང་མ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱ་བའི་དགེ་བ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་ཡིན་པར་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དུ་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ་དེ་ནི་ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༔ ཀཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ནི། གཏོང་བ་པོ་གང་ཞིག་འབུལ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་གང་གིས་ཞེ་ན། གཏམ་པ་སླན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པས་མ་ཡིན་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སོ། །དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་གཞོང་པ་ནང་དུ་ནོར་བུས་སྤྲས་པའོ། །གྲངས་ཅི་སྙེད་གཅིག་ཅེ་ན། ཉུང་ཟད་མ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྡུལ་གྲངས་དང་མཉམ་པའོ། །དུས་ནམ་ཞེ་ན། རེས་འགའ་འམ་ལན་གཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་རོ༔ ཡུལ་གང་ལ་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསོད་ནམས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཞན་གང་རྒྱུད་བླ་མའི་འདི་ལས་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་

ཕྱི་ ངབྱིས་

༄༅། །རྟོགས་ནའང་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པས་མོས་ན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་གང་ཟག་འདི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བློ་ལྡན་གང་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་མེད་པ་བསྲུང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ནི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་སོ། །དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ནི། འབད་པ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱིས་དེ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གིས་རྒྱུ་གང་ལས་ན་གང་ཟག་གཞན་གང་རྒྱུད་བླ་མ་འདི་ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་རྒྱུ་དེ་ལས་མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་འདི་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་ནི་བསྒོམས་པར་བྱེད་ལ་ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུའམ་བྱེད་ལས་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འཇོམ་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །རང་བཞིན་ལྷའི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཚངས་པའི་གནས་པ་ཚད་མེད་པའི་མཐར་སོན་པ་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །བསམ་པ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ལས་ཆེས་མང་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་གང་ལས་ན་རྒྱུད་བླ་མ་འདི་ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདིའོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དེའི་

འཐད་པ་ནི། གང་གངས་ཕྱིར་ན་སྙིང་པོ་གཏད་པ་བས་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ་རྒྱུད་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་སྤོང་བར་བྱེད་དོ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་འདི་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་མཆོག་ཉིད་དེ་ཤེས་རབ་
དེའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུད་བླ་མ་འདི་ཐོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མོས་པའི་ཡུལ་གཏོད་མ་ནས་གནས་པའི་ཁམས་དང་ཁམས་དེ་ཉིད་ནི་དྲི་མ་མེད་པར་གནས་གྱུར་པའི་བྱང་
ཆུབ་དང་བྱང་ཆུབ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལས་གདུལ་བྱའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་འདི་ལའོ། །མོས་པའི་རྣམ་པ་ནི་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་
དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པར་ནུས་པ་ཉིད་དང་། རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་གཏེར་མ་ནས་ལྡན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མོས་པས་ན་ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕན་ཡོན་ནི་མྱུར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་དང་། །སྦྱོར་བས་སྦྱིན་སོགས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ཁམས་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་

༄༅། །པ་དང་གནས་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་དེ་བསལ་ན་བདག་འདྲ་བས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ནུས་པ་དང་། ཐོབ་པར་གྱུར་ན་འདི་འདྲ་བའི་སྟོབས་སོགས་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པའི་
དད་པས་མོས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །སེམས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའོ། །ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་
པ་དང་། སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དེས་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་དང་། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་པ། དེ་བཤད་པ། རིགས་བསྡུ་བ། དག་པའི་
རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དེ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ལ། དེའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ༑ །གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་ལྔ་ཡིན་ལ། ལྔ་པོ་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་རྟོག་པ་མེད་པས་བསོད་ནམས་དེ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ནི་སྦྱིན་སོགས་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་

འཇུག་པ་ལས། སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་འདི་དག་ཕལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས། །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ལ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ནི་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཀུན་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །བཞི་པ་ལ། སྦྱང་བྱ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་མཚན་མར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པའི་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པར་འདོད་དོ། །གཉེན་པོ་ནི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་གི་ས་བོན་ནི་སྤོང་བའི་རྒྱུ་གཉེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་པོ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཆོག་ཡིན་ཞིང་དེའི་གཞི་འམ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུད་བླམ་ཐོས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཐོས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་ལ། ཁམས་སོགས་ཐོས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བསྡུན་པ་ཙམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ཉིད་བརྗོད་པ། །

554

༄༅། །དེ་དག་གི་བསྡུས་དོན་ནོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསུང་རབ་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ། ཆོས་སྤྱོང་གི་ལས་ལ་བག་བྱ་བ། གསུང་རབ་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་གང་ལ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ། དོན་གང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་བཤད་དོ་ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་གང་ལས་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དུ་མའི་ལུང་དང་། འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་འཐད་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྤྲོས་པའི་རྗེས་དཔག་ལའང་བརྟེན་པར་འཆད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་དོན་ནི་དངོས་སུ་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བས་ཀྱང་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་ནི་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་གང་དག་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟན་པའི་དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བློ་ཅན་དེ་དག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འགྱུར་གྱིས་དགེ་བ་བསྐྱེད་པས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་ཅེས་པའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ཕྱིའི་རྐྱེན་སྒྲོན་མེ་དང་གློག་དང་ནོར་བུ་དང་ཉི་ཟླའི་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་རྐྱེན་མིག་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ན། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་འབྲས་བུ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྗོད་བྱེད་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤོབས་པའི་འོད་མཛད་པའི་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཞེས་པ་སྟེ་རང་དགར་བྱས་པས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། བཤད་བྱ་དངོས་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་བཤད་ན་གསུང་རབ་འདི་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གསུང་རབ་གང་ཞིག
བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དོན་ལ་རིགས་པས་སྒྲུབ་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པས་བརྗོད་བྱ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ངག་ཚིག་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཞིང་སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་
ལ༑ འབྲས་བུ་ཞི་བམྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པས་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲང་སྲོང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་གཞན་ཞེས་པ་གསུང་རབ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་མི་འཆད་དམ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོན་པར་གཟུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྐྱེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད་
པའི་འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་སྟོན་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བོས་བླངས་ཞེས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ལས་ལ་བག་
བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་སྤྱོད་བར་གདམས་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤང་། རྒྱུ་ཞེན་ལྟ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག

༄༅། །པའི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་ལུང་དང་རང་གི་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དཀྲུག་ཅེས་པ་ལུང་གི་དོན་གཞན་དུ་གཅེས་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ལས་
ཆོས་མཁས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མ་ལུས་པ་དང་ཇི་ལྟ་བའི་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་མཁྱེན་པ་མིན་པ
དེའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཀྲུགས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་ཅིང་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་འཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ལྟ
བའི་དྲི་མ་ཅན་དེ་ལ་བློ་མི་སྦྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཞེན་ལྟ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉེས་པ་གཉིས་པ་ལས། ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་མ་རིག་པས་རྨོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བཀུར་བ་འདེབས
པ་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་བརྙས་ཤིང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པས་བྱས་ཏེ་དེས་ན་ཞེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྱུར་མི་རུང་པ་ནི་དཔེར་ན་གོས་གཙང་མ་དྲི་མ་མེད་པ་ཚོན་གྱིས་ཁ
དོག་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བར་ནུས་ཀྱི་སྣུམ་གྱིས་གོས་པའི་དྲི་མ་ཅན་བསྒྱུར་བར་ནུས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དྲི་མ་ཅན་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རྣམ་པ་བཅུས་དགྲ་བཅོམ

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཞན་པའི་བློ་དམན་པ་དང་། དད་པ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པའི་དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དམན་པའི་དོན་
ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟང་
ཟིང་གི་རྙེད་པ་ལ་བརྙམ་ཞིང་ཆགས་པ་དང་། རང་གི་ལྟ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤུན་འབྱིན་ཅིང་སྤོང་བའི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིང་དུ་སྲིད་སྤྱེ
དེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ལ་མོས་པ་དམན་པ་དང་བཅུའོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་རྒྱུ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་བླུན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་རྣམ་པ་བཞིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་
ལ། དེ་ཉིད་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཀོད་པ། ཆོས་ཀྱི་འཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་དང་། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཟིན་པའོ། །ཞེས་པ
དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རིགས་མེད་གྲོགས་ངན་མདོ་ན་དགེ་མ་བསགས་བློ་མ་སྦྱངས། །ཆོས་འདིས་སྐྲག་འགྱུར་འདི་ན་དོན་ཆེན་འདི་ལས་ལྟུང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ

༄༅། །ཁ་དང་། གཏན་དུ་ཐར་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བླང་དོར་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལས་ཉམས་ཤིང་སྤངས་པ་ལ་འཇིགས་པའི་བག་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་མི
དང་ནི་མི་ཟད་པའི་སྦྲུལ་གདུག་པ་དང་གསོད་པའི་གཤེད་མ་དང་ཐོག་ཡའང་དེ་ཙམ་དུ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་མི་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་ན་མེ་དང་སྦྲུལ་དང་སྦྲ་དང་། རྡོ་རྗེའི་མེ་ནི་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ནའང་ཚེ་འདིའི་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་དེ་དག་ལས་ཕྱི་མར་
མནར་མེད་པའི་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཆོས་སྤངས་པས་ནི་མནར་མེད་པའི་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་ལས། སྔོན་སྤྱོད་ཆེ་ན་སངས་རྒྱས་ཁྲག་ཁྲིག་བསྐྱར་བྱས་ཀྱང་། །རྒྱལ་བའི་
ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་མ་དད་ན། །ཐོས་ནས་བློ་ཆུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྤོང་བྱེད་དེ། །སྤངས་ནས་སྐྱབས་མེད་གྱུར་པ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགྲོ །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་སྐྱེས་སྒྲ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ལྷས་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡང་ནས་ཡང་
དུ་བརྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ངན་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ་བསྒྲོང་པར་བརྩམ་པ་དང་། ཕ་དང་མ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་བྱ་བམ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དང་། མཆོག་གི་ཚོགས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པའི་དབྱེན་བྱེད་པའི་མི་དེ་ཡང་གཉེན་པོ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པར་བསམས་ཤིང་བསྒོམས་ན་མྱུར་དུ་མཚམས་མེད་པའི་སྡིག་པ་དེ་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། དྲང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་ལྟོས། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཚང་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གང་ཟག་གང་ཞིག

ཡིད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤྱང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་མེད་དེ་ཉེས་པའི་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་བསྔོ་བ་ལ། བསྔོ་རྒྱུའི་དགེ་བ་ནི། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྒྱུ་ནམ་པར་བྱང་
བའི་ཁམས་དང་རྒྱུན་དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་དོན་གནས་ནམ་པ་བདུན་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལས་འཚང་པ་པོ་བདག་གིས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་པ་
དེས་ནི་ཞེས་པའོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་འདི་ཞེས་པའོ། །བསྔོ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐའ་ཡས་པའི་འོད་མངའ་བའི་དྲང་སྲོང་མགོན་པོ་སྣ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་དེ་
མཐོང་ནས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་མིག་དྲི་མ་མེད་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག བསྔོ་བའི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་ནམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ནི། །
སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་འདོད་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་གཅིག་སྙམ་པའི་སེམས་པ་འདུན་པ་དང་བཅས་པའོ། །དོན་དམ་པར་བསྔོ་རྒྱུའི་དགེ་བ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྔོ་བ་འབྲས་བུ་
དང་། བསྔོ་བའི་སེམས་ནམས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བསྔོ་བ་སྟེ། བསྡུད་པ་ལས། གང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དེ་ཡང་ཟད་པ་དང་། །གང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དེ་ཡང་ཟད་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོན་ཡང་མི་བསྔོ་

560

༄༅། །ཤེས་གསུང་ན། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྔོ་བའི་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་བར་མ་དོར་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཐིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ལྷུང་། །རྒྱ་མཚོ་མ་སྐམས་བར་དུ་དེར་མི་ཟད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྔོའི་དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་ཟད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་བསྡུས་དོན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་གང་ལས་རྒྱུ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བཤད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་སློག་ཅེས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུར་ནི་བཤད་པ་དང་། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཞེས་པས་དོན་གང་ཞིག་བརྗོད་པ་དང་། གང་ཞིག་རྒྱལ་བས་ཞེས་པ་བཤད་བྱ་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་དོ། དེ་དག་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་བསྟན་ཏོ། །གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཞེས་པ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་སྤོང་བར་བསྟན་པས་བདག་ཉིད་དག་པའི་ཐབས་དང་། བློ་དམན་ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གང་གིས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ཀྱི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཞེས་པ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་རྣམ་པར་བྱང་ཁམས་ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཐ་མ་ཡིས་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པའི་ཆོས་བརྗོད་པས་མདོར་ན་བསྟན་བཅོས་བཤད་པའི་བསྔོ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག

པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་ལྔ་པའི་བཤད་པའོ། །འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །གང་གི་ཐུགས་ནི་དཔག་ཡས་བསྐལ་བར་
གཞན་དོན་དཀའ་སྤྱོད་སྤྱད་བྱུང་དང་། །ཇི་སྙེད་ཆོས་ཀུན་ཇི་བཞིན་ཐུགས་ཆོས་མཁྱེན་རབ་ཕུལ་བྱུང་གོམས་པའི་མཐུས། །གློ་བུར་སྒྲིབ་ཀུན་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ལྟར་ཟག་མེད་དབྱིངས་སུ་ཉེར་ཞི་ནས། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཐུགས་རྒྱུད་སྐུ་གསུམ་
ཡོངས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་གྱུར། ༡ །གང་དེས་འགྲོ་ཀུན་གདོད་ནས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡང་། །གློ་བུར་ཉེས་པའི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཁྱམས་གྱུར་ཏེ། །རབ་དྲག་སྡུག་བསྔལ་ཐ་ལྟབས་འཁྲེང་བས་གཅེས་གྱུར་པར། །རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་
ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་སྲིད་མཐར་རོལ། ༢ །གང་ཞིག་གདོད་ནས་རྣམ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཀུན་བཅོམ་ནས་བྱང་ཆུབ་བརྙེས། །གཅིག་དང་ཐ་དད་མཚན་མ་མེད་ཀྱང་མ་འདྲེས་དངོས་ཀུན་གཅིག་ཏུ་མཁྱེན། །རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་འབབ་པ་མེད་
ཀྱང་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་མས་འགྲོ་བ་འདུལ། །ཆོས་ཀུན་བརྗོད་དུ་མེད་པར་གཟིགས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་བཞིན་ཆོས་སྒྲ་སྒྲོགས། ༣ །དེ་ཡིས་རབ་བརྟན་ལྷུན་པོའི་ལྷ་ཕྱོགས་འདིར། །རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མས་བྱང་ཆུབ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་
དམ་ཆོས་ཆར་ཕབ་པས། །སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ལོ་ཐོག་བསྐྲུན། ༤ །ཉི་ཚེ་གདོང་བཞི་པད་གར་མིག་ཅན་མིག་སྟོང་པ་དང་བདེ་འབྱུང་སོགས། །རིག་བྱེད་སྒྲོག་པའི་ངལ་བ་བཏང་ནས་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་གཙུག་གིས་ལེན། །སེར་སྐྱ་དང་

༄༅། །ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་ལྷ་ཡི་བླ་མའི་རྗེས་འབྲང་བཅས། །ལམ་ངན་ཆགས་པའི་འབད་པ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་དད་པར་གྱུར། ༥ །འོན་ཀྱང་གསུང་གི་གསང་བ་ནི། །རྡུལ་བྲལ་དགྲ་བཅོམ་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་༔ རྗེ་བཞིན་རྟོགས་པར་རབ་དཀའ་ན། །བྲམས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཇི་ལྟར་འཚལ། ༦ །དེ་སྐད་འཕགས་པ་ཞམ་མགོན་པོས་བཅུའི་སྤྱོ་ལ་རྣམ་མཛེས་ཤིང་། །རིན་ཆེན་དོ་ཤལ་ཅོད་པན་གཡོ་བའི་སྐབས་གསུམ་སྐྱེ་བོས་གུས་མཆོད་པས། །སྐལ་བཟང་འགྲོ་ལ་ཐེག་མཆོག་གསུང་རབ་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་རྩོལ་སླད་དུ། །རོ་བརྒྱའི་བཅུད་ལྡན་ངེས་དོན་འབྲས་སྟེར་དཔག་བསམ་ཤིང་འཕྲུང་གཞུང་འདི་བསྒྲུན། ༧ །གང་དེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །བློ་གྲོས་སྤྱོབས་པ་ཐོགས་མེད་པས། །ཐུབ་པའི་གསུང་བཞིན་རབ་ཕྱེ་བས། །བློ་ལྡན་ལོངས་སྤྱོད་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ༨ །སླར་ཡང་གངས་རིའི་འཕྲེང་ལྡན་འདིར། །སྐྱེས་ཆེན་དག་གིས་ལེགས་བསྒྱུར་ཅིང་། །བློ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་མཛད་པ། །ཟབ་མོའི་གཏམ་འདི་ཡུན་རིང་གནས། ༩ །དེ་སྐད་བདག་གིས་སྔོན་རབས་ཀྱི། །སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་མ་བགྲོད་པའི། །སྔོན་མེད་ཚིག་དང་དོན་གྱི་ལམ། །ཅུང་ཟད་དོགས་འདིར་བགྲོད་དུ་མེད། ༡༠ །འོན་ཀྱང་གང་དུ་དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །བགྲོད་པའི་ལམ་འདིར་འཇུག་ལ་མི་རིགས་མེད། །དེ་སྐད་གཞུང་འདི་ངེས་དོན་གསུང་རབ་བཞིན། །རྣམ་པར་དགྲོལ་བའི་ངལ་འདི་བདག་གིས་སོ། ༡༡ །རྩོལ་འདི་མཁྱེན་རབ་མཐུ་སྟོབས་མཆོག་གིས་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་བསྟན་པའི་ཁུར། །གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཡུན་རིང་འཛིན

ཡང་བསླེལ་མེད་ཐུགས་མངའ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །གང་དེའི་དྲིན་ལས་ལུང་རིགས་དོན་ལ་བློ་གྲོས་སྤོབས་པ་མྱུར་འཇུག་ཅིང་། །མཁས་པའི་བྱ་བས་མཁས་རྣམས་དགའ་སྐྱེད་མཚུངས་མེད་བློ་ཅན་དེ་ཡིས་བཀོད། ༡༢ །བདག་བློའི་ཉམས་སྦྱོང་ཁང་བཟངས་སུ། །ལུང་རིགས་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ཚོགས། །འཇིག་རྟེན་མོས་པའི་བཀའ་མེད་པར། །མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞིན། ༡༣ །དེ་ཡི་བྱ་བས་ཡིད་འཕྲོགས་པས། །ཕྲག་དོག་བསམ་པས་ཡོངས་སྦྱོང་གྱིས། །འབྱོར་པ་བཀག་པས་དུས་མཐའ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་ཡིས་ཀྱང་སྤངས་པ་སླམས། ༡༤ །དེ་ཚེ་དེ་ཡིད་མི་གཡོ་བར། །སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་དང་། །དུས་མཐའི་སྐྱེ་བོས་སྤངས་ཀྱང་སླ། །ལེགས་བཤད་འབྱོར་པ་ཐོབ་པས་ཆོམ། ༡༥ །གང་དག་སྔོན་རབས་ལེགས་བྱས་གོམས་པ་དམན་གྱུར་པ། །ཡོག་པའི་རྒྱུན་ཕྱོགས་དམ་པ་རིང་སྤངས་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །རྨད་བྱུང་གཏམ་འདི་ཟླ་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་དཀའ་ན། །ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་འདི་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་ག་ལ་ནུས། ༡༦ །མཁས་པའི་ཉི་མས་ལེགས་བཤད་འོད་ཟེར་སྟོང་འཕྲོ་བས། །བསྟན་པའི་པད་ཚལ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བྱེད་ཤར་བའི་ཚེ། །བླུན་པོའི་རྗེས་ཕྱོགས་མུན་སྤྱལ་ཚོགས་ལ་མངོན་དགའ་བའི། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་མཚན་རྒྱུའི་གཉིས་སྐྱེས་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན། ༡༧ །བློ་གྲོས་ལུས་ལྡན་དད་པའི་གཤོག་རྩལ་རབ་བསྐྱེད་དེ། །གསུང་རབ་གླུ་དབྱངས་དར་དིར་སྒྲོགས་སྐད་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །སྦྲང་རྩི་དོན་གཏེར་མཁས་པའི་སྐྱེད་ཚལ་རྒྱུ་བ་ན། །ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་མི་གཙང་ཁྲོད་དུ་བདས་པ་མཚར། ༡༨ །སྐལ་བཟང་རྣམ་དཔྱོད་བློ་ལྡན་པ། །ཐེག

༄༅། །མཆོག་དེ་ཉིད་ཆོལ་འདོད་རྣམས། །གསུང་རབ་ངེས་དོན་གསལ་བྱེད་པའི། །རིན་ཆེན་སྒྲོན་འདི་གུས་པར་ཟུངས། ༡༩ །དེ་ལྟར་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་མཆོག་གི་གསུང་གི་གསང་བ་བླ་ན་མེད། །མཆོག་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཕུལ་བྱུང་དོན་འདི་གསུང་རབ་ཇི་བཞིན་གསལ་བྱེད་པའི། །ལེགས་བྱས་གང་དེས་ནམ་མཁའི་རྗེས་འགྲོ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྲིད་ཞི་ཡི། །རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག ༢༠ །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་དབུས་ གཡོ་རུ་གྲའི་ཕུ་སྤོད་གྲོང་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། ཀྱི་ཆར་བྱུང་བ། རིགས་པར་སྨྲ་བ་བློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་ཀྱིས་སྦྱོར་བུ་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་བསྟི་གནས་དཔལ་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་གི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའོ།། །།